

<u>Paziņojums Nr.</u>	Saturs	Lappuse
III	<i>Sagatavošanā esoši tiesību akti</i>	
	REĢIONU KOMITEJA	
	76. plenārā sesija 2008. gada 8. un 9. oktobrī	
2008/C 325/01	Reģionu komitejas pašiniciatīvas atzinums "Terorisma apkarošanas pastiprināšana: vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalība"	1
2008/C 325/02	Reģionu komitejas atzinums "Kravu pārvadājumu pakete"	6
2008/C 325/03	Reģionu komitejas atzinums "Atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas veicināšana"	12
2008/C 325/04	Reģionu komitejas atzinums "Siltumnīcefekta gāzu emisiju kvotu tirdzniecība"	19
2008/C 325/05	Reģionu komitejas atzinums "Komisijas priekšlikumi par tiesību aktu izstrādi pēc kopējās lauksaimniecības politikas "veselības pārbaudes"	28
2008/C 325/06	Reģionu komitejas atzinums "Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā. inovācijas veicināšana ilgtspējīgu kvalitatīvu sabiedrisko pakalpojumu nodrošināšanai Eiropā"	44
2008/C 325/07	Reģionu komitejas atzinums "Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūra profesionālajai izglītībai un apmācībām un Eiropas kredītpunktu sistēma profesionālajai izglītībai un apmācībai"	48
2008/C 325/08	Reģionu komitejas atzinums "Barselonas process — Vidusjūras reģiona valstu savienība, tās nozīme no vietējo pašvaldību viedokļa"	52
2008/C 325/09	Reģionu komitejas atzinums "pārvaldība un partnerība valsts, reģionālajā un projektu līmenī reģionālās politikas jomā"	56
2008/C 325/10	Reģionu komitejas atzinums "rūpnieciskās emisijas"	60
2008/C 325/11	Reģionu komitejas atzinums "Eiropas darba mobilitātes rīcības plāns (2007–2010)"	66

<u>Paziņojums Nr.</u>	Saturs (<i>turpinājums</i>)	Lappuse
2008/C 325/12	Reģionu komitejas atzinums “plašsaziņas līdzekļu lietotprasme” un “radošais saturs tiešsaitē”	70
2008/C 325/13	Reģionu komitejas pašiniciatīvas atzinums “iedzīvotāju tiesības: pamattiesību un no Eiropas Savienības pilsonības izrietošo tiesību veicināšana”	76
2008/C 325/14	Reģionu komitejas atzinums “Drošāka interneta programma (2009–2013)”	81
2008/C 325/15	Reģionu komitejas atzinums komisijas paziņojums “stipra Eiropas kaimiņattiecību politika”	87

Piezīme lasītājam (sk. aizmugurējā vāka iekšpusē)

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REĢIONU KOMITEJA

76. PLENĀRĀ SESIJA 2008. GADA 8. UN 9. OKTOBRĪ

Reģionu komitejas pašiniciatīvas atzinums “Terorisma apkarošanas pastiprināšana: vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalība”

(2008/C 325/01)

REĢIONU KOMITEJA

- stingri aizstāv viedokli, ka terorisms visā pasaulē rada nopietnus draudus demokrātijai, cilvēku tiesībām, kā arī visas starptautiskās sabiedrības ekonomiskai un sociālai attīstībai;
- uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām būs īpaša nozīme ES terorisma apkarošanas stratēģijas īstenošanā. Tieši minētās pašvaldības būs atbildīgas par stratēģijas sadaļā “Novēršana” paredzēto pasākumu, kā arī to iniciatīvu īstenošanu, kas būs vērstas uz terorisma un radikalizācijas apkarošanu dalībvalstīs;
- piekrīt, ka svarīga nozīme ir ES radikalizācijas apkarošanas stratēģijai, kas tiek īstenota vienlaikus ar ES terorisma apkarošanas stratēģiju, taču uzsver, ka minētajās stratēģijās jāparedz zināma rīcības brīvība to īstenošanai vietējā līmenī, izmantojot pieredzi un zināšanas, kas uzkrātas vietējā līmenī, izstrādājot skaidrus pamatprincipus izlūkdatu vākšanai vietējā līmenī, kā arī sniedzot atbalstu un piešķirot līdzekļus vietējām pašvaldībām, lai tās īstenotu projektus vardarbīga radikalizācijas apkarošanai, kur tas nepieciešams; uzsver, ka reģionālās un vietējās pārvaldes iestāžu nozīme terorisma un vardarbīga radikālisma novēršanā ir jāpalielina, sadarbojoties ar Eiropas Savienību un dalībvalstu valdībām;
- iesaka dalībvalstīs apspriesties ar sabiedrību vietējā līmenī, lai gūtu daudzpusīgu priekšstatu par vietējās sabiedrības pieredzi un izpratni terorisma jomā, kā arī ekstrēmisma cēloņiem. Dalībvalstīm jānodrošina, ka sabiedriskajā apspriešanā aktīvi var piedalīties arī tie cilvēki, kas parasti neiesaistās demokrātiskajos procesos vietējā līmenī;
- atzinīgi vērtē faktu, ka pašlaik Komisijas uzdevumā lietpratēji veic krīzes vadības plānu otro salīdzinošo novērtēšanu; rosina tomēr Komisiju nodrošināt, ka vietējās un reģionālās pašvaldības var vispusīgi un aktīvi piedalīties novērtēšanas procesā;
- aicina Eiropas Savienību nodrošināt, ka visu terorisma apkarošanas pasākumu īstenošanā tiek ievērota vienlīdzība un cilvēktiesības un ka minētie pasākumi attiecīgās kopienās nerada negatīvu pieredzi, kas var veicināt atsvešināšanos un ekstrēmisma izplatību.

Ziņotājs: lords Graham TOPE (UK/ALDE) Londonas Sutton rajona pārvaldes un Londonas pilsētas policijas pārvaldes loceklis

Atsauces dokumenti

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei "Terorisma apkarošanas pastiprināšana"

COM(2007) 649 galīgā redakcija

Priekšlikums Padomes pamatlēmumam, ar ko groza Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumu 2002/475/JHA par terorisma apkarošanu

COM(2007) 650 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Stratēģijas sadaļā "Novēršana" paredzēto pasākumu pastiprināšana

1. stingri aizstāv viedokli, ka terorisms visā pasaulē rada nopietnus draudus demokrātijai, cilvēku tiesībām, kā arī visas starptautiskās sabiedrības ekonomiskai un sociālai attīstībai;

2. piekrīt vērtējumam, ka vislielākā uzmanība neizbēgami tiks veltīta *Al Qaeda* inspirētajam terorismam un mūsu sabiedrības radikalizācijai, kas izpaužas kā vardarbīgs ekstrēmisms. Komiteja tomēr atgādina, ka daudzus terorisma aktus pēdējā laikā veikuši cilvēki, kas dzimuši un uzauguši valstī, kur minētie akti tika īstenoti, vai citās ES valstīs, un bieži šādas rīcības iemesls bijuši notikumi valstī, kur tika rīkots uzbrukums, un minēto cilvēku rīcības galvenie iemesli ne vienmēr bijuši saistīti ar reliģiju. Neraugoties uz to, RK piekrīt arī viedoklim, ka *Al Qaeda* inspirētā terorisma draudi ir svarīgs jautājums, kas ES pašlaik ir jārisina drošības jomā;

3. uzskata, ka ES darbam terorisma apkarošanas jomā jābūt vērstam uz diviem mērķiem — pirmkārt, tiešā veidā jāapkaro teroristiskas darbības, otrkārt, jāveic preventīvi pasākumi. Jo ātrāk izdodas pārraut cēloņsakarības ķēdi, kas noved pie terorisma, jo labāk. Šajā jomā ļoti noderīgi var būt intensīvāki pētījumi par to, kādi iemesli un stimuli mudina cilvēkus atbalstīt un finansēt terorismu vai tajā piedalīties;

4. uzskata, ka terorisma apkarošanas jomā nedrīkst ignorēt reliģisko aspektu. Skaidrāk jāsniedz vēsts, ka terorismam nav pilnīgi nekāda attaisnojuma;

5. tādēļ uzskata, ka ES būtu jāuzņemas iniciatīva un jāveic pasākumi, kuru mērķis ir mazināt terorismu ar reliģiju un kultūru dialoga palīdzību;

6. uzskata, ka terorisma apkarošanas jomā ļoti svarīga ir ES sadarbība ar trešām valstīm. Jāveicina šādas ārējās sadarbības stratēģijas, lai gan paplašinātu informācijas apmaiņu, gan lai atbalstītu padziļinātu praktisku sadarbību starp policiju un miltu pārvalžu darbiniekiem;

7. uzsver, ka vietējām un reģionālām pašvaldībām būs īpaša nozīme ES terorisma apkarošanas stratēģijas īstenošanā. Tieši

minētās pašvaldības, kā arī valsts un reģionālās tiesībsardzības iestādes, kuru kompetencē ir personu un viņu īpašuma aizsardzība, būs atbildīgas par stratēģijas sadaļā "Novēršana" paredzēto pasākumu, kā arī to iniciatīvu īstenošanu, kas būs vērstas uz terorisma un radikalizācijas apkarošanu dalībvalstīs;

8. norāda uz ievērojamiem dalībvalstu panākumiem, kas gūti pārējās stratēģijas sadaļās ("Aizsardzība", "Vajāšana" un "Reaģēšana") kopš regulējošo tiesību aktu pieņemšanas 2002. gadā. Komiteja atzinīgi vērtē arī Komisijas paziņojumā par terorisma apkarošanas pastiprināšanu iekļautos priekšlikumus, kuru mērķis ir izveidot juridisku pamatu dažādiem terorisma apkarošanas stratēģijas aspektiem, kuru vidū jāmin kriminālsodāmība par teroristu apmācīšanu, vervēšanu un publisku kūdīšanu uz teroristisku nodarījumu veikšanu, spridzekļu izmantošanas teroristiskos nolūkos novēršana, kā arī informācijas par lidsabiedrību pasažieriem izmantošana tiesībsardzības nolūkos, terorisma finansēšanas apkarošana un kriminālsodāmība par terorisma finansēšanu, kā arī atzīst vajadzību pēc pētniecības un tehnoloģijas attīstības, lai visā ES teritorijā atbalstītu policijas pūliņus aizsargāt iedzīvotājus no teroristu uzbrukumiem;

9. norāda tomēr, ka, pastiprinot cīņu pret terorismu, ES sadarbībā ar dalībvalstīm, tiesībsardzības iestādēm un reģionālām un vietējām pašvaldībām un tiesībsargājošām iestādēm, kas ir no tām atkarīgas, jāpalielina ieguldījumi stratēģijas sadaļā "Novēršana" paredzēto pasākumu īstenošanai. Terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu nevar novērst tikai ar tiesiskiem līdzekļiem un kriminālvajāšanu. Turklāt sankcijas vienas pašas nebūs efektīvas un jāpieliek pūles, lai personām, kas ir īpaši neaizsargātas pret radikālismu un teroristu veikto vervēšanu, tiktu sniegtas pozitīvas nākotnes perspektīvas un nodrošināta viņu vieta sabiedrībā;

10. uzskata, ka terorisma apkarošana jāveic ar preventīviem pasākumiem, novēršot terorismu veicinošus faktoros, kas sekmē radikalizāciju un var novest pie terora aktiem;

11. norāda, ka terorisma raksturs un cēloņi bieži ir globāli. Komiteja tomēr atzīmē, ka tieši iedzīvotāji un sabiedrība saskaras ar terorisma konkrētajām un īpašajām izpausmēm. Vardarbīgu ekstrēmisma aktu plānotāji un atbalstītāji kā Eiropas pilsoņi vai pastāvīgie iedzīvotāji dzīvo un brīvi darbojas mūsu sabiedrībā, viņi nonāk saskarē ar vietējiem pakalpojumu sniedzējiem,

vietējās demokrātijas institūcijām un vietējiem iedzīvotājiem. Pamatojoties uz visas ES mērogā gūtu pieredzi, dalībvalstis apzinās, ka ir jāveic padziļināta analīze, lai izprastu cēloņus un procesus, kas mudina Eiropas iedzīvotājus uz vardarbīgu ekstrēmismu un pievienošanos *Al Qaeda* kustībai;

12. uzskata, ka cīņā pret vardarbīgu radikalizāciju ir mērķtiecīgi jāreaģē vietējā līmenī. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kas visciešāk saskaras ar neaizsargātām iedzīvotāju grupām, ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu ES iedzīvotājiem iespējami pilnīgāku sociālo integrāciju mierīgos, demokrātiskos apstākļos, novēršot jebkura veida diskrimināciju;

13. atgādina, ka Eiropas Padomes kongresā 2003. gadā tika pieņemti konkrēti ieteikumi attiecībā uz vietējo pašvaldību nozīmi terorisma apkarošanā;

Vietējo un reģionālo pašvaldību nozīme rīcības plāna īstenošanā

14. atzinīgi vērtē faktu, ka Eiropas Komisija cenšas lielāku uzmanību veltīt terorisma apkarošanas stratēģijas sadaļā "Novēršana" paredzētajiem pasākumiem, kā arī iecerēti 2008. gadā publicēt paziņojumu par vardarbīgas radikalizācijas apkarošanu. RK tomēr atzīmē, ka uzsvars uz "novēršanu" nozīmē būtiskas pārmaiņas terorisma apkarošanas iestāžu darba kultūrā un minētās pārmaiņas nebūs iespējams veikt bez vietējo un reģionālo pašvaldību zināšanām, pieredzes un līdzdalības;

15. atbalsta Eiropas Savienības iniciatīvu noteikt 2008. gadu par Eiropas Starpkultūru dialoga gadu, jo tas ir efektīvs līdzeklis kā sekmēt aktīvu apmaiņu, toleranci un citu kultūru, civilizāciju un reliģiju izpratni;

16. uzsver, ka reģionālās un vietējās pārvaldes iestāžu nozīme terorisma un vardarbīgas radikalizācijas novēršanā ir jāpalielina, sadarbojoties ar Eiropas Savienību un dalībvalstu valdībām. Komiteja tādēļ iesaka sadarbībā ar valstu valdībām, policiju (iesaistoties reģionālajām tiesībsardzības iestādēm, kuru ekskluzīvā kompetencē ir personu un viņu īpašuma aizsardzība) un vietējām kopienām katrā dalībvalstī izveidot vietējo pašvaldību tīklus, lai sekmētu labas prakses apmaiņu sociālās integrācijas jomā un palīdzētu profesionāli novērtēt un izprast vardarbīgu ekstrēmismu, kurš rodas vietējā līmenī;

17. iesaka dalībvalstīs apspriesties ar sabiedrību vietējā līmenī, lai gūtu daudzpusīgu priekšstatu par vietējās sabiedrības pieredzi un izpratni terorisma jomā, kā arī ekstrēmisma cēloņiem. Dalībvalstīm jānodrošina, ka sabiedriskajā apspriešanā aktīvi var piedalīties arī tie cilvēki, kas parasti neiesaistās demokrātiskajos procesos vietējā līmenī;

18. iecerējusi papildināt šo atzinumu, tādējādi palīdzot Komisijai un terorisma apkarošanas koordinātoram, un izstrādāt praktiskas pamatnostādnes, kurās apkopota paraugprakse jomās,

kurās īstenoti iesaistīšanas un partnerības projekti, kuru mērķis ir radikalizācijas apkarošana;

19. iesaka uzticēt tai ikgadēja pasākuma rīkošanu, lai Eiropas līmenī veicinātu stratēģiskas nozīmes zināšanu apguvi, kas būs iespējama, pateicoties vietējo un reģionālo pašvaldību pieredzes apmaiņai, un lai sniegtu atbalstu vietējam līmenim tādu iniciatīvu izstrādē, kas ļauj novērst terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu;

Īstenošana

Iesaistoties gūtā pieredze un cieša sadarbība

20. piekrīt, ka svarīga nozīme ir ES radikalizācijas apkarošanas stratēģijai, kas tiek īstenota vienlaikus ar ES terorisma apkarošanas stratēģiju, taču uzsver, ka minētajās stratēģijās jāparedz zināma rīcības brīvība to īstenošanai vietējā līmenī, izmantojot pieredzi un zināšanas, kas uzkrātas vietējā līmenī, izstrādājot skaidrus pamatprincipus izlūkdatu vākšanai vietējā līmenī, kā arī sniedzot atbalstu un piešķirot līdzekļus vietējām pašvaldībām, lai tās īstenotu projektus vardarbīgas radikalizācijas apkarošanai, kur tas nepieciešams;

21. iesaka pieņemt Prīmes līgumā paredzētos noteikumus par pārrobežu sadarbības stiprināšanu terorisma apkarošanas jomā;

Izlūkdatu vākšana vietējā līmenī

22. rosina dalībvalstis un policijas iestādes izstrādāt skaidras un drošas sistēmas informācijas apmaiņai starp vietējā un reģionālā līmeņa iestādēm (tajā skaitā vietējām un reģionālām policijas iestādēm), no vienas puses, un vienībām, kas nodarbojas ar terorisma apkarošanu un veic preventīvus pasākumus vardarbīgas radikalizācijas novēršanai, no otras puses;

23. uzsver, ka, veidojot sistēmas izlūkdatu vākšanai vietējā līmenī, jāņem vērā drošības aspekti, pilsoņu pamattiesības un datu aizsardzības aspekti informācijas apmaiņā starp vietējām iestādēm un policiju. Jārada arī iespēja pilsoņiem anonīmi informēt vietējās varas iestādes, policiju par iespējamem terorisma aktiem;

24. uzskata arī, ka būtiski ir panākt, lai tādā jomā kā izlūkdatu vākšana vietējā līmenī policijas, tās dienestu un vietējo pašvaldību kompetences robežas būtu skaidri definētas, lai tiktu izveidotas sistēmas, kas nodrošinātu, ka vietējo un reģionālo iestāžu līdzdalība izlūkdatu vākšanā nekaitē attiecībām ar vietējo sabiedrību, lai tiktu nodrošināta informācijas sniedzēju aizsardzība un ar policiju neiesaistītās iestādes sniegtu brīvprātīgu palīdzību;

25. iesaka izstrādāt Eiropas Savienības pamatnostādnes, lai veicinātu plašāku informācijas apmaiņu un nodrošinātu sistēmu stabilitāti, precizitāti un drošumu;

Radikalizācijas apkarošana

26. rosina dalībvalstis atbalstīt vietējo un reģionālo pašvaldību centienus, kas vērsti uz ciešāku sadarbību ar policijas un tiesībsardzības iestādēm (tostarp gan valsts, gan reģionālajā līmenī) radikalizācijas apkarošanas projektu īstenošanā. Komiteja ierosina arī izstrādāt īpašus mērķprojektus, pamatojoties uz informāciju, kas gūta, izmantojot policijas rīcībā esošos izlūkdatus, kā arī vietējo un reģionālo pašvaldību pieredzi un zināšanas;

27. iesaka atbalstīt starpkultūru dialogu un sociālās integrācijas plāna īstenošanu vietējā līmenī, lai novērstu radikalizācijas un vardarbības izpausmes;

28. apzinās, ka dalībvalstu piešķiro līdzekļu apjoms būs atšķirīgs un atkarīgs no tā, kādu informāciju sniegs izlūkdienesti. Komiteja tomēr uzsver, ka pastāvīga sadarbība ar kopienām ir jāturpina, lai pārbaudītu pašlaik īstenoto projektu efektivitāti, izveidotu stabilas attiecības starp iedzīvotājiem, tiesībsardzības iestādēm un valdībām terorisma apkarošanas jomā, kā arī ņemtu vērā dažādos viedokļus un demogrāfiskās attīstības tendences. Līdzekļu piešķiršanas un projektu mērķi tādēļ ir attiecīgi jāpielāgo;

29. rosina dalībvalstis un vietējās un reģionālās pašvaldības izstrādāt projektus sadarbībā ar dažādām kopienām, lai mazinātu vardarbīga ekstrēmisma ideoloģijas ietekmi un atbalstītu progresīvu ideju paudējus. Šādu projektu īstenošanai jāpiesaista augsti kvalificēti vadītāji, un neatkarīgiem vērtētājiem jāveic to efektivitātes pārbaude. RK tādēļ rosina dalībvalstis kopā ar vietējām un reģionālām pašvaldībām vietējā līmenī apzināt vadošas personības, kas pauž sabiedrībā vispārārtītus uzskatus, lai tādējādi diskreditētu vardarbīgus radikālu uzskatu paudējus un atbalstītu cilvēkus, kuri pārliecinoši pauž viedokļus, kas ir pretēji šādu ekstrēmistu paustajiem viedokļiem;

30. viens no vispārzināmiem terorismu rosinošiem impulsiem ir neapmierinātība ar sabiedrību, bezspēcības sajūta un sociālā atstumtība. Labi funkcionējošā demokrātiskā sabiedrībā ir mazāks risks, ka terorisma idejas un teroristu tīkli var iesakņoties un attīstīties. Reģionu komiteja tādēļ uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi demokrātijas veicināšanu un pilsonisko/politisko tiesību iedzīvināšanu uzskatīt par terorisma apkarošanas pasākumu būtisku sastāvdaļu;

31. secina, ka terminoloģijas jautājums ir sarežģīts un delikāts un personām, kas atbildīgas par radikalizācijas apkarošanas iniciatīvu īstenošanu, tas ir pamatīgi jāpēta un jāanalizē;

32. rosina dalībvalstis un reģionālās pašvaldības atbalstīt tādas mazāk aizsargātas vietējā līmeņa iestādes kā skolas, tālākizglītības centri, universitātes, mošejas un reliģiskas iestādes, lai atklātu vardarbīga radikālisma izpausmes to teritorijā, kavētu radikālu darbību un sniegtu atbalstu personām, kuras varētu nonākt vardarbīga radikālisma piekritēju ietekmē, piedāvājot pārliecinošas un interesantas alternatīvas uzskatiem, kurus pauž ekstrēmisti;

33. rosina dalībvalstis cieši sadarboties ar cietumiem, tiesu uzraudzības un rehabilitācijas iestādēm, lai apcietināto personu vidū atklātu vardarbīga radikālisma piekritējus, kur darbība ir jākavē un jāpārtrauc;

34. uzskata, ka šādu projektu īstenošana ir jākoordinē ar policiju un tās dienestiem reģionālajā līmenī, tai jānotiek vietējo un reģionālo pašvaldību vai tām līdzīgu iestāžu pārraudzībā un par to ir jāziņo valsts iestādēm, lai novērtētu sasniegto;

35. uzskata, ka, atbalstot šādus projektus, ir svarīgi, lai Eiropas Savienība, dalībvalstis un policijas iestādes veidotu ES mēroga sadarbības tīklus — kas aptver tiesībsardzības iestādes, kas ir atkarīgas no reģioniem un kuru kompetencē ir personu vai viņu īpašuma aizsardzība vai operatīvās vienības teroristisku darbību novēršanai —, kas palīdzētu apzināt paraugprakses piemērus, kā arī sniegtu norādījumus, atbalstu un apmācības iespējas personām, kuras atbildīgas par šo projektu īstenošanu vietējā līmenī;

Iedzīvotāju iesaistīšana un apņēmīga darbība

36. norāda, ka vietējo un reģionālo pašvaldību apņēmīgai darbībai ir ļoti svarīga nozīme terorisma novēršanas stratēģiju īstenošanā visās dalībvalstīs;

37. iesaka vietējām un reģionālām pašvaldībām, darbojoties ar stingru apņēmību, stiprināt sabiedrības spēju pretoties vardarbīgiem ekstrēmistiem. Komiteja tādēļ iesaka pašvaldībām:

- uzskatāmi parādīt vietējās sabiedrības kopīgās vērtības, lai, sadarbojoties ar sabiedrības grupām, partneriem un vadošām personībām, stiprinātu sabiedrības saliedētību,
- meklēt vienkāršus veidus, kā nepieļaut, atpazīt un risināt konfliktus, kas var veicināt atsvešināšanos un pievēršanos vardarbīgam ekstrēmismam,
- sadarboties ar policiju un īstenot kopienu atbalsta projektus, lai efektīvi cīnītos pret noziegumiem, kas izdarīti uz naida pamata,
- uzņemties vidutāja lomu, kad vietējā līmenī tiek veikti drošības pasākumi,
- sniegt atbalstu un ievirzi sabiedrības grupām un organizācijām, kas cīnās pret vardarbīga ekstrēmisma ideoloģiju;

38. uzskata, ka policijas dienestu pārskatāmība un pārskatbīdība ir būtisks priekšnoteikums, lai vairotu iedzīvotāju uzticēšanos policijas pasākumiem, kas vērsti uz terorisma apkarošanu, un nodrošinātu sabiedrības atbalstu terorisma apkarošanas pasākumiem, kā arī valsts un vietējā līmenī īstenotajiem pasākumiem vardarbīga ekstrēmisma apkarošanai. RK tādēļ rosina gan dalībvalstis, gan reģionālās iestādes, kuru kompetencē ir personu un viņu īpašuma aizsardzība un kuru pakļautībā ir terorisma apkarošanas vienības un grupas, apsvērt, kā vietējā līmenī palielināt policijas pārskatbīdību, nepieciešamības gadījumā lūdzot atbalstu un mācoties no partneriem citās Eiropas un pasaules valstīs;

39. aicina Komisiju nākt klajā ar ierosinājumiem, kā tā varētu atbalstīt dalībvalstu centienus, lai panāktu, ka terorisma apkarošana kļūst par visu policijas dienestu darba sastāvdaļu, nepieciešamības gadījumā veicinot zināšanu apmaiņu starp dalībvalstīm un policijas dienestiem;

40. uzskata, ka būtiska nozīme ir tam, lai policijas personāla sastāvs būtu tik pat daudzveidīgs kā sabiedrība, kuras intereses tā aizstāv, jo tas vairo iedzīvotāju uzticēšanos un pašvērtību, kā arī veicina informācijas apmaiņu starp policiju un iedzīvotājiem; RK tādēļ uzskata, ka visās dalībvalstīs jārosina pozitīvas diskusijas vietējā līmenī, kas veicinātu daudzveidību un iespēju vienlīdzību policijas dienestos;

Sagatavotība ārkārtas situācijām un operatīvās rīcības plāni

41. atzinīgi vērtē faktu, ka pašlaik Komisijas uzdevumā lietpratēji veic krīzes vadības plānu otro salīdzinošo novērtēšanu;

42. rosina tomēr Komisiju nodrošināt, ka vietējās un reģionālās pašvaldības var vispusīgi un aktīvi piedalīties novērtēšanas procesā. Ņemot vērā secinājumus, kas izdarīti ziņojumā par sprādzieniem Londonā 2005. gada jūlijā, Komisijai jārikojas steidzami un jānodrošina, ka tiek veikta skaidra pienākumu sadale un izveidota komandķēde, kurā iesaistīti tie resori un iestādes, kas atbildīgas par ārkārtas rīcības plānu izstrādi un neatliekamās palīdzības sniegšanu;

43. stingri atbalsta tādu apvienību sadarbības tīklu veidošanu, kas sniedz atbalstu teroristu uzbrukumos cietušajiem, un norāda uz RK veikumu zināšanu apmaiņas veicināšanā visās dalībvalstīs;

44. atzinīgi vērtē apņemšanos atbalstīt pētniecību un tādu tehnisku risinājumu izstrādi, kas atvieglotu policijas dienestu pūliņus aizsargāt ES iedzīvotājus no teroristu uzbrukumiem. Komiteja aicina Eiropas Savienību atbalstīt tehnisku risinājumu izstrādi visās četrās stratēģijas sadaļās, tostarp arī nodrošināt (ne tikai ar kriminālvajāšanas līdzekļiem vien), ka ekstrēmisti vairs nevar netraucēti izmantot internetu savu mērķu sasniegšanai. RK tādēļ aicina dalībvalstis piešķirt pietiekamus līdzekļus šādu projektu īstenošanai;

45. rosina dalībvalstis izveidot koordinācijas mehānismus, ņemot vērā to, ka vietējo un reģionālo pašvaldību kompetencē ir sabiedrības drošības nodrošināšana, lai tādējādi savu kompetenci ietvaros tās varētu nodrošināt sabiedrības drošību vietās, kur uzturas daudz cilvēku (it īpaši, pilsētplānošanas procesā ņemot vērā terorisma aspektu);

46. aicina Eiropas Savienību nodrošināt, ka visu terorisma apkarošanas pasākumu īstenošanā tiek ievērota vienlīdzība un cilvēktiesības un ka minētie pasākumi attiecīgās kopienās nerada negatīvu pieredzi, kas var veicināt atsvešināšanos un ekstrēmisma izplatību.

Briselē, 2008. gada 8. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Kravu pārvadājumu pakete”

(2008/C 325/02)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka ar tehnisku inovāciju palīdzību jāuzlabo energoefektivitāte un jāattīsta videi nekaitīgi transporta veidi. Internalizējot ārējās izmaksas, pārvadājumu plūsma būtu jānovada uz to transporta veidu, kas katrā konkrētajā gadījumā ir visnekaitīgākais dabai un ar visaugstāko energoefektivitātes līmeni;
- uzskata, ka Eiropas Savienībā būtu jāievieš kopīga dzelzceļa satiksmes vadīšanas valoda;
- uzskata, ka daudzas kravas pārvadā pa tām pašām sliedēm, pa kurām brauc pasažieru vilcieni. Šā iemesla dēļ ir ierobežota abu sistēmu kapacitāte un uzticamība ne vien blīvi apdzīvotos reģionos, bet arī starpreģionu maršrutos. ES sadarbībā ar dalībvalstīm būtu jāidentificē vietas, kur dzelzceļa satiksme ir pārslogota, un minētais trūkums jānovērš, cenšoties maksimāli izmantot pašreizējo un nākotnes infrastruktūru. Ilgākā laikposmā ES un dalībvalstīm būtu jāveicina atsevišķu dzelzceļa tīklu izbūve kravu pārvadājumiem un pasažieru pārvadājumiem pirmām kārtām tajos tīkla segmentos, kas pārslogoti visvairāk;
- uzskata, ka vietējām pašvaldībām īpaša uzmanība jāvelta pilsētu transporta plānošanai, sevišķi tas attiecināms uz kravu piegādes sistēmām, no ekoloģiskā un saimnieciskā viedokļa efektīvāk organizējot piegādes pilsētu zonās;
- uzskata, ka, attīstot un pilnveidojot iekšzemes ostas, tostarp multimodālās iekārtas, vietējām un reģionālajām pašvaldībām var būt nozīmīga loma ilgtspējīgas kravu pārvadājumu politikas īstenošanā;
- uzskata, ka vajadzīga dzelzceļa un jūras transporta labāka saikne, jo šie transporta veidi atsevišķās vietās joprojām nav pietiekami efektīvi; atbalsta vietējo un reģionālo pašvaldību izstrādātus loģistikas risinājumus iekšzemes teritorijās, tām izveidojot loģistikas platformas un sausās ostas, kas ir būtisks līdzeklis, lai uzlabotu vispārējo kravu sadales sistēmu un sekmētu iekšzemes teritoriju attīstību un kohēziju.

Ziņotājs: José CORREIA kgs (PPE/PT) Taviras mērs

Atsauces dokuments

Komisijas paziņojums "ES kravu pārvadājumu programma — kravu pārvadājumu efektivitātes, integrācijas un ilgtspējības uzlabošana Eiropā"

COM(2007) 606 galīgā redakcija

Komisijas paziņojums "Kravu pārvadājumu loģistikas rīcības plāns"

COM(2007) 607 galīgā redakcija

Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam "Ceļā uz dzelzceļa tīklu, kurā prioritāte ir kravu pārvadājumiem"

COM(2007) 608 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Ievads

1. Komisijas paziņojumi par kravu pārvadājumiem pieņemti, atbildot uz 2001. gada Baltajā grāmatā par transportu un 2006. gadā publicētajā termiņa vidusposma pārskatā paustajām politiskajām bažām. Gatavojot paziņojumus, tika sarīkoti 13 semināri un konferences, kā arī vairāk nekā 30 ārējie pasākumi; rakstveidā ir pausti 160 viedokļi. Turklāt Komisija saņēma vēl 500 ziņojumu par loģistikas problēmām.

2. Baltās grāmatas pārskatā atspoguļotas pārmaiņas kopš 2001. gada: ražošanas globalizācija kļuvusi aizvien straujāka, mazinājusies energoapgādes drošība, paātrinājusies globālā saslīšana un pēc Centrāleiropas un Austrumeiropas valstu pievienošanās ir paplašinājusies Eiropas Savienība. Ņemot vērā minētās pārmaiņas, ieteicams paplašināt transporta politikas darbības jomu un instrumentus, lai risinātu jaunus uzdevumus. Īpaši svarīgi padarīt efektīvākus dažādus transporta veidus — kā atsevišķi izmantotos, tā arī dažādu transporta veidu kombinācijas (komodalitāte).

Ieteikumi politikas jomā

Uzskata, ka

3. ievērojot iepriekšminētajos pētījumos ietvertās pamatnostādnes, var secināt, ka turpmāk noteikti jāīsteno vairāki pasākumi. Tostarp:

- jāsamazina CO₂ emisijas, veicinot atbilstību Kioto protokola prasībām;
- jāmazina atkarība no degizraķeņiem un pakāpeniski jāieieš no atjaunīgiem enerģijas avotiem iegūstama degviela;
- ar tehnisku inovāciju palīdzību jāuzlabo energoefektivitāte un jāattīsta videi nekaitīgi transporta veidi. Pastāv dažādas metodes, kā to iespējams panākt. Internalizējot ārējās izmaksas, pārvadājumu plūsma būtu jānovada uz to trans-

porta veidu, kas ir visnekaitīgākais dabai un ar visaugstāko energoefektivitātes līmeni;

- ES īpaša uzmanība būtu jāvelta bīstamu preču pārvadājumiem. Jāsaskaņo autotransporta pārvadājumus regulējošās administratīvās procedūras, lai varētu izvairīties no pārvadātāju pieļautajām kļūdām, kas rodas tādēļ, ka viņi nesaprot citu valstu valodu vai tajās ir sarežģītas tiesību sistēmas. ES jāpārskata tie noteikumi par bīstamo preču pārvadājumiem ar jūras transportu, kas regulē apstākļus, kādos pasažieru pārvadāšanu atļauts apvienot ar kravu pārvadājumiem;

- jāuzlabo dzelzceļa sistēmās izmantotās tehnoloģijas, lai dzelzceļš nezaudētu konkurētspēju salīdzinājumā ar citiem pārvadājumu veidiem;

- tirgus dalībniekiem, kas nodarbojas ar starptautiskiem dzelzceļa pārvadājumiem, ir daudz problēmu un grūtību, kuras traucē nodrošināt satiksmi racionāli un efektīvi. Viena no šādām problēmām ir tā, ka dzelzceļa satiksmes vadība notiek attiecīgās dalībvalsts valodā. Tas pārvadātājiem rada grūtības nodrošināt satiksmi ārpus savas valsts robežām. RK uzskata, ka tādēļ Eiropas Savienībā būtu jāieieš kopīga dzelzceļa satiksmes vadīšanas valoda gluži tāpat, kā jau ir ieviesta starptautiskas saziņas valoda gaisa satiksmes kontroles jomā;

- dažādās ES valstīs ir atšķirīgas dzelzceļa transporta vadītāju apmācības prasības, kā arī drošības un kravu standarti. Šādas atšķirības rada problēmas dzelzceļa kravu pārrobežu pārvadātājiem. Tādēļ minētie noteikumi būtu jāaskaņo ES līmenī;

- jāattīsta informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) pielietojums, pilnveidojot tā dēvēto "internetu kravu pārvadājumiem", kā arī veicinot satelītu un radio frekvenču sistēmu plašāku izmantošanu;

- vairākveidu pārvadājumu ķēdēs ir iesaistīti daudzi dalībnieki. Tādēļ var rasties neskaidrība par to, kuram dalībniekam jāuzņemas atbildība attiecībā ar klientu, un var mazināties pārvadājumu uzticamība, drošība un kvalitāte. ES ir svarīga loma transporta sistēmas skaidri definētas struktūras izveidē un atbildības sadalījuma noteikšanā;

4. kā arī

- jāmazina ar robežu šķērsošanu saistītie šķēršļi starptautiskajai dzelzceļa satiksmei neatkarīgi no tā, vai tos rada tehniskas problēmas (atšķirības sliežu platumā, sprieguma sistēmās, atšķirīgi ritošā sastāva apstiprināšanas kritēriji u.c.) vai administratīvi kavēkļi;
- ilgtermiņā jārada tikai kravu pārvadājumiem paredzēts tīkls, ievērojot ar šāda tīkla ieviešanu saistītās augstās izmaksas un veicot izmaksu un ieguvumu pienācīgu analīzi;
- jāizveido zaļie koridori, lai tādējādi samazinātu pārvadājumu laiku un paaugstinātu pakalpojumu kvalitāti;
- daudzas kravas pārvadā pa tām pašām sliedēm, pa kurām brauc pasažieru vilcieni. Šā iemesla dēļ dažreiz var tikt ierobežota abu sistēmu kapacitāte un uzticamība ne vien blīvi apdzīvotos reģionos, bet arī starpreģionu maršrutos. Bieži starp kravu un pasažieru pārvadājumiem rodas tādas pretrunas, kas apgrūrina energoefektivitātes ziņā labākas un videi mazāk kaitīgas transporta sistēmas attīstību. ES sadarbībā ar dalībvalstīm būtu jāidentificē vietas, kur dzelzceļa satiksme ir pārslogota, un minētais trūkums jānovērš, vienlaikus meklējot iespējas maksimāli izmantot pašreizējās un nākotnes dzelzceļa infrastruktūras. Ilgākā laikposmā ES un dalībvalstīm būtu jāveicina atsevišķu dzelzceļa tīklu izbūve, ja vien to neliedz izbūvei nepieciešamās zemes pieejamība, kravu pārvadājumiem un pasažieru pārvadājumiem pirmām kārtām tajos tīkla segmentos, kas pārslogoti visvairāk;
- jāpilnveido intermodalitāte, nodrošinot sistēmu efektivitātes faktiskus uzlabojumus;
- jāpārskata vilcienu sastāvu un autotransporta gabarīti un garums, lai tādējādi palielinātu pārvadājumu jaudu, vienlaikus ievērojot vides prasības;

5. un

- jāvienkāršo muitas procedūras saistībā ar jūras pārvadājumiem, īpaši starp dažādām ES ostām;
- jāievieš vienota Eiropas atļauja vilcienu vadītājiem, lai kvalificēti darbinieki varētu vieglāk strādāt jebkurā ES valstī, izmantojot dažādas sistēmas un aprīkojumu;
- lai varētu nodrošināt vienlīdzīgu konkurences nosacījumus, svarīgi ir nodrošināt vienlīdzību likuma priekšā. Ar regulu par braukšanas laiku un atpūtas laiku ES ir noteikts vienots regulējums neatkarīgi no tā, no kuras valsts ir transporta uzņēmums. Tomēr iespējas vērsties pret minētās regulas pārkāpējiem atšķiras atkarībā no tā, vai pārkāpums ir izdarīts tajā pašā valstī, kurā transportlīdzeklis reģistrēts un kurā autovadītājs dzīvo, vai arī citā valstī. Komisijas priekšlikums direktīvai, ar ko veicina ceļu satiksmes drošības noteikumu pārrobežu izpildi, attiecas uz gadījumiem, kad ir pārsniegts pieļaujamais braukšanas ātrums, kad transportlīdzekli vada

reibumā, netiek lietota drošības josta, vai kad brauc pie sarkanās gaismas. Arī braukšanas laika un atpūtas laika noteikumu pārkāpumi būtu jāuzskata par vienu no jautājumiem, ko risina ar satiksmes noteikumu pārkāpumu sodīšanas jomā notiekošas pārrobežu sadarbības palīdzību;

- jāpanāk atbilstība punktualitātes noteikumiem, īpaši, UIRR (Starptautiskā autoceļu un dzelzceļa kombinētā transporta uzņēmumu apvienība) noteikumiem;
- noteikumi par vilcienu vadītāju pārnakšņošanu citā valstī ir nelabvēlīgi pārvadātājiem no nomaļām valstīm, ja tiem jāveic garī starptautiski pārvadājumi. Tādēļ būtu jāpārskata darba tiesību akti, lai nodrošinātu pārvadātājiem no nomaļām valstīm tādas pašas iespējas veikt starptautiskus dzelzceļa pārvadājumus kā pārvadātājiem no Centrāleiropas valstīm;
- ES būtu jāpievērš īpaša uzmanība pieaugušajam noziedzības un terorisma draudu līmenim, kas vērojams kravu pārvadājumu pa autoceļiem un dzelzceļu nozarē. Būtu jāattīsta dalībvalstu organizēta sadarbība, un ES šajā sakarā ir svarīga loma. Lai paaugstinātu drošību, svarīgi izveidot drošākas atpūtas zonas, īpaši Eiropas transporta tīkla (TEN-T) tuvumā;
- jāmazina satiksmes sastrēgumi, izveidojot izdevīgākus dzelzceļa maršrutus un
- jāpaaugstina pakalpojumu kvalitāte kopumā un jāievieš nozares labas rīcības kodekss, tādējādi cenšoties vairojot lietotāju uzticību;
- svarīgi ir arī tas, lai ES pievērstu uzmanību ar kravu pārvadājumiem pa autoceļiem saistītajai noziedzībai. Ir vispāriznāms, ka autoceļu malās esošajās stāvvietās bieža parādība ir tabakas un alkohola kontrabanda un to nelikumīga tirdzniecība. Lai minēto problēmu novērstu, ir vajadzīga starptautiska sadarbība, kas būtu jāuzsāk un jākoordinē Eiropas Savienībai;
- jānostiprina iekšējo ūdensceļu transporta konkurētspēja;
- kopā ar vietējām pārvaldes iestādēm jāattīsta noturīgs ūdensceļu un ostu tīkls, savienojot esošos tīklus un ķēdes;
- iekšējo ūdensceļu transportā jāsekmē inovācija;
- par mērķi jāizvirza droši un ilgtspējīgi iekšējo ūdensceļu pārvadājumi;

Attiecības ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām

- 6. uzskata, ka ilgtermiņā jāizveido pietiekami jaudīga un uzticama dzelzceļa transporta infrastruktūra, nodrošinot to, ka kravas pārvadājumu intereses nav pretrunā citiem mērķiem pārvadājumu jomā vai cita veida sociālām interesēm un ka šāda infrastruktūra palīdz nodrošināt energoefektīvus un videi nekaitīgus pārvadājumus;

7. uzskata, ka galvenais īstermiņa uzdevums ir apzināt un novērst sistēmas nepilnības un palielināt tās jaudu;

8. uzskata, ka kravu pārvadājumi, lai arī tos īsteno pa svarīgākajiem valsts un starptautiskā līmeņa transporta koridoriem, nebūtu iespējami bez vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījuma, jo transporta maršruti šķērso vietējo un reģionālo pašvaldību teritoriju;

9. tādēļ uzskata, ka kravu piegāžu plānošana pilsētu un reģionu līmenī ir īpaši svarīga, lai varētu radīt enerģiju taupošas un ekoloģiski nekaitīgas kravas pārvadājumu plūsmas. Tādējādi jauna transporta politika ir atkarīga no visu to iesaistīto pušu aktīva atbalsta, kas ar savu ieguldījumu spēj paaugstināt minētās politikas efektivitāti, turklāt īpaši vajadzīgs to personu atbalsts, kuras var atrisināt problēmas vietējā līmenī, jo darbojas vistuvāk iedzīvotājiem;

10. efektīvus un videi draudzīgus kravu pārvadājumus jo īpaši var nodrošināt, visos iespējamajos gadījumos izmantojot iekšējos ūdensceļus. Tas var arī mazināt sastrēgumus uz ceļiem, kas savieno ostas un iekšzemi;

11. vairākveidu pārvadājumu sistēmā termināļi, pārkraušanas stacijas un ostas ir nozīmīgi infrastruktūras elementi. To plānošana un izvietojuma izvēle ir vietējo un reģionālo pašvaldību kompetencē. Svarīgi, lai pilsētas jau agrīnā plānošanas stadijā būtu iesaistītas šādas infrastruktūras plānošanā. Tas nozīmē, ka ES un valsts iestādēm būtu jārada ilgaicīgi un stabili apstākļi pilsētplānošanai;

12. tā kā aptuveni 40 % transportlīdzekļu ES tiek izmantoti preču un pakalpojumu izplatīšanai un piegādei un tā kā lielākā daļa patērētāju ir pilsētās, ir jāpārvalda lielās satiksmes plūsmas, kas rodas pilsētās. Būtu jāparedz paraugprakses izplatīšana pilsētu kravas pārvadājumu politikas jomā;

13. uzsver, ka reģionālu vai pilsētas transporta struktūru izveide dažādās dalībvalstīs nodrošina vērtīgu atbalstu, saskaņojot atšķirīgas vēlmes, prasības un rezultātus. RK norāda, ka ir svarīgi, lai tas notiktu atbilstīgi subsidiaritātes principam;

14. vērš uzmanību uz to, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir plašākas iespējas veidot dialogu ar ražotājiem un kravu pārvadājumu pakalpojumu izmantotājiem;

15. īpaša uzmanība jāvelta pakalpojumu un preču piegādei pilsētās, jo pilsētu loģistikas pārdomāta plānošana ir pamatfaktors mobilitātes veicināšanai pilsētās;

16. uzskata, ka termināļu, loģistikas centru un veikalu izvietojumā turpmāk aizvien vairāk būs jāiesaista vietējās pašvaldības;

17. uzsver, ka reģionāla līmeņa loģistika būs jauna politikas joma, kas nākotnē strauji attīstīsies. Svarīgi būs decentralizēt starpsavienojumu pārvaldīšanu, deleģējot to reģionālajām pašvaldībām, savukārt galveno starptautisko transporta koridoru noteikšanu arī turpmāk atstāt dalībvalstu kompetencē;

18. uzskata, ka vietējās pašvaldības ar labas pilsētvides politikas palīdzību var ievērojami veicināt dzelzceļa transporta attīstību. Šāds ieguldījums ir ļoti vērtīgs;

19. uzskata, ka dzelzceļa blakuspakalpojumiem, sevišķi termināļiem un šķirošanas stacijām, jāsaņem īpašs struktūrfondu atbalsts;

20. uzskata, ka vietējām pašvaldībām īpaša uzmanība jāvelta pilsētu transporta plānošanai, sevišķi tas attiecināms uz kravu piegādes sistēmām, no ekoloģiskā un saimnieciskā viedokļa efektīvāk organizējot piegādes pilsētu zonās. Tāpēc ir jātiecas uzlabot transporta līdzekļu ekoloģisko kvalitāti un palielināt slodzes koeficientus, kas ļaus ierobežot braucienu skaitu, saglabājot transportējamās kravas apjomu;

21. attīstot un pilnveidojot iekšzemes ostas, tostarp multimodālās iekārtas, vietējām un reģionālajām pašvaldībām var būt nozīmīga loma ilgtspējīgas kravu pārvadājumu politikas īstenošanā;

22. īstenojot teritorijas plānošanas politiku, piemēram, izvēloties rūpniecības uzņēmumiem atvēlētās teritorijas, vietējās un reģionālās pašvaldības var sekmēt iekšējo ūdensceļu transportu. Tādēļ, izmantojot struktūrfondu atbalstu, īpaša uzmanība jāvelta teritorijām, kas paredzētas ar ūdeni saistītiem uzņēmumiem, iekšējiem ūdensceļiem un iekšzemes ostām;

Ieteikumi un secinājumi

23. uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir aizvien lielāka loma loģistikas stratēģiju izstrādē, lai ar to palīdzību nodrošinātu efektīvu un piemērotu plānošanu, infrastruktūru un koordinēšanu;

24. liela daļa kravu tiek pārvadātas pa Centrāleiropas transporta tīklu arī tad, ja to galamērķis neatrodas Centrāleiropā. Lai mazinātu Centrāleiropas transporta tīklu kapacitātes problēmas, ļoti svarīgs ir ES atbalsts tādu savienojumu un koridoru izbūvei, kuri nerada papildu slodzi Centrāleiropas transporta tīkliem vai to mazina. Šādu savienojumu piemērs ir austrumu-rietumu transporta koridori Ziemeļeiropā, turklāt tie veicina arī reģionālo attīstību. Jaunajā stratēģijā, kas attieksies uz Baltijas jūru un kuru pašlaik izstrādā, būs pievērsta īpaša uzmanība labi funkcionējošu transporta tīklu un multimodālu risinājumu nozīmei reģionu ilgtspējīgas attīstības un konkurētspējas nodrošināšanā. Ārkārtīgi svarīgi ir tas, lai ES arī turpmāk paredzētu līdzekļus šāda veida pasākumiem, piemēram, ar struktūrfondu un nozaru programmu starpniecību;

25. vērš uzmanību uz to, ka izejvielas ražojošiem reģioniem ļoti svarīgi ir kravu pārvadājumi pa jūru. Savukārt apstrādes rūpniecībai ir vajadzīga stabila izejvielu piegāde visu gadu. Lai pārvadājumi pa jūru būtu iespējami arī ziemā, ledlauzu izmantošana ir jāpadara par prioritāti un tā jāiekļauj TEN-T;

26. uzskata, ka ES būtu jāsteno visaptveroša pieeja gan plānojot tādu infrastruktūru, kas atrodas Eiropas Savienībā, gan arī tādu, kas savieno ES ar kaimiņvalstīm un kaimiņos esošiem reģioniem. Tādēļ ES kravu pārvadājumu pakete būtu jāveido atbilstīgi citām jau ES izveidotām un pieņemtām transporta un infrastruktūras kartēm, piemēram, Eiropas transporta tīkla kartei un starptautisko transporta koridoru kartei (*map of transnational transport corridors*);

27. atgādina, ka pēdējos gados daudzi reģioni ir izstrādājuši šāda veida stratēģijas, lai tādējādi prognozētu pārvadājumu apjomu tuvākajā nākotnē, un ir izdarījuši attiecīgus secinājumus. Tas saistīts ar aizvien apjomīgāku pārrobežu un starptautisko sadarbību Eiropas loģistikas projektu jomā. Šādu tendenci apliecina, piemēram, Centrāleiropas un Austrumeiropas ķīmikāliju loģistikas iniciatīva, ko aizsāka Eiropas Ķīmijas nozares reģionālais tīkls, lai ar koordinētas stratēģijas palīdzību uzlabotu Centrāleiropas un Austrumeiropas ķīmisko vielu ražošanas nozares darbības vispārējos ilgtermiņa apstākļus. Vēl viens piemērs ir nodoms izveidot dzelzceļa koridoru (*EU4SeaRail*), kas savienos Baltijas jūru, Ziemeļjūru, Vidusjūru un Melno jūru. Nozīmīgi Ziemeļeiropas transporta koridori ir arī Botnijas līča koridors un "ziemeļu ass" (*Northern axis*). Reģioniem ir arī bijusi liela nozīme tādu loģistikas zonu attīstībā, kas ļauj nodrošināt moduļu papildināmību un maiņu, jo īpaši kravu pārvadājumiem, un optimizēt katra transporta veida izmantošanu, kā tas notiek Aragonā ar loģistikas platformu *PLAZA* un tās savienojumiem ar citām platformām, piemēram, "Eurocentru" Tulūzā vai dažādām Ibērijas pussalas ostām;

28. uzskata, ka efektīvi pārvadājumi starp Eiropas valstīm varētu būtiski veicināt ekonomikas izaugsmi. Tādēļ Komiteja aicina Komisiju ņemt vērā minētos apsvērumus, gatavojoties 2009. un 2010. gadā pārskatīt *TEN* direktīvas, galvenokārt un steidzami sekmējot jau apstiprināto un minētajā tīklā par prioritāriem izvirzīto projektu īstenošanu, jo īpaši ceļu posmos, kur efektīva kravu pārvadāšana ir apgrūtināta, piemēram, pārrobežu posmos vai kalnu apgabalos.

Tāpat jāuzsver, ka Reģionu komiteja

29. atzinīgi vērtē līdz šim galvenokārt Somijas un Vācijas prezidentūru īstenotos centienus nodrošināt progresu minētajā jomā;

30. pilnībā atbalsta analīzi un pasākumus, kas noteikti minētajā dzelzceļa transporta paketē ietvertajos paziņojumos;

31. tomēr iesaka ņemt vērā vajadzību uzturēt labus sakarus ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā tas minēts jau iepriekš;

32. ir pārliecināta, ka bez visu ieinteresēto vietējo pašvaldību un reģionālo valdību stabilas sadarbības nav iespējama nekāda veida jauna un efektīva kravu pārvadājumu politika; aicina nekaņējoties nodrošināt šādus sakarus un apņemas sniegt savu atbalstu to izveidē;

33. iesaka pielikt lielākas pūles, lai visas politiskās struktūras būtu informētas par minēto jautājumu, ņemot vērā pārvadājumu nozares nozīmīgumu IKP veidošanā un tās tiešo un netiešo ietekmi uz tautsaimniecību un sabiedrību kopumā;

34. neuzskata par lietderīgu Direktīvas 96/53 pārskatīšanu. Būtu jāsaģlabā uz videi draudzīgākiem risinājumiem vērsta pieeja, kas nozīmē plašāk izmantot vilcienus, taču ne kravas automašīnas;

35. norāda, ka ievērojamas kravu pārvadājumu daļas galamērķis ir konurbācijas. Tādēļ ir ļoti svarīgi pilsētu un reģionu plānojumu pielāgot preču izplatīšanas vajadzībām, lai kravu pārvadājumu plūsma būtu energoefektīva un videi nekaitīga. Šajā ziņā liela nozīme ir tam, kur kopējā kravu pārvadāšanas tīklā atrodas pārkraušanas stacijas. Jānodrošina sekmīga mijiedarbība starp vietējo un reģionālo līmeni un ES vispārējo politiku kravu pārvadājumu loģistikas jomā. Komiteja uzskata, ka kravu pārvadājumu politika būtu jāsašķo ar rīcības plānu pilsētas transporta politikas jomā;

36. ņemot vērā enerģijas izmaksas, uzskata, ka īpaši svarīgi ir jauninājumi biodegvielu jomā, bet tie jāievieš, pienācīgi ievērojot prasību saglabāt vispārējo lauksaimnieciskās ražošanas līdzsvaru pasaulē, un aicina Eiropas Komisiju pastiprināt izpēti minētajā jomā;

37. iestājas par visa veida dzelzceļa pārvadājumu liberalizāciju, ja tā ir saskaņojama ar sabiedrības interesēm;

38. atzinīgi vērtē specializētajos dzelzceļa kravas pārvadājumu maršrutos gūtos panākumus;

39. uzskata, ka transporta tīkli būtu pastiprināti jāiekļauj loģistikas politikā, iesaistot vietējās un reģionālās pašvaldības, attīstot sauso ostu koncepciju un ņemot vērā vides aktuālās problēmas;

40. uzskata, ka vajadzīga dzelzceļa un jūras transporta labāka saikne, jo šie transporta veidi atsevišķās vietās joprojām nav pietiekami efektīvi; atbalsta vietējo un reģionālo pašvaldību izstrādātus loģistikas risinājumus iekšzemes teritorijās, tām izveidojot loģistikas platformas un sausās ostas, kas ir būtisks līdzeklis, lai uzlabotu vispārējo kravu sadales sistēmu un sekmētu iekšzemes teritoriju attīstību un kohēziju;

41. uzsver, ka jāsašķo tehnoloģiskie līdzekļi un standarti, lai dzelzceļa pārvadājumu jomā varētu pēc iespējas ātrāk pārvarēt tos šķēršļus, ko šobrīd rada atšķirīgas elektroenerģijas padeves sistēmas un dažāds sliežu platums;

42. ir pārliecināta, ka Kioto protokols un tā saistība ar transporta politiku katrā ziņā ievērojami ietekmēs preču loģistiku;

43. uzskata, ka nākotnē ātrgaitas vilcienu maršrutiem būtu jāšķērso visas Eiropas teritorija, nodrošinot satiksmi no Lisabonas ar visu Vidusjūras reģionu, Baltijas jūras reģionu, kā arī jaunajām robežām ar trešām valstīm;

44. iesaka veikt detalizētākus pētījumus, lai apzinātu un ar nepieciešamo pasākumu palīdzību novērstu spēkā esošā tiesiskā regulējuma un infrastruktūras nepilnības; uzskata, ka, vēloties ātrāk noteikt šīs nepilnības un rast risinājumus, vietējā un reģionālajā līmenī jāizveido zināšanu un labas prakses apmaiņas tīkli starp īpašiem loģistikas un pārvadātāju sadarbības centriem;

45. uzskata, ka jāizstrādā ilgtermiņa stratēģijas un rīcības plāni, lai tādējādi paplašinātu Eiropas transporta koridorus;

46. atbalsta pasākumus neitrālu konkurences nosacījumu nodrošināšanai visās dalībvalstīs;

47. iestājas par normatīvo aktu un citu noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu, īpaši tādās jomās kā svaru un izmērus regulējošie standarti, kravu nodrošinājumu un pušu atbildību regulējošie drošības noteikumi, vienlīdzība likuma priekšā neat-

karīgi no pārvadātāja uzņēmuma reģistrācijas vietas, kopēja valoda satiksmes un importa no trešām valstīm kontrolei;

48. uzskata, ka administratīvie šķēršļi būtu jānovērš, pēc iespējas palielinot dokumentu elektronisko apriti;

49. iesaka panākt pārvadājumu lielāku efektivitāti tādās jomās kā katra transporta veida attīstība un jaudas izmantošana, kā arī intermodalitātes attīstība un veicināšana;

50. iesaka panākt transporta sistēmu lielāku efektivitāti, šim mērķim uzlabojot ostām un termināļiem paredzēto loģistikas politiku;

51. uzskata, ka ar interneta palīdzību jāpadara pieejama informācija par ostu vietējiem nosacījumiem un īpatnībām.

Briselē, 2008. gada 8. oktobrī

Reģionu komitejas

priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas veicināšana”

(2008/C 325/03)

REĢIONU KOMITEJA

- vēlas, lai atbalsta shēmu pieejamība būtu nodrošināta jebkura mēroga atjaunojamās enerģijas ražotājiem, tostarp attiecībā uz mazām iekārtām, un uzskata, ka konsekvences labad atbalstu atjaunojamās enerģijas ražošanai vajadzētu papildināt ar subsīdiju samazināšanu fosilo degvielu ražošanai un izmantošanai; (izņemot iespējamu atbalstu koģenerācijas stacijām, ko izmanto centrālā apkures nodrošināšanai), kā arī kodolenerģijas ražošanai un izmantošanai. Par izņēmumu jāuzskata arī gadījumi, kad fosilo degvielu izmantošanas rezultātā radīto oglekļa dioksīda emisiju samazināšanas nolūkā tiek piemērota oglekļa dioksīda uztveršana un uzglabāšana;
- iesaka raudzīties, lai būtu nodrošināta maksimāla saskaņošana starp minētās jomas galvenajiem Eiropas tiesību aktiem, proti, starp Direktīvu par ēku energoefektivitāti, Direktīvu par energoefektivitāti un energopakalpojumiem, trešo tiesību aktu paketi par enerģijas tirgus liberalizāciju, dažādiem paketes “enerģija — klimats” elementiem, tostarp Direktīvu “Atjaunojamie enerģijas avoti”;
- aicina Komisiju grozīt 4. pantu, nosakot prasību iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības valstu rīcības plānu izstrādāšanā un šo faktoru ņemt vērā valstu rīcības plānu izvērtēšanā;
- norāda, ka izvirzītais mērķis, proti, nodrošināt 10 % biodegvielas īpatsvaru transporta jomā, var dot gaidāmo pozitīvo rezultātu tikai tad, ja biodegvielu ražo no izejvielām, kuru iegūšana neizjauc ekoloģisko līdzsvaru dabā, pārtikas apgādes un ekonomisko līdzsvaru tirgū, kā arī sociālo līdzsvaru.

Ziņotāja: Paula BAKER kdze (UK/ALDE), *Basingstoke* un *Deane Borough* padomes locekle

Atsauces dokuments

“Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas veicināšanu”,

COM(2008) 19 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārējas piezīmes

1. atzinīgi vērtē direktīvu par atjaunojamiem enerģijas avotiem, jo uzskata, ka atjaunojamās enerģijas ražošana var sekmēt siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanos, palielināt energoapgādes drošību, veicināt tehnoloģiju attīstību, palielināt nodarbinātības iespējas un veicināt reģionālo attīstību;

2. ņemot vērā Direktīvas mērķus, uzsver reģionālo un vietējo pašvaldību stratēģiskās alianses izveidošanas izšķirošo nozīmi, lai īstenotu augšupējo virzību atjaunojamās enerģijas jomā;

3. aicina ieviest tiesisko regulējumu, kas nodrošinātu ilgtermiņa stabilitāti lēmumu par ieguldījumiem pieņemšanai, izmantojot patlaban pieejamo plašo tehnoloģiju klāstu, lai inovatīvi projekti varētu sekmīgi konkurēt ar tradicionālajām tehnoloģijām;

4. atzinīgi vērtē saistošu mērķu pieņemšanu atjaunojamās enerģijas jomā. Tomēr uzsver, ka, lai nodrošinātu galamērķu ātru un efektīvu īstenošanu un sasniegšanu, starpposma mērķiem, kas noteikti Direktīvas priekšlikuma 1. pielikuma B daļā, arī jābūt saistošiem. Lai nodrošinātu, ka starpposma mērķi ir pietiekami pārredzami, Komiteja aicina, sagatavojot valstu rīcības plānus, sarunās ar dalībvalstīm iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, un noteikt darbības instrumentus, kas izmantojami vietējā līmenī;

5. pilnībā atbalsta Komisijas priekšlikumu dalībvalstīm izstrādāt elektrotīklu infrastruktūru elektroenerģijai, kas iegūta no atjaunojamiem enerģijas avotiem, un paredzēt tai prioritāru piekļuvi elektrotīklam, tomēr uzsver, ka tai jābūt pieejamai par taisnīgu un konkurētspējīgu cenu, paredzot valsts regulētus tarifus vai citus mehānismus;

6. uzsver arī nepieciešamību izveidot tīklu infrastruktūru gāzei un apkurei, kas ražota no atjaunojamiem enerģijas avotiem, kā arī siltumam, kas iegūts kā blakusprodukts, un nodrošināt minētajiem enerģijas veidiem pieeju attiecīgajām tīklu infrastruktūrām uz saprātīgiem noteikumiem;

7. uzskata, ka elektrotīklu pārvaldītājiem būtu jāveic atbilstoši pielāgojumi, lai nodrošinātu atjaunojamo enerģijas avotu pieejamību, un jāsedz to izmaksas; minētās izmaksas nebūtu jāsedz enerģijas patērētājiem;

8. atbalsta Eiropas Komisijas aicinājumus valsts, reģionālām un vietējām iestādēm piemērot politikas jomas, kas veicina zema enerģijas patēriņa un pasīvās ēkas. Lai gan šīs politikas jomas

jāskata atsevišķi, tās ir nepieciešamas, īpaši svarīgas un būtiskas, lai sasniegtu Direktīvas par atjaunojamiem enerģijas avotiem mērķus. Komiteja iesaka, lai noteikumi, kas šajā jautājumā ierosināti Direktīvas “Atjaunojamie enerģijas avoti” priekšlikumā, tiktu pienācīgi ņemti vērā nākamajā Direktīvas par ēku energoefektivitāti pārskatīšanā. Vispārīgi ņemot, Komiteja iesaka raudzīties, lai būtu maksimāla koordinācija starp minētās jomas galvenajiem Eiropas tiesību aktiem, proti, starp Direktīvu par ēku energoefektivitāti, Direktīvu par energoefektivitāti un energopakalpojumiem, trešo tiesību aktu paketi par enerģijas tirgus liberalizāciju, dažādiem paketes “enerģija — klimats” elementiem, tostarp Direktīvu par atjaunojamiem enerģijas avotiem; lai sasniegtu valstu saistošos mērķus, vislielākā uzmanība jāvelta tieši direktīvas par atjaunojamiem enerģijas avotiem īstenošanai valstīs;

Vietējo un reģionālo pašvaldību loma

9. uzskata, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir ievrojama pieredze un kompetence, lai savās teritorijās ietekmētu enerģētikas infrastruktūru un politiku. Daudzi Eiropas reģioni ir izrādījuši politisku apņemšanos veicināt atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu to teritorijās. Tie ir izvirzījuši konkrētus mērķus šajā jomā un aktīvi tiecas tos sasniegt. Jau pašlaik tie ietekmē infrastruktūras un enerģētikas politiku, pateicoties darbībai teritoriālās plānošanas, reģionālās attīstības jomā, ietekmējot individuālo iedzīvotāju rīcību, turklāt daudzos gadījumos reģioni ir veicinājuši inovatīvus risinājumus atjaunojamās enerģijas (sauļes, ģeotermālās, biomasas, ūdens un vēja enerģijas) jomā attiecībā uz ēkām, transportu un citām nozarēm;

10. atzīmē, ka pāreja no neatjaunojamiem uz atjaunojamiem enerģijas avotiem ir saistīta ar relatīvi nelielu vietējās enerģijas ražošanas apjomu pieaugumu, tādējādi samazinot elektroenerģijas zudumus, kas rodas, veicot elektropārvadi lielos attālumos, un ietekmē visu vietējo un reģionālo pašvaldību darbību;

11. atzīst, ka vietējo un reģionālo pašvaldību darbības, ar kurām tās var veicināt Direktīvas mērķu sasniegšanu, ir iekļauti šādi pasākumi:

- teritoriālā plānošana (gan kā regulatoriem, gan kā atļauju izsniedzējiem nosakot skaidras plānošanas un attīstības specifiskācijas);
- pašvaldību zemes un īpašuma apsaimniekošana un pārvaldība (tostarp ielu apgaismojums, mājokļi, transports, kā arī pašvaldību ēkas un iestādes, transporta parki);
- ilgtspējīgu transporta pakalpojumu un alternatīvu transporta veidu (piemēram, velosipēdi vai iznomājamie elektromobiļi) nodrošināšana;

- siltumapgādes vai dzesēšanas pakalpojumu piegāde privātajām ēkām un lielām sabiedriskajām ēkām (baseiniem, skolām, pilsētu vai reģionu pašvaldību ēkām);
- reģionālā attīstība;
- atbalsta pasākumi atjaunojamos energoresursus izmantojošiem uzņēmumiem, tostarp aizdevumi un finansējuma pieejamība;
- dotāciju piešķiršana un finansējuma pieejamības veicināšana atjaunojamās enerģijas izmantošanai māsaimniecībām, sabiedriskām organizācijām un uzņēmumiem;
- saziņa ar iedzīvotājiem;
- informācijas un apmācības nodrošināšana (iedzīvotājiem, būvniekiem, iekārtu uzstādīšanas un remonta veicējiem, atbalsts MVU);
- pētniecības, izstrādes un tehnoloģijas jauninājumu veicināšana enerģētikas jomā, jo īpaši saistībā ar energoefektivitāti un atjaunojamiem enerģijas avotiem;

12. aicina Komisiju pretoties spiedienam pieprasīt dalībvalstīm izveidot centralizētas, vienotas administratīvās struktūrvienības, kas izskatītu pieprasījumus par atjaunojamās enerģijas jaunām iekārtām un par palīdzību minētajā jautājumā;

13. izsaka brīdinājumu attiecībā uz to, ka publiskām ēkām retrospektīvi piemēro "enerģijas pārpalikuma" normas;

14. atgādinot valstu energoefektivitātes rīcības plānu pieredzi, Komiteja lūdz Komisiju piešķirt visus nepieciešamos līdzekļus (ieskaitot cilvēkresursus) un veikt visus vajadzīgos pasākumus (ieskaitot prasības iesniegšanu tiesā un finansiālo sankciju ieviešanu), lai dalībvalstis noteiktā termiņā varētu izveidot kvalitatīvus valstu rīcības plānus atjaunojamās enerģijas jomā, kas ļautu sasniegt direktīvā izvirzītos mērķus;

15. norāda, ka vietējās un reģionālās pašvaldības turklāt kontrolē lielus budžeta līdzekļus publiskā iepirkuma un energoietilpīgu produktu un pakalpojumu nodrošināšanai; uzsvēr, ka, Eiropai pārejot uz tādu enerģētiku, kurā dominē atjaunojamie energoresursi, jāveicina vietējo un reģionālo pašvaldību loma atjaunojamās enerģētikas sektoru apzināšanā, inovācijā un ar tiem saistīto sarunu risināšanā;

16. atzīst, ka vietējo un reģionālo pašvaldību darbība, kas vērsta uz enerģijas kopējā pieprasījuma samazināšanu, veicinot energoefektivitāti, ir nozīmīgs ieguldījums direktīvas par atjaunojamiem enerģijas avotiem mērķu sasniegšanā;

Valstu rīcības plāni

17. uzskata, ka daudzas VRP ietilpstošās darbības (piemēram, skat. 12. pantu) ir piekritīgas vietējām un reģionālajām pašvaldībām; vietējās un reģionālās pašvaldības jau ir uzsākušas nozīmīgu darbu, un šī pieredze būtu pilnībā jāizmanto valstu rīcības plānu izstrādāšanā, īstenošanā un pārraudzībā;

18. tādēļ aicina Komisiju grozīt 4. pantu, nosakot prasību iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības valstu rīcības plānu

izstrādāšanā un šo faktoru ņemt vērā valstu rīcības plānu izvērtēšanā;

19. atgādinot valstu energoefektivitātes rīcības plānu pieredzi, aicina Komisiju savlaicīgi publicēt pamatnostādnes VRP sagatavošanai, tostarp plāna modeli. Vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšana VRP sagatavošanā būs nepārprotami viens no šo plānu sagatavošanas galvenajiem punktiem visos modeļos, ģenerālplānos vai cita veida ieteikumos, kurus publicē Eiropas Komisija sakarā ar VRP;

Atbalsta pasākumi

20. aicina Komisiju veikt pasākumus, lai veicinātu esošo atjaunojamās enerģijas atbalsta shēmu izmantošanu, piemēram, struktūrfondus, EIB kredītus, shēmu "Saprātīga enerģija Eiropai" Konkurētspējas un jauninājumu pamatprogrammas ietvaros, dažādas 7. pētniecības pamatprogrammas programmas un iniciatīvas, kā arī Komisijas plānus, kas formulēti paziņojumā par Eiropas energotehnoloģiju stratēģisko plānu (COM(2007) 723 galīgā redakcija);

21. vēlas, lai atbalsta shēmu pieejamība būtu nodrošināta jebkura mēroga atjaunojamās enerģijas ražotājiem, tostarp attiecībā uz mazām iekārtām, un uzskata, ka konsekvences labad atbalstu atjaunojamās enerģijas ražošanai vajadzētu papildināt ar subsīdiju samazināšanu fosilo degvielu ražošanai un izmantošanai; (izņemot iespējamu atbalstu koģenerācijas stacijām, ko izmanto centrālā apkures nodrošināšanai), kā arī kodolenerģijas ražošanai un izmantošanai. Par izņēmumu jāuzskata arī gadījumi, kad fosilo degvielu izmantošanas rezultātā radīto oglekļa dioksīda emisiju samazināšanas nolūkā tiek piemērota oglekļa dioksīda uztveršana un uzglabāšana;

22. vēlas, lai Komisija atzīst atjaunojamo enerģijas avotu ieguldījumu un nodrošina, ka tiek piešķirts pietiekams atbalsts pētniecības un izstrādes veicināšanai, lai apgūtu tīros, atjaunojamos jūras enerģijas avotu veidus, piemēram, vēja, viļņu, plūdmaiņas un okeāna straumju enerģiju; norāda, ka valsts un reģionālā atbalsta programmas, kas sniedz valsts, reģionāliem un vietējiem apstākļiem piemērotus risinājumus, pierādīja savas spējas sekmīgi veicināt atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu. Šajā sakarā valsts un reģionālā atbalsta programmām arī turpmāk jābūt galvenajiem veicināšanas instrumentiem, lai gan papildu atbalsts ES līmenī joprojām ir vēlams. Jāizvairās no jebkuras atbalsta programmu nosacījumu un apstākļu standartizācijas Eiropas līmenī;

Izcelsmes apliecinājumi

23. atzīmē, ka Komisijas priekšlikums ES ieviest izcelsmes apliecinājumus elektroenerģijai, apkurei un dzesēšanai izmantojamajai enerģijai no atjaunojamiem enerģijas avotiem atbilst Reģionu komitejas atzinumam par globālo klimata pārmaiņu ierobežošanu⁽¹⁾, kurā tika aicināts ieviest "zaļās enerģijas" sertifikātu sistēmu;

⁽¹⁾ CdR 110/2007 fin.

24. uzskata, ka izcelsmes apliecinājumu izmantošana arī tirdzniecībai un uzskaitēi būtu pārāk complicēta, tādēļ ierosina Komisijai to no jauna pārskatīt un precizēt, lai nodrošinātu sistēmas pārredzamību un juridisko noteiktību. Šajā sakarā Komiteja arī ierosina Komisijai nodrošināt, lai izcelsmes garantiju tirdzniecības un pārdošanas sistēma neapdraudētu valsts un reģionālā atbalsta programmu ieviešanas efektivitāti, kā arī apsvērt atsevišķu apliecinājumu ieviešanu brīvprātīgai tirdzniecībai;

25. uzskata, ka jāņem vērā mikroģenerācijas ieguldījums, lai šis elements tiktu pienācīgi atzīts un atbalstīts ikvienas dalībvalsts kopējā enerģētikas paketē;

Informācija un apmācība

26. atzīmē, ka enerģijas ražošanā, sadalē un izmantošanā notiek straujas pārmaiņas, un pārmaiņu temps turpmāko gadu laikā pieaugs; tādēļ ir nepieciešama vērienīga informācijas izplatīšana un apmācība, lai enerģijas ražotājiem un patērētājiem būtu pienācīga izpratne par jaunajām tehnoloģijām un lai pārmaiņu norise būtu efektīva un objektīva;

27. atbalsta Komisijas priekšlikumu par to, lai dalībvalstis izveidotu atbilstošas informācijas, vadības un akreditācijas sistēmas;

28. uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir svarīga loma izglītības un apmācības nodrošināšanā, un tajās arvien vairāk vērsas iedzīvotāji, lai uzlabotu pieejamās informācijas kvalitāti; tās arī būs tieši iesaistītas darbā, kas saistīts ar plānošanas kontroles un standartu ieviešanu attiecībā uz jaunām ēkām, tādēļ Komiteja aicina, lai vietējās un reģionālās pašvaldības tiktu pilnībā iekļautas informācijas, apziņas veidošanas, vadības, izglītības un apmācības sistēmu veidošanā un piemērošanā;

Biodegvielas

29. norāda, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir veicinājušas biodegvielu izmantošanu, piemēram, savācot izlietoto pārtikas eļļu, lai ražotu biodīzeļdegvielu municipālajam transportam, šim pašam vajadzībām ražojot arī biogāzi no notekūdeņiem un citiem bioloģiskiem atkritumiem, un no vietējo pašvaldību apsaimniekotajiem mežiem, kā arī no koksnas atkritumiem iegūstot koksnas granulas, ko izmanto galvenokārt apkurei, kā arī siltuma koģenerācijas sistēmās. Jāatbalsta iniciatīvas, kas uzsāktas dažādos Eiropas reģionos, lai izveidotu "biodegvielu tīklus", kuru uzdevums ir reģionālā līmenī koordinēt biodegvielu ražošanu un patēriņu. Ja biodegvielu ražos ilgtspējīgā veidā, t.i., ņemot vērā visus ekonomiskos, vides un sociālos aspektus, šādi tīkli var veicināt reģionālās ekonomikas attīstību;

30. uzskata, ka 10 % mērķi saistībā ar atjaunīgo enerģiju transportā vislabāk var sasniegt, vairāk izmantojot elektriskos

transportlīdzekļus, kas darbināmi ar elektroenerģiju, kura iegūta no atjaunojamajiem avotiem;

31. uzskata, ka biodegvielas, kas ražotas no atkritumiem, blakusproduktiem un pārpalikumiem, dod divējādu labumu klimata pārmaiņu aspektā, samazinot gan transporta radītās emisijas, gan atkritumu kopējo masu. Līdz ar to tiek taupīta biomasa — resurss, kura daudzums ir ierobežots. Šādas biodegvielas arī nekonkurē ar pārtikas ražošanu;

32. norāda, ka biodegvielu izmantošanas palielināšana transporta jomā, var dot gaidāmo pozitīvo rezultātu tikai tad, ja biodegvielu ražo no izejvielām, kuru iegūšana neizjauc ekoloģisko līdzsvaru dabā, pārtikas apgādes un ekonomisko līdzsvaru tirgū, kā arī līdzsvaru sabiedrībā;

33. atzīmē, ka tādu gaisa piesārņotāju, kas ir kaitīgas cilvēku veselībai, emisija, kuru izraisa biodegvielu izmantošana transportā, ir atkarīga no izmantotā avota. Biodegvielas tāpēc var gan uzlabot, gan pasliktināt gaisa kvalitāti, un vietējām pašvaldībām šajā jomā ir noteicoša nozīme;

34. tādēļ mudina uzsākt visaptverošu pētījumu par dažādu biodegvielu izplūdes gāzu emisiju, kā arī holistiski izskatīt ietekmi uz gaisa kvalitāti vienlaikus ar ilgtspējības novērtējumu;

35. iesaka valstu rīcības plānos (VRP), kuru izstrādē tiks iesaistītas vietējās un reģionālās pašvaldības, iekļaut detalizētus nosacījumus par izejvielām, no kurām ražos biodegvielu. Valstu rīcības plānos būtu jāņem vērā katras dalībvalsts rīcībā esošo dabas resursu un lauksaimniecības potenciāla īpatnības;

36. aicina atbalstīt tādas biodegvielas, kas nodrošina būtiskus un skaitliskā izteiksmē uzrādāmus ietaupījumus siltumnīcefekta gāzu emisijas aspektā;

37. atzīst, ka celulozes biomasas un aļģu ieguve⁽²⁾ rada mazāku ietekmi uz pārtikas nozari un mazāk noslogo zemes resursus; ciktāl tā ir savietojama ar cita veida darbību jūrmiecības jomā, kaut gan ražošanas metodes vēl tiek izstrādātas, tiek prognozēts siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums līdz 90 % apmērā⁽³⁾. Autodegvielu iespējams ražot, arī anaerobi pārstrādājot atkritumus un no tiem iegūstot biogāzi, tādējādi mazinās arī siltumnīcefekta gāzu emisiju;

38. aicina Eiropas Komisiju attīstīt tālāk biodegvielu vides ilgtspējas kritērijus, kas noteikti Direktīvas projekta 15. pantā. Ar minēto kritēriju palīdzību jāsniedz risinājumi problēmām, kas ir būtiski vispārējai biodegvielu ilgtspējai. Problēmas ir šādas:

- izejvielu problēma (intensīvās darbības, izmantojot sintētisko mēslojumu un pesticīdus),
- ūdens ekonomijas problēma kultūraugu audzēšanā,
- zemes izmantošana, ko var izmantot pārtikas ražošanai.

⁽²⁾ Koksne (piemēram, vītoli, papēļu hibrīdi, eikalipti), gari daudzgadīgi zālaugi (sāre, miskante), labības atliekas un organiski komunālie atkritumi.

⁽³⁾ *National Geographic* (2007. gada oktobris) un *Engineering & Technology* (2008. gada maijs).

Turklāt, ņemot vērā iepriekš minētos reģionālo tīklu piemērus, Komiteja aicina Komisiju pienācīgi ņemt vērā reģionālo ražošanas/patēriņa ķēžu iespējas;

39. aicina vērtēt biodegvielu ilgtspējību pēc stingriem kritērijiem un kopsolī ar tehnoloģiskajām pārmaiņām, kā arī tehnoloģiskās attīstības gaitā pārskatīt minimālos SEG samazinājuma apjomus;

40. uzskata, ka ilgtspējības kritēriji jāpiemēro gan ES ražotām, gan ārpus ES ražotām biodegvielām, lai panāktu sabiedrības uzticību vietējo pašvaldību pieņemtajiem lēmumiem par iepirkumiem un atbalsta shēmu piemērošanu;

41. biodegviela jāražo ilgtspējīgā veidā un tā, lai ietekme uz klimatu būtu pēc iespējas mazāka. Lai iegūtu vietu enerģijas kultūrām, kuras faktiski piesaista mazāk oglekļa dioksīda, nekādā gadījumā nedrīkst izcirst mežu platības;

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

3. panta 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>3. Katra dalībvalsts nodrošina, ka no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas enerģijas īpatsvars transporta nozarē 2020. gadā ir vismaz 10 % no galīgā enerģijas patēriņa transporta nozarē attiecīgajā dalībvalstī.</p> <p>Pirmā punkta vajadzībām aprēķinot kopējo patērēto enerģijas daudzumu transporta nozarē, neņem vērā naftas produktus, kas nav benzīns un dīzeļdegviela.</p>	<p>3. Katra dalībvalsts nodrošina, ka no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas enerģijas īpatsvars transporta nozarē 2020. gadā ir vismaz 10 % no galīgā enerģijas patēriņa transporta nozarē attiecīgajā dalībvalstī. <u>Šādu enerģiju drīkst ražot tikai no tādām izejvielām, kuru iegūšana neizjauc ekoloģisko līdzsvaru dabā un ekonomisko līdzsvaru tirgū atsevišķās dalībvalstīs.</u></p> <p>Pirmā punkta vajadzībām aprēķinot kopējo patērēto enerģijas daudzumu transporta nozarē, neņem vērā naftas produktus, kas nav benzīns un dīzeļdegviela.</p>

Pamatojums

Tādu biodegvielu, kas nodrošina siltumnīcefekta gāzes emisiju lielu ietaupījumu, ražošanas metodes vēl tiek izstrādātas, un šobrīd konkrēta mērķa noteikšana var apdraudēt pasaules pārtikas produktu tirgu.

2. grozījums

4. panta 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>1. Katra dalībvalsts pieņem valsts rīcības plānu.</p> <p>Valstu rīcības plānos izklāsta dalībvalstu mērķus no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas enerģijas īpatsvaram 2020. gadā transporta, elektroenerģijas, apkures un dzesēšanas jomā, kā arī atbilstošus pasākumus, kuri jāveic, lai sasniegtu minētos mērķus, tostarp valstu politikas, kurās jāparedz attīstīt pieejamos biomasas resursus un mobilizēt jaunus biomasas resursus dažādi lietošanai, kā arī pasākumus, kuri jāveic, lai izpildītu 12. līdz 17. pantā noteiktās prasības.</p>	<p>1. Katra dalībvalsts pieņem valsts rīcības plānu, <u>balstoties uz enerģētikas rīcības plāniem, kas izstrādāti vietējā un reģionālajā līmenī un saskaņoti ar reģionālajām un teritoriālās plānošanas politikām; dalībvalstis aktīvi konsultējas ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām un savlaicīgi tās iesaista valstu rīcības plānu izstrādāšanā.</u></p> <p>Valstu rīcības plānos izklāsta dalībvalstu mērķus no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas enerģijas īpatsvaram 2020. gadā transporta, elektroenerģijas, apkures un dzesēšanas jomā, kā arī atbilstošus pasākumus, kuri jāveic, lai sasniegtu minētos mērķus, tostarp, <u>izmantojot videi nekaitīgu publisko iepirkumu (Green Public Procurement), pateicoties tādu ekoloģisko kritēriju ieviešanai, kas veicina atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu enerģētikas pakalpojumu iepirkumos, kurus veic valsts un pašvaldību iestādes, un valstu politikas, kurās jāparedz attīstīt pieejamos biomasas resursus un mobilizēt jaunus biomasas resursus dažādi lietošanai, kā arī pasākumus, kuri jāveic, lai izpildītu 12. līdz 17. pantā noteiktās prasības.</u></p>

Pamatojums

Tā kā daudzas VRP ietilpstošās darbības ir piekritīgas vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ir svarīgi, lai tās tiktu iesaistītas valstu rīcības plānu izstrādāšanā.

Ekoloģisko tehnoloģiju izplatīšanas stratēģijas ETAP ietvaros 25 dalībvalstis pieņēma valstu rīcības plānus attiecībā uz videi labvēlīgiem valsts iepirkumiem (Itālija apstiprināja savu plānu ar starpministriju dekrētu 2008. gada 11. aprīlī). Būtu jāizmanto videi nekaitīgs publiskais iepirkums, ieviešot ekoloģiskos kritērijus (attiecībā uz atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu) iepirkumos, kurus veic valsts un pašvaldību iestādes.

Direktīvas projekts esošajā redakcijā satur tikai ierobežotas atsauces uz vietējo un reģionālo pašvaldību pozitīvo lomu (12. panta 1. punkta a) apakšpunkts, 12. panta 3. punkts un 12. panta 7. punkts). Atzīstot, ka Komisijas motivācija ir noteikt par prioritāti mērķa sasniegšanu, neierobežojot veidus, ko tā sasniegšanai varētu izvēlēties dalībvalstis, iepriekš minētais grozījums var sekmēt vietējo pašvaldību kompetenču redzamību un ievērošanu, un tam būtu izšķirīga nozīme, rosinot valstu iestādes aktīvi iesaistīt vietējās pašvaldības valstu rīcības plānu izstrādāšanā un īstenošanā.

3. grozījums

12. panta 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
Dalībvalstis pieprasa vietējām un reģionālajām administratīvajām iestādēm apsvērt aprikojuma un sistēmu uzstādīšanu no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas elektroenerģijas, apkurei un dzesēšanai izmantotās elektroenerģijas izmantošanai, kā arī centralizētai siltumapgādei un dzesēšanai, plānojot, projektējot, būvējot un atjaunojot rūpnieciskos vai dzīvojamos rajonus.	Dalībvalstis pieprasa vietējām un reģionālajām administratīvajām iestādēm apsvērt aprikojuma un sistēmu uzstādīšanu no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas elektroenerģijas, apkurei un dzesēšanai izmantotās elektroenerģijas izmantošanai, kā arī centralizētai siltumapgādei un dzesēšanai, plānojot, projektējot, būvējot un atjaunojot rūpnieciskos, <u>tirdzniecības, iestāžu</u> vai dzīvojamos rajonus.

4. grozījums

13. panta 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dalībvalstis nodrošina, ka informāciju par atbalsta pasākumiem dara pieejamu patērētājiem, celtniekiem, uzstādītājiem, arhitektiem un apkures, dzesēšanas un elektroaprikojuma un sistēmu piegādātājiem un to transportlīdzekļu piegādātājiem, kuri ir savietojami ar augstas koncentrācijas biodegvielas šķīdumu vai tīras biodegvielas izmantošanu.	Dalībvalstis nodrošina, ka informāciju par atbalsta pasākumiem ar <u>vietējo un reģionālo pašvaldību starpniecību</u> dara pieejamu patērētājiem, celtniekiem, uzstādītājiem, arhitektiem un apkures, dzesēšanas un elektroaprikojuma un sistēmu piegādātājiem un to transportlīdzekļu piegādātājiem, kuri ir savietojami ar augstas koncentrācijas biodegvielas šķīdumu vai tīras biodegvielas izmantošanu.

Pamatojums

Vietējām un reģionālajām pašvaldībām jāspēj svarīga loma izglītības un informācijas darbībās, kuru uzdevums ir veicināt atjaunojamās enerģijas avotus, lai sasniegtu programmā 20-20-20 paredzētos mērķus.

5. grozījums

13. panta 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dalībvalstis izstrādā norādījumus plānotājiem un arhitektiem, lai tie varētu lietderīgi apsvērt no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas enerģijas un centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas izmantošanu, plānojot, projektējot, būvējot un atjaunojot rūpnieciskos vai dzīvojamos rajonus.	<u>Iesaistot vietējās un reģionālās pašvaldības, dalībvalstis izstrādā norādījumus plānotājiem un arhitektiem, lai tie varētu lietderīgi apsvērt no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas enerģijas un centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas izmantošanu, plānojot, projektējot, būvējot un atjaunojot rūpnieciskos vai dzīvojamos rajonus.</u>

Pamatojums

Vietējām pašvaldībām jāspēlē svarīga loma izglītības un informācijas darbībās, kuru uzdevums ir veicināt atjaunojamās enerģijas avotus, lai sasniegtu programmā 20-20-20 paredzētos mērķus.

6. grozījums

14. panta a. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<u>neietekmējot elektrotīkla uzturēšanu un drošību, dalībvalstis nodrošina, ka pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori savā teritorijā garantē savu tīklu prioritāru pieejamību no atjaunojamajiem enerģijas avotiem iegūtās gāzes un siltuma, kas iegūts kā blakusprodukts, pārvadei ar saprātīgiem nosacījumiem;</u>

Pamatojums

Gāzei (biogāzei) un no atjaunojamajiem avotiem iegūtam siltumam noteikti piešķirama prioritāra attiecīgo tīklu pieejamība, siltuma, kas ir blakusprodukts atkritumu dedzināšanā, izmantošana ir ļoti efektīvs pirmavota enerģijas taupīšanas veids.

Briselē, 2008. gada 8. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Siltumnīcefekta gāzu emisiju kvotu tirdzniecība”

(2008/C 325/04)

REĢIONU KOMITEJA

- aicina Komisiju pēc iespējas ātrāk pieņemt noteikumus par gaisa satiksmes iekļaušanu ETS un pēc iespējas ātrāk šajā sistēmā iekļaut arī kuģu radītās emisijas;
- pauž bažas, ka direktīvā nav noteikti nekādi stimuli siltumnīcefekta gāzu samazināšanai atkritumu apsaimniekošanas nozarē, kurai ir īpaši liela nozīme gan emisiju radīšanas, gan arī teritorijas izmantošanas izpratnē;
- iesaka, lai vismaz 30 % no ieņēmumiem, kas gūti, izsolot kvotas, valstis piešķir vietējām un reģionālajām pašvaldībām atjaunojamās enerģijas izmantošanas un patēriņa energoefektivitātes veicināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības līdz 2020. gadam panākt, ka 20 % no izmantotās enerģijas ir atjaunojamā enerģija, un palielināt energoefektivitāti par 20 %, jo īpaši transporta un atkritumu apsaimniekošanas nozarē;
- iesaka veikt pasākumus dažu energoietilpīgu nozaru atbalstam CO₂ emisiju pārvirzes gadījumā;
- ne vēlāk kā pusgadu pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā Komisija, apspriežoties ar visiem ieinteresētajiem sociālajiem partneriem un Reģionu komiteju, iesniedz konkrētus priekšlikumus par to, kā novērst CO₂ emisiju pārvirzi energoietilpīgās nozarēs un apakšnozarēs.

Ziņotājs: Pietro MARRAZZO kgs (IT/PSE), Lacijas reģiona priekšsēdētājs

Atsauces dokuments

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai pilnveidotu un paplašinātu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu

COM(2008) 16 galīgā redakcija — 2008/0013 (COD)

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārēji ieteikumi

1. uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības dod izšķirīgu ieguldījumu Eiropas iniciatīvu sekmīgā īstenošanā, un tām ir nozīmīga loma vides, rūpniecības un enerģētikas politikas pasākumu izpildē;

2. atbalsta iecerēto principa "piesārņotājs maksā" konkrētu piemērošanu, īstenojot jebkādas Kopienas vides un klimata aizsardzības pasākumus. Ar precēm un pakalpojumiem saistīto vides izmaksu internalizācija ir svarīgs priekšnoteikums, lai varētu veikt piemērotus publiskus pasākumus, kas atbilst ilgtspējīgas, līdzsvarotas un videi nekaitīgas ekonomiskās attīstības pamatprincipiem;

3. tādēļ atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas centienus izveidot efektīvu oglekļa tirgu, kurā "cenu par vienas tonnas oglekļa dioksīda radīto piesārņojumu" var noteikt brīvas tirdzniecības sistēmas ietvaros;

4. atbalsta priekšlikumu par emisiju kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS) pielāgošanu un aktualizāciju atbilstoši līdz šim sasniegtajiem rezultātiem un problēmām, kas radās sistēmas pirmā posma īstenošanas laikā (2005-2007);

5. uzskata, ka, neraugoties uz līdzšinējo progresu, ir jāturpina nostiprināt ETS ilgtermiņa uzticamība un pārredzamība, kā arī jāņem vērā plānoto pasākumu sociālā un ekoloģiskā ietekme, īpaši vietējā un reģionālā līmenī;

ETS pielāgošana

Tehniski pielāgojumi

6. uzsver, ka Komisijas ierosinātie vienkāršoējumi kopā ar iespēju nepiemērot noteikumus mazākām rūpnieciskām iekārtām, kā arī jēdziena "sadedzināšanas iekārta" precizējums veicinās lielāku pašāvību, efektivitāti un pārredzamību visā oglekļa tirgū;

7. tomēr aicina Komisiju neaprobežoties ar vispārīgām atsaucēm uz iespējamiem pasākumiem nodokļu politikas jomā (oglekļa nodoklis), bet gan precīzi norādīt, tieši kādus pasākumus dalībvalstis var veikt, lai samazinātu nelielu iekārtu radītās emisijas;

8. secina, ka attiecībā uz emisiju kvotu izsolēm būtu lietderīgi pakāpeniski atteikties no bezmaksas piešķiršanas procedūras un aizvien vairāk izmantot publiskas izsoles; īpaši uzsver nepieciešamību nodrošināt atbalstu ekonomiski neizdevīgākā stāvoklī esošām iedzīvotāju grupām saistībā ar iespējamo rūpniecības preču cenu un citu enerģijas veidu, īpaši elektroenerģijas, tarifu pieaugumu, palielinot mājokļu energoefektivitāti;

9. piekrīt Komisijas priekšlikumam atteikties no koncepcijas, saskaņā ar kuru valsts sadales plānus (VSP) pieņem dalībvalstis, un atzinīgi vērtē lēmumu, kas paredz ar vienotu un solidāru rīcību izvirzīt kopīgus, visas Savienības līmeņa mērķus;

10. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu ES ETS ietvaros ņemt vērā oglekļa dioksīda uztveršanas, pārvadāšanas un ģeoloģiskās uzglabāšanas procesus un izsaka cerību, ka tiks piešķirts pienācīgs atbalsts šo jautājumu tehnoloģiskai izpētei, ko nepieciešams izvērst plašāk un veicināt ar papildu investīcijām, ar nosacījumu, ka tiek ņemtas vērā kaitīgās sekas, ko oglekļa glabāšana var radīt ekosistēmām, kurās tā tiek veikta;

11. norāda uz enerģētikas un vides jautājumu izpētes lielo nozīmi, kas tai ir emisiju samazināšanas un pielāgošanās jomā, un izsaka cerību, ka direktīva varētu būt efektīvs instruments, ar kura palīdzību minētajiem pasākumiem pastāvīgi varētu nodrošināt finanšu līdzekļus;

12. iesaka ETS iekļaut jaunas nozares un darbības jomas, ne tikai ņemot vērā risku, ka Eiropas rūpniecība varētu zaudēt konkurētspēju pasaules tirgos, bet arī, lai tādējādi izvērtētu minētās nozares radīto reālo piesārņojumu, tehnoloģisku uzlabojumu iespējas attiecīgajās nozarēs. Tāpat arī jāpārbauda, cik lielā mērā ierobežot papildu izmaksu tālāku nodošanu gala patērētājiem;

13. tādēļ aicina Komisiju pēc iespējas ātrāk pieņemt noteikumus par gaisa satiksmes iekļaušanu ETS un pēc iespējas ātrāk šajā sistēmā iekļaut arī kuģu radītās emisijas (skat. atzinuma CdR 22/2008 65. punktu);

14. atzinīgi vērtē jaunajā ETS iekļauto pamatprincipu, kas nosaka tehnoloģiski augstāk attīstītu dalībvalstu (kuru rūpniecības nozarēs panākta augstāka energoefektivitāte), no vienas puses, un vājāk attīstītu valstu (kuru tautsaimniecības patērē vairāk enerģijas un kuru ekonomiskā izaugsme jāveicina), no otras puses, sadarbību un solidaritāti;

Cīņas pret klimata pārmaiņām starptautiskā dimensija

15. novērtē ES līdzšinējo iesaistīšanos starptautiskās sarunās — pēdējās no kurām norisinājās Bali konferencē — par Kioto protokola ieviešanu un par Kopienas starptautiska līmeņa stratēģiskas koncepcijas izstrādi, īpaši attiecībā uz veicamā ieguldījuma sadalījumu starp bagātajām valstīm un attīstības valstīm; tādēļ izsaka cerību, ka līdz šim sasniegtos rezultātus izdosies vēl vairāk uzlabot un pilnveidot, pateicoties nolīgumiem, par kuriem vienošanās jāpanāk nākamajās starptautiskajās konferencēs Poznaņā un Kopenhāgenā;

16. aicina uz papildu pasākumiem cīņai ar klimata pārmaiņām un ES ETS noteikto mērķu paplašināšanu, lai tos varētu pielāgot kopējam mērķim — panākt emisiju samazinājumu par 30 % saskaņā ar attiecīgajiem starptautiskajiem nolīgumiem;

17. uzsver, ka ierosinātajam starptautiskajam nolīgumam jārada vienlīdzīga attieksme pret iesaistītajām nozarēm visas pasaules mērogā; tādēļ būtu jānosaka minimālās prasības attiecībā uz nolīgumu, lai tas kā starptautisks nolīgums varētu pildīt savu uzdevumu atbilstoši direktīvai;

Jaunas nozares, uz kurām attiecināmi minētie noteikumi

18. uzsver, ka saistībā ar jaunu ražošanas nozaru iekļaušanu ES ETS ir jābūt veiktai izmaksu un ieguvumu analīzei, lai tādējādi izvairītos no konkurences kropļojumiem, kas rodas, konkurējot atšķirīgām rūpniecības nozarēm, jo pastāv siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežojumi;

19. pauž bažas, ka direktīvā nav noteikti nekādi stimuli siltumnīcefekta gāzu samazināšanai atkritumu apsaimniekošanas nozarē, kurai ir īpaši liela nozīme gan emisiju radīšanas, gan arī teritorijas izmantošanas izpratnē;

20. atgādina, ka paralēli siltumnīcefekta gāzu kvotu tirdzniecības sistēmai ir jāiegulda lieli pūliņi, lai sāktu izmantot galvenokārt videi nekaitīgākus transporta veidus. Dalībvalstu valdībām jāuzņemas sava daļa atbildības par dzelzceļa un ūdensceļu infrastruktūras izbūvi, kā arī vairākveidu pārvadājumu vispārēju veicināšanu;

Uzņēmumu konkurētspēja un patērētāju aizsardzība

21. uzsver, ka Komisija vēl nebūt nav plaši izvērtējusi rūpniecības konkurētspējas samazināšanās apdraudējumu un ka jaunajā direktīvā vēl nav paredzēti piemēroti pasākumi Eiropas ekonomikas sistēmas atbalstam un aizsardzībai; šajā sakarā norāda uz stabilas un pievilcīgas investīciju vides nozīmīgumu, kā arī uz nepieciešamību savlaicīgi pievērsties draudiem, kas saistīti ar siltumnīcefekta gāzu emisijas radošu darbību pārceļšanu uz trešām valstīm, kurās ir mazāk stingri noteikumi vides jomā un mazākas izmaksas (oglekļa emisiju pārvirze); aicina Komisiju pēc iespējas ātrāk iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumus par visā ES piemērojamu un pilnībā saskaņotu tiesisko regulējumu attiecībā uz bezmaksas kvotu piešķiršanu. Turklāt īpaši jāņem vērā energoietilpīgu nozaru un apakšnozaru stāvoklis, kurās pastāv paaugstināts CO₂ emisiju pārvirzes risks;

22. iesaka cīņai ar klimata pārmaiņām nepieciešamos izdevumus samērīgi sadalīt starp iesaistītajiem rūpniecības uzņēmumiem un gala patērētājiem; pie kam nedrīkst pieļaut, ka ar pieņemtajām stratēģijām saistītās papildu izmaksas jāsedz vienīgi gala patērētājiem, īpaši tas attiecināms uz noteiktām ražošanas nozarēm;

23. norāda uz to, ka Komisijas priekšlikumā pietiekami nav ņemta vērā vajadzība izvairīties no negatīvas ietekmes uz ekonomiski nelabvēlīgākā stāvoklī esošām iedzīvotāju grupām, īpaši šeit jāmin direktīvas iespējamā ietekme uz elektroenerģijas cenu pieaugumu; tādēļ aicina Komisiju vairāk uzraudzīt tirgus, stiprināt patērētāju uzticību un ierobežot tirgus manipulāciju draudus;

24. aicina bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanā ņemt vērā emisiju samazinājumus, kurus jau panākuši atsevišķi uzņēmumi; turklāt tiem uzņēmumiem, kas savā ražošanas ciklā sasnieguši noteiktu minimālo vērtību siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijā uz vienu produkcijas vienību, varētu piešķirt bezmaksas emisijas kvotas 100 % apjomā;

Vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījums

25. uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības vistiesākajā veidā cīnās ar šobrīd notiekošo klimata pārmaiņu seku pārvarēšanu, un tādēļ tās pienācīgi jāiesaista jebkāda veida apkarošanas un pielāgošanās stratēģiju pieņemšanā;

26. vērš Eiropas Komisijas uzmanību uz to, ka, pārskatot ETS, jāņem vērā ne tikai tās ietekme uz konkurētspēju valstu un starptautiskā līmenī, bet jāpievēršas arī riskiem, kas saistīti ar dažādu ES reģionu konkurētspēju un pievilcīgumu;

27. tādēļ iesaka pietiekamā mērā ievērot reģionālās attīstības politikas prasības un vērš uzmanību uz to, ka dažiem rūpniecības uzņēmumiem, lai panāktu oglekļa tirgus lielāku darbības efektivitāti un pārredzamību, varbūt būs jāveic apjomīgi pārstrukturēšanas pasākumi, savukārt mazāk efektīvi un krīzes situācijā jau nonākuši uzņēmumi, iespējams, varētu tikt pilnībā izspiesti no tirgus; tāpat arī iesaka paredzēt pasākumus nepieciešamo rūpniecības pārstrukturēšanas procesu veicināšanai un tajā iesaistīto darba ņēmēju atbalstam;

28. atzīst, ka attiecībā uz ETS stiprināšanu un pielāgošanu visiem veicamajiem pasākumiem ir jābūt labāk saskaņotiem un ka jānosaka ievērojami tālejošāki mērķi saskaņā ar starptautisko vienošanos, lai līdz 2020. gadam siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinātu par 30 %;

29. atbalsta iespēju, izmantojot vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījumu, stiprināt sabiedrības līdzdalību tajos ES centienos, ko tā šobrīd īsteno, lai risinātu ar klimata pārmaiņām saistītos jautājumus; šādu informētības uzlabošanas pasākumu mērķim jābūt kā veicināt atsevišķu personu atbildīgu rīcību, tā arī plašai sabiedrībai izskaidrot svarīgus rūpniecības politikas un tehnoloģiskos jautājumus, kas bieži vien ir piemērojamo stratēģiju pamatā;

30. atbalsta iespēju paplašināt vietējo un reģionālo pašvaldību darbību, kas paredzēta ETS direktīvas darbības jomai pieskaitāmo gala patērētāju un MVU darbībā iesaistīto personu izglītošanai un informēšanai.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. ieteikums

1. panta 5. punkts (9. pants)

Komisijas dokumenta teksts	RK grozījums
<p>9. pants</p> <p>Kopienas kvotu apjoms</p> <p>Ik gadus piešķirto Kopienas kvotu kopapjoms, sākot ar 2013. gadu, lineāri samazinās, par aprēķina atskaites punktu ņemot 2008.–2012. gada perioda vidu. Apjomu samazina, piemērojot lineāru koeficientu 1,74 %, salīdzinot ar to gada vidējo kvotu kopapjomu, kuras dalībvalstis piešķirušas saskaņā ar Komisijas lēmumiem par emisiju kvotu valsts sadales plāniem 2008.–2012. gada periodā.</p> <p>Līdz 2010. gada 30. jūnijam Komisija publisko 2013. gada kvotu absolūto apjomu, pamatojoties uz to kvotu kopapjomu, kuras dalībvalstis piešķirušas saskaņā ar Komisijas lēmumiem par emisiju kvotu valsts sadales plāniem 2008.–2012. gada periodā.</p> <p>Lineāro faktoru Komisija pārskata ne vēlāk kā 2025. gadā.</p>	<p>9. pants</p> <p>Kopienas kvotu apjoms</p> <p>Ik gadus piešķirto Kopienas kvotu kopapjoms, sākot ar 2013. gadu, lineāri samazinās, par aprēķina atskaites punktu ņemot 2008.–2012. gada perioda vidu. Apjomu samazina, piemērojot lineāru koeficientu 1,74 %, salīdzinot ar to gada vidējo kvotu kopapjomu, kuras dalībvalstis piešķirušas saskaņā ar Komisijas lēmumiem par emisiju kvotu valsts sadales plāniem 2008.–2012. gada periodā.</p> <p>Līdz 2010. gada 30. jūnijam Komisija publisko 2013. gada kvotu absolūto apjomu, pamatojoties uz to kvotu kopapjomu, kuras dalībvalstis piešķirušas saskaņā ar Komisijas lēmumiem par emisiju kvotu valsts sadales plāniem 2008.–2012. gada periodā.</p> <p>~~Lineāro faktoru Komisija pārskata ne vēlāk kā 2025. gadā.~~ Komisija vēlākais 2018. gadā pārskata direktīvu, ņemot vērā tālākās attīstības perspektīvu laikposmam pēc 2020. gada.</p>

Pamatojums

Ierosinātie direktīvas grozījumi attiecas uz tirdzniecības periodu no 2013. līdz 2020. gadam. Tāpēc uzstādījumi attiecībā uz laikposmu pēc 2020. gada ir nevietā. Tā vietā ir padziļināti jāizvērtē līdzšinējais tirdzniecības režīms, veicot vispārēju pārskatīšanu ne vēlāk kā 2018. gadā.

2. ieteikums

1. panta 7. punkts (10. panta 3. punkts)

Komisijas dokumenta teksts	RK grozījums
<p>Vismaz 20 % no ieņēmumiem, kas gūti, izsolot 2. punktā minētās kvotas (tostarp visiem ieņēmumiem no izsolēm, kas minētas 2. punkta b) apakšpunktā), izmanto šādiem mērķiem:</p>	<p>Vismaz 50 % no ieņēmumiem, kas gūti, izsolot 2. punktā minētās kvotas (tostarp visiem ieņēmumiem no izsolēm, kas minētas 2. punkta b) apakšpunktā), <u>dalībvalstis un to vietējās un reģionālās pašvaldības</u> izmanto šādiem mērķiem:</p>

3. ieteikums

1. panta 7. punkts (10. panta 3. punkta f) apakšpunkts)

Komisijas dokumenta teksts	RK grozījums
<p>f) pasākumi, lai risinātu sociālas grūtības māsaimniecībās ar maziem un vidējiem ienākumiem, piemēram, palielinot mājokļu energoefektivitāti un siltumizolāciju, un</p>	<p>f) pasākumi, lai risinātu sociālas grūtības māsaimniecībās ar maziem un vidējiem ienākumiem, piemēram, <u>izlīdzinot elektroenerģijas cenu iespējamo pieaugumu un palielinot mājokļu energoefektivitāti un siltumizolāciju,</u> un</p>

Pamatojums

Izlīdzināšanas pasākumos, kas paredzēti māsaimniecībām ar maziem ienākumiem, būtu jāiekļauj arī finansiāli pasākumi.

4. ieteikums

1. panta 7. punkts (10. panta 3. punkts), pievienot jaunu 3.a apakšpunktu

Komisijas dokumenta teksts	RK grozījums
	<p><u>3.a Vismaz 30 % no ieņēmumiem, kas gūti, izsolot 2. punktā minētās kvotas (tostarp visiem ieņēmumiem no izsolēm, kas minētas 2. punkta b) apakšpunktā), valstis piešķir vietējām un reģionālajām pašvaldībām šādiem mērķiem:</u></p> <p>a) <u>atjaunojamās enerģijas izmantošanas un patēriņa energoefektivitātes veicināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības līdz 2020. gadam panākt, ka 20 % no izmantotās enerģijas ir atjaunojamā enerģija, un palielināt energoefektivitāti par 20 %;</u></p> <p>b) <u>siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas pasākumiem nozarēs, kuras neietilpst ES ETS, īpaši satiksmes un atkritumu nozarē;</u></p> <p>c) <u>uz gala patērētāju pozitīvas attieksmes veicināšanu un elektroenerģijas cenu iespējamā pieauguma izlīdzināšanu vērstu informēšanas pasākumu finansēšanai;</u></p> <p>d) <u>izglītojošu un informatīvu pasākumu finansēšanai, lai veicinātu mazo un vidējo uzņēmumu un ekonomikas dalībnieku atbildīgu attieksmi.</u></p>

Pamatojums

Būtu jāparedz vietējo un reģionālo pašvaldību loma siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas pasākumos, kā arī atbilstošs finansējums.

Īpaša loma vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāparedz atjaunojamās enerģijas izmantošanas un patēriņa energoefektivitātes veicināšanā.

Vietējā un reģionālā līmeņa pasākumiem, kas vērsti uz siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu nozarēs, kuras neietilpst ES ETS direktīvas darbības jomā (satiksme un atkritumu nozare), ir vajadzīgs finansējums.

Bez tam būtu jāparedz finansējums izglītojošiem un informatīviem pasākumiem, kas orientēti gan uz iedzīvotājiem, gan rūpniecības nozarēm, kuras neietilpst ES ETS direktīvas darbības jomā.

5. ieteikums

1. panta 7. punkts (10. panta 5. punkts)

Komisijas dokumenta teksts	RK grozījums
<p>5. Līdz 2010. gada 31. decembrim Komisija pieņem regulu par izsoles grafiku, administrēšanu un citiem aspektiem, lai nodrošinātu, ka izsoles norit atklāti, pārredzami un bez diskriminācijas. Izsoles rīko tā, lai operatoriem (jo īpaši visiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kas iesaistījušies Kopienas sistēmā) nodrošinātu pilnīgu pieeju un lai citi dalībnieki neradītu šķēršļus izsoles norisei. Minēto pasākumu, kas ir paredzēts, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar [23. panta 3. punktā] minēto regulatīvo kontroles procedūru.</p>	<p>5. Līdz 2010. gada 31. decembrim Komisija pieņem regulu par izsoles grafiku, administrēšanu un citiem aspektiem, lai nodrošinātu, ka izsoles norit atklāti, pārredzami un bez diskriminācijas. Izsoles rīko tā, lai operatoriem (jo īpaši visiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kas iesaistījušies Kopienas sistēmā) nodrošinātu pilnīgu pieeju un lai citi dalībnieki neradītu šķēršļus izsoles norisei. Lai novērstu <u>nevēlamus spekulatīvus ienākumus, izsoļu pieejamību var aprobežot ar reālajiem tirgus dalībniekiem.</u> Minēto pasākumu, kas ir paredzēts, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar [23. panta 3. punktā] minēto regulatīvo kontroles procedūru.</p>

Pamatojums

Nemot vērā paredzamo kvotu nepietiekamību, pastāv nevajadzīga cenu sadārdzinājuma briesmas tīri spekulatīvu elementu rezultātā.

6. ieteikums

1. panta 8. punkts (10.a panta 1. punkts)

Komisijas dokumenta teksts	RK grozījums
<p>1. Komisija līdz 2011. gada 30. jūnijam pieņem Kopienas mērogā pilnībā saskaņotus īstenošanas noteikumus 2. līdz 6. un 8. punktā minēto kvotu saskaņotai piešķiršanai.</p> <p>Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar [23. panta 3. punktā] minēto regulatīvo kontroles procedūru.</p> <p>Pirmajā daļā minētie pasākumi pēc iespējas nodrošina, ka kvotu piešķiršana rosina izmantot siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas samazinošas un energoefektīvas tehnoloģijas, vērbu pievēršot vislietderīgākajiem paņēmieniem, aizstājējiem, alternatīviem ražošanas procesiem, biomasas izmantošanai un siltumnīcas efektu izraisošo gāzu uztveršanai un uzglabāšanai; kvotu piešķiršana nerada stimulu palielināt emisijas. Bezmaksas kvotas nepiešķir saistībā ar jekādu elektroenerģijas ražošanu.</p> <p>Pēc tam, kad Kопiena ir noslēgusi starptautisku nolīgumu par klimata pārmaiņām, kurā paredzēti obligāti un Kopienā noteiktajiem līdzvērtīgi siltumnīcas efekta izraisošo gāzu samazinājumi, Komisija minētos pasākumus pārskata, lai nodrošinātu, ka bezmaksas kvotas piešķir tikai tādā gadījumā, ja tam ir pienācīgs pamatojums, ņemot vērā nolīguma nosacījumus.</p>	<p>1. Komisija līdz 2011. gada 30. jūnijam pieņem Kopienas mērogā pilnībā saskaņotus īstenošanas noteikumus 2. līdz 6. un 8. punktā minēto kvotu saskaņotai piešķiršanai.</p> <p>Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar [23. panta 3. punktā] minēto regulatīvo kontroles procedūru.</p> <p>Pirmajā daļā minētie pasākumi pēc iespējas nodrošina, ka kvotu piešķiršana rosina izmantot siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas samazinošas un energoefektīvas tehnoloģijas, <u>tostarp koģenerāciju</u>, vērbu pievēršot vislietderīgākajiem paņēmieniem, aizstājējiem, alternatīviem ražošanas procesiem, biomasas izmantošanai un siltumnīcas efektu izraisošo gāzu uztveršanai un uzglabāšanai; kvotu piešķiršana nerada stimulu palielināt emisijas. Bezmaksas kvotas nepiešķir saistībā ar jekādu elektroenerģijas ražošanu. <u>Savukārt visām pārējām nozarēm var piešķirt bezmaksas kvotas.</u></p> <p>Pēc tam, kad Kопiena ir noslēgusi starptautisku nolīgumu par klimata pārmaiņām, kurā paredzēti obligāti un Kopienā noteiktajiem līdzvērtīgi siltumnīcas efekta izraisošo gāzu samazinājumi, Komisija minētos pasākumus pārskata, lai nodrošinātu, ka bezmaksas kvotas piešķir tikai tādā gadījumā, ja tam ir pienācīgs pamatojums, ņemot vērā nolīguma nosacījumus.</p>

Pamatojums

Būtu jānorāda, ka visām nozarēm, izņemot elektroenerģijas ražošanu, pastāv bezmaksas kvotu piešķiršanas iespēja (pilnībā vai daļēji).

7. ieteikums

1. panta 8. punkts (10.a panta 3. punkts), pievienot jaunu 3.a punktu

Komisijas dokumenta teksts	RK grozījums
<p>Bezmaksas kvotas var piešķirt elektroenerģijas ražotājiem par siltuma ražošanu, izmantojot augstas efektivitātes koģenerāciju (kā definēts Direktīvā 2004/8/EK), ja it ekonomiski pamatots pieprasījums; tas vajadzīgs, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi salīdzinājumā ar citiem siltuma ražotājiem. Pēc 2013. gada katru gadu šim iekārtām par siltuma ražošanu piešķirto kvotu kopapjomu koriģē ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.</p>	<p><u>Pamatojoties uz atsaucies vērtībām siltuma un elektroenerģijas dalītai ražošanai</u>, bezmaksas kvotas var piešķirt elektroenerģijas ražotājiem par siltuma ražošanu, izmantojot augstas efektivitātes koģenerāciju (kā definēts Direktīvā 2004/8/EK), ja it ekonomiski pamatots pieprasījums; tas vajadzīgs, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi salīdzinājumā ar citiem siltuma ražotājiem. Pēc 2013. gada katru gadu šim iekārtām par siltuma ražošanu piešķirto kvotu kopapjomu koriģē ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.</p>

8. ieteikums

1. panta 8. punkts (10.a panta 5. punkts)

Komisijas dokumenta teksts	RK grozījums
5. Maksimālais kvotu apjoms, ko izmanto, aprēķinot piešķiramās kvotas iekārtām, kas Kopienas sistēmā iesaisītās tikai no 2013. gada, 2013. gadā nav lielāks par šo iekārtu apstiprināto emisiju kopapjomu laikposmā no 2005. līdz 2007. gadam. Katru nākamo gadu šīm iekārtām piešķirto kvotu kopapjomu koriģē ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.	5. Maksimālais kvotu apjoms, ko izmanto, aprēķinot piešķiramās kvotas iekārtām, kas Kopienas sistēmā iesaisītās tikai no 2013. gada, 2013. gadā nav lielāks par šo iekārtu ~~apstiprināto~~ <u>vidējo</u> emisiju kopapjomu laikposmā no 2005. līdz 2007. gadam. Katru nākamo gadu šīm iekārtām piešķirto kvotu kopapjomu koriģē ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.

Pamatojums

Šajā sakarā jāņem vērā, ka šīm iekārtām nav apstiprinātu emisiju kopapjomu, jo attiecībā uz 2008.-2013. gadu tās nav ietvertas emisiju tirdzniecības sistēmā.

9. ieteikums

1. panta 8. punkts (10.a panta 6. punkts)

Komisijas dokumenta teksts	RK grozījums
6. 2013.–2020. gada periodā 5 % no Kopienas kvotu apjoma (kas noteikts saskaņā ar 9. un 9.a pantu) rezervē jaunām iekārtām; šis ir maksimālais apjoms, ko var piešķirt jaunām iekārtām saskaņā ar noteikumiem, kuri pieņemti atbilstīgi šā panta 1. punktam. Piešķirtās kvotas koriģē, piemērojot 9. pantā minēto lineāro koeficientu. Bezmaksas kvotas nepiešķir saistībā ar jekādu elektroenerģijas ražošanu jaunās iekārtās.	6. ~~2013.–2020. gada periodā 5 % no Kopienas kvotu apjoma (kas noteikts saskaņā ar 9. un 9.a pantu) rezervē jaunām iekārtām; šis ir maksimālais~~ Maksimālais apjoms, ko var piešķirt jaunām iekārtām saskaņā ar noteikumiem, kuri pieņemti atbilstīgi šā panta 1. punktam, <u> tiek noteikts saskaņā ar 2020. gada IKP attīstības prognozēm. Jebkurā gadījumā attiecīgais maksimālais apjoms nedrīkst pārsniegt piecus procentus (5 %) no kopējām kvotām, kas piešķirtas saskaņā ar 9. un 9.a pantu laikposmam no 2013. līdz 2020. gadam.</u> Piešķirtās kvotas koriģē, piemērojot 9. pantā minēto lineāro koeficientu. Bezmaksas kvotas nepiešķir saistībā ar jekādu elektroenerģijas ražošanu jaunās iekārtās.

Pamatojums

Jaunajiem tirgus dalībniekiem paredzētais kvotu daudzums būtu jānosaka, vadoties no 2020. gadam paredzētā nozares IKP pieauguma. 5 % apjoms ir pārāk liels salīdzinājumā ar nozares IKP pieauguma prognozi.

10. ieteikums

1. panta 8. punkts (10.a panta 8. punkts)

Komisijas dokumenta teksts	RK grozījums
2013. gadā un pēc tam katru gadu līdz 2020. gadam iekārtām tajās nozarēs, kurās pastāv būtisks CO ₂ emisiju pārvirzes risks, piešķir bezmaksas kvotas līdz pat 100 % apmērā no apjoma, kas noteikts saskaņā ar 2. līdz 7. punktu.	2013. gadā un pēc tam katru gadu līdz 2020. gadam iekārtām tajās nozarēs, kurās pastāv būtisks CO ₂ emisiju pārvirzes risks, piešķir bezmaksas kvotas līdz pat 100 % apmērā no apjoma, kas noteikts saskaņā ar 2. līdz 7. punktu. <u>Priekšroka bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanā ir tām iekārtām, kuras šajā aspektā ir visefektīvākās (salīdzinošā vērtēšana).</u>

Pamatojums

Komisijas priekšlikums nostāda neizdevīgākā stāvoklī tos uzņēmumus, kuri jau ir brīvprātīgi veikuši ievērojamus ieguldījumus, lai samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju. Vienāda attieksme pret uzņēmumiem ar "tīrajām" iekārtām un uzņēmumiem ar "netīrajām" iekārtām bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanā radītu konkurences izkropļojumus starp nozares uzņēmumiem ES ietvaros. Tāpēc ir tikai godīgi ņemt vērā jau panāktos sasniegumus emisiju samazināšanā. Ierosinātais salīdzinošās vērtēšanas modelis, kas paredz bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu 100 % apjomā "tīrākajām" iekārtām, ir lietišķs, pārredzams un konkurences ziņā neitrāls.

11. ieteikums

1. panta 8. punkts (10.b pants)

Komisijas dokumenta teksts	RK grozījums
<p>Pasākumi dažu energoietilpīgu nozaru atbalstam CO₂ emisiju pārvirzes gadījumā</p> <p>Ne vēlāk kā 2011. gada 11. jūnijā Komisija, ņemot vērā starptautisko sarunu iznākumu un to, kā tas ļaus samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas pasaulē, pēc apspriešanās ar visiem attiecīgajiem sociālajiem partneriem, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā analizēts stāvoklis energoietilpīgās nozarēs un apakšnozarēs, par kurām konstatēts, ka tajās pastāv ievērojams CO₂ emisiju pārvirzes risks. Ziņojumam pievieno attiecīgus priekšlikumus, tostarp, piemēram, šādus:</p> <ul style="list-style-type: none"> — koriģēt šīm nozarēm vai apakšnozarēm piešķirto bezmaksas kvotu proporciju saskaņā ar 10.a pantu; — saskaņā ar 10.a pantu noteikto nozaru vai apakšnozaru ražojumu importētājus iesaistīt Kopienas sistēmā. <p>Apsverot lietderīgos pasākumus, ņem vērā arī visus saistošus nozaru nolīgumus, kuru rezultātā iespējams emisijas pasaulē samazināt tādā mērā, lai efektīvi novērstu klimata pārmaiņu problēmas; nolīgumiem jābūt tādiem, kurus iespējams uzraudzīt un pārbaudīt un kuros paredzēti obligāti piemērošanas mehānismi.</p>	<p>Pasākumi dažu energoietilpīgu nozaru atbalstam CO₂ emisiju pārvirzes gadījumā</p> <p>Ne vēlāk kā pusgadu pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā Komisija, apspriežoties ar visiem ieinteresētajiem sociālajiem partneriem un Reģionu komiteju, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei analīzes ziņojumu ar konkrētiem priekšlikumiem par to, kā novērst CO₂ emisiju pārvirzi energoietilpīgās nozarēs un apakšnozarēs.</p> <p>Ne vēlāk kā 2011. gada 11. jūnijā Komisija, ņemot vērā starptautisko sarunu iznākumu un to, kā tas ļaus samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas pasaulē, pēc apspriešanās ar visiem attiecīgajiem sociālajiem partneriem, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā analizēts stāvoklis energoietilpīgās nozarēs un apakšnozarēs, par kurām konstatēts, ka tajās pastāv ievērojams CO₂ emisiju pārvirzes risks. Ziņojumam pievieno attiecīgus priekšlikumus, tostarp, piemēram, šādus:</p> <ul style="list-style-type: none"> — koriģēt šīm nozarēm vai apakšnozarēm piešķirto bezmaksas kvotu proporciju saskaņā ar 10.a pantu; — saskaņā ar 10.a pantu noteikto nozaru vai apakšnozaru ražojumu importētājus iesaistīt Kopienas sistēmā. <p>Apsverot lietderīgos pasākumus, ņem vērā arī visus saistošus nozaru nolīgumus, kuru rezultātā iespējams emisijas pasaulē samazināt tādā mērā, lai efektīvi novērstu klimata pārmaiņu problēmas; nolīgumiem jābūt tādiem, kurus iespējams uzraudzīt un pārbaudīt un kuros paredzēti obligāti piemērošanas mehānismi.</p>

Pamatojums

Mērķis ir paredzēt vietējām un reģionālajām pašvaldībām lomu to nozaru un apakšnozaru apzināšanā, kuras pakļautas CO₂ emisiju pārvirzes riskam, un ierobežot konkurētspējas un nodarbinātības samazināšanās risku šajos uzņēmumos, īpaši MVU.

Tieši ieguldījumiem energoietilpīgajās nozarēs parasti ir nepieciešami lieli kapitāla apjomi un ilgi aprites periodi. Tāpēc īpaši svarīgi ir radīt minētajiem uzņēmumiem drošus un prognozējumus pamatnosacījumus. Plāns, kurš paredz tikai 2011. gadā pārskatīt energoietilpīgo nozaru īpašo stāvokli, nav piemērots, ņemot vērā plānošanas drošības pamatoto nepieciešamību attiecīgajiem uzņēmumiem. Nenoteiktība attiecībā uz nākotnē sagaidāmajiem pamatnosacījumiem neapšaubāmi jau rada ieguldījumu pārtraukšanu vai pat novirzīšanu uz trešajām valstīm. Tādēļ Komisija tiek aicināta pēc iespējas drīzākā laikā sniegt attiecīgus priekšlikumus un publiskot savus plānus.

12. ieteikums

(21) punkts, 27. panta 1. punkts

Komisijas dokumenta teksts	RK grozījums
<p>1. Dalībvalstis var no Kopienas sistēmas izslēgt sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā siltumspēja ir mazāka par 25 MW un kuras kompetentajām iestādēm paziņojušas, ka to emisijas (izņemot biomasas emisijas) katrā no iepriekšējiem 3 gadiem bijušas mazākas par 10 000 tonnu oglekļa dioksīda ekvivalenta, un uz kurām attiecināti pasākumi, kas ļaus panākt līdzvērtīgu emisiju samazinājumu; turklāt dalībvalstij jāizpilda šādi nosacījumi:</p> <p>(a) jāpaziņo Komisijai par katru šādu iekārtu, norādot, kādi līdzvērtīgi pasākumi ir ieviesti;</p> <p>(b) jāapliecina, ka ir izstrādāta monitoringa kārtība, lai izvērtētu, vai kādā kalendārā gadā kāda no iekārtām ir emitējusi 10 000 tonnas vai vairāk oglekļa dioksīda ekvivalenta (izņemot emisijas no biomasas);</p> <p>(c) jāapliecina, ka, ja kādā kalendārā gadā kāda no iekārtām ir emitējusi 10 000 tonnas vai vairāk oglekļa dioksīda ekvivalenta (izņemot emisijas no biomasas) vai ja līdzvērtīgie pasākumi vairs nav spēkā, iekārta no jauna tiks iekļauta Kopienas sistēmā;</p> <p>(d) jāpublicē a), b) un c) apakšpunktā minētā informācija, lai ieinteresētās personas varētu iesniegt savus apsvērumus.</p>	<p>1. Dalībvalstis, ņemot vērā arī sadedzināšanas iekārtu īpašnieka lūgumu, var no Kopienas sistēmas izslēgt ~~tās sadedzināšanas iekārtas~~, kuru nominālā siltumspēja ir mazāka par 25 MW un kuras kompetentajām iestādēm paziņojušas, ka to emisijas (izņemot biomasas emisijas) katrā no iepriekšējiem 3 gadiem bijušas mazākas par 10 000 tonnu oglekļa dioksīda ekvivalenta, un uz kurām attiecināti pasākumi, kas ļaus panākt līdzvērtīgu emisiju samazinājumu. <u>Dalībvalstis lemj par šiem pasākumiem sadarbībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām saskaņā ar attiecīgajām Komisijas noteiktajām pamatnostādņēm.</u></p> <p>2. 1. punktā minētās iekārtas var izslēgt no ES ETS, turklāt dalībvalstij jāizpilda šādi nosacījumi:</p> <p>(a) jāpaziņo Komisijai par katru šādu iekārtu, norādot, kādi līdzvērtīgi pasākumi ir ieviesti;</p> <p>(b) jāapliecina, ka ir izstrādāta monitoringa kārtība, lai izvērtētu, vai kādā kalendārā gadā kāda no iekārtām ir emitējusi 10 000 tonnas vai vairāk oglekļa dioksīda ekvivalenta (izņemot emisijas no biomasas);</p> <p>(c) <u>pēc konsultācijām ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām jāapliecina</u>, ka, ja kādā kalendārā gadā kāda no iekārtām ir emitējusi 10 000 tonnas vai vairāk oglekļa dioksīda ekvivalenta (izņemot emisijas no biomasas) vai ja līdzvērtīgie pasākumi vairs nav spēkā, iekārta no jauna tiks iekļauta Kopienas sistēmā;</p> <p>(d) jāpublicē a), b) un c) apakšpunktā minētā informācija, lai ieinteresētās personas varētu iesniegt savus apsvērumus.</p>

Pamatojums

Mērķis — sekmēt informēšanu par emisiju samazināšanas pasākumiem reģionālajā līmenī, jo atļauju izsniegšana nelielu iekārtu ekspluatācijai uzņēmumos ietilpst reģionu kompetencē.

Briselē, 2008. gada 8. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Komisijas priekšlikumi par tiesību aktu izstrādi pēc kopējās lauksaimniecības politikas “veselības pārbaudes””

(2008/C 325/05)

REĢIONU KOMITEJA

- pauž bažas par finanšu līdzekļu trūkumu lauku attīstības vajadzībām. turpmākiem ieguldījumiem jauno uzdevumu risināšanā nebūtu jāiekļauj tikai I pīlāra resursi, un tādēļ aicina attiecināt šīs bažas arī uz citām ES politikām, īpaši kohēzijas politiku;
- uzsver, ka jāveicina lauku attīstības politikas un citu ES politiku, īpaši kohēzijas politikas sinerģija;
- atbalsta aizvien biežāk pausto ierosmi ieguldīt līdzekļus lauksaimniecības jautājumu izpētē un pielietot pētījumos gūtās atziņas. Komiteja atzinīgi vērtē Komisijas ieteikumu meklēt sinerģiju ar Septīto pētniecības pamatprogrammu;
- uzskata, ka, lai varētu risināt jaunās problēmas, Eiropā jācenšas ieviest noslēgta cikla ekonomika un tādēļ jāveicina un jāatbalsta jauninājumi lauksaimniecībā kopumā;
- uzskata, ka būtu jāveicina integrētas stratēģijas pārtikas jomā, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām;
- uzskata, ka reģioni būtu jārosina attīstīt un veicināt vietējo pārtikas un ar pārtiku saistītu produktu ražošanu, ja tādējādi tiek samazināts šajos reģionos radītās oglekļa emisijas daudzums;
- iesaka piena kvotas palielinājumu dubultot līdz 2 % gadā, vienlaicīgi paužot viedokli, ka Komisijai jāaizstāv lauksaimnieku intereses nelabvēlīgākās teritorijās gadījumā, ja palielinātās piena kvotas kaitētu šīm interesēm;
- uzskata, ka Eiropai ir jāuzņemas sociālā atbildība un jādara viss iespējams, lai pašreizējās un turpmākajās PTO sarunās panāktu iedzīvotāju, planētas un saimniecisko interešu saskaņotības principu īstenošanu;
- norāda, ka lielākajā daļā ES dalībvalstu vietējās un reģionālās struktūras pēdējos desmit gados guvušas ievērojamu pieredzi un speciālās zināšanas lauku attīstības jomā, un būtu vēlams tās aicināt uzņemties plašākas pilnvaras ES lauksaimniecības un lauku attīstības politikas īstenošanā un tālākā virzībā.

Ziņotāja: Lenie DWARSHUIS-VAN DE BEEK kdze (NL/ALDE), Dienvidholandes provinces izpildpadomes locekle

Atsauces dokumenti

Priekšlikums Padomes regulai, ar ko nosaka kopīgus lauksaimniekiem piešķiramā tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem

Priekšlikums Padomes regulai par izmaiņām kopējā lauksaimniecības politikā, veicot grozījumus Regulās (EK) Nr. 320/2006, (EK) Nr. 1234/2007, (EK) Nr. 3/2008 un (EK) Nr. [...]2008

Priekšlikums Padomes regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA)

Priekšlikums Padomes lēmumam, ar ko groza Lēmumu 2006/144/EK par Kopienas lauku attīstības stratēģiskajām pamatnostādnēm (plānošanas laikposms no 2007. līdz 2013. gadam) (iesniegusi Komisija) {SEC(2008) 1885} un {SEC(2008) 1886}

COM(2008) 306 galīgā redakcija — 2008/0103 (CNS) — 2008/0104 (CNS) — 2008/0105 (CNS) — 2008/0106 (CNS)

REĢIONU KOMITEJA

Atzinuma būtība

1. saskata lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības stratēģisko nozīmi Eiropā, uzskata, ka uzņēmumu darbība šajā jomā ir uzsvērti starptautiska, atbalsta kvalitatīvu lauksaimniecības produktu ražošanu Eiropā, un piekrīt Eiropas Komisijas (EK) viedoklim par kopējās lauksaimniecības politikas nozīmīgumu;

2. piekrīt, ka sistēmas izveide, ar ko Eiropas iedzīvotājiem garantētu pārtikas pašnodrošinājuma konkrētu līmeni, vajadzības gadījumā paredz krīzi pārvaldību; atzīst, ka pārtikas preču tirgū ne vienmēr var nodrošināt līdzsvaru starp lauksaimnieku ienākumiem un publisko pieprasījumu, kas attaisno kopējās lauksaimniecības politikas pastāvēšanu;

3. kas attiecas uz tiesību aktu priekšlikumos jau iekļautajiem ieteikumiem, uzsver, ka daudzi Komitejas perspektīvas atzinumā "Kopējās lauksaimniecības politikas "veselības pārbaude"" (CdR 197/2007) paustie ieteikumi joprojām ir spēkā; tomēr ir vajadzīga tālāka vienkāršošana papildus iesniegtajiem legislatīvajiem priekšlikumiem, lai panāktu reālu birokrātiskā sloga samazinājumu par KLP īstenošanu atbildīgajām reģionālajām iestādēm un arī lauksaimniekiem. Šajā jomā vajadzīga vēl būtiskāka vienkāršošana savstarpējas atbilstības jomā. Šajā sakarā arī III pielikumā minēto prasību skaita pieaugums nedrīkst palielināt slogu. Turklāt, īstenojot individuālus pasākumus saistībā ar III pielikumā iekļautajiem standartiem, būtu jāņem vērā reģionālie un dabas apstākļi, kas dažkārt ir ļoti atšķirīgi;

4. pretēji perspektīvas atzinumā izteiktajam viedoklim lūdz obligāto atmatu noteikuma atcelšanu aizvietot ar fakultatīviem konkrētu platību vides aizsardzības pasākumiem II pilārā;

5. rosina vēlreiz pārskatīt priekšlikumus par kvotu palielināšanu, gatavojoties kvotu regulējuma atcelšanai. Būtu jāizvēlas piemēroti instrumenti un vajadzības gadījumā jāparedz finanšu līdzekļi, lai kvotu atcelšana pārāk smagi neietekmētu mazāk konkurētspējīgus un ģeogrāfiski mazāk labvēlīgus reģionus;

6. uzskata, ka, veicot KLP "veselības pārbaudi, ir ne tikai jāturpina 2003. gadā iesāktā reforma, bet galvenokārt jārikojas jaunajā starptautiskajā situācijā, kas radusies saistībā ar pārtikas precēm. RK aicina būt piesardzīgiem un "veselības pārbaudes" laikā neatgriezeniski nelikvidēt pašreizējos instrumentus (izņemot obligātās atmatas instrumentu). Ņemot vērā pašreizējās svārstības pasaules pārtikas preču tirgū, vajadzības gadījumā jāizmanto arī tie instrumenti, kas pašlaik netiek lietoti;

7. atzīst jauno uzdevumu svarīgumu un to, ka visās dalībvalstīs ir nepieciešams spēcīgs stimuls, lai jauno uzdevumu risināšanas pasākumi būtu sekmīgi;

8. tomēr izsaka bažas, ka Komisijas ierosinātās modulācijas formas rezultātā lauksaimnieku ienākumi var būtiski samazināties, atkarībā no konkrētā reģiona;

9. uzskata, ka Komisijai nevajadzētu nepietiekami novērtēt līdz 2013. gadam apstiprinātā KLP finanšu plāna uzticamības svarīgumu;

10. ierosina daļu izbrīvēto resursu ieguldīt arī citos pasākumos līdzās jauno uzdevumu risināšanas pasākumiem, piemēram, jaunajos ar aitu un kazu audzēšanu saistītajos I pilāra pasākumos, kas ir svarīgi no sociālā, ekonomiskā un vides aizsardzības viedokļa, jo nozarei Eiropas līmenī šobrīd draud dzīvnieku populācijas krass samazinājums, kā arī un esošajos ar lauksaimniecību saistītajos II pilāra pasākumos, dažādos jaunos II pilāra pasākumos, kas paredzēti, lai palīdzētu lauksaimniekiem pielāgoties jaunajai I pilāra situācijai, vai citos jaunos II pilāra

pasākumos, kas paredzēti, lai segtu dažādo daudzfunkcionālās lauksaimniecības pasākumu izmaksas plašai sabiedrībai;

11. uzskata, ka līdzsvars starp mērķiem un pasākumiem var būt atšķirīgs tiem reģioniem, kuri līdz šim īstenojuši daudzus pasākumus jauno uzdevumu risināšanā vai jau ir lielā mērā izmantojuši savus resursus atbilstoši jaunajiem uzdevumiem;

12. ja Eiropas lauksaimniecības politikā jāievēro Eiropas politikas pamatprincipi, vispirms ir jāpiemēro modulācija, pamatojoties uz ražošanas nosacījumiem, un tad jāpēta vispārēji konkurences kritēriji;

13. uzskata, ka lēmumus par modulāciju vislabāk pieņemt tam piemērotā līmenī, lai labāk varētu atspoguļot vietējo un reģionālo vajadzību daudzveidību. Dalībvalstīm un reģioniem jābūt pilnvarām novirzīt līdzekļus II pīlāra pasākumiem, ņemot vērā faktiskās vajadzības;

14. šajā atzinumā par tiesību aktu priekšlikumiem pauž bažas par finanšu līdzekļu trūkumu lauku attīstības vajadzībām kopumā un arī atsevišķiem jauniem uzdevumiem un norāda, ka turpmākiem ieguldījumiem jauno uzdevumu risināšanā tuvākajā nākotnē nebūtu jāiekļauj tikai I pīlāra resursi, un tādēļ aicina attiecināt šīs bažas arī uz citām ES politikām, īpaši kohēzijas politiku;

15. šajā atzinumā īpaši pievēršas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 par lauku attīstību priekšlikumu darbības jomai, maksimālus rezultātus vēloties panākt jauno problēmu risināšanā;

16. šajā atzinumā izsaka viedokli par KLP globālā izpratnē, ieskaitot visai PTO svarīgus jautājumus, piemēram, intelektuālais īpašums, kvalitāte ES un enerģijas patēriņa marķēšana;

17. šajā atzinumā lūdz Komisiju uzaicināt RK piedalīties turpmākajās debatēs par politikas izstrādi un paziņo par jaunām RK iniciatīvām, piemēram, ieinteresēto pušu konferences sarīkošana un dokumenta izstrāde par lauksaimniecības un lauku attīstības nākotnes redzējumu Eiropā, īpaši pievēršoties reģionālā līmenī pieņemto lēmumu ietekmei. Komiteja arī turpina strādāt pie tā, lai mazinātu lauksaimniecības kaitējumu videi;

18. norāda, ka īpaša nozīme ir gan Eiropas vietējai lauksaimniecības un pārtikas ražošanas nozarei, gan arī pārtikas nekaitīgumam un nodrošinātībai ar pārtiku, jo Eiropas Savienība pašlaik ir lielākais lauksaimniecības produktu importētājs pasaulē;

19. lai nodrošinātu vieglāku pāreju, 2015. gadā atsakoties no piena kvotām, vajadzīga pakāpeniska pieeja, tādēļ Komiteja atbalsta piena kvotu ikgadēju palielinājumu par ne mazāk kā 2 %, attiecinot to vismaz uz valstīm un reģioniem ar lielāku ražošanas potenciālu. Ņemot vērā šobrīd vērojamos lielās

apjoma un cenu svārstības, tirgus vadības mehānismi būtu jāsaģlabā līdz kvotu sistēmas atcelšanai.

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

Kopējā lauksaimniecības politika

20. Uzskata, ka kopējā lauksaimniecības politika šobrīd ir svarīga un ka tuvākajā nākotnē tā joprojām būs svarīga, jo visā pasaulē palielinoties pieprasījumam pēc pārtikas, dzīvnieku barības, degvielas un šķiedrvielām, turpināsies diskusijas par KPL sniegumu;

21. uzskata, ka Eiropas lauksaimniecība arvien izteiktākos globalizācijas apstākļos nevar pastāvēt bez ietekmīgas Eiropas kopējās politikas ar tirgus regulācijas mehānismiem, kura, ņemot vērā Eiropas reģionu ģeogrāfisko, sociālo un ekonomisko dažādību, ir vērsta uz stratēģisku mērķu sasniegšanu, kā arī patērētāju pieprasījumu, un paver reģioniem iespējas iesaistīties jauno problēmu risināšanā. Šādai politikai jābūt ekonomiskā, sociālā un ekoloģiskā ziņā ilgtspējīgai un jāveicina lauku labklājība;

22. uzskata, ka Eiropas lauksaimniecība nevar pastāvēt bez ietekmīgas un vienotas Eiropas līmeņa politikas ar tirgus regulēšanas mehānismiem, kura, ņemot vērā Eiropas reģionu sociālo un ekonomisko dažādību, ir vērsta uz stratēģisku mērķu sasniegšanu un paver reģioniem iespējas iesaistīties jauno problēmu risināšanā;

23. pauž bažas par Komisijas priekšlikumiem iesaistīt Kopienas līdzekļus pašreizējā situācijā, kuru raksturo nestabilitāte tirgos, uzskata, ka ir būtiski svarīgi saglabāt Kopienas fondu finansētus instrumentus pasākumu veikšanai tirgos;

24. turpinās iesākt darbu, lai nodrošinātu, ka pēc KLP nepieciešamās pārskatīšanas šī politika netiktu atkal nodota dalībvalstu kompetencē, kas nozīmē — lai arī politikas īstenošanu un līdzfinansēšanu var uzticēt reģioniem un dalībvalstīm, KLP un tās stratēģijas un budžeta plānošanai arī turpmāk jābūt Kopienas kompetencē. Atbalsta to, lai ES 2007.-2013. gada finanšu plānā apstiprinātais KLP maksimālais līdzekļu apjoms līdz finanšu perioda beigām paliek nemainīts;

25. ņemot vērā pašreizējo ekonomisko situāciju un nopietno krīzi, kas skārusi Eiropas valstis (un jo īpaši lauku reģionus), iesaka Eiropas Komisijai izvairīties pieņemt pasākumus, kas var veicināt bezdarba pieaugumu un ekonomiskās aktivitātes mazināšanos;

26. RK uzskata, ka visiem tiešajiem maksājumiem jābūt saistītiem ar lauksaimniecības darbību saglabāšanu, pat ja tos var iesaistīt no konkrētas ražošanas, tādēļ "veselības pārbaudei" nav jāveicina tiešo maksājumu atsaiste;

27. uzskata, ka gan vēsturiskajā, gan reģionālajā modeli Kopienas līmenī vajadzētu pakāpeniski ieviest vienveidīgu, uz darba vienībām balstītu palīdzību, kas modulēta atbilstoši sabiedrībai piegādātajām precēm un pakalpojumiem daudzfunkcionālas lauksaimniecības nozares kontekstā;

28. norāda, ka Komisijas priekšlikums noteikt sliekšņa līmeni, kad netiktu piešķirta palīdzība, var kļūt par regresīvu līdzekli sociālajā jomā un, ņemot vērā reģionālo daudzveidību un būtiskas sociālās sekas daudzos reģionos, uzskata, ka ir jākonkretizē vienkāršošanas pasākumi dalībvalstīs;

29. tā kā Komisija ierosina līdz 2011. gada 30. jūnijam izstrādāt ziņojumu par piena kvotu sistēmas pakāpeniskas likvidēšanas nosacījumiem, RK uzskata, ka visi lēmumi par nākamo kvotu sistēmu jāpieņem līdz minētajam datumam;

30. norāda, ka Komisija pati atzīst, ka kvotu sistēmas likvidēšana vai pakāpeniska kvotu palielināšana, iespējams, izraisīs cenu samazināšanos;

31. aicina "veselības pārbaudes" ietvaros un arī pēc kvotu sistēmas likvidēšanas saglabāt piemērotus tirgus pārvaldības mehānismus, lai tādējādi varētu droši kontrolēt pārmērīgas apjomu un cenu svārstības;

32. iesaka saglabāt tirgus instrumentus attiecībā uz pienu un piensaimniecības produktiem tik ilgi, cik tas tiks uzskatīts par lietderīgu, arī pēc 2015. gada;

33. aicina Komisiju Kopienas līmenī izveidot ārkārtas budžeta fondu, kuru vajadzības gadījumā papildinātu ar valsts līdzekļiem, lai uzlabotu to saimniecību dzīvotspēju, kas nonākušas neizdevīgas konkurences apstākļos un/vai dabas apstākļu nelabvēlīgi ietekmētos reģionos vai apstākļos;

34. aicina ļaut dalībvalstīm dažādos veidos atbalstīt minētās saimniecības, piemēram, no jauna nosakot mazāk labvēlīgas teritorijas, veicot 2. pīlāra pasākumus un/vai piemērojot 68. pantu, tādējādi nodrošinot drošības tīklu;

35. aicina būt piesardzīgiem, veicot "veselības pārbaudi", un nelikvidēt piena un piena produktu tirgū izmantotos instrumentus, uzskata, ka ir jāsaglabā pašlaik izmantojamie instrumenti;

36. uzskata, ka lauksaimniecības ietekme uz apkārtējo vidi ir nopietna problēma, un ka videi nekaitīgāku lauksaimniecības metožu ieviešana ES ir jānosaka par prioritāti. RK tādēļ norāda, ka ir svarīgi uzturēt nepārtrauktu diskusiju par vides aizsardzību lauksaimniecībā;

Kopējās politikas sinerģija, papildināmība un norobežošana

37. pauž bažas, ka mēģinājumi aizvien vairāk jautājumu risināt, kā mērķi izvirzot "lauku attīstību", varētu radīt problēmas un nav pārlicināta, vai liela daļa šo problēmu tiešām vislabāk risināmas ar lauku attīstības programmu palīdzību;

38. uzskata, ka otrajā pīlārā pieejamo līdzekļu apjoms aizvien mazāk atbilst sasniedzamajiem mērķiem, kas ir ar lauku apvidu ekonomisko, sociālo un vides kvalitāti saistīto "jauno problēmu" un arī "pašreizējo problēmu" risināšana;

39. uzskata, ka KLP ir pirmām kārtām vērsta uz lauksaimniecību, un tā nedrīkst kļūt par teritoriālās kohēzijas politikas vienu aspektu. Ja ir pietiekami ņemtas vērā reģionālās īpatnības un atšķirīgas pastāvošās ražošanas sistēmas, tā veicina arī teritoriālo kohēziju; visos pēc "veselības pārbaudes" iesniegtajos priekšlikumos par politikas maiņu ir pietiekami jāņem vērā dažādas reģionālās īpatnības un Eiropas Savienībā pastāvošās ražošanas sistēmas;

40. RK atzinīgi vērtē elastīgumu Regulas (EK) 1782/2003 69. panta piemērošanā, taču vienlaikus uzskata, ka ar to nepietiek, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar tirgus instrumentu atcelšanu, ko ir ierosinājusi Komisija, it īpaši, lai novērstu piena kvotu likvidācijas sekas;

41. pauž viedokli, ka lauku teritoriju attīstīšana, cenšoties ieviest vairāk jauninājumu, panākt visiem iedzīvotājiem un saimnieciskajās norisēs iesaistītajiem piedāvāto pakalpojumu ilgtspējību un kvalitāti, ir tālejošs mērķis, kas neaprobežojas tikai ar lauksaimniecības attīstību;

42. atbalsta aizvien biežāk pausto ierosmi ieguldīt līdzekļus lauksaimniecības jautājumu izpētē un pielietot pētījumos gūtās atziņas. Komiteja atzinīgi vērtē Komisijas ieteikumu meklēt sinerģiju ar Septīto pētniecības pamatprogrammu;

43. aicina Komisiju nodrošināt, ka valstu īstenotā atbalsta politika nekavē pārtikas ražošanas uzņēmumu modernizēšanu un jauninājumu ieviešanu, kas ir jāveic, lai risinātu jaunās problēmas un paaugstinātu uzņēmumu konkurētspēju;

44. uzsver, ka jāveicina lauku attīstības politikas un citu ES politiku, īpaši kohēzijas politikas, sinerģija, un vēlētos piedalīties paredzētajās konsultācijās, kurās apspriedīs, ka šādu sinerģiju panākt;

Reģionālā līmeņa iesaistīšana lēmumu pieņemšanā

45. atgādina, ka visi īstenotie KLP pasākumi ietekmē vietējo līmeni, un uzsver, ka tieši reģionālais līmenis var nodrošināt vislabākos rezultātus kopējās politikas īstenošanā; tomēr tas nedrīkst izraisīt dalībvalstu un reģionu konkurences kropļojumus;

46. norāda, ka lielākajā daļā ES dalībvalstu vietējās un reģionālās struktūras pēdējos desmit gados guvušas ievērojamu pieredzi un speciālās zināšanas lauku attīstības jomā, piemēram, programmu *PRODER* un *LEADER* ieviešanā, un būtu vēlams tās aicināt uzņemties plašākas pilnvaras ES lauksaimniecības un lauku attīstības politikas īstenošanā un tālākā virzībā;

47. uzsver, ka reģionālais līmenis ir atbilstīgs līmenis, lai veiktu pasākumus KLP administratīvo izdevumu samazināšanai; uzskata, ka dažās teritorijās minētās izmaksas ievērojami samazināsies, ja būs iespēja obligāto modulāciju nepiemērot lauksaimniekiem, kuri saņem atbalstu, kas zemāks par noteikto līmeni;

48. uzsver, ka, īstenojot Komisijas priekšlikumu par pāreju no līdzšinējā maksājuma modeļa uz reģionālo maksājumu modeli, daudz vairāk būs jāpiemēro ģeogrāfiski kritēriji un jāņem vērā vietējo pašvaldību un reģionu pilnvaras tādās jomās kā ūdens apsaimniekošana, energoapgāde un teritoriālā plānošana;

49. norāda, ka jāpalielina tehniskais un izglītojošais atbalsts lauku attīstības politikas īstenošanai;

50. uzsver, ka vietējo un reģionālo pašvaldību līmenī ir jāuzlabo gan ražotāju, gan patērētāju vispusīga informēšana par lauksaimniecības nozari, lai padziļinātu dažādu sabiedrības grupu zināšanas un atbildības sajūtu par lauksaimniecības nozīmi mūsu ikdienas dzīvē un tās ietekmi uz ekonomikas, sociālo un vides attīstību vakar, šodien un rīt;

51. iesaka izstrādāt un ieviest modulācijai pakļauto uzņēmumu klasifikācijas papildu elementu, tādējādi dodot iespēju nošķirt lielus uzņēmumus ar centralizētu pārvaldi un vietējā līmenī ar kooperatīvu palīdzību pārvaldītus uzņēmumus, kā arī ļaujot dalībvalstīm piemērot atbalsta pasākumus, nodrošinot šādiem kooperatīvu uzņēmumiem "vieglas piezēmēšanās" iespēju;

Globālā perspektīva, tirdzniecības jautājumi un KLP nākotne

52. atzīmē, ka, strauji palielinoties pasaules iedzīvotāju skaitam un pieaugot pirktspējai un labklājībai, tuvākajā nākotnē nepārtraukti palielināsies pieprasījums pēc lauksaimniecības precēm un pārtikas;

53. atzīmē, ka iedzīvotāju skaita un pirktspējas pieaugums radīs arī ievērojami lielāku pieprasījumu pēc kvalitatīvi augstvērtīgas pārtikas, apstrādātas pārtikas, gaļas un piena produktiem, un tas savukārt izraisīs aizvien lielāku pārtikā izmantojamo kultūru, piemēram, labības, šķiedrvielu un citu lauksaimniecības izejvielu, nepietiekamību;

54. izsaka bažas, ka ierosinātais piena kvotu ikgadējais palielinājums par 1 % laika posmā no 2009. līdz 2013. gadam var izrādīties nepietiekams un iesaka palielinājumu dubultot līdz 2 % gadā, vienlaicīgi paužot viedokli, ka Komisijai jāaizstāv lauksaimnieku intereses nelabvēlīgākās teritorijās gadījumā, ja palielinātās piena kvotas kaitētu šīm interesēm;

55. uzskata, ka Kopienas regulējumā tālejošāk jāformulē starpprofesionālās attiecības; vienlaikus jādod iespēja arī reģionālajā un vietējā līmenī veikt peļņu regulējošus pasākumus visos pārtikas ražošanas ķēdes posmos, nemainot konkurences noteikumus;

56. uzskata, ka KLP arī turpmāk jāīsteno, lai ES iedzīvotāji varētu iegādāties kvalitatīvi augstvērtīgu pārtiku par pieņemamām cenām, pietiekamā daudzumā un ar produkta nekaitīguma garantiju, radītu dzīvotspējīgas lauku saimniecības, saglabātu mūsu lauku mantojumu un aizsargātu lauku vidi, un ka KLP ir mainījusies, jo ir jārisina jaunas problēmas un ir radušās jaunas vajadzības, vienlaikus nodrošinot godīgas konkurences nosacījumus, kas ļauj saglabāt stipras Eiropas lauksaimniecības pozīcijas pasaules tirgū;

57. aicina noteikt vienotus fitosanitāros, veterinārsanitāros un ekoloģiskos standartus pārtikai, kas paredzēta patēriņam ES, neatkarīgi no tā, vai tā ražota ES vai trešajās valstīs, un rosina piešķirt resursus, kas vajadzīgi robežkontroles iestādēm, Pārtikas un veterinārajam birojam un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei, lai panāktu visā pasaulē vienādus darbības nosacījumus;

58. atzīmē, ka pārtikas produktu ražošana joprojām ir lauksaimniecības galvenais uzdevums, ka enerģijas kultūru audzēšana papildus dod ieguldījumu Kopienas enerģētikas un klimata politikas mērķu sasniegšanā un veido lauksaimniecības un lauku apgabalu potenciālo vērtību. Komiteja norāda, ka samazinātā piemaksa par enerģijas kultūrām šajā sakarā ir zaudējusi nozīmīgumu un turpmāk to kā saistīto pasākumu var atcelt. Tādā veidā atbrīvotos līdzekļus būtu jāsadala atbilstoši vispārējiem maksājumu pieprasījumiem;

59. uzskata, ka Eiropai ir jāuzņemas sociālā atbildība un jādara viss iespējams, lai pašreizējās un turpmākajās PTO sarunās panāktu iedzīvotāju, planētas un saimniecisko interešu saskaņotības principu īstenošanu;

60. iesaka Komisijai neparakstīt PTO nolīgumu par lauksaimniecību pirms nav panākta vienošanās par noteiktu reģionu intelektuālā īpašuma aizsardzību (atzīti reģionāli produkti);

61. aicina Komisiju ieviest Eiropas pārtikas provos zīmi, pamatojoties uz pašlaik spēkā esošajiem kritērijiem;

Jauni uzdevumi

62. uzsver, ka KLP jaunās problēmas jārisina ne tikai, īstenojot minēto politiku; to risināšanā jāizmanto visas Kopienas politikas;

63. uzskata, ka būtu jāveicina integrētas stratēģijas pārtikas jomā, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām, samazinot pārtikas produktu transportēšanas attālumus, risinot jautājumus saistībā ar atkritumu apsaimniekošanu un enerģētikas pārvaldību un izveidojot tādu marķēšanas sistēmu, kuras pamatā ir izcelsmi, kvalitāti un ilgtspējību raksturojoši kritēriji un kura ļauj spriest par to, cik daudz enerģijas patērēts laikā, kamēr produkts nokļūst līdz patērētājam;

64. uzskata, ka reģioni būtu jārosina attīstīt un veicināt vietējo pārtikas un ar pārtiku saistītu produktu ražošanu, ja tādējādi tiek samazināts šajos reģionos radītās oglekļa emisijas daudzums;

65. apzinās, ka EK līguma 28. un 29. pantā dalībvalstīm aizliegts noteikt importa, eksporta vai preču tranzīta kvantitatīvus ierobežojumus un citus pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību, taču uzskata, ka atzinuma 60. un 61. punktā minētie pasākumi varētu būt pieļaujami, ņemot vērā, ka Eiropas Kopienu Tiesa atļauj darbības, kas ir sabiedrības vispārējās interesēs, piemēram, klimata pārmaiņu ierobežošana; tādēļ Komiteja aicina turpināt izskatīt attiecīgas iespējas;

66. norāda, ka mērķis panākt zināmu pašapgādes līmeni nav šķērslis arī attiecīgo produktu importam no citām valstīm;

67. tāpēc aicina piešķirt eksporta subsīdijas tikai tad, ja tās atslago vietējo tirgu un nekaitē tirgus izaugsmei attīstības valstīs;

68. uzsver, ka īpaša nozīme ir Eiropas lauksaimniecībai un pārtikas rūpniecībai, kā arī pārtikas drošumam un nekaitīgumam un pētniecībai un izstrādei ilgtspējības principiem atbilstošu tehnoloģiju jomā, jo ES pašlaik ir lielākā lauksaimniecības produktu importētāja pasaulē;

69. uzskata, ka tieši Eiropas lauksaimniecībā iespējams īstenot gan Lisabonas (zināšanas, pētniecība, jauninājumi), gan Ģeteborgas (ilgtspējība) mērķus un rādīt piemēru visai pasaulei;

Lauku attīstība un otrā pilāra mērķu īstenošana

70. uzskata, ka KLP, pielāgojot otro pilāru, jāsaņemas lauku attīstība ar visām saimnieciskajām darbībām lauku reģionos un jauniem lauksaimnieciskās ražošanas nosacījumiem, lielākā mērā aptverot visus ES lauku rajonus un visnelabvēlīgākajā situācijā esošos apgabalus, piemēram, nelabvēlīgu dabas apstākļu ietekmētos reģionus (mazapdzīvotus reģionus, kuru attīstību kavē to atrašanās kalnainās, salu un nomaļās teritorijās), kā arī visdinamiskākos reģionus, piemēram, piepilsētu teritorijas, kas nodrošina pārtiku lielākajai daļai ES iedzīvotāju, kā arī veicinot zināšanu uzkrāšanu un integrējot minētās teritorijas galvenajās ES ģeogrāfiskajās grupās;

71. norāda uz pēdējā laikā veiktiem pētījumiem, kas liecina, ka lielākā daļa pasaules iedzīvotāju mīt blīvi apdzīvotās teritorijās pilsētu robežās un šo cilvēku apgāde ar pārtiku un tīru ūdeni ir atkarīga no lauku zemju apsaimniekošanas efektivitātes, un atgādina, ka pilsētu teritorijās īpaši trūkst arī dabas rezervātu un pievilcīgu un pieejamu ainavu; lai saglabātu minētās teritorijas arī turpmāk, jānodrošina pietiekams ienākumu līmenis lauksaimniekiem, kas apsaimnieko šīs teritorijas, lai viņi, neskatoties uz Eiropas standartu stingrākām prasībām, spētu saglabāt konkurētspēju un to saimniecību dzīvotspēju;

72. uzsver, ka daudzfunkcionālam ES lauksaimniecības modelim jāsekmē iedzīvotāju apgāde ar pārtikas produktiem, klimata pārmaiņu ierobežošana, tam jāatbilst ilgtspējības, konkurētspējas un daudzveidības principiem un sabiedrības, patērētāju un vispārējās labklājības interesēm, kā arī jānodrošina laba lauksaimniecības prakse, vides aizsardzība un dzīvnieku

labturība; minētie lauksaimniecības ieguldījumi ir vispārējās interesēs, un tiem ir atbalstāma finansiāla vērtība, ja papildu izmaksas netiek izlīdzinātas ar taisnīgām brīvā tirgus cenām; šajā sakarā īpaša uzmanība jāvelta arī lauku rajonu iedzīvotāju ieguldījumam ekonomiskajā un sociālajā attīstībā;

73. aicina svītrot 13. panta 2. punktu, kurā ir noteikta prasība, ka "dalībvalstis dod priekšroku lauksaimniekiem, kuri gadā saņem vairāk nekā 15 000 euro tiešajos maksājumos", ar nosacījumu, ka viņi piedalās lauksaimniecības paplašināšanas sistēmās;

74. atzīmē, ka klimata pārmaiņu dēļ ir jāīsteno papildu pasākumi ūdens apsaimniekošanas jomā, tostarp ūdens uzkrāšana, ūdens līmeņa kontrole, plūdu novēršana, ūdens deficīta novēršana un dzeramā ūdens krājumu apsaimniekošana;

75. uzskata, ka Eiropā jāveicina un jāatbalsta patiešām atjaunojamas enerģijas ražošana un izmantošana lauksaimniecībā, pievēršoties ne tikai (otrās paaudzes) biokultūraugiem un biodeģvielām, bet arī saules enerģijai, vēja un ūdens enerģijai, ģeotermālajam siltumam un koģenerācijai;

76. uzskata, ka, lai varētu risināt jaunās problēmas, Eiropā jācenšas ieviest noslēgta cikla ekonomika un tādēļ jāveicina un jāatbalsta jauninājumi lauksaimniecībā kopumā, veltot uzmanību ne tikai zināšanu jomā strādājošajām iestādēm, bet arī veicinot sistēmas, tīkla un ķēdes jauninājumus, kā arī pienācīgi jāsekmē visu to uzņēmumu modernizācija, kuri ietilpst pārtikas ražošanas, apstrādes, atkritumu apsaimniekošanas, transporta un izplatīšanas ķēdē;

77. uzskata, ka jāīsteno profesionāla zemes pārvaldība, lai tādējādi nodrošinātu auglīgu lauksaimniecības zemju laba stāvokļa saglabāšanu, jo tās ilgtspējīga izmantošana nepieciešama pārtikas ražošanai iekšējā un ārējā tirgus vajadzībām;

78. uzskata, ka īpašām lauksaimniecības teritorijām ir ļoti liela nozīme, lai saglabātu un atjaunotu bioloģisko daudzveidību un dabas vērtības, un ka šīm publiskajām interesēm ir tāda finansiālā vērtība, kas pamato to tiesības saņemt maksājumus;

79. uzskata, ka īpašām lauksaimniecības teritorijām ir arī ļoti liela nozīme brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšanā un ka šādu publisku interešu finansiālā vērtība pamato to tiesības saņemt maksājumus;

80. uzskata, ka īpašām lauksaimniecības teritorijām tāpat ir ļoti liela nozīme ūdens apsaimniekošanas jomā un ka šādu publisku interešu finansiālā vērtība pamato to tiesības saņemt maksājumus;

81. uzskata, ka, lai arī KLP kopš tās aizsākšanas ir veiksmīgi pielāgojusies dažādiem uzdevumiem, Komisijai un tās darbiniekiem būtu jādarbojas vairāk, lai iedzīvotājus labāk iesaistītu un informētu par KLP mērķiem, sasniegumiem un prioritātēm, un tai jābūt prioritārai tēmai Komisijas turpmākajos paziņojumos.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

6. pants un III pielikums — 2008/0103 (CNS) — COM(2008) 306 galīgā redakcija

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p style="text-align: center;"><i>6. pants</i></p> <p style="text-align: center;">Labi lauksaimniecības un vides apstākļi</p> <p>1. Dalībvalstis nodrošina to, lai visās lauksaimniecības zemēs, jo īpaši zemē, ko vairs neizmanto ražošanai, tiktu saglabāti labi lauksaimniecības un vides apstākļi. Dalībvalstis valsts vai reģionālā līmenī nosaka obligātās prasības attiecībā uz labiem lauksaimniecības un vides apstākļiem, pamatojoties uz III pielikumā izklāstīto sistēmu un ņemot vērā attiecīgo apgabalu raksturīgās īpašības, tostarp augšnes un klimatiskos apstākļus, esošās lauksaimniecības sistēmas, zemes izmantošanu, augseku, lauksaimniecības praksi un lauksaimniecības struktūras.</p> <p>2. Dalībvalstis, kuras nav jaunās dalībvalstis, nodrošina to, lai zeme, kuru izmantoja pastāvīgajām ganībām datumā, kas paredzēts platībatkarīgā atbalsta pieteikumos par 2003. gadu, tiktu saglabāta pastāvīgajām ganībām. Jaunās dalībvalstis nodrošina, lai zeme, kuru izmantoja pastāvīgajām ganībām 2004. gada 1. maijā, tiktu saglabāta pastāvīgajām ganībām. Tomēr Bulgārija un Rumānija nodrošina to, lai zeme, kuru izmantoja pastāvīgajām ganībām 2007. gada 1. janvārī, tiktu saglabāta pastāvīgajām ganībām.</p> <p>Tomēr dalībvalsts var pilnībā pamatotos apstākļos atkāpties no pirmās daļas, ja tā veic darbību, lai novērstu jebkādu ievērojamu samazinājumu tās kopējā pastāvīgajā ganību apgabalā.</p> <p>Pirmo daļu nepiemēro zemei, uz kuras atrodas pastāvīgās ganības, kas jāapmežo, ja tāda apmežošana ir saderīga ar vidi, un izņemot Ziemassvētku eglīšu plantācijas un ātraudzīgas sugas, kuras kultivē īsā termiņā.</p>	<p style="text-align: center;"><i>6. pants</i></p> <p style="text-align: center;">Labi lauksaimniecības un vides apstākļi</p> <p>1. Dalībvalstis nodrošina to, lai visās lauksaimniecības zemēs, jo īpaši zemē, ko vairs neizmanto ražošanai, tiktu saglabāti labi lauksaimniecības un vides apstākļi. Dalībvalstis valsts vai reģionālā līmenī nosaka obligātās prasības attiecībā uz labiem lauksaimniecības un vides apstākļiem, pamatojoties uz III pielikumā izklāstīto sistēmu un ņemot vērā attiecīgo apgabalu raksturīgās īpašības, tostarp augšnes un klimatiskos apstākļus, esošās lauksaimniecības sistēmas, zemes izmantošanu, augseku, lauksaimniecības praksi un lauksaimniecības struktūras.</p> <p>2. Dalībvalstis, kuras nav jaunās dalībvalstis, nodrošina to, lai zeme, kuru izmantoja pastāvīgajām ganībām datumā, kas paredzēts platībatkarīgā atbalsta pieteikumos par 2003. gadu, tiktu saglabāta pastāvīgajām ganībām. Jaunās dalībvalstis nodrošina, lai zeme, kuru izmantoja pastāvīgajām ganībām 2004. gada 1. maijā, tiktu saglabāta pastāvīgajām ganībām. Tomēr Bulgārija un Rumānija nodrošina to, lai zeme, kuru izmantoja pastāvīgajām ganībām 2007. gada 1. janvārī, tiktu saglabāta pastāvīgajām ganībām.</p> <p>Tomēr dalībvalsts var pilnībā pamatotos apstākļos atkāpties no pirmās daļas, ja tā veic darbību, lai novērstu jebkādu ievērojamu samazinājumu tās kopējā pastāvīgajā ganību apgabalā.</p> <p>Pirmo daļu nepiemēro zemei, uz kuras atrodas pastāvīgās ganības, kas jāapmežo, ja tāda apmežošana ir saderīga ar vidi, un izņemot Ziemassvētku eglīšu plantācijas un ātraudzīgas sugas, kuras kultivē īsā termiņā.</p> <p><u>III pielikumā minētie pasākumi ir jāsaprot kā ieteikumi. Lai nodrošinātu labus apstākļus lauksaimniecībai un labu stāvokli vides jomā, dalībvalstis tiek aicinātas ierosināt vairāk vai tādus cita veida pasākumus, kas piemēroti valsts, reģionālajiem vai vietējiem apstākļiem.</u></p>

III PIELIKUMS

Labi lauksaimniecības un vides apstākļi, kas minēti 6. pantā

Jautājums	Standarti
Augsnes erozija: augsnes aizsardzība, veicot attiecīgus pasākumus	— Minimālais augsnes pārklājums — Minimāla zemes apsaimniekošana, kas atbilst vietas specifiskajiem apstākļiem — Terašu saglabāšana
Augsnes organiskā viela: augsnes organiskās vielas saglabāšana, izmantojot piemērotu praksi	— Augsekas standarti, ja vajadzīgi — Aramās rugaines apsaimniekošana
Augsnes struktūra: augsnes struktūras saglabāšana, veicot attiecīgus pasākumus	— Atbilstošu iekārtu izmantošana

Jautājums	Standarti
Minimālais saglabāšanas līmenis: minimālā saglabāšanas līmeņa nodrošināšana un dzīvotņu kvalitātes pasliktināšanās novēršana	— Minimālais ganāmpulka blīvums vai/un atbilstoši režīmi — Pastāvīgo ganību aizsardzība — Ainavas īpašību, tostarp, attiecīgos gadījumos, dzīvzogu, dīķu, grāvju, (rindās, grupās vai atsevišķi augošu) koku un laukmaņu saglabāšana, — attiecīgos gadījumos aizliegums izrakt olīvkokus — Nevēlamas veģetācijas izplatības novēršana lauksaimniecības zemēs — Olīvu audžu un vīnogulāju uzturēšana labā veģetācijas stāvoklī
Ūdens aizsardzība un apsaimniekošana: ūdens aizsardzība pret piesārņojumu un noteci, ūdens izmantojuma pārvaldība	— ~~Bufejoslu izveide gar ūdensteci,~~ — apstiprināšanas procedūras ievērošana saistībā ar ūdens izmantošanu apūdeņošanai

Pamatojums

Nemot vērā subsidiaritātes principu, Eiropas Komisijai būtu jānosaka mērķi, bet ne konkrēti pasākumi. Noteikt efektīvus pasākumus būtu jāatļauj zemākiem pārvaldes līmeņiem pašiem.

Sevišķi neefektīvs pasākums — buferjoslu izveide gar ūdensteci — būtu uzreiz jāsvīturo no III pielikuma.

Lai ūdensteces aizsargātu no piesārņojuma un notekūdeņu iekļūšanas, priekšroka būtu dodama atbalsta pasākumiem. Bufejoslu izveide gar ūdensteci dažos gadījumos varētu būt lietderīga, lai panāktu labvēlīgus apstākļus lauksaimniecībai un labu vides stāvokli. Tomēr vispārējs buferjoslu izveides pienākums nebūtu efektīvs un pārāk nelabvēlīgi ietekmētu ražīgumu.

Piemēram, vairākas dalībvalstis izmanto mākslīgu veidotu nelielu grāvju blīvu tīklu, lai tādējādi kontrolētu ūdens novadīšanu un tā līmeni. Bufejoslu izveide šajā vietās varētu aizņemt līdz 50 % no teritorijas šo grāvju tiešā tuvumā. Ūdens un augsnes kvalitātes jomā noteiktos mērķus būtu jāsasniedz ar dažādām metodēm.

2. grozījums

25. panta 3. punkts — 2008/0103 (CNS) — COM(2008) 306 galīgā redakcija

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Nemot vērā 1. punktu un saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti šī izklāstītajos noteikumos 26. panta 1. punktā, dalībvalstis var nolemt nepiemērot maksājumu samazinājumu vai to nepiešķiršanu attiecībā uz summām, kas līdzvērtīgas vai zemākas par EUR 100, vienam lauksaimniekam vienā kalendārā gadā, un kurā ietverts jebkāds maksājuma samazinājums vai tā nepiešķiršana, ko piemēro maksājumiem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 51. panta 1. punktu.	Nemot vērā 1. punktu un saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti šī izklāstītajos noteikumos 26. panta 1. punktā, dalībvalstis var nolemt nepiemērot maksājumu samazinājumu vai to nepiešķiršanu attiecībā uz summām, kas līdzvērtīgas vai zemākas par EUR 100, vienā atbalsta shēmā vienam lauksaimniekam vienā kalendārā gadā, par kuru iesniegts pieteikums un kurā ietverts jebkāds maksājuma samazinājums vai tā nepiešķiršana, ko piemēro maksājumiem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 51. panta 1. punktu.

Pamatojums

Parasti par KLP pasākumu īstenošanu ir atbildīgas reģionālās un pašvaldību līmeņa iestādes. Šis grozījums ir vajadzīgs, lai panāktu reālu sistēmas procedūru pārvaldes vienkāršošanu. Tādēļ konkrētie atbalsta noteikumi būtu savstarpēji jānodala.

3. grozījums

47. pants — 2008/0103 (CNS) — COM(2008) 306 galīgā redakcija

Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
<p>47. pants</p> <p>Reģionālais maksimālā apjoma piešķirums, kā minēts 41. pantā</p> <p>1. Dalībvalsts, kas ieviesusi vienotā maksājuma shēmu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1782/2003 III sadaļas 1. līdz 4. nodaļu, vēlākais līdz 2009. gada 1. augustam var nolemt piemērot vienotā maksājuma shēmu no 2010. gada reģionālā mērogā saskaņā ar šīs iedaļas noteikumiem.</p> <p>2. Dalībvalstis izraugās reģionus saskaņā ar objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, piemēram, atbilstīgi to institucionālajai vai administratīvajai struktūrai un/vai reģionālās lauksaimniecības potenciālam.</p> <p>Dalībvalstis, kam ir mazāk nekā trīs miljoni hektāru, par kuriem ir tiesības pretendēt uz atbalstu, var uzskatīt par vienu atsevišķu reģionu.</p> <p>3. Dalībvalsts sīkāk sadala 41. pantā minēto maksimālo apjomu starp reģioniem atbilstīgi objektīviem kritērijiem.</p>	<p>47. pants</p> <p>Reģionālais maksimālā apjoma piešķirums, kā minēts 41. pantā</p> <p>1. Dalībvalsts, kas ieviesusi vienotā maksājuma shēmu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1782/2003 III sadaļas 1. līdz 4. nodaļu, vēlākais līdz 2009. gada 1. augustam var nolemt piemērot vienotā maksājuma shēmu no 2010. gada reģionālā mērogā saskaņā ar šīs iedaļas noteikumiem.</p> <p>2. Dalībvalstis izraugās reģionus saskaņā ar objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, piemēram, atbilstīgi to institucionālajai vai administratīvajai struktūrai un/vai reģionālās lauksaimniecības potenciālam.</p> <p>Dalībvalstis, kam ir mazāk nekā trīs miljoni hektāru, par kuriem ir tiesības pretendēt uz atbalstu, var uzskatīt par vienu atsevišķu reģionu.</p> <p>3. Dalībvalsts sīkāk sadala 41. pantā minēto maksimālo apjomu starp reģioniem atbilstīgi objektīviem kritērijiem.</p> <p>4. <u>Dalībvalstis rīkojas saskaņā ar 1.–3. punktā noteikto kārtību, apspriežoties ar zemākiem valsts pārvaldes līmeņiem.</u></p>

Pamatojums

Pašsaprotams

4. grozījums

68. pants — 2008/0103 (CNS) — COM(2008) 306 galīgā redakcija

Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
<p>68. pants</p> <p>Vispārīgie noteikumi</p> <p>1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2009. gada 1. augustam var pieņemt lēmumu no 2010. gada izmantot līdz 10 % no valstij noteiktā maksimālā apjoma, kas minēts 41. pantā, lai piešķirtu lauksaimniekiem atbalstu</p> <p>a) par:</p> <p>i) īpašiem lauksaimnieciskās darbības veidiem, kas ir svarīgi vides aizsardzībai vai uzlabošanai,</p> <p>ii) lauksaimniecības produktu kvalitātes uzlabošanu,</p> <p>iii) lauksaimniecības produktu tirdzniecības uzlabošanu;</p> <p>b) lai palīdzētu risināt īpašas grūtības, kas skar lauksaimniekus piena, liellopu, aitas un kazas gaļas un rīsa nozarē ekonomiski vājos vai ekoloģiski jutīgos apgabalos;</p> <p>c) apgabalos, uz kuriem attiecas pārstrukturēšanas un/vai attīstības programmas, lai novērstu zemes pamešanu un/vai, lai risinātu īpašās šo apgabalu lauksaimnieku problēmas;</p>	<p>68. pants</p> <p>Vispārīgie noteikumi</p> <p>1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2009., <u>2010. vai 2011.</u> gada 1. augustam var pieņemt lēmumu no 2010., <u>2011. vai 2012.</u> gada izmantot līdz 10 % no valstij noteiktā maksimālā apjoma, kas minēts 41. pantā, lai piešķirtu lauksaimniekiem atbalstu</p> <p>a) par:</p> <p>i) īpašiem lauksaimnieciskās darbības veidiem, kas ir svarīgi vides aizsardzībai vai uzlabošanai, <u>ieskaitot dzīvnieku labturību,</u></p> <p>ii) lauksaimniecības produktu kvalitātes uzlabošanu,</p> <p>iii) lauksaimniecības produktu tirdzniecības uzlabošanu;</p> <p>b) lai palīdzētu risināt īpašas grūtības, kas skar lauksaimniekus piena, liellopu, aitas un kazas gaļas, <u>kā arī kartupeļu cietes, linu un rīsa</u> nozarē ekonomiski vājos vai ekoloģiski jutīgos apgabalos;</p> <p>c) apgabalos, uz kuriem attiecas pārstrukturēšanas un/vai attīstības programmas, lai novērstu zemes pamešanu un/vai, lai risinātu īpašās šo apgabalu lauksaimnieku problēmas;</p>

Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
d) ieguldot ražas apdrošināšanas prēmijās saskaņā ar 69. pantā izklāstītajiem nosacījumiem;	d) ieguldot ražas apdrošināšanas prēmijās saskaņā ar 69. pantā izklāstītajiem nosacījumiem;
e) kopfondos dzīvnieku un augu slimībām saskaņā ar 70. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.	e) kopfondos dzīvnieku un augu slimībām saskaņā ar 70. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu par 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem pasākumiem var piešķirt tikai:	2. Atbalstu par 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem pasākumiem var piešķirt tikai:
a) ja	a) ja
i) attiecībā uz atbalstu par i) apakšpunktā minētajiem īpašajiem lauksaimnieciskās darbības veidiem tiek ievērotas agrovides maksājumu prasības, kas izklāstītas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 39. panta 3. punkta pirmajā daļā,	i) attiecībā uz atbalstu par i) apakšpunktā minētajiem īpašajiem lauksaimnieciskās darbības veidiem tiek ievērotas agrovides maksājumu prasības, kas izklāstītas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 39. panta 3. punkta pirmajā daļā,
ii) attiecībā uz atbalstu par ii) apakšpunktā minēto lauksaimniecības produktu kvalitātes uzlabošanu tas ir saderīgs ar Padomes Regulu (EK) Nr. 509/2006, Padomes Regulu (EK) Nr. 510/2006, Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 un Regulas (EK) Nr. 1234/2007 II daļas II sadaļas I nodaļu un	ii) attiecībā uz atbalstu par ii) apakšpunktā minēto lauksaimniecības produktu kvalitātes uzlabošanu tas ir saderīgs ar Padomes Regulu (EK) Nr. 509/2006, Padomes Regulu (EK) Nr. 510/2006, Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 un Regulas (EK) Nr. 1234/2007 II daļas II sadaļas I nodaļu un
iii) attiecībā uz atbalstu par iii) apakšpunktā minēto lauksaimniecības produktu tirdzniecības uzlabošanu tiek ievēroti Padomes Regulas (EK) Nr. 3/2008 2.-5. pantā noteiktie kritēriji, un	iii) attiecībā uz atbalstu par iii) apakšpunktā minēto lauksaimniecības produktu tirdzniecības uzlabošanu tiek ievēroti Padomes Regulas (EK) Nr. 3/2008 2.-5. pantā noteiktie kritēriji, un
b) tikai, lai segtu faktiskās papildu izmaksas un negūtos ienākumus attiecīgā mērķa sasniegšanai.	b) tikai, lai segtu faktiskās papildu izmaksas un negūtos ienākumus attiecīgā mērķa sasniegšanai.
3. Atbalstu par 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem pasākumiem var piešķirt tikai:	3. Atbalstu par 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem pasākumiem var piešķirt tikai:
a) ja pilnībā īstenota vienotā maksājuma shēmu attiecīgajā nozarē saskaņā ar 54., 55. un 71. pantu;	a) ja pilnībā īstenota vai trīs gadu laikā pilnībā tiks īstenota vienotā maksājuma shēmu attiecīgajā nozarē saskaņā ar 54., 55. un 71. pantu;
b) apjomā, kas vajadzīgs, lai stimulētu ražošanas pašreizējā līmeņa saglabāšanu.	b) apjomā, kas vajadzīgs, lai stimulētu ražošanas pašreizējā līmeņa saglabāšanu.
4. Atbalsts saistībā ar 1. punkta a), b) un e) apakšpunktā minētajiem pasākumiem nepārsniedz 2,5 % no 41. pantā minētā valstij noteiktā maksimālā apjoma; dalībvalstis var noteikt katram pasākumam mazāku apjomu.	4. Atbalsts saistībā ar 1. punkta a), b) un e) apakšpunktā minētajiem pasākumiem nepārsniedz 2,5 % no 41. pantā minētā valstij noteiktā maksimālā apjoma; dalībvalstis var noteikt katram pasākumam mazāku apjomu.
5. Atbalsts, kas minēts:	5. Atbalsts, kas minēts:
a) 1. punkta a) un d) apakšpunktā, tiek sniegts gada papildu maksājumu veidā,	a) 1. punkta a) un d) apakšpunktā, tiek sniegts gada papildu maksājumu veidā,
b) 1. punkta b) apakšpunktā, tiek sniegts gada papildu maksājumu veidā, piemēram, maksājums par katru dzīvnieku vai piemaksa par zālaugu platībām,	b) 1. punkta b) apakšpunktā, tiek sniegts gada papildu maksājumu veidā, piemēram, maksājums par katru dzīvnieku vai piemaksa par zālaugu platībām,
c) 1. punkta c) apakšpunktā, tiek sniegts kā vienības vērtības palielinājums un/vai palielinot lauksaimnieka tiesību uz maksājumu skaitu,	c) 1. punkta c) apakšpunktā, tiek sniegts kā vienības vērtības palielinājums un/vai palielinot lauksaimnieka tiesību uz maksājumu skaitu,
d) 1. punkta e) apakšpunktā, tiek sniegts kompensācijas maksājumu veidā, kā precizēts 70. pantā.	d) 1. punkta e) apakšpunktā, tiek sniegts kompensācijas maksājumu veidā, kā precizēts 70. pantā.
6. To tiesību uz maksājumu nodošanu, kam ir palielināta vienības vērtība un 5. punkta c) apakšpunktā minētās tiesības uz papildu maksājumu, var atļaut tikai tad, ja kopā ar nodotajām tiesībām nodod līdzvērtīgu hektāru skaitu.	6. To tiesību uz maksājumu nodošanu, kam ir palielināta vienības vērtība un 5. punkta c) apakšpunktā minētās tiesības uz papildu maksājumu, var atļaut tikai tad, ja kopā ar nodotajām tiesībām nodod līdzvērtīgu hektāru skaitu.

Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
7. Atbalstam par 1. punktā minētajiem pasākumiem jābūt saskaņīgam ar citiem Kopienas pasākumiem un politikas jomām.	7. Atbalstam par 1. punktā minētajiem pasākumiem jābūt saskaņīgam ar citiem Kopienas pasākumiem un politikas jomām.
8. Dalībvalstis piesaista papildu līdzekļus, kas vajadzīgi, lai segtu atbalstu, kas minēts	8. Dalībvalstis piesaista papildu līdzekļus, kas vajadzīgi, lai segtu atbalstu, kas minēts
a) 1. punkta a), b), c) un d) apakšpunktā, veicot lineāru lauksaimniekiem piešķirto tiesību samazinājumu un/vai veicot samazinājumu valsts rezervē,	a) 1. punkta a), b), c) un d) apakšpunktā, veicot lineāru lauksaimniekiem piešķirto tiesību samazinājumu un/vai veicot samazinājumu valsts rezervē,
b) 1. punkta e) apakšpunktā, vajadzības gadījumā veicot viena vai vairāku attiecīgo maksājumu saņēmējiem izmaksājamo maksājumu lineāru samazinājumu saskaņā ar šo sadaļu un 1. un 3. punktā noteiktajā apjomā.	b) 1. punkta e) apakšpunktā, vajadzības gadījumā veicot viena vai vairāku attiecīgo maksājumu saņēmējiem izmaksājamo maksājumu lineāru samazinājumu saskaņā ar šo sadaļu un 1. un 3. punktā noteiktajā apjomā.
9. Komisija saskaņā ar 128. panta 2. punktā minēto procedūru paredz nosacījumus šajā iedaļā minētā atbalsta piešķiršanai jo īpaši, lai nodrošinātu saskaņību ar citiem Kopienas pasākumiem un politikas jomām un novērstu atbalsta uzkrāšanos.	9. Komisija saskaņā ar 128. panta 2. punktā minēto procedūru paredz nosacījumus šajā iedaļā minētā atbalsta piešķiršanai jo īpaši, lai nodrošinātu saskaņību ar citiem Kopienas pasākumiem un politikas jomām un novērstu atbalsta uzkrāšanos.
	10. <u>Ja dalībvalstis lemj no 2010. gada izmantot līdz 10 % no valstij noteiktā maksimāli pieļaujama apjoma, dalībvalstīm jāapspriežas ar valsts pārvaldes zemākajiem līmeņiem.</u>

Pamatojums

Par 68. pantu viedokļi joprojām dalās. Daudzām dalībvalstīm un reģioniem vajadzētu vairāk laika, lai lemtu par īstenošanas līmeni un metodēm. Tāpat tās, iespējams, vēlētos noteikt vairāk mērķu. Visbeidzot, lai atvieglotu turpmāko atsaistīšanu, 68. pantā jāparedz pakāpeniskāka pāreja, ieskaitot atbalsta pasākumus.

5. grozījums

1. panta 6. punkts, 2.b) apakšpunkts — 2008/0105 (CNS) — COM(2008) 306 galīgā redakcija

Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
b) Atbilstīgi nosacījumiem, kas paredzēti šā panta 4. punktā minētajos sīki izstrādātajos noteikumos, dalībvalstis var nolemt nepiemērot maksājumu samazināšanu vai nepiešķiršanu līdz EUR 100 vai mazākā apmērā vienam lauksaimniekam vienā kalendārā gadā; šajā summā ietilpst jebkura samazināšana vai nepiešķiršana, kas piemērota tiešajiem maksājumiem saskaņā ar Regulas (EK) [No XXXX/2008 (jaunā regula par tiešā atbalsta shēmām)] 25. pantu.	b) Atbilstīgi nosacījumiem, kas paredzēti šā panta 4. punktā minētajos sīki izstrādātajos noteikumos, dalībvalstis var nolemt nepiemērot maksājumu samazināšanu vai nepiešķiršanu līdz EUR 100 vai mazākā apmērā vienam lauksaimniekam vienam pasākumam vienā kalendārā gadā, par kuru iesniegts pieteikums; šajā summā ietilpst jebkura samazināšana vai nepiešķiršana, kas piemērota tiešajiem maksājumiem saskaņā ar Regulas (EK) [No XXXX/2008 (jaunā regula par tiešā atbalsta shēmām)] 25. pantu.

Pamatojums

Parasti par KLP pasākumu īstenošanu ir atbildīgas reģionālās un pašvaldību līmeņa iestādes. Šis grozījums ir vajadzīgs, lai panāktu reālu sistēmas procedūru pārvaldes vienkāršošanu. Tādēļ konkrētie atbalsta noteikumi būtu savstarpēji jānodala.

6. grozījums

II pielikums — 2008/0105 (CNS) — COM(2008) 306 galīgā redakcija

II PIELIKUMS

Indikatīvie darbību veidi, kas saistīti ar 16.a pantā minētajām prioritātēm

Prioritāte: klimata pārmaiņas		
Darbību veidi	Panti un pasākumi	Iespējamā ietekme
Uzlabot slāpekļa mēslojuma lietošanas efektivitāti (piem., lietošanas samazināšana, aprīkojums, precīzā lauksaimniecība), kūtsmēslu glabāšanas apstākļu uzlabošana	26. pants: lauku saimniecību modernizācija 28. pants: <u>lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotās vērtības palielināšana</u> 29. pants: <u>sadarbība, lai lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs attīstītu jaunus produktus, procesus un tehnoloģijas</u> 39. pants: agrovīdes maksājumi	Metāna (CH ₄) un slāpekļa oksīda (N ₂ O) emisiju samazināšanās
Energoefektivitātes uzlabošana	26. pants: lauku saimniecību modernizācija 28. pants: <u>lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotās vērtības palielināšana</u> 29. pants: <u>sadarbība, lai lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs attīstītu jaunus produktus, procesus un tehnoloģijas</u>	Oglekļa dioksīda (CO ₂) emisiju samazināšana, ietaupot enerģiju
<u>Pārtikas produktu pārvadājumu samazināšana</u>	26. pants: lauku saimniecību modernizācija 28. pants: <u>lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotās vērtības palielināšana</u> 29. pants: <u>sadarbība, lai lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs attīstītu jaunus produktus, procesus un tehnoloģijas</u> 53. pants: <u>nelauksaimniecisku darbību dažādošana</u> 54. pants: <u>atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai</u> 56. pants: <u>pamatpakalpojumi ekonomikai un lauku iedzīvotājiem</u>	<u>Oglekļa dioksīda (CO₂) emisiju samazināšana, ietaupot enerģiju</u>
Augsnes apsaimniekošanas prakses (piem., zemes apstrādes metodes, starpkultūras, augseku dažādošana)	39. pants: agrovīdes maksājumi	Slāpekļa oksīda (N ₂ O) emisiju samazināšana; oglekļa sekvestrācija
Izmaiņas zemes izmantojumā (piem., aramzemes pārveidošana par ganībām, pastāvīga zemes atstāšana atmatā, organiskās augsnes izmantošanas samazināšana/atjaunošana)	39. pants: agrovīdes maksājumi	Slāpekļa oksīda (N ₂ O) emisiju samazināšana oglekļa sekvestrācija

Prioritāte: klimata pārmaiņas

Darbību veidi	Panti un pasākumi	Iespējamā ietekme
Lopkopības ekstensifikācija (piem., ganāmpulka blīvuma samazināšana, ganību palielināšana)	39. pants: agrovīdes maksājumi	Metāna (CH ₄) emisiju samazināšana
Apmežošana	43. un 45. pants: lauksaimniecībā izmantojamās un neizmantojamās zemes pirmreizējā apmežošana	Slāpekļa oksīda (N ₂ O) emisiju samazināšana; oglekļa sekvestrācija
Meža ugunsgrēku novēršana	48. pants: mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un preventīvu pasākumu ieviešana	Oglekļa sekvestrācija mežos un oglekļa dioksīda (CO ₂) emisiju novēršana

Prioritāte: atjaunojamā enerģija

Darbību veidi	Panti un pasākumi	Iespējamā ietekme
Biogāzes ražošana — anaerobā sadalīšana, izmantojot dzīvnieku atkritumus (saimniecībās esošas un vietējās iekārtās)	26. pants: lauku saimniecību modernizācija <u>28. pants: lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotās vērtības palielināšana</u> <u>29. pants: sadarbība, lai lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs attīstītu jaunus produktus, procesus un tehnoloģijas</u> 53. pants: nelauksaimniecisku darbību dažādošana	Izrakteņu kurināmā aizstāšana; metāna (CH ₄) emisiju samazināšana
Daudzgadīgas enerģijas kultūras (pamežs ar īsu augseku un zālaugi)	26. pants: lauku saimniecību modernizācija	Izrakteņu kurināmā aizstāšana; oglekļa sekvestrācija; slāpekļa oksīda (N ₂ O) emisiju samazināšana
Lauksaimniecības/meža biomasas pārstrāde atjaunojamās enerģijas ieguvei	28. pants: lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotā vērtība <u>29. pants: sadarbība, lai lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs attīstītu jaunus produktus, procesus un tehnoloģijas</u>	Izrakteņu kurināmā aizstāšana
Iekārtas/infrastruktūra atjaunojamās enerģijas iegūšanai, izmantojot biomasu	<u>28. pants: lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotās vērtības palielināšana</u> <u>29. pants: sadarbība, lai lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs attīstītu jaunus produktus, procesus un tehnoloģijas</u> 53. pants: nelauksaimniecisku darbību dažādošana 54. pants: atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai 56. pants: pamatpakalpojumi ekonomikai un lauku iedzīvotājiem	Izrakteņu kurināmā aizstāšana

Prioritāte: atjaunojamā enerģija

Darbību veidi	Panti un pasākumi	Iespējamā ietekme
<u>Atkritumu apsaimniekošanas uzlabošanas saistībā ar materiālu atkārtotu izmantošanu</u>	<u>26. pants: lauku saimniecību modernizācija</u> <u>28. pants: lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotās vērtības palielināšana</u> <u>29. pants: sadarbība, lai lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs attīstītu jaunus produktus, procesus un tehnoloģijas</u> <u>53. pants: nelauksaimniecisku darbību dažādošana</u> <u>54. pants: atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai</u> <u>56. pants: pamatpakalpojumi ekonomikai un lauku iedzīvotājiem</u>	Izrakteņu kurināmā aizstāšana
<u>Saules enerģijas, vēja enerģijas, ģeotermālā siltuma un koģenerācijas izmantošana un ražošana</u>	<u>26. pants: lauku saimniecību modernizācija</u> <u>28. pants: lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotās vērtības palielināšana</u> <u>29. pants: sadarbība, lai lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs attīstītu jaunus produktus, procesus un tehnoloģijas</u> <u>53. pants: nelauksaimniecisku darbību dažādošana</u> <u>54. pants: atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai</u> <u>56. pants: pamatpakalpojumi ekonomikai un lauku iedzīvotājiem</u>	Izrakteņu kurināmā aizstāšana

Prioritāte: Ūdens apsaimniekošana

Darbību veidi	Panti un pasākumi	Iespējamā ietekme
Ūdens taupīšanas tehnoloģijas, ūdens uzkrāšana Ūdeni taupošas ražošanas metodes	<u>26. pants: lauku saimniecību modernizācija</u> <u>28. pants: lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotās vērtības palielināšana</u> <u>29. pants: sadarbība, lai lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs attīstītu jaunus produktus, procesus un tehnoloģijas</u> 30. pants: infrastruktūra	Uzlabotas iespējas izmantot ūdeni efektīvāk

Prioritāte: Ūdens apsaimniekošana

Darbību veidi	Panti un pasākumi	Iespējamā ietekme
<u>Plūdu draudu pārvaldība</u>	<u>28. pants: lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotās vērtības palielināšana</u> <u>29. pants: sadarbība, lai lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs attīstītu jaunus produktus, procesus un tehnoloģijas</u> <u>39. pants: agrovides maksājumi</u> <u>41. pants: neienesīgie ieguldījumi</u>	<u>Uzlabotas iespējas izmantot ūdeni efektīvāk</u>
Mitrzemes atjaunošana Lauksaimniecības zemes pārveidošana mežu/agromežsaimniecības sistēmās	39. pants: agrovides maksājumi 41. pants: neienesīgie ieguldījumi 43. un 45. pants: lauksaimniecībā izmantojamās un neizmantojamās zemes pirmreizējā apmežošana	Augstvērtīgu ūdenstilpņu saglabāšana; kvalitatīva ūdens aizsardzība
Pusdabisku ūdenstilpņu izveide	57. pants: lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana	Augstvērtīgu ūdenstilpņu saglabāšana; kvalitatīva ūdens aizsardzība
Augsnes apsaimniekošanas prakses (piem., starpkultūras)	39. pants: agrovides maksājumi	Dažādu ūdens sastāvdaļu, tostarp fosfora, zuduma samazināšana

Prioritāte: Bioloģiskā daudzveidība

Darbību veidi	Panti un pasākumi	Iespējamā ietekme
Mēslošanas līdzekļu un pesticīdu neizmantošana lauksaimniecības zemē ar augstu dabas vērtību Integrēta un organiskā ražošana	39. pants: agrovides maksājumi <u>28. pants: lauksaimniecības un mežsaimniecības produktu pievienotās vērtības palielināšana</u> <u>29. pants: sadarbība, lai lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs attīstītu jaunus produktus, procesus un tehnoloģijas</u>	Sugu ziņā daudzveidīgu veģētācijas tipu saglabāšana, pļavu aizsardzība un saglabāšana
Daudzgadīgas lauku un piekrasti norobežojošas joslas Biotopu/dzīvotņu izveide/pārvaldība <i>Natura 2000</i> teritorijās un ārpus tām Zemes izmantojuma maiņa (zālaugu platību ekstensīva apsaimniekošana, augkopības zemju pārveidošana par ganībām, ilgtermiņa atstāšana atmatā) Daudzgadīgo augu ar augstu dabas vērtību apsaimniekošana	38. un 46. pants: <i>Natura 2000</i> maksājumi 39. pants: agrovides maksājumi 41. pants: neienesīgie ieguldījumi 47. pants: meža vides maksājumi 57. pants: lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana	Putnu un citu savvaļas dzīvnieku aizsardzība un biotopu tīkla uzlabošana; samazināta kaitīgo vielu iekļuve blakus esošajās dzīvotnēs
Ģenētiskās daudzveidības saglabāšana	39. pants: agrovides maksājumi	Saglabāta ģenētiskā daudzveidība

Pamatojums

Jaunie uzdevumi kļūs par lauksaimniecības uzņēmumu darbības svarīgu un, iespējams, ienesīgu sastāvdaļu.

Lai lauksaimniekus mudinātu nodrošināt viņu uzņēmumu konkurētspēju un ilgtspējību, meklēt risinājumus ilgtspējīgai lauksaimniecībai, kā arī aktīvi īstenot jaunus pasākumus lauksaimniecības jomā, viņiem jābūt iespējai izmantot visus jau pastāvošos ELFLA instrumentus, proti tos, kas paredzēti, lai sekmētu jauninājumus, izstrādātu jaunas tehnoloģijas un attīstītu jaunas stratēģijas. Komisija tos vēl nav uzskaitījusi. Šāds uzskaitījums iedrošinātu dalībvalstis izmantot minētos instrumentus.

Briselē, 2008. gada 8. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā. inovācijas veicināšana ilgtspējīgu kvalitatīvu sabiedrisko pakalpojumu nodrošināšanai Eiropā”

(2008/C 325/06)

REĢIONU KOMITEJA

- atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu, kurā sniegts pietiekams pamatojums, lai turpmāk izstrādātu konceptuālas pamatnostādnes par publisko iepirkumu pirmskomercializācijas posmā un tā izpildes noteikumiem, kaut arī pastāv dažas nepilnības saistībā ar ierosinātās procedūras ieviešanu praksē,
- uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām, izvēloties publiskā iepirkuma procedūru pirmskomercializācijas posmā, lai veicinātu inovāciju, kuras rezultāti palīdzētu vietējām un reģionālajām pašvaldībām problēmu risināšanā, būs jāveic virkne pasākumu, kas nav pietiekami analizēti Komisijas paziņojumā,
- uzskata, ka Eiropas Komisijai jānodrošina vietējās un reģionālās pašvaldības ar precīzām un sīki izstrādātām vadlīnijām un apmācības līdzekļiem, kā izmantot pētniecības un izstrādes pakalpojumu publisko iepirkumu pirmskomercializācijas posmā, lai netiktu pārkāpti Kopienas tiesību akti,
- uzskata, ka minētās vadlīnijas un apmācība ir īpaši nepieciešama tādēļ, ka publiskā iepirkuma procedūras pirmskomercializācijas posmā saistītas ar būtiskiem jautājumiem intelektuālā un rūpnieciskā īpašuma tiesību jomā un ka līdz šim pat centrālo iestāžu juridiskie dienesti nav pievērsusies šim tiesiskajam aspektam.

Ziņotājs: Dimitrios TSIKOUNIS kgs (Grieķija, PPE), Leonīdijas pilsētas mērs (Arkādija)

Atsauces dokuments

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā. Inovācijas veicināšana ilgtspējīgu kvalitātīvu sabiedrisko pakalpojumu nodrošināšanai Eiropā"

COM(2007) 799 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārējās piezīmes par vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi

1. prasa turpmākajās debatēs izskatīt jautājumu par vietējo un reģionālo pašvaldību lomu būtisku sociālo problēmu risināšanā, piemēram, nodrošinot augstas kvalitātes un sabiedrības novecošanai pielāgotus veselības aprūpes pakalpojumus par pieņemamu cenu, pielāgojoties klimata pārmaiņām, uzlabojot energoefektivitāti, nodrošinot augstvērtīgu un pieejamu izglītību, novēršot draudus drošības jomā,

2. ierosina aktīvi iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības jaunās sistēmas izstrādē publiskā iepirkuma jomā pirmskomercializācijas posmā un sekmēt to spēju efektīvi pārvaldīt un izpildīt šo jauno publisko iepirkumu, ņemot vērā, ka šo problēmu risināšanai, iespējams, būs vajadzīgi jauni un novatoriski risinājumi, kas tehnisko prasību aspektā vēl nav pieejami tirgū vai arī, ja tie ir pieejami, pilnībā neatbilst noteiktajām prasībām un saistībā ar kuriem jāparedz neatliekami pētniecības un izstrādes pasākumi,

3. atzīst, ka pētniecības un izstrādes iekļaušana publiskajā iepirkumā ar mērķi sekmēt novatoriskus risinājumus dod iespēju vietējām un reģionālajām pašvaldībām nodrošināt sniegto pakalpojumu efektivitāti un produktivitāti vidējā un ilgtermiņā, kā arī veicināt Eiropas rūpniecības konkurētspēju ar inovācijas palīdzību,

4. uzskata, ka vietējās un reģionālās pašvaldības var būtiski veicināt pētniecību un izstrādi Eiropas līmenī, ņemot vērā, ka vietējās un reģionālās pašvaldības finansē lielu daļu no valsts iepirkumam paredzētajām summām;

5. prasa Eiropas Komisijai ņemt vērā komitejas politiskās prioritātes no 2008. līdz 2010. gadam, proti, Lisabonas izaugsmes un nodarbinātības stratēģijas īstenošanu, reaģēšanu uz klimata pārmaiņām, enerģijas avotu diversifikāciju un ilgtspējīgu izmantošanu, iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu, tai skaitā pārrobežu sadarbību kvalitātīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamībai, solidaritāti, kultūru un reliģiju dialogu, kultūras un tradīciju veicināšanu vietējā un reģionālajā līmenī, līdzdalību debatēs par kopējo migrācijas un patvēruma politiku, īpaši labas prakses apmaiņu integrācijas jomā, mūsdienīgu vienotā tirgus un ar to saistīto stratēģiju kvalitātīvu sabiedrisko

pakalpojumu veicināšanai; šīs ir vietējās un reģionālās pašvaldības interesējošas darbības jomas, kuras varētu veiksmīgi iekļaut publiskajā iepirkumā, lai veicinātu pētniecību un izstrādi informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nozarē, un kuras ir īpaši piemērotas publiskajam iepirkumam pirmskomercializācijas posmā,

6. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu COM(2007) 799 galīgā redakcija, kurā sniegts pietiekams pamatojums, lai turpmāk izstrādātu konceptuālas pamatnostādnes par publisko iepirkumu pirmskomercializācijas posmā un tā izpildes noteikumiem, kaut arī pastāv dažas nepilnības saistībā ar ierosinātās procedūras ieviešanu praksē,

7. uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām, izvēloties publiskā iepirkuma procedūru pirmskomercializācijas posmā, lai veicinātu inovāciju, kuras rezultāti palīdzētu vietējām un reģionālajām pašvaldībām problēmu risināšanā, būs jāveic virkne pasākumu, kas nav pietiekami analizēti Komisijas paziņojumā COM(2007) 799 galīgā redakcija,

8. uzskata, ka pašreizējie tiesību akti publiskā iepirkuma jomā ir pietiekami sarežģīti, un tādēļ daudzām vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir grūtības tos atbilstoši piemērot. Turklāt šķiet, ka tās nesteigsies iekļaut pašvaldību administratīvajā organizācijā un procedūrās tādu papildu sarežģītu faktoru kā Eiropas Komisijas iniciatīva. Komiteja tāpēc ierosina tiesību aktus publiskā iepirkuma jomā nepiemērot attiecībā uz iepirkumu pirmskomercializācijas posmā;

9. ierosina Komisijai apsvērt iespēju iepirkumu direktīvā izdarīt grozījumus, lai jauninājumus varētu radīt, piemēram, partnerības projektu ietvaros. Stingrās iepirkuma procedūras ir galvenais šķērslis jaunām inovācijām. No Eiropas Kopienas dibināšanas līguma izrietošā prasība nodrošināt taisnīgu un nediskriminējošu attieksmi nebūtu jāinterpretē tā, lai praksē uzņēmumus un iepirkuma iestādes kavētu izmantot ar uzņēmumu centieniem P&I jomā saistītās priekšrocības;

10. pauž pārliecību, ka inovācijas veicināšanas jomā publicēto piedāvājuma konkursa tehniski sarežģīto noteikumu izstrādei un redakcijai vajadzīgas atbilstošas zināšanas un iemaņas, kuru vietējām un reģionālajām pašvaldībām parasti nav, jo pat vairāku dalībvalstu centrālajā administrācijā tikai atsevišķos dienestos ir darbinieki ar šādām prasmēm un kvalifikāciju,

11. secina, ka parasti reģionālās pašvaldības nepārzina attiecīgo jautājumu un tām trūkst tehnisku zināšanu, kas vajadzīgas dažādos atlases posmos, kas paredzēti pētniecības un izstrādes pakalpojumu publiskā iepirkuma procedūrā pirmskomercializācijas posmā,

12. uzsver, ka pat gadījumā, ja publiskā iepirkuma pirmskomercializācijas posmā rezultāti ir pozitīvi, tomēr nebūs viegli panākt iedzīvotāju politisku mobilizēšanos un apņemšanos veicināt pētniecību un izstrādi vietējā un reģionālajā līmenī. Vietējo un reģionālo pašvaldību lēmumu būtiski ietekmē faktors, ka pētniecības un izstrādes pakalpojumu publiskā iepirkuma pirmskomercializācijas posmā veiksmīga izpilde prasa tūlītējus izdevumus, kas smagi gulstas uz attiecīgā gada finanšu pārvaldību, bet tā rezultāti izpaudīsies ilgtermiņā, un būs nepieciešams zināms laika periods, kas parasti ir garāks nekā divu vietējā vai reģionālā līmeņa vēlēšanu starpposms, līdz iedzīvotāji apzināsies šos rezultātus,

13. pauž bažas, ka gadījumā, ja pret pētniecības un izstrādes pakalpojumu publisko iepirkumu pirmskomercializācijas posmā tiks izteikti politiski iebildumi, pastāv iespēja, ka pēc vietējām un reģionālajām vēlēšanām tie, kas iebilda pret, kavēs komercprodukta procedūras tālāko gaitu, neraugoties uz to, ka procedūra jau būs izstrādāta un ka tādējādi līgumslēdzējai iestādei tiks liegta iespēja izmantot ievērojamās priekšrocības, ko tā cerēja gūt, piedaloties sākotnējā piedāvājumu konkursā,

14. uzskata, ka vietējo un reģionālo pašvaldību līmenī lielāko politisko problēmu radīs apstākļi, ka pētniecības un izstrādes pakalpojumu jomā rīkotā publiskā iepirkuma pirmskomercializācijas posmā konkursa rezultātā izvēlētie uzņēmumi neatrodas pasūtītāja teritorijā un, vēl jo vairāk, ja to galvenais birojs atrodas citā dalībvalstī,

15. norāda, ka gadījumā, ja pētniecības un izstrādes pakalpojumu publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā būs neveiksmīgs, jo arī šāda iespēja ir jāņem vērā, īpaši saistībā ar atsevišķiem nozares sektoriem, kuros realizācijas līmenis ir diezgan zems, vietējām un reģionālajām pašvaldībām būs grūti to pamatot un pārliecināt iedzīvotājus, ka, neraugoties uz neveiksmīgu rezultātu, no tirgus viedokļa bija izdevīgāk piemērot šo procedūru, nevis ieguldīt līdzekļus jau esošās un pārbaudītās tehnoloģijās,

16. ņemot vērā minētās problēmas, ar kurām vietējās un reģionālās pašvaldības var saskarties pētniecības un izstrādes pakalpojumu publiskā iepirkuma jomā pirmskomercializācijas posmā, ierosina Eiropas Komisijai un dalībvalstīm izstrādāt un veikt pasākumus, ko tās uzskata par lietderīgiem, lai šis publiskais iepirkums sasniegtu paredzēto mērķi vietējā un reģionālajā līmenī, tādējādi būtiski sekmējot Eiropas pētniecības un izstrādes nozares dalībnieku konkurētspēju pasaules tirgū,

17. norāda, ka gadījumā, ja Eiropas Savienībā vietējā un reģionālajā līmenī netiks ieviestas publiskā iepirkuma procedūras

saistībā ar pētniecības un izstrādes pakalpojumiem pirmskomercializācijas posmā, Kopienas līmenī piešķirtais finansējums pētniecībai un izstrādei var samazināties;

18. uzskata, ka Eiropas Komisijai jānodrošina vietējās un reģionālās pašvaldības ar precīzām un sīki izstrādātām vadlīnijām un apmācības līdzekļiem, kā izmantot pētniecības un izstrādes pakalpojumu publisko iepirkumu pirmskomercializācijas posmā, lai netiktu pārkāpti Kopienas tiesību akti,

19. uzskata, ka minētās vadlīnijas un apmācība ir īpaši nepieciešama tādēļ, ka publiskā iepirkuma procedūras pirmskomercializācijas posmā saistītas ar būtiskiem jautājumiem intelektuālā un rūpnieciskā īpašuma tiesību jomā un ka līdz šim pat centrālo iestāžu juridiskie dienesti nav pievērsusies šim tiesiskajam aspektam,

20. aicina dalībvalstis un Eiropas Komisiju izveidot atbalsta struktūras, pie kurām varētu vērsties vietējās un reģionālās pašvaldības, kas vēlas izsludināt piedāvājumu konkursu par pētījumu un izstrādes pakalpojumiem pirmskomercializācijas posmā, lai iegūtu precīzu un noderīgu informāciju, kā arī palīdzību, īpaši jautājuma par riska un priekšrocību pareizāko sadalījumu starp pasūtītāju un izvēlētajiem pretendentiem,

21. ņemot vērā, ka vietējā un reģionālā līmeņa pasūtītājam publiskais iepirkums pētniecības un izstrādes pakalpojumu jomā pirmskomercializācijas posmā īstermiņa nepārprotami saistās ar risku, savukārt ilgtermiņā tas sniedz priekšrocības, kuras gan ir grūti precīzi noteikt un novērtēt, un šī iemesla dēļ vietējās un reģionālās iestādes bieži vien pauž satraukumu, uzsver, ka dalībvalstīm un Eiropas Komisijai ir stingri jāatbalsta vietējās un reģionālās iestādes, paskaidrojot viesām iesaistītajām pusēm, ka šādi procedūrai, kas saistīta ar novatorisku risinājumu meklēšanu tām problēmām, kas Eiropas uzņēmumus skar salīdzinoši nesen vai arī ilgāku laiku, var būt arī negatīvs rezultāts,

22. norāda, ka piedāvājumu konkursa rezultātā daļa no šim pasākumam paredzētā reģionālā finansējuma var tikt pārskaitīts citas dalībvalsts reģionam, jo piedāvājuma konkurss ir atvērts visu dalībvalstu uzņēmumiem. Eiropas Savienības līmenī šāda situācija nerada problēmas, bet vietējo vai reģionālo pašvaldību līmenī tas ir spēcīgs arguments, lai nefinansētu šo publisko iepirkumu,

23. aicina Eiropas Komisiju apliecināt, ka publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā ir izdevīgs reģionam, kas izsludina piedāvājumu konkursu, pat tad, ja pretendenti nav šī reģiona uzņēmumi,

24. aicina Eiropas Komisiju pārliecināt un atbalstīt vietējo un reģionālo pašvaldību lielās apvienības, kas vienojušās kopīgi uzsākt publiskā iepirkuma procedūru pirmskomercializācijas posmā, lai mazinātu risku, kas rastos kādas dalībvalsts vietējai vai reģionālajai pašvaldībai vienai izsludinot šādu piedāvājumu konkursu,

25. atzīst, ka Eiropas tīklu izveide un sadarbība starp dažādu dalībvalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kurām jārisina līdzīgas problēmas, ir vispiemērotākais un visefektīvākais veids, lai stiprinātu dalībvalstu, reģionu un vietējo pašvaldību sadarbību pētniecības un izstrādes pakalpojumu publiskā iepirkuma jomā pirmskomercializācijas posmā un lai saskaņotu ar to saistītās procedūras,

26. atzinīgi vērtē to pasākumu finansēšanu, kuru mērķis ir vietējo un reģionālo pašvaldību līmenī izstrādāt un ieviest pētniecības un izstrādes pakalpojumu publisko iepirkumu pirmskomercializācijas posmā, no līdzekļiem, kas Eiropas Savienības budžetā atbrīvosies pēc kopējās lauksaimniecības politikas pārskatīšanas,

27. atbalsta ideju, ka Eiropas vienotā pētniecības un izstrādes telpa var izpausties jaunās formās un iegūt jaunu stimulu, iekļaujot jau esošajos publiskā iepirkuma mehānismos pētniecības un izstrādes pakalpojumu publisko iepirkumu pirmskomercializācijas posmā,

28. uzskata, ka pētniecības un izstrādes pakalpojumu publiskā iepirkuma pirmskomercializācijas posmā veicināšanas

stratēģijas īstenošana būs veiksmīga, ja tajā tiks iesaistītas augstskolas, pētniecības centri un īpaši vietējā un reģionālā līmeņa mazie un vidējie uzņēmumi ar lielu pieredzi un inovācijas prasmēm tehnoloģiju jomā, izmantojot jauna veida sadarbību ar attiecīgās dalībvalsts vietējām un reģionālajām iestādēm, un ar minēto iestāžu starpniecību izveidojot tīklu sadarbībai ar citu dalībvalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, augstskolām, pētniecības iestādēm un MVU,

29. uzskata, ka izveidojot vietējo un reģionālo iestāžu līmenī informācijas birojus un datu bāzi par vietējo un reģionālo pašvaldību problēmām, kas prioritārā kārtībā prasa novatoriskus risinājumus, un apkopojot pētniecības un izstrādes potenciālu vietējā un reģionālajā līmenī, ir iespējams tuvināt pašvaldības, kurām ir kopīgas problēmas, pētniecības centrus un uzņēmumus, kuru potenciāls var sekmēt šo problēmu atrisināšanu,

30. iesaka orientēt Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda un Eiropas Sociālā fonda līdzekļus uz pētniecības un izstrādes pasākumiem attiecīgajā nozarē, izmantojot publisko iepirkumu pirmskomercializācijas posmā.

Briselē, 2008. gada 8. oktobrī

Reģionu komitejas

priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūra profesionālajai izglītībai un apmācībām un Eiropas kredītpunktu sistēma profesionālajai izglītībai un apmācībai”

(2008/C 325/07)

REĢIONU KOMITEJA

- piekrīt viedoklim, ka ES pastāv liela vienprātība par to, ka Eiropā ir jāmodernizē un jāuzlabo profesionālā izglītība un apmācība. Viens no galvenajiem šā mērķa sasniegšanas priekšnoteikumiem ir profesionālās izglītības un apmācības kvalitātes nodrošināšana;
- uzskata, ka grūtības, kas saistītas ar dažādās dalībvalstīs gūtu mācību rezultātu atzišanu, kavē mobilitāti ES un apgrūtina patiesu mūžizglītību;
- uzsver, ka daudzās dalībvalstīs profesionālā izglītība un apmācība ir reģionālā un vietējā līmeņa kompetencē;
- pozitīvi vērtē abus Komisijas priekšlikumus, jo to mērķis ir piedāvāt risinājumus sociālām un tautsaimniecības problēmām mūsdienu globalizētajā, uz zinātnes atziņām balstītajā ekonomikā. Ieteikumu mērķis ir arī vairojot mobilitāti Eiropas Savienībā un veicināt prasmju apmaiņu. Komiteja uzskata, ka jāattīsta iedzīvotājiem svarīgas jomas un tādi pasākumi, kas ietilpst vietējo un reģionālo pašvaldību kompetencē;
- uzskata, ka Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūru (EKNPI) savukārt izmantos galvenokārt tās valsts iestādes, kā arī reģionālās un vietējās pašvaldības, kuru kompetencē ir izglītības un apmācības kvalitātes nodrošināšana un uzlabošana;
- aicina iesaistīt vietējā un reģionālā līmeņa kompetentās iestādes valstu/reģionālo kvalifikāciju ietvarstruktūru piesaistīšanā *ECVET*;
- uzsver, ka sistēmas veiksmīguma patiesais rādītājs būs tās ieviešana praksē. Vietējās un reģionālās pašvaldības būs noderīgi partneri, kas to veicinās ar savu tīklu palīdzību un palīdzēs *ECVET* sistēmu padarīt uzticamu un tādu, kas izmantojama praksē.

Ziņotājs: Kent JOHANSSON kgs (SV/ALDE), Rietumjetlandes reģiona padomes loceklis

Atsauces dokuments

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumam par Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūras izveidošanu profesionālajai izglītībai un apmācībām

COM(2008) 179 galīgā redakcija — 2008/0069 (COD)

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumam par Eiropas kredītpunktu sistēmas izstrādi profesionālajai izglītībai un apmācībai (ECVET)

COM(2008) 180 galīgā redakcija — 2008/0070 (COD)

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. norāda, ka profesionālā izglītība un apmācība ir svarīgi Lisabonas stratēģijas mērķu — tautsaimniecības izaugsmes, konkurētspējas un sociālās iekļautības — sasniegšanas priekšnoteikumi. Izglītība un apmācība, prasmju apguve un mūžizglītība ir pieskaitāmas RK galvenajām politikas prioritātēm;
2. uzskata, ka grūtības, kas saistītas ar dažādās dalībvalstīs gūtu mācību rezultātu atzišanu, kavē mobilitāti ES un apgrūtina patiesu mūžizglītību;
3. piekrīt viedoklim, ka ES pastāv liela vienprātība par to, ka Eiropā ir jāmodernizē un jāuzlabo profesionālā izglītība un apmācība. Viens no galvenajiem šā mērķa sasniegšanas priekšnoteikumiem ir profesionālās izglītības un apmācības kvalitātes nodrošināšana;
4. uzsver, ka daudzās dalībvalstīs profesionālā izglītība un apmācība ir reģionālā un vietējā līmeņa kompetencē. Profesionālo apmācību finansē no dažādiem avotiem, tomēr lielākajā daļā dalībvalstu to finansē gan valdība, gan vietējās un reģionālās pašvaldības, un reģionālā un vietējā līmeņa sniegtā finansējuma īpatsvars ir liels;
5. šajā dokumentā analizē divus Komisijas paziņojumus, kuru temats ir Eiropas sadarbība profesionālās izglītības joma. Komiteja atzinīgi vērtē abus minētos Komisijas priekšlikumus. Konsultācijas par vienu no abiem Komisijas paziņojumiem, proti "Eiropas kredītpunktu sistēma profesionālajai izglītībai un apmācībai", ir tālākā stadijā salīdzinājumā ar konsultācijām par otru paziņojumu, proti, "Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūra profesionālajai izglītībai un apmācībām". Tāpēc vēlamas un svarīgas būtu turpmākas konsultācijas;
6. pozitīvi vērtē abus Komisijas priekšlikumus, jo to mērķis ir piedāvāt risinājumus sociālām un tautsaimniecības problēmām mūsdienu globalizētajā, uz zinātnes atziņām balstītajā ekonomikā. Ieteikumu mērķis ir arī vairojot mobilitāti Eiropas Savienībā un veicināt prasmju apmaiņu. Komiteja uzskata, ka jāattīsta iedzīvotājiem svarīgas jomas un tādi pasākumi, kas ietilpst vietējo un reģionālo pašvaldību kompetencē;
7. atzīmē, ka Eiropas kredītpunktu sistēma profesionālajai izglītībai un apmācībai (ECVET) ir līdzeklis, ar kura palīdzību kvalifikāciju iespējams aprakstīt ar kredītpunktiem saistītu mācību rezultātu vienību izteiksmē, lai mācību rezultātus pārnestu un uzkrātu. Sistēmas mērķis būs nodrošināt metodoloģisku principu kopumu, lai atvieglotu mācību rezultātu kredītpunktu pārnesanu no vienas kvalifikāciju sistēmas uz otru vai no vienas mācību sistēmas uz citu;
8. uzskata, ka Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūru (EKNPI) savukārt izmantos galvenokārt tās valsts iestādes, kā arī reģionālās un vietējās pašvaldības, kuru kompetencē ir izglītības un apmācības kvalitātes nodrošināšana un uzlabošana. Atšķirībā no ECVET minētās ietvarstruktūras mērķis ir veicināt profesionālās izglītības un apmācības politikas pārredzamību un konsekenci;
9. piekrīt viedoklim, ka dalībai ECVET un EKNPI ir jābūt brīvprātīgai, tomēr uzsver, ka ir jāizveido minēto sistēmu vadības regulējums un pamatnostādnes. Jābūt pārstāvētām arī lietotāju grupām (ECVET lietotāju grupai un Eiropas tīklam kvalitātes nodrošināšanai profesionālajā izglītībā un apmācībās (ENQAVET)), ko tiešā veidā pilnvarojušas vietējās un reģionālās pašvaldības. Līdzīgā kārtā jābūt pārstāvētam arī privātajam sektoram un sociālajiem partneriem;
10. uzsver, ka neatkarīgi no tā, vai valsts izvēlas piedalīties ECVET/EKNPI īstenošanā, tiem reģioniem, kuriem ir konstitucionāla atbildība par izglītības sistēmu, jānodrošina tieša piekļuve kopējiem forumiem, kuros izstrādā minētās sistēmas;
11. uzsver, ka turpmākajā izstrādē ir ārkārtīgi būtiski panākt līdzsvaru starp centieniem no vienas puses veicināt iedzīvotāju mobilitāti ar kredītpunktu pārnesanas sistēmas palīdzību, kā arī uzlabojot kvalitāti nozarē, bet no otras puses — nepieciešamību vairojot daudzveidību tajās izglītības sistēmās, kuras ir dalībvalstu reģionālo un vietējo pašvaldību kompetencē;
12. uzsver, ka ECVET un EKNPI priekšlikums ir daļa no vairākām uz izglītības jomu attiecinātām iniciatīvām, kuru skaitā ir arī Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēma (ECTS), *Europass*, Eiropas mobilitātes kvalitātes harta (EQCM), Eiropas oficiāli neatzītās izglītības apzināšanas un atzīšanas principi un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra mūžizglītībai (EQF);

13. agrāk pieņemtos atzinumos ir norādījusi, ka nepārtraukti mainās darba devēju prasības, jo tiek ieviestas jaunas sistēmas un jāpielāgojas jaunām tehnoloģijām un ka tādēļ vajadzīga darbinieku nepārtraukta apmācība. Profesionālā apmācība un mūžizglītība var būt svarīgi nepārtrauktas apmācības līdzekļi, un apmācīti darbinieki ir ilgtspējīgas ekonomiskās un sociālās attīstības galvenais elements ⁽¹⁾. Pašreizējā darbaspēka efektīvāka izmantošana ir jo īpaši svarīga demogrāfiskās attīstības tendenču dēļ;

14. uzsver, ka būs vajadzīgi īpaši finanšu resursi, lai pārbaudītu abas sistēmas un turpinātu to izstrādi;

Eiropas kredītpunktu sistēma profesionālajai izglītībai un apmācībai (ECVET)

15. atzīmē, ka pārrobežu izglītībai un profesionālajai darbībai Eiropā ir sena vēsture. Tai bijusi liela nozīme amatniecības, rūpniecības, tirdzniecības un uzņēmējdarbības attīstībā, tādējādi vairojot labklājību gan reģionos, gan valstīs;

16. norāda, ka pārrobežu izglītībai un profesionālajai darbībai ir ļoti liela nozīme globalizētā ekonomikā. Lai veicinātu šādu mobilitāti izglītībā un profesionālajā darbībā, vajadzīgi mūsdienīgi līdzekļi. RK uzskata, ka ECVET ir šāds līdzeklis;

17. norāda, ka kompetences prasības arvien biežāk nosaka reģionālajā līmenī. Komiteja jau agrāk ir uzsvērusi, ka attīstība reģionālajā un vietējā līmenī notiek atbilstoši atšķirīgiem priekšnoteikumiem un sākuma pozīcijām. Tomēr šādu attīstību nekādā gadījumā nedrīkst skatīt izolēti, neņemot vērā pasaulē notiekošos procesus. Reģioniem un sabiedrībai ir vajadzīgi uzņēmumi, kas atjauno ražošanas procesu un vienlaikus pārtrauc agrākos darbības veidus, lai nepastāvētu risks, ka tie var tikt likvidēti stagnācijas dēļ, kā arī tādēļ, lai nepastāvētu sociālās atstumtības risks, kas izpaužas kā bezdarbs u.c., un lai nebūtu novērojams tas, ka daudzi iedzīvotāji saņem ārsta izsniegtu atbrīvojumu no darba un ka līdz ar to notiek nevēlama priekšlaicīga darba tirgus atstāšana ⁽²⁾;

18. uzsver, ka nodarbinātībai Eiropā jābūt elastīgākai un apvienotai ar drošu sociālo aizsardzību, kā minēts Komisijas paziņojumā "Ceļā uz kopīgiem elastīguma un sociālās drošības principiem" ⁽³⁾;

19. jau agrāk ir paudusi piekrišanu Eiropas Komisijas viedoklim, ka valsts un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras atvieglo izglītības novērtēšanu visās jomās ⁽⁴⁾;

20. jau agrāk ir atzinīgi novērtējusi Komisijas izstrādāto Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru mūžizglītībai (EQF) un atbalstījusi abus tās izstrādāšanas mērķus, proti, palielināt kvalifikāciju pārredzamību un veicināt mobilitāti Eiropas Savienībā;

⁽¹⁾ CdR 226/98 fin.

⁽²⁾ Reģionu komitejas 2006. gada 14. jūnija atzinums par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumam par pamatprasmēm mūžizglītībā".

⁽³⁾ Skat. atzinumu CdR 274/2007, balstītu uz Komisijas dokumentu COM(2007) 359 galīgā redakcija.

⁽⁴⁾ CdR 335/2006 fin.

21. līdzīgi kā attiecībā uz EQF, aicina iesaistīt vietējā un reģionālā līmeņa kompetentās iestādes valstu/reģionālo kvalifikāciju ietvarstruktūru piesaistīšanā ECVET;

22. uzsver, ka Eiropas Komisija atzinusi, ka ECVET ir "kultūras ziņā un tehniski [...] pielāgota [...] reģionālajām [...] sistēmām", un atgādina, ka reģionālajām pašvaldībām bieži pašām jāidentificē, jāizstrādā un jāievieš kvalifikācijas sistēmas un mūžizglītības princips oficiāli atzītā, oficiāli neatzītā un neformālā izglītībā;

23. uzsver, ka mūžizglītības jomā daudz pūļu profesionālajā izglītībā iegulda zināšanu ietilpīgi uzņēmumi vai šādu uzņēmumu tīkli un ka tas arvien biežāk notiek starptautiskā mērogā;

24. pašlaik dažādās valstīs pastāv nozares organizāciju un reģionu veiksmīgas sadarbības piemēri profesionālās izglītības jomā, un šādi sadarbībai raksturīga arī kopēja pieeja un mācību rezultātu savstarpēja atzīšana ⁽⁵⁾. Šādas iniciatīvas būtu jāveicina un jāatbalsta;

25. uzsver, ka savstarpējas atzīšanas sistēmā jābūt iesaistītām dažādām ieinteresētajām personām — ne vien valsts, bet arī privātajam sektoram, uzņēmumiem un sociālajiem partneriem;

26. atzinīgi vērtē ierosinājumu izveidot ECVET lietotāju grupu, kas atjaunina un koordinē procedūras. Komiteja tomēr aicina lietotāju grupā iesaistīt arī vietējo un reģionālo pašvaldību, kā arī vietējo uzņēmumu pārstāvjus un sociālos partnerus, lai viņiem būtu tieša piekļuve ECVET; tajā pašā laikā jāievēro valsts noteikumi un regulējumi;

27. uzsver, ka bieži tieši vietējās un reģionālās pašvaldības spēj veikt efektīvus pasākumus profesionālās izglītības un apmācības jomā;

28. atzīmē, ka ECVET ir kredītpunktu sistēma, kas balstīta uz vienību un ar kuras palīdzību ir iespējams izmērīt un salīdzināt mācību rezultātus, kā arī tos pārnest no vienas mācību iestādes uz citu;

29. atzinīgi vērtē to, ka minētā sistēma ir savietojama ar visām kvalifikācijas sistēmām, tostarp ar Eiropas Kredītpunktu pārneses sistēmu (*European Credit Transfer System*), kas veicina un atvieglo augstskolu studentu mobilitāti Eiropā un ārpus tās;

30. tomēr uzsver, ka sistēmas veiksmīguma patiesais rādītājs būs tās ieviešana praksē. Vietējās un reģionālās pašvaldības būs nodēriģi partneri, kas to veicinās ar savu tīklu palīdzību un palīdzēs ECVET sistēmu padarīt uzticamu un tādu, kas izmantojama praksē;

31. uzskata, ka pirms ECVET ieviešanas vajadzīgi konkrēti piemēri, kā sistēma darbosies praksē. Tādējādi tiktu veicināta ECVET sniegto iespēju plašāka izmantošana;

⁽⁵⁾ Piemēram, Eiropas kursi smagkravas automobiļu apkopes jomā (www.anfa-auto.fr).

Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūra profesionālajai izglītībai un apmācībām (EKNPI)

32. norāda, ka profesionālās izglītības un apmācības augstākas sociāli ekonomiskās efektivitātes priekšnoteikums ir tas, ka profesionālā izglītība un apmācība ir labāk pielāgota vienmēr mainīgajām zināšanu sabiedrības darba tirgus prasībām; pirmām kārtām ir jāveicina tas, ka darbinieki ir augsti kvalificēti un gatavi pielāgoties globalizācijas radītajiem apstākļiem;

33. uzsver, ka izglītības un apmācības sistēmas nedrīkstētu attīstīt nošķirti no vietējās pašvaldības vai reģiona uzņēmumiem un sociālās vides, kā arī inovācijas potenciāla — lai gan dažkārt tomēr tā notiek. Izaugsme, konkurētspēja un nodarbinātības iespējas reģionos arvien lielākā mērā ir atkarīgas no to pašreizējā un turpmākā darbaspēka prasmēm, kā arī no tā, kā arodizglītība, arodapmācība un pārkvalifikācija varēs nodrošināt šo prasmju ilgtspējīgu pilnveidošanu un uzlabošanu;

34. uzsver, ka tādēļ ir ļoti svarīgi EKNPI pielāgot vietējā darba tirgus vajadzībām, un šajā nolūkā aicina ieviest profesionālās izglītības un apmācības centru akreditāciju;

35. atzīst pievienoto vērtību, ko EKNPI sniegs izglītības un apmācības politikas īstenošanā ES, pirmām kārtām veicinot mācīšanos vienam no otra, mobilitāti un paraugprakses apmaiņu;

36. atzinīgi vērtē EKNPI pamatprincipu, proti, uzlabošanas ciklu, un uzsver, ka kvalitātes rādītāji ir uzskatāmi nevis par pamatnostādņiem, bet par indikatoriem, kuru izstrādi iespējams turpināt dažādos veidos, piemēram, divpusēji vai daudzpusēji;

37. uzsver, ka tādēļ EKNPI nebūtu jāierobežo, to uzskatot tikai par statistikas sistēmu vai sava veida kontroles funkciju, bet gan tā jāuzskata par efektīvu instrumentu, ar kā palīdzību iespējams nepārtraukti uzlabot kvalitāti dažādos līmeņos un pie dažādiem dalībniekiem un ieinteresētajām personām;

38. uzskata, ka ietvarstruktūrai nav jābūt tikai valsts līmeņa pārziņā, bet gan jāstimulē attiecīgi procesi arī vietējā un reģionālajā līmenī. Tas pats attiecas arī uz apmācības sistēmām, kuras nav oficiālās izglītības sistēmas sastāvdaļa; arī šādas oficiāli neatzītas sistēmas nepārtraukti jāuzlabo un jāattīsta;

39. uzskata, ka pamatprincipu ietvarstruktūras izstrādei jābūt pārdomātai, kā arī jāprecizē, cik detalizētai tai jābūt, lai varētu sasniegt izvirzītos mērķus. Pēc Komitejas domām, rādītāji nedrīkst būt tik detalizēti, ka pamatprincipu ietvarstruktūras ieviešana un turpmākais darbs ar to kļūtu par izglītības sistēmu netiešu pārvaldības instrumentu;

40. uzsver, ka Komisijas ierosinātie references rādītāji:

— jāsaprot kā instrumentu kopums, ar kuru atbilstoši valstu tiesību aktiem un procedūrām paredzēts sniegt atbalstu profesionālās izglītības sistēmu novērtējumam un kvalitātes uzlabošanai;

— neievieš jaunus standartus, bet atbalsta dalībvalstu centienus, respektējot dalībvalstu pieeju daudzveidību;

— ir piemērojami brīvprātīgi un to nozīme ir tikai konsultatīva, tādēļ tie nav iecerēti kā līdzeklis dažādu Eiropas valstu sistēmu kvalitātes un efektivitātes salīdzināšanai.

Priekšrocība būtu tā, ka dažādi lietotāji var izvēlēties tādus rādītājus, kas viņiem šķiet piemērotākie kvalitātes nodrošināšanas sistēmas vajadzībām;

41. uzsver, ka jānostiprina vietējais un reģionālais elements, pirmām kārtām — atbalstot šajā jomā strādājošus vietējos un reģionālos tīklus. Komiteja pauž nožēlu, ka Komisijas priekšlikumā nav pietiekami atzīta vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalības nozīme;

42. aicina Eiropas tīklā kvalitātes nodrošināšanai profesionālajā izglītībā un apmācībās (ENQAVET) plašāk un tiešā veidā iesaistīt vietējo un reģionālo līmeni. Jāatbalsta dažādu reģionu un uzņēmumu ar EKNPI saistītu tīklu veidošanās;

43. iesaka profesionālās izglītības un apmācības iestādēs izmantot kvalitātes zīmi, kas līdzīga jau pastāvošajai augstskolu klasifikācijai;

44. profesionālās izglītības un apmācības uzlabojumi rada ievērojamas priekšrocības gan iedzīvotājiem individuāli, gan sabiedrībai kopumā. Uzlabojot vispārējo prasmju līmeni, uzlabojas tautsaimniecības rādītāji, piemēram, ražība un bezdarba līmenis, kā arī sociālie rādītāji, piemēram, pilsoniskā līdzdalība, noziedzība un veselības aprūpes izmaksas;

45. profesionālā apmācība var veicināt darba tirgū nelabvēlīgā stāvoklī esošu sociālo grupu, piemēram, imigrantu, gados vecāku cilvēku un skolu pāragri pametušu iedzīvotāju integrāciju;

46. uzsver, ka jā rūpējas ne tikai par tām grupām, kurām ir paredzēti izglītības pasākumi, bet arī par tiem iedzīvotājiem, kam šādi pasākumi nav pieejami vai to pieejamība ir apgrūtināta, vai kuri sistēmā nav iekļāvušies.

Briselē, 2008. gada 8. oktobrī

Reģionu komitejas

priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Barselonas process — Vidusjūras reģiona valstu savienība, tās nozīme no vietējo pašvaldību viedokļa”

(2008/C 325/08)

REĢIONU KOMITEJA,

- uzsver iniciatīvas “Barselonas process — Vidusjūras reģiona valstu savienība” nozīmi, jo līdz ar to pirmo reizi kopš 1995. gada Vidusjūras dimensija ES darba kārtībā vēlreiz ir ieguvusi svarīgu nozīmi un veicinājusi debates un pārdomas atbilstoši šobrīd aktuālo jautājumu svarīgumam;
- pauž pārliecību, ka tādas Vidusjūras abās pusēs radušās iniciatīvas, kuras virzītas tikai uz diplomātisku pieeju, nenodrošinās ilgtspējīgus risinājumus, kamēr debašu fokusā nebūs jautājums par vietējo demokrātiju, proti, gan tās pastiprināšanu, gan arī tiešu sadarbību starp Vidusjūras ziemeļu un dienvidu krasta valstu reģioniem un pilsētām “Barselonas procesa — Vidusjūras reģiona valstu savienības” ietvaros;
- atgādina, ka teritoriālās pārvaldības līmenī ciešā sadarbībā ar citu līmeņu iestādēm var izstrādāt risinājumus, lai pielāgotos ar globalizāciju saistītajām pārmaiņām un īstenotu attiecīgus pasākumus. Aizvien vairāk ir apstiprinājies, ka īpaši Eiropas valstīs vietējais un reģionālais līmenis ir piemērots šādu risinājumu izstrādei;
- tādēļ atkārtoti uzsver prasību atzīt, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir būtiski partneri Barselonas procesā un Eiropas un Vidusjūras valstu sadarbībā;
- nolēm j sekmēt **Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu reģionālo un vietējo pašvaldību asamblejas** izveidi. Tās sastāvā būtu noteikts skaits Reģionu komitejas locekļu, Eiropas līmeņa un starptautisko apvienību, kas iesaistītas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu sadarbībā, pārstāvju un līdzvērtīgs skaits Vidusjūras dienvidu un austrumu piekrastes valstu teritoriālo pašvaldību pārstāvju; tā darbotos kā pastāvīga dialoga, pieredzes apmaiņas un sadarbības platforma. Komiteja aicina to atzīt par konsultatīvu struktūru “Barselonas procesa — Vidusjūras reģiona valstu savienības” pārvaldības ietvaros, līdzīgi Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu Parlamentārajai asamblejai (EMPA) valstu parlamentu līmenī.

Ziņotājs: Isidoro GOTTARDO kgs, Sačiles (*Sacile*) pilsētas padomes loceklis

Atsauces dokuments

Eiropas Savienības prezidentvalsts Francijas 2008. gada 13. jūnija pieprasījums izstrādāt atzinumu par tematu "Barselonas process — Vidusjūras reģiona valstu savienība, tās nozīme no vietējo pašvaldību viedokļa" un Komisijas paziņojums "Padomei un Eiropas Parlamentam" Barselonas process — Vidusjūras reģiona valstu savienība

COM(2008) 319 galīgā redakcija

I. VISPĀRĪGAS PIEZĪMES

REĢIONU KOMITEJA

1. uzsver iniciatīvas "Barselonas process — Vidusjūras reģiona valstu savienība" nozīmi, jo līdz ar to Vidusjūras dimensija ES darba kārtībā vēlreiz ir ieguvusi svarīgu nozīmi un veicinājusi debates un pārdomas atbilstoši šobrīd aktuālo jautājumu svarīgumam; atzinīgi vērtē Eiropas Savienības Padomes prezidentvalsts Francijas izvirzītā un 16 Vidusjūras reģiona dienvidu un austrumu daļas partnervalstu atbalstītā projekta pragmatisko raksturu un politisko redzējumu;
2. atzinīgi vērtē dažu no Barselonas procesa izrietošu pasākumu un iniciatīvu līdzšinējos veiksmīgos rezultātus, vienlaikus paužot nožēlu, ka trūkst ievērojamu panākumu tādās jomās kā miera uzturēšana, drošība, tautas un sociālā attīstība, kā arī vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalība;
3. uzsver, ka šajā jaunajā posmā iniciatīvai "Barselonas process — Vidusjūras reģiona valstu savienība" vajadzētu dot iespēju izteikti starpvaldību sadarbības sistēmu aizstāt ar projektu, kura pamatā ir Vidusjūras trīs krastu iedzīvotāju dialogs, jo īpaši Vidusjūras dienvidu un austrumu piekrastes valstu sadarbība, iesaistot to vietējās un reģionālās pašvaldības un īstenojot konkrētus un kopīgus projektus, kas atbilst vispārējai stratēģijai, kuras pamatā ir iedzīvotāju vajadzības un solidaritāte;
4. uzskata, ka viens no priekšnoteikumiem, lai Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu sadarbība nolūkā nostiprināt partnerību "Barselonas procesa — Vidusjūras reģiona valstu savienības" ietvaros būtu sekmīga, ir jaunu būtisku problēmjautājumu noteikšana, lai nodrošinātu iedzīvotāju izpratni par konkrētajām priekšrocībām, principu deklarācijas pārvēršot konkrētos pasākumos. Lai to panāktu, nepieciešams iesaistīt vietējos un reģionālos atbildīgos politikus un nodrošināt pārskatāmu un skaidru komunikāciju;
5. norāda, ka vietējo un reģionālo pašvaldību un pilsoniskās sabiedrības efektīvāku līdzdalību sabiedriskajā politikā bieži kavē vāji attīstītā vietējā demokrātija un patiesa decentralizācijas procesa trūkums Vidusjūras reģiona dienvidu un austrumu valstīs;
6. tāpat secina, ka decentralizācija un vietējā pārvaldība, kuras pamatā ir līdzdalība, ne vienmēr ir sistemātiski saistītas. Dažās valstīs gan Eiropas Savienībā, gan ārpus tās vietējās un reģionālās pašvaldības kopīgi cenšas panākt aktīvāku dalību vēlēšanās un sekmēt iedzīvotāju līdzdalību, kā arī iesaistīt apvienības stratēģiju izstrādē un vienīgu pilsētvides vai reģionālās attīstības projektu sagatavošanā;
7. pauž pārliecību, ka tādas Vidusjūras abās pusēs radušās iniciatīvas, kuras virzītas tikai uz diplomātisku pieeju, nenodrošinās ilgtspējīgus risinājumus, kamēr debašu fokusā nebūs jautājums par vietējo demokrātiju, proti, gan tās pastiprināšanu, gan arī tiešu sadarbību starp Vidusjūras ziemeļu un dienvidu krasta valstu reģioniem un pilsētām "Barselonas procesa — Vidusjūras reģiona valstu savienības" ietvaros;
8. tādēļ atzinīgi vērtē Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerībā iesaistīto valstu un valdību vadītāju, kas 13. jūlijā tikās Parīzē, deklarāciju, kurā uzsvērts, ka ir svarīgi nodrošināt pilsoniskās sabiedrības, vietējo un reģionālo pašvaldību un privātā sektora aktīvu līdzdalību, lai īstenotu iniciatīvu "Barselonas process — Vidusjūras reģiona valstu savienība";
9. Komiteja tomēr uzskata, ka nevajadzētu vienā līmenī nostādīt tos, kuriem piemīt demokrātiska legimitāte, piemēram, vietējās un reģionālās iestādes, un tos, kam tādas nav, piemēram, pilsonisko sabiedrību un privāto sektoru;
10. Komiteja atbalsta arī Eiropas un Vidusjūras reģiona partnervalstu un to valdību vadītāju secinājumu, ka jāsekmē kopīga atbildība par procesa veiksmīgu norisi, tā pārvaldības pamatā jābūt visu pušu vienlīdzības principam, un jāīsteno konkrēti projekti, kuru priekšrocības ir skaidrāk redzamas iedzīvotājiem; tādējādi Vidusjūras reģiona ziemeļu, dienvidu un austrumu valstu attiecības kļūtu "konkrētākās un redzamākas, pateicoties reģionālā un vietējā līmeņa papildu projektiem, kas atbilst reģiona iedzīvotāju vajadzībām";
11. vērs uzmanību uz to, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir gatavas un apņemas bagātināt "Barselonas procesu — Vidusjūras reģiona valstu savienību", veicinot vietējo demokrātiju un decentralizētu sadarbību;
12. atgādina par pieredzi, kas gūta, ieviešot Eiropas politikas, kuru īstenošanā vairumā gadījumu nepieciešama vietējo pašvaldību līdzdalība, resursi un iesaiste, un uzsver Eiropas valstu vietējo un reģionālo pašvaldību lielo pieredzi un zināšanas ar pilsētu un lauku attīstību saistīto jautājumu risināšanā un pārvaldībā; šeit var minēt tādas jomas kā vide, enerģētika, transports, civilā aizsardzība, migrācijas aspektus, ekonomikas attīstība, kā arī citas Barselonas procesa prioritātes, kas aizvien ir aktuālas, piemēram, starpkultūru dialogs, izglītība, cilvēciskā un sociālā dimensija; tādēļ Komiteja pauž nožēlu, ka par Parīzes samita secinājumiem pievienotajiem attīstības projektiem nav notikušas iepriekšējas konsultācijas ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, lai gan tās būs jāiesaista īstenošanas posmā. Komiteja uzsver vajadzību nākotnē mainīt šo starpvaldību pieeju un skaidri iesaistīt visus attiecīgos pārvaldes līmeņus;

13. tāpat kā šim tematam veltītajos līdzšinējos atzinumos uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir svarīgi iesaistīt ne tikai sadarbības procesa īstenošanas posmā, bet visā procesā, proti, gan stratēģiju izstrādē un programmu un projektu īstenošanā, gan arī stratēģiju īstenošanas pārraudzībā un rezultātu izvērtēšanā; tas īpaši attiecas uz iniciatīvām jomās, kurās vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir attiecīga un tieša pieredze, piemēram, pilsētu attīstība un teritoriālpilnojošums, ūdens resursu apsaimniekošana, atkritumu apsaimniekošana un pārstrāde, vide un klimata pārmaiņu ietekme vietējā līmenī, vietējās ekonomikas attīstība, kultūras un vēstures mantojuma pārvaldība un atjaunošana, vietējā tūrisma attīstība, sabiedrības veselības pamataprūpe, integrācijas politika un sociālā kohēzija;

14. atzinīgi vērtē drīz gaidāmo programmas *CIUDAD* uzsākšanu pastāvošā Eiropas Kaimiņattiecību un partnerības instrumenta ietvaros, kuras mērķis ir sekmēt sadarbību pilsētvides attīstības jomā un dialogu Vidusjūras reģionā; piekrīt tam, ka prioritārās jomas ir vides ilgtspēja, energoefektivitāte, ilgtspējīga tautsaimniecības attīstība un sociālo atšķirību mazināšana; tās ir jomas, kurās vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir plašas un tiešas pilnvaras un kurās Eiropas vietējās un reģionālās pašvaldības var nodrošināt uzticamu pieredzi un zinātību;

15. atzīmē, ka iniciatīvas “Barselonas process — Vidusjūras reģiona valstu savienība” finansiālie aspekti līdz šim nav konkrētizēti un vietējās un reģionālās pašvaldības var būt gan politiski, gan tehniski un finansiāli partneri tādu stratēģiju un projektu izstrādē un īstenošanā, kas atbilst gan iedzīvotāju patiesajām vēlmēm, gan arī “Barselonas procesa — Vidusjūras reģiona valstu savienības” mērķiem; norāda, ka minētais process nemaina Eiropas kaimiņattiecību politikas Vidusjūras dimensiju ne programmu, ne finanšu resursu ziņā;

16. atgādina, ka teritoriālās pārvaldības līmenī ciešā sadarbībā ar citu līmeņu iestādēm var izstrādāt risinājumus, lai pielāgotos ar globalizāciju saistītajām pārmaiņām un īstenotu attiecīgus pasākumus. Aizvien vairāk ir apstiprinājies, ka īpaši Eiropas valstīs vietējais un reģionālais līmenis ir piemērots šādu risinājumu izstrādei;

17. tādēļ atkārtoti uzsver prasību atzīt, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir būtiski partneri Barselonas procesā un Eiropas un Vidusjūras valstu sadarbībā;

18. atzīst Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu decentralizētajā sadarbībā iesaistīto dažādo valsts, Eiropas un starptautiskā līmeņa vietējo un reģionālo pašvaldību tīklu un apvienību nozīmi un pieredzi, kā arī to lietpratību un zināšanas par situāciju vietējā līmenī⁽¹⁾; tādēļ ir jāapvieno centieni un jāsaskaņo

(1) Dažādi tīkli, apvienības un centri ir iesaistīti konkrētu pasākumu īstenošanā, kā arī izpētē un pētījumos par attiecīgajām valstīm un Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu sadarbību; šie rezultāti būtu jāapkopo un jāņem vērā, jāizdara secinājumi un jāveido jauna iniciatīva, pamatojoties uz pieredzi. Šajā sakarā var minēt, piemēram, “Apvienoto pilsētu un vietējo pašvaldību vispārējo ziņojumu par decentralizāciju un demokrātiju vietējā līmenī”, kas atspoguļo situāciju “Barselonas procesa — Vidusjūras reģiona valstu savienības” partnervalstīs.

decentralizētas sadarbības un Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerības mērķi, lai sasniegtu labākus rezultātus;

19. atkārtoti pauž atbalstu deklarācija, ko pieņēma Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvji, kas 2008. gada 23. jūnijā Marselā tikās Vidusjūras reģiona valstu vietējo un reģionālo pašvaldību forumā;

20. tādēļ atbalsta vietējo un reģionālo vēlto pārstāvju un viņus pārstāvošo apvienību vēlmi izveidot institucionālu instrumentu, kas nodrošinātu viņu pastāvīgu politisko pārstāvību un iespējas aktīvi piedalīties “Barselonas procesā — Vidusjūras reģiona valstu savienībā”, kas ir spēcīgs teritoriju nozīmes veicināšanas instruments, tādējādi uzsverot Reģionu Komitejas iepriekšējos atzinumos par šo tematu pausto viedokli;

21. ņemot vērā iepriekš minēto, izvirza mērķi izveidot Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu reģionālo un vietējo pašvaldību asambleju, kurā līdzvērtīgi būtu pārstāvēti Eiropas Savienības valstu un Vidusjūras reģiona partnervalstu vietējo un reģionālo pašvaldību vēlētie pārstāvji; šī struktūra līdzinātos Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu parlamentārajai asamblejai (*EMPA*), kas darbojas parlamentu līmenī;

II. POLITISKIE IETEIKUMI

22. aicina “Barselonas procesa — Vidusjūras reģiona valstu savienības” pārvaldības struktūras atzīt vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi ne tikai politiskajā līmenī, bet arī tās formāli un praktiski iesaistīt sadarbības procesā un “Barselonas procesā — Vidusjūras reģiona valstu Savienībā”;

23. tādēļ aicina jaunajos darba dokumentos noteikt vietējo un reģionālo pašvaldību kā līdzvērtīgu partneru lomu Barselonas procesa jaunajā posmā;

24. uzstāj, lai vietējās un reģionālās pašvaldības jau no paša sākuma kopīgi ar valsts līmeņa pārvaldes iestādēm tiktu iesaistītas tādu divpusēju asociācijas nolīgumu, stratēģisku dokumentu un rīcības plānu izstrādē, ko Eiropas Savienība noslēdz ar Vidusjūras reģiona iznvidu un austrumu partnervalstīm, īpaši Eiropas kaimiņattiecību politikas ietvaros;

25. tādēļ aicina Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu valdības izveidot mehānismus, lai valstī īstenotu strukturētu dialogu un konsultētos ar reģionālā un vietējā līmeņa dalībniekiem, sociālajiem partneriem un pilsonisko sabiedrību, iesaistot vietējo un reģionālo pašvaldību tīklus un apvienības;

26. nolemj sekmēt Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu reģionālo un vietējo pašvaldību asamblejas (ARLEM) izveidi. Tās sastāvā būtu noteikts skaits Reģionu komitejas locekļu, Eiropas līmeņa un starptautisko apvienību, kas iesaistītas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu sadarbībā, pārstāvju un līdzvērtīgs skaits Vidusjūras dienvidu un austrumu piekrastes valstu teritoriālo pašvaldību pārstāvju; tā darbotos kā pastāvīga dialoga, pieredzes apmaiņas un sadarbības platforma. Komiteja aicina to atzīt par konsultatīvu struktūru "Barselonas procesa — Vidusjūras reģiona valstu savienības" pārvaldības ietvaros, līdzīgi Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu Parlamentārajai asamblejai (EMPA) valstu parlamentu līmenī;

27. aicina Eiropas Komisiju saskaņot, koordinēt un pārdomāti apvienot jauno pasākumu ar dažādām programmām, projektiem un Kopienas instrumentiem ⁽²⁾, kā ar pastāvošajiem Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu sadarbības instrumentiem ⁽³⁾, lai izmantotu pieredzi, izvairītos no pasākumu atkārtošanās un veicinātu pozitīvu virzību;

28. ierosina izpētīt iespējas pielāgot pastāvošos atbalsta instrumentus apstākļiem Vidusjūras reģionā. Tā galvenokārt būtu ekonomiskās un sociālās kohēzijas politika, izmantojot kuru, Eiropas Savienības un Vidusjūras reģiona valstu vietējo pašvaldību sadarbība balstītos uz teritoriālo dimensiju;

29. aicina "Barselonas procesa — Vidusjūras reģiona valstu savienības" pārvaldības struktūras izmantot ar procesa jauno posmu saistītās iespējas, lai dažās Vidusjūras reģiona dienvidu

un austrumu valstīs paātrinātu reformu vietējās pārvaldības un decentralizācijas jomā, savukārt citās valstīs sāktu decentralizācijas procesu;

30. ierosina īpašu uzmanību pievērst stratēģijām, kuru mērķis ir institucionāli nostiprināt vietējās un reģionālās pašvaldības un ieviest pārvaldes modernizācijas programmas un vietējo un reģionālo cilvēkresursu apmācības projektus;

31. uzskata, ka, vietējo un reģionālo pašvaldību vēlētajiem pārstāvjiem uzticot lielāku atbildību, tiks sekmēta daudzlīmeņu pārvaldība, valsts un attīstības politiku izstrādāšanā, pieņemšanā, ieviešanā un izvērtēšanā iesaistot dažādu līmeņu pārvaldes iestādes;

32. ierosina projektu ieviešanā iesaistīt vietējos cilvēkresursus, kā arī tehniskos un akadēmiskos resursus un panākt iedzīvotāju pēc iespējas lielāku līdzdalību, lai viņi justos sadarbības procesa un attiecīgo projektu līdzdalībnieki;

33. visbeidzot Komiteja uzskata, ka "Barselonas procesa — Vidusjūras reģiona valstu savienības" dinamika visiem dažādu līmeņu dalībniekiem var radīt zināšanu apguves iespējas, jaunus kontaktus, jaunas savstarpējās atzišanas formas, vienlaikus sekmējot to, lai dažādi iesaistītie dalībnieki (centralizētās un decentralizētās pārvaldes iestādes, vietējās un reģionālās pašvaldības, pilsoniskā sabiedrība ...) apgūtu jauna veida pieeju attīstībai un vietējai demokrātijai;

34. uztic priekšsēdētājam iesniegt šo atzinumu ES prezidentvalstij Francijai, Vidusjūras reģiona valstu savienības līdzpriekšsēdētājiem, Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamentam un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu parlamentārajai asamblejai un Vidusjūras reģiona dienvidu un austrumu valstu un valdību vadītājiem.

Briselē, 2008. gada 9. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DE BRANDE

⁽²⁾ Piemēram, reģionu sadarbības veicināšanas fondi, Eiropas Savienības paplašināšanas politika attiecībā uz kandidātvalstīm, piemēram, Horvātijai un Turciju.

⁽³⁾ Piemēram, Eiropas kaimiņattiecību politika, Kopienas programma *Erasmus Mundus* vai pētniecības un izstrādes pamatprogramma; Eiropas Savienības Vidusjūras reģiona un Magrebas valstu dialogs 5+5.

Reģionu komitejas atzinums “pārvaldība un partnerība valsts, reģionālajā un projektu līmenī reģionālās politikas jomā”

(2008/C 325/09)

REĢIONU KOMITEJA

- runājot par partnerību, aicina neiekļaut vietējās un reģionālās pašvaldības tajā pašā kategorijā, kur atrodas pilsoniskā sabiedrība un ekonomiskie un sociālie partneri. Vietējās un reģionālās pašvaldības ir vēlētas struktūras, kas ir tieši atbildīgas ES iedzīvotāju priekšā;
- norāda, ka nav vispārīgas Eiropas metodoloģijas, lai izveidotu partnerības saistībā ar teritorijas attīstības programmu un projektu sagatavošanu, ieviešanu, pārraudzību un novērtējumu. Līdz ar to nav iespējams reāli novērtēt, vai partnerības princips ir patiesi piemērots, nevis tikai formāli pieminēts, kā arī kāda ir tā ietekme;
- iesaka EP un Eiropas Komisijai izvērtēt iespējas izmantot valsts pārvaldes iestāžu un/vai reģionālo pašvaldību kompetenci struktūrfondu un kohēzijas fonda finansēto darbības programmu īstenošanas uzraudzībā, lai kontrolētu izmaksas un gūtos rezultātus;
- izsaka pārliecību, ka ES politiku izstrādē, īstenošanā un uzraudzībā Reģionu komitejas nozīmei ir jābūt vēl lielākai, ko var panākt, aktīvi iesaistot Komitejas locekļus vietējā un reģionālā līmeņa dialogā;
- apņemas plānot un īstenot iniciatīvas, lai popularizētu paraugpraksi partnerības izmantošanā politikas prioritāšu noteikšanā dalībvalstīs.

Ziņotājs: Vladimir KISSIOV kgs (BG/EPP), Sofijas pašvaldības padomes loceklis

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas piezīmes par partnerību valsts, reģionālā un vietējā līmeņa pārvaldībā un projektu plānošanā reģionālās politikas jomā

1. pilnībā atbalsta ierosmi noskaidrot un izvērtēt partnerības nozīmi saistībā ar valsts, reģionālā un vietējā līmeņa pārvaldību un reģionālās politikas projektu plānošanu reģionālās attīstības programmu un projektu sagatavošanā un īstenošanā;

2. atzinīgi vērtē dalībvalstu un vietējo un reģionālo pašvaldību īstenotos centienus partnerības izveidē un regulārā īstenošanā starp valsts vai vietējām un reģionālajām iestādēm un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, sociālajiem partneriem un uzņēmumiem, lai sagatavotu plānošanas dokumentus, kas paredzēti reģionālās plānošanas un attīstības politikas izstrādei un īstenošanai;

3. īpaši atzinīgi vērtē dalībvalstu valdību pieliktās pūles, lai sekmētu dialogu ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, nosakot mērķus, prioritātes un resursus, kas nepieciešami teritoriālajai attīstībai, īstenojot Eiropas un attiecīgās valsts politikas;

4. uzsver, ka pilsētām un reģioniem ir vadošā loma stratēģisko dokumentu izstrādē, programmu īstenošanā, kā arī ES politiku pārraudzībā un īstenošanā;

5. runājot par partnerību, atkārtoti aicina neiekļaut vietējās un reģionālās pašvaldības tajā pašā kategorijā, kur atrodas pilsoniskā sabiedrība un ekonomiskie un sociālie partneri. Vietējās un reģionālās pašvaldības ir vēlētas struktūras, kas ir tieši atbildīgas ES iedzīvotāju priekšā. Līdz ar to partnerībai starp dalībvalstu valsts iestādēm, ES iestādēm un vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir pavisam cits kvalitatīvais līmenis, salīdzinot ar citiem partnerības veidiem. Tādēļ iedzīvotāju ievēlēto un valsts uzticētos uzdevumus īstenojošo vietējo un reģionālo pašvaldību statusam jābūt, nepārprotami nostiprinātam vispārējos noteikumos un dokumentos;

6. izsaka pārliecību, ka vietējās un reģionālās politikas jomā labas pārvaldības principus var piemērot, nodrošinot pilsoniskās sabiedrības pārstāvju un ekonomisko un sociālo partneru lielāku līdzdalību;

Galvenās problēmas saistībā ar pārvaldību struktūrpolitikas jomā

7. atbalsta visaptverošu pieeju struktūrpolitikas pārvaldībai Eiropas Savienības daudzlīmeņu sistēmā;

8. uzskata, ka reģionālās politikas labai pārvaldībai sevišķi svarīgi, lai politikas instrumentu piemērošanā tiktu izmantota integrēta pieeja, būtu paredzēta visu ieinteresēto pušu aktīva līdzdalība, politikas īstenošana būtu skaidri virzīta uz efektivitāti un lai tās pamatā būtu dažādu instrumentu horizontāla un vertikāla integrācija, kas sniedz precīzi novērtējamus rezultātus;

9. atzinīgi vērtē Eiropas struktūrpolitikas kā efektīva administratīvās decentralizācijas procesa atbalsta instrumenta, ko izmanto daudzās Eiropas valstīs, nozīmi tādu uz plānošanas un indikatīviem pasākumiem balstītu reģionālu vadības procesu izveidē, kuri ir ievērojami veicinājuši vietējā un reģionālā līmeņa publisku iniciatīvu pilnveidošanu;

10. šobrīd īstenojamā struktūrpolitikas pārvaldības modelī saskata labu paraugu struktūrpolitikas turpmākajai virzībai;

11. norāda, ka nav vispārīgas Eiropas metodoloģijas, lai izveidotu partnerības saistībā ar teritorijas attīstības programmu un projektu sagatavošanu, ieviešanu, pārraudzību un novērtējumu. Līdz ar to nav iespējams reāli novērtēt, vai partnerības princips ir patiesi piemērots, nevis tikai formāli pieminēts, kā arī kāda ir tā ietekme;

Partnerības politiskais aspekts reģionālās politikas pārvaldībā

12. uzskata, ka partnerības stiprināšana ir pozitīvs faktors ilgtspējīgākas politikas attīstībā, lai pārvaldību un partnerību gan vertikālā, gan horizontālā plānā vēl ciešāk iekļautu valsts, reģionālajā un vietējā līmenī;

13. uzskata, ka jauno dalībvalstu valdību īstenojamie centieni, ieviešot labas pārvaldības principus plānošanas dokumentu izstrādē un īstenošanā, apliecina demokrātisku virzību;

14. aicina valstu un reģionālās struktūras, kā arī administratīvās iestādes izstrādāt un apstiprināt metodoloģiju par partnerību īstenošanu reģionālās politikas jomā saistībā ar programmu un plānošanas dokumentu izstrādi, skaidri nosakot partnerības darbības veidu un minimālo apjomu visos posmos (sagatavošana, īstenošana, pārraudzība un novērtējums). Šajā procesā jāņem vērā divi kvalitatīvi atšķirīgi partnerības līmeņi:

— vēlētas struktūras, kuras ir atbildīgas ES iedzīvotāju priekšā, proti, vietējās un reģionālās pašvaldības;

— ekonomiskie un sociālie partneri un pilsoniskā sabiedrība.

Partneri, kurus paredzēts iesaistīt, ir atšķirīgi atkarībā no to darbības lauka, specializācijas, kompetencēm un iespējamā ieguldījuma. Turklāt būtu jāņem vērā arī ES dalībvalstu atšķirīgā decentralizācijas pakāpe, kā arī tas, vai to vietējās un reģionālās pašvaldības pārvalda dažādas darbības programmas;

15. uzskata, ka vecākās dalībvalstis, īpaši tās, kurās pārvaldes sistēma ir izteikti decentralizēta, ir būtiski uzlabojušas partnerības sistēmu saistībā ar valsts, reģionālā un vietējā līmeņa labu pārvaldību, kā arī reģionālās politikas projektu plānošanu, un var sniegt paraugprakses piemērus citām valstīm;

16. uzsver, ka partneru tīklu iekļaušana reģionālās attīstības politikā izstrādē un īstenošanā sniedz daudziem pārstāvjiem un dalībniekiem plašas iespējas paust savu viedokli un vairo iedzīvotāju uzticību valdībai. Tomēr jāraugās, lai attiecīgajiem partneriem, kam ir atbilstošas pilnvaras, nepieciešamās kompetences un spējas rīkoties un kuru līdzdalība sniedz reālu ieguldījumu, būtu pieejami pietiekami finanšu līdzekļi, lai tie spētu līdzvērtīgi piedalīties debatēs. Šie finanšu līdzekļi varētu būt tehniskās palīdzības daļa, sedzot arī izdevumus saistībā ar ES, valsts un vietējā līmenī veiktu pētījumu sagatavošanu;

17. aicina Eiropas Komisiju pilnvarot un atbalstīt vietējās un reģionālās pašvaldības, to valstu un pārvalstiskās apvienības un citus partnerus izmantot pašreizējā plānošanas periodā tehniskai palīdzībai piešķirtos līdzekļus, tā kā minētais jautājums nav iekļauts daudzās darbības programmās. Tādējādi minētie dalībnieki varēs veikt pētījumus un analīzi vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmenī, lai noteiktu jaunās kohēzijas politikas vajadzības un prioritātes;

18. izsaka pārliecību, ka ciešākai partnerībai ir arvien lielāka nozīme pārvaldībā un projektu plānošanā Kopienas politikā, kas attiecas uz vietējo un reģionālo visos veidošanas posmos, proti, izstrādē, īstenošanā, pārraudzībā un novērtēšanā;

19. uzskata, ka ES komunikācijas stratēģijā pārvaldībai un partnerībai jāpiešķir svarīgāka nozīme saistībā ar ES reģionālās politikas izstrādi, īstenošanu, uzraudzību un novērtēšanu;

20. aicina Eiropas Parlamentu un Eiropas Komisiju Eiropas politiku izstrādē vēl plašāk izmantot partnerību un pārvaldību, lai iekļautu maksimālo dalībnieku skaitu, sevišķi vietējās un reģionālās pašvaldības, jo lielāko daļu Kopienas politiku īsteno tieši minētajā pārvaldības līmenī, un tādēļ prasa, lai Komisija par darbības programmu pārvaldības iestādēm ieceltu tās reģionālās un vietējās iestādes, kas ir ieinteresētas un pietiekami kompetentas, lai pārvaldītu Eiropas reģionālās attīstības programmas;

21. uzskata, ka jāizveido savstarpējā saikne starp pārvaldības un partnerības jautājumiem vietējā un reģionālajā līmenī saistībā ar valsts, reģionālo un vietējo stratēģisko un plānošanas dokumentu izstrādi, kā arī iniciatīvu apsvēršanu un uzsākšanu, lai, piemēram, risinātu problēmas, kas attiecas uz klimata pārmaiņām, pilsētas transportu, dabaszinātņu un biotehnoloģiju

attīstību, zinātnisko un pētniecisko darbību, kā arī inovāciju ES un pārējos reģionos;

Sekmēt partnerību pārvaldības jomā

22. uzskata, ka saistībā ar jaunas ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas politikas izstrādi, jo īpaši reģioniem, kuros pastāvīgi ir ļoti nelabvēlīgi dabas apstākļi vai nopietnas demogrāfiskās problēmas, ir būtiski svarīgi nodrošināt, ka ekonomiskie un sociālie partneri un pilsoniskā sabiedrība, bet jo īpaši vietējās un reģionālās pašvaldības un to valstu un pārvalstiskās apvienības iespējami agrīnā posmā ir iesaistītas valstu nostāju un prioritāšu formulēšanā un dokumentu izstrādē, kā arī to viedokļus pienācīgi ņem vērā;

23. uzskata, ka, nosakot vietējās, reģionālās, valsts un pārvalstu attīstības prioritātes, jāturpina izvērtēt dalībvalstu pieredzi un praksi partnerības jomā. Šāds novērtējums veicinās vietējā un reģionālā līmeņa partneru saziņas vienkāršāku un efektīvāku formu īstenošanu;

24. uzskata, ka, ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgās decentralizācijas pakāpes, tajās vērojamas atšķirības gan konsultāciju procesā, gan projektu plānošanas pārvaldībā;

25. atzīst, ka nākamajā ES plānošanas periodā dalībvalstu vietējā un reģionālā līmeņa pārvaldībā un partnerībā iesaistītajām pusēm jābūt gatavām izmantot efektīvas un vietējā līmenī pārbaudītas metodes, kas paredzētas partneru un pilsoniskās sabiedrības pārstāvju konsultēšanai, piemēram, rokasgrāmatas par labas prakses piemēriem, publiskā un privātā sektora partnerību un sadarbību ar pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, apspriežot vietējās un reģionālās attīstības turpmāko plānu;

26. saskaņā ar Lisabonas stratēģijas mērķiem, kas paredz attīstīt uz zinātnes atziņām balstītu ekonomiku, iesaka pieņemt mērķtiecīgus pasākumus, lai valstu nostāju un jaunā plānošanas perioda dokumentu izstrādē ne vien valsts, bet arī reģionālajā un vietējā līmenī iesaistītu universitātes, dažādas pētniecības un zinātniskās iestādes, un tehnoloģiju centrus;

27. uzskata, ka vispārējo pasākumu administratīvās rīcības spējas stiprināšanai obligāta prioritāte ir ieviest mērķtiecīgus pasākumus jauniešu iesaistīšanai reģionālās attīstības politikā izstrādes, apspriešanas un plānošanas iespējami agrīnā posmā. Tas būtiski un ilgtermiņā ietekmētu gan ES politiku īstenošanu, gan arī rosinātu jauniešus aktīvi līdzdarboties sabiedriskajā dzīvē;

28. atzīst, ka pārvaldības procesā arī turpmāk jāveicina aktīva partnerība (pēc vietējo un reģionālo pašvaldību, kā arī nevalstisko organizāciju iniciatīvas). Šajā sakarā uzskata, ka dalībvalstīm jāveic pasākumi, kas pielāgoti to īpašajiem apstākļiem un kuru mērķis ir rosināt partneru apvienības organizēt darbu neatkarīgi, lai palielinātu pilsoniskās sabiedrības pārstāvju līdzdalību, atbildību un ieinteresētību;

29. iesaka EP un Eiropas Komisijai izvērtēt iespējas izmantot valsts un/vai vietējo pašvaldību veikspēju darbības programmu, ko finansē struktūrfondi un kohēzijas fonds, īstenošanas uzraudzībā, lai pārbaudītu izmaksas un rezultātus. Tas palīdzētu gan atvieglot procedūras, gan samazināt to izmaksas;

30. uzskata, ka jāizstrādā institucionāli instrumenti, lai sekmētu horizontālās un vertikālās pieejas īstenošanu. Minētie instrumenti varētu būt forumi, politikas reģionālā līmeņa pārvaldība un apaļie galdi, kas veicinātu nozaru tīklu savstarpējo komunikāciju politiskajā un administratīvajā līmenī;

31. uzskata, ka jāņem vērā un jāatbalsta Eiropas teritoriālās sadarbības grupu loma reģionālās politikas pārvaldībā. Minētās grupas ir ne tikai ES fondu pārvaldības instruments, bet galvenokārt horizontālās sadarbības instruments, kas pieejams kaimiņos esošu reģionu pilsoniskajai sabiedrībai;

32. uzskata, ka, novērtējot partnerības nozīmi pārvaldībā un projektu plānošanā, arvien svarīgāka nozīme jāpiešķir kvalitātvajiem, nevis kvantitatīvajiem kritērijiem. Būtiski svarīgi ir pārvaldības procesā iesaistīto valsts, vietējo un reģionālo pašvaldību partnerus nevērtēt pēc vienas metodes, bet gan izveidot kategorijas, ņemot vērā to spējas un iespējamo ieguldījumu;

33. ņemot vērā grūtības nodrošināt reģionālo politiku ietekmi uz sabiedrību, ārkārtīgi svarīgi ir panākt vajadzīgo mijiedarbību dažādos līmeņos, kuros minētās politikas saskaras ar dažādām nozarēm;

34. viens no būtiskākajiem vietējo, reģionālo un valsts pašvaldību uzdevumiem ir veicināt un panākt pastāvīgus uzlabojumus administratīvās veikspējas jomā. Administratīvās veikspējas formālā gada novērtējuma vietā jāsaprot paveiktā darba analīze, kurai jābūt publiski pieejamai un jākalpo par pamatu turpmākai veikspējas uzlabošanai;

Reģionu komitejas loma

35. izsaka pārliecību, ka ES politiku izstrādē, īstenošanā un uzraudzībā Reģionu komitejas nozīmei ir jābūt vēl lielākai, ko var panākt, aktīvi iesaistot Komitejas locekļus — vietējo un reģionālo pašvaldību interešu aizstāvjus — vietējā un reģionālā līmeņa dialogā ar valsts un pilsoniskās sabiedrības organizācijām. Tas ir priekšnoteikums gan reģionālās attīstības sekmīgai plānošanai, gan veikspējas sekmēšanai un paplašināšanai administratīvajā un komunikācijas jomā vietējā un reģionālajā līmenī, lai novērstu administratīvās nepilnības, kas nereti ES dokumentos minētas kā attīstības šķērslis;

36. reizi gadā izstrādās ieteikumus reģionālā un vietējā līmeņa partnerības pilnveidošanai, kurus noteikti iekļaus ikgadējās augsta līmeņa apspriedēs izskatāmajos jautājumos;

37. atbalstīs dalībvalstu, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas iniciatīvas, kuras mērķis ir attīstīt partnerību ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ne tikai politiku uzraudzības un īstenošanas, bet galvenokārt to izstrādes posmā;

38. uzskata, ka partnerība ar NVO un darba ņēmējiem pārvaldības zemākajā līmenī būtu jāatbalsta, jāsekmē un jāpilnveido, izmantojot dažādas iniciatīvas, jo īpaši konkrētu pasākumu plānošanas un īstenošanas posmā;

39. apņemas plānot un īstenot iniciatīvas, lai popularizētu paraugpraksi partnerības izmantošanā vietējās, reģionālās, valsts un pārnacionālās politikas prioritāšu noteikšanā dalībvalstīs; vietējās pašvaldības jāiesaista komunikācijā, ņemot vērā, ka to stāvoklis ir visizdevīgākais, lai skaidrotu Eiropas Savienības nozīmi iedzīvotāju ikdienas dzīvē;

40. veiks nepieciešamos pasākumus, lai Eiropas, valsts un reģionālo politiku koordinēšanā un īstenošanā lietderīgāk izmantotu Eiropas Teritoriālās sadarbības grupas (ETSG) mehānismus, kas kā decentralizētas starptautiskas sadarbības instruments var arī palīdzēt pārvaldībā efektīvāk iesaistīt dažādas partneru grupas.

Briselē, 2008. gada 9. oktobrī

Reģionu komitejas

priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “rūpnieciskās emisijas”

(2008/C 325/10)

REĢIONU KOMITEJA

- uzsver, ka rūpniecisko emisiju samazināšana visbūtiskāk ietekmētu gaisa piesārņojumu. Direktīva par rūpnieciskajām emisijām ir nozīmīgs instruments, kas dod dalībvalstīm iespēju līdz 2020. gadam sasniegt mērķus emisiju samazināšanas jomā;
- uzskata, ka attiecībā uz gaisa piesārņojumu Direktīva nav pietiekami tālejoša un izsaka nožēlu, ka ierosinātas zemas emisiju robežvērtības lielajām atkritumu sadedzināšanas iekārtām (skat. 1. pielikumu); Komiteja uzsver arī to, ka joprojām pastāv ievērojama atšķirība starp priekšlikumā norādīto emisiju robežvērtību un attiecīgajā LPTP dokumentā par lielajām sadedzināšanas iekārtām norādīto robežvērtību; šīs robežvērtības būtu jāsapasina un jāpastiprina;
- stingri iesaka iekļaut praktiski īstenojamu pārskatīšanas sistēmu, kas dod iespēju daļēji pārskatīt direktīvu (piem., tehniskās sadaļas un emisiju robežvērtības), izmantojot koplēmuma procedūru; turklāt bažas rada arī turpmākā tiesību aktu pielāgošana, ko veiks atbilstoši Seviljas procesam (skat. 1. pielikumu), un kas nav Līgumā paredzēta tiesiska procedūra un nav pakļauta demokrātiskai kontrolei;
- kategoriski iebilst pret Komisijas priekšlikumu noteikt pieļaujamās atkāpes kritērijus, pamatojoties uz vietējiem apstākļiem, saskaņā ar komitoloģijas procedūru šādu iemeslu dēļ:
  - kritērijus pieļaujamo atkāpju piešķiršanai vajadzētu definēt direktīvā (tādējādi tos būtu jānosaka ar koplēmuma procedūru) un nākotnē tos ES līmenī nevajadzētu noteikt ar komitoloģijas procedūru, kuras ietvaros nenotiek apspriešanās ar Reģionu komiteju vai citiem vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvjiem;
  - attiecībā uz subsidiaritātes principu — vietējo vides apstākļu novērtējumu salīdzinājumā ar vides aizsardzības izmaksām un ieguvumiem, kā arī tehniskajām iespējām būtu jānosaka vietējām un reģionālajām pašvaldībām demokrātiskā procesā.

Ziņotājs: Cor LAMERS kgs (NL/EPP), *Houten* pilsētas mērs

Atsauces dokuments

Komisijas paziņojums par politikas pilnveidošanu rūpniecisko emisiju jomā,

COM(2007) 843 galīgā redakcija,

un

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par rūpnieciskajām emisijām ((piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole),

COM(2007) 844 galīgā redakcija — 2007/0286 (COD)

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA,

Vispārīgi ieteikumi

1. atzīmē, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām dažādās ES dalībvalstīs ir būtiska nozīme vides un rūpniecības politikas īstenošanā, un tām ir plaša kompetence preventīvo politiku jomā un piesārņojuma kontroles īstenošanā;

2. stingri atbalsta piesārņojuma novēršanas un “piesārņotājs maksā” principu, tādēļ atbalsta Direktīvā par rūpnieciskajām emisijām izvirzīto mērķi;

3. uzsver vietējā līmenī veikto pasākumu nozīmi. Būtiski ir noteikt piesārņojuma cēloņus un mazināt emisijas jau to rašanās posmā iespējami ekonomiskā un videi nekaitīgā veidā;

4. atzīmē, ka gan pilsētās, gan lauku apgabalos gaisa, ūdens un augsnes kvalitāte tieši ietekmē cilvēku ikdienas dzīvi. Ievērojamu daļu no galveno atmosfēras piesārņotāju emisijām Eiropas Savienībā vēl aizvien veido lielas ražošanas iekārtas;

5. norāda, ka tīra gaisa un ūdens politikai ir pārrobežu apjoms, un tādēļ ir nepieciešama rīcība ES līmenī. Komiteja atbalsta Direktīvu par rūpnieciskajām emisijām, jo tā ir Eiropas līmeņa instruments rūpniecisko emisiju samazināšanai to rašanās vietā;

Ieguvumi vides jomā

6. uzskata, ka priekšlikums ietver pasākumus, kas vajadzīgi, lai uzlabotu vidi, un ar kuru palīdzību šādu uzlabojumu iespējams panākt. Šajā sakarā Komiteja atzinīgi vērtē LPTP (labāko pieejamo tehnisko paņēmieni) atsaucē dokumentu izmantošanu (skat. 1. pielikumu), jo tādējādi tiks panāktas vairākas priekšrocības un ieguvumi vides aizsardzības jomā;

7. uzsver, ka rūpniecisko emisiju samazināšana visvairāk ietekmētu gaisa piesārņojumu. Direktīva par rūpnieciskajām emisijām ir nozīmīgs instruments, kas dod dalībvalstīm iespēju līdz 2020. gadam sasniegt mērķus emisiju samazināšanas jomā. Tādēļ tas, ka ietverta arī lielu sadedzināšanas iekārtu zemākā kategorija, proti, no 20 līdz 50 megavatiem (MW), ir būtisks jaunās direktīvas aspekts;

8. uzskata, ka attiecībā uz gaisa piesārņojumu Direktīva nav pietiekami tālejoša.

— Izsaka nožēlu, ka ierosinātas zemas emisiju robežvērtības lielajām atkritumu sadedzināšanas iekārtām (skat. 1. pielikumu). Uzsver arī to, ka joprojām pastāv ievērojama atšķirība starp priekšlikumā norādīto emisiju robežvērtību un attiecīgajā LPTP dokumentā par lielajām sadedzināšanas iekārtām norādīto robežvērtību (skat. 1. pielikumu — labāko pieejamo tehnisko paņēmieni atsaucē dokuments lielām sadedzināšanas iekārtām). Šīs robežvērtības būtu jāaskaņo un jāpastiprina.

— Tas neatbilst lielo sadedzināšanas iekārtu ieviešanas piecu gadu periodam un ierosina noteikt trīs gadu ieviešanas periodu atbilstoši citām minētās direktīvas sadaļām;

9. tādēļ pauz bažas, ka direktīvas īstenošanas rezultātā tiktu panākti tikai īstermiņa ieguvumi. Komiteja ir patiesi norūpējusies par ierobežotajām iespējām panākt ilgtermiņa ieguvumus (skat. 17. punktu);

Pašreizējā Piesārņojuma integrētas novēršanas un kontroles (IPNK) sistēma

10. uzsver, ka IPNK (piesārņojuma integrētas novēršanas un kontroles) atļaujām (1. pielikums) arī turpmāk jābūt balstītām uz integrētu pieeju, kurā ņemti vērā tādi faktori kā vide, ražošana, tehniskās iespējas, rentabilitāte un — ne mazāk svarīgi — arī vietējie apstākļi;

11. piekrīt Eiropas Komisijai, ka direktīva par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli visās dalībvalstīs netiek atbilstoši īstenota. Minēto direktīvu ir salīdzinoši grūti īstenot, turklāt ne vienmēr tiek izmantoti LPTP dokumenti, arī to tehniskās un sarežģītās būtības dēļ;

12. atzīmē, ka atļaujas galvenokārt atspoguļo centralizētos un viendabīgos standartus. Lai gan minētais fakts šķiet pozitīvs, tomēr no atļaujas kļūst aizvien grūtāk noteikt, ar ko uzņēmums nodarbojas, ko tas ražo, apstrādā vai optimizē;

13. uzskata, ka direktīva par rūpnieciskajām emisijām (kas ietver arī pārskatītu IPNK direktīvu) tika iesniegta tikai dažas nedēļas pēc pašreizējo tiesību aktu par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli īstenošanas termiņa, kas bija noteikts 2007. gada 31. oktobrī. Tādējādi spēkā esošo IPNK tiesību aktu pārskatīšana notiek, pirms ir bijusi iespēja ar spēkā esošajiem tiesību aktiem pierādīt direktīvas efektivitāti un, kas ir vēl svarīgāk, tās ietekmi emisiju samazināšanas jomā;

Septiņu direktīvu apvienošana

14. uzskata, ka septiņu direktīvu apvienošana vienā dokumentā ir ļoti ambicioza pieeja; piemērotāka būtu pakāpeniska pieeja vai pamatdirektīvas un vairāku "meitas" direktīvu izstrāde. Pamatdirektīva dotu arī iespēju iekļaut citas, tieši saistītas direktīvas, piemēram direktīvu par komunālajiem notekūdeņiem, nepakļaujot riskam pamatdirektīvas turpmākās pārskatīšanas;

15. atbalsta labāka regulējuma principu. Komisijas priekšlikums apvienot septiņas direktīvas, šķiet, atbilst minētajam principam. Zināmā mērā jaunā direktīva vienkāršo atļauju izsniegšanas kārtību. Komiteja tomēr uzskata, ka direktīvas daļas nav pilnībā konsolidētas, un, ņemot vērā, ka joprojām pastāv ievērojamas atšķirības starp direktīvu un LPTP dokumentiem, nebūs iespējams atrisināt visas praktiskās grūtības;

16. apšaubā, vai pašreizējās definīciju nekonsekvences un neskaidrības tiks atrisinātas ar minēto priekšlikumu. Piemēram, nav skaidrības par to, kādas būs sekas LPT jaunajai definīcijai (labākā pieejamā tehnoloģija aizstāta ar labāko pieejamo metodi). Ņemot vērā tehnoloģijas plašāko pielietojuma jomu salīdzinājumā ar metodi, tiks veicināti uzņēmumu ieguldījumi, nodrošināti godīgi konkurences nosacījumi, un tādējādi tiks izstrādāti radošāki vides problēmu risinājumi;

17. pauž nopietnas bažas par konsolidēšanas sekām turpmākajā pārskatīšanā. Priekšlikums šobrīd ietver vairākas dažādas tehniskās kompetences jomas. Ņemot vērā direktīvas lielo apjomu un jo īpaši tās sarežģītību, direktīvu nākotnē būs ļoti grūti vai pat neiespējami pārskatīt, turklāt būs ļoti grūti pielāgot tiesību aktus nākotnes vajadzībām un tehnoloģiju attīstībai, nosakot stingrākas prasības, piemēram, emisiju robežlielumus;

18. saprot, ka Komisija ierosina risināt problēmas, kas saistītas ar direktīvas turpmāko pārskatīšanu, izmantojot saikni starp direktīvu un LPTP atsauces dokumentiem. Direktīva paredz minimālos standartus, kas jāievēro, un nosaka LPTP atsauces dokumentus, kurus var viegli pārskatīt un kuri nodrošinātu sistēmas uzturēšanu atbilstoši tehnoloģiju attīstībai un ar to saistītiem stingrākiem emisiju robežlielumiem (LPP-ERL, skat. 1. pielikumu). Komitejai nopietnas bažas rada atšķirības, kas nākotnē var rasties starp LPP ERL (pārskatāmajos LPTP dokumentos) un emisiju robežvērtībām (direktīvā). Pastāv noteikts risks, ka sistēma varētu novecot, un tādējādi tās turpmākais ieguldījums vides attīstībā būtu neliels;

19. stingri iesaka iekļaut praktiski īstenojamu pārskatīšanas sistēmu, kas dod iespēju daļēji pārskatīt direktīvu (piem., tehniskās sadaļas un emisiju robežvērtības), izmantojot koplēmuma procedūru. Turklāt bažas rada arī turpmākā tiesību aktu pielāgošana, ko veiks atbilstoši Seviljas procesam (skat. 1. pielikumu), un kas nav Līgumā paredzēta tiesiska procedūra un nav pakļauta demokrātiskai kontrolei;

LPTP atsauces dokumentu jaunais statuss

20. ir apmierināta ar nesen veiktajiem uzlabojumiem LPTP dokumentos un vērtē tos kā vērtīgus atsauces dokumentus.

LPTP dokumentu lielākā daļa ir pieejama tikai angļu valodā, un tas varētu radīt grūtības reģionālajām un vietējām iestādēm, kas atbildīgas par uzraudzību un atļauju izsniegšanu. Tādēļ pieprasa nodrošināt LPTP dokumentu būtiskākās sadaļas (piemēram tās, kurās norādīta konkrētā nozarē labākā pieejamā tehnika (LPT, skat. 1. pielikumu)) visās ES valodās;

21. uzskata, ka ES nepamatoti reti izmanto LPTP dokumentus, un iesaka pilnveidot to izmantošanu. Mēs tādēļ atbalstām LPTP dokumentu jauno statusu un turpmākās saistības tos izmantot atļauju izsniegšanas procedūrā. Komiteja skaidro LPTP dokumentu jauno statusu kā saistošāku, jo minētie dokumenti (kas šobrīd ir tikai atsauces dokumenti, kurus ir jāņem vērā, bet kuri nav obligāti) turpmāk būs obligāti jāpielieto praksē;

22. uzskata, ka ir iespējams pilnveidot LPTP atsauces dokumentus. Reizēm trūkst inovāciju un uzlabojumu atbilstoši ražošanas procesam. Piemēram, izmaiņu paraugu ņemšanā kontroli pašlaik izmanto, lai sodītu uzņēmumus, bet tās varētu arī izmantot metožu uzlabošanai. Vēl viens piemērs — direktīvas nodaļas par gaistošajiem organiskajiem savienojumiem un atbilstošā LPTP dokumenta neatbilstība. Tādēļ pastāv bažas, ka prioritāte ne vienmēr tiks piešķirta tīrākajai pieejai. Ja iespējams, vietējām pašvaldībām vienmēr būtu jāatbalsta inovācijas vietējās vides uzlabošanai, un LPTP atsauces dokumentu kvalitātei vajadzētu būt pietiekami augstai, lai palīdzētu kompetentajām iestādēm;

23. uzskata, ka LPTP dokumentu jaunais statuss sekmēs politiku saskanību attiecībā uz piesārņojuma atļauju piešķiršanu, kas savukārt veicinās vienādu noteikumu izveidi visiem konkurējošiem Eiropas uzņēmumiem;

24. uzskata, ka Seviljas process (1. pielikums) ir nepieciešams un labi izstrādāts. LPTP atsauces dokumentus izstrādā Seviljā, pamatojoties uz Eiropas Komisijas ierēdņu un dalībvalstu ekspertu, nozaru un NVO pārstāvju tikšanos rezultātiem. Sadarbība starp pusēm ir vitāli svarīga, lai apzinātu labākās pieejamās tehnikas un izstrādātu jaunus vai pārskatītus LPTP dokumentus. Tādēļ direktīvā jāpaplašina minētais process, kā tas notiek pašreiz;

25. ir konstatējusi, ka vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvji nav Seviljas procesa dalībnieki, un rosina uzaicināt to pārstāvjus piedalīties minētajā procesā. Reģionālām un vietējām pašvaldībām kā iestādēm, kas ir atbildīgas par atļauju izsniegšanu un pārbaužu veikšanu, ir ievērojamas zināšanas par labākajām pieejamām tehnikām, un tādējādi ar vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvju līdzdalību būtu iespējams pilnveidot Seviljas procesu;

26. vēlas norādīt, ka LPTP dokumentu jaunais statuss varētu negatīvi ietekmēt Seviljas procesu (skat. 1. pielikumu). LPTP atsauces dokumentu jaunās būtības dēļ būs daudz grūtāk panākt vienprātību par labākajiem pieejamiem paņēmieniem, jo

dalībvalstis, nozaru pārstāvji un NVO, nosakot LPTP atsaucis dokumentu, varētu izmantot arī stratēģiskāku pieeju. Ņemot vērā ražošanas izmaksas, ražotāji gūtu labumu no mazāk inovatīviem standartiem LPTP atsaucis dokumentos. Šajā gadījumā tā vietā, lai meklētu labākos tehniskos risinājumus, Seviljas process varētu pārvērsties par lēnu un neskaidru politisko procesu;

27. uzskata, ka šās situācijas rezultātā, izstrādātie dokumenti nebūtu pietiekami spēcīgi. Rezultātā mūsu rīcībā varētu būt novecojis, vājš instruments, kas neveicina inovāciju un neuzlabo vides kvalitāti, bet būtībā vājina jaunās direktīvas rūpniecisko emisiju jomā īstenošanu;

Politiku veidošana: elastīgums un vietējie vides apstākļi

28. atbalsta jaunās direktīvas par rūpnieciskajās emisijām mērķi veicināt politikas atbilstību, lai izsniegtu atļaujas ražotājiem, kuru darbība rada rūpniecisko piesārņojumu;

29. vēlas norādīt, ka vietējo un reģionālo pašvaldību kompetence atļauju izsniegšanas jomā dažādās dalībvalstīs ir atšķirīga. Piemēram, Dānijā par atļauju izsniegšanu ir atbildīgas gan vietējās pašvaldības, gan valsts valdība. Nīderlandē licences piesārņotājiem izsniedz pašvaldībās un provincēs, savukārt Lielbritānijā ar lielākajiem gaisa piesārņotājiem saistītos jautājumus risina valdība. ES parasti reģionālās un vietējās pašvaldības iesaistās minētajā politikā, vietējā līmenī īstenojot valsts līmenī noteiktos standartus;

30. norāda, ka inovācijas tīrākas ražošanas jomā tiek īstenotas vietējās pašvaldībās. Tīrākas ražošanas procesu izstrādē piedalās vairākas puses, piemēram, NVO, uzņēmējdarbības un kompetentās iestādes. Šobrīd vietējās pašvaldības bieži vien veic tikai uzraudzību. Ar direktīvu būtu jāparedz arī dažādu pušu sadarbības iespējas (vietējo pārvaldes iestāžu un uzņēmumu sadarbība), kas varētu tām dot iespēju veicināt inovācijas. Labus piemērus iepriekš minētajam var atrast gan Nīderlandē un Dānijā, kā arī Austrumeiropas valstīs, piemēram, Rumānijā;

31. uzsver, ka ir nepieciešams elastīgums. Vietējie apstākļi ir atšķirīgi, un iekārtas, pat ražojot līdzīgu produkciju, visā ES darbojas atšķirīgi, ņemot vērā dažādus vietējos apstākļus. Vietējās un reģionālās pašvaldības rod risinājumus, kas visvairāk piemēroti viņu ģeogrāfiskajai teritorijai. Reģionālajā un vietējā līmenī vienmēr ir bažas par to, kā saglabāt vides aizsardzības un saimniecisko faktoru atbilstošu līdzsvaru. Turklāt, kaut arī vides apstākļu uzlabošana ir vispārējās politikas mērķis, ikdienā reģionālās un vietējās pašvaldības pieņem lēmumus par dažādiem vides rādītājiem un bieži vien nodrošina dažādu pasākumu ietekmes uz vidi līdzsvaru. Izsniedzot atļaujas, atkāpes no labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem, kas balstīti uz emisiju robežvērtībām, ir īpaši nozīmīgas to dalībvalstu reģionos, kur tradicionāli bijušas brīvprātīgas vienošanās ar ražotājiem, un tiesību aktu piemērošana nav pārāk ierobežojusi pārvaldes iestāžu rīcības brīvību;

32. ir pārliecināta, ka elastīgumam tomēr jābūt ierobežotam; ir jābūt atbilstošam līdzsvaram starp vienādu nosacījumu nodro-

šināšanu un lēmumu pieņemšanu vietējā līmenī. Tādēļ pauž gandarījumu, ka emisiju robežvērtības ir iekļautas direktīvā, kā rezultātā tiks nodrošināta vides aizsardzība visā ES. Elastīgums var novest arī pie ļaunprātīgas tiesību izmantošanas, tādēļ Komiteja ir gandarīta, ka izskatīšanas procedūra vietējā līmenī to nepieļauj, jo atļauju izsniedzēji var pieļaut atkāpes vienīgi, pamatojoties uz ietekmes novērtējumu (16. panta 3. punkts), turklāt viņiem ir obligāti jāuzrāda pamatojums un jānodrošina tā publiska pieejamība (26. panta 3. punkta f) apakšpunkts);

33. kategoriski iebilst pret Komisijas priekšlikumu noteikt pieļaujamās atkāpes kritērijus, pamatojoties uz vietējiem apstākļiem, saskaņā ar komitoloģijas procedūru (16. panta 3. punkts) šādu iemeslu dēļ:

- kritērijus pieļaujamo atkāpju piešķiršanai vajadzētu definēt direktīvā (tādējādi tos būtu jānosaka ar koplēmuma procedūru) un nākotnē tos ES līmenī nevajadzētu noteikt ar komitoloģijas procedūru, kuras ietvaros nenotiek apspriešanās ar Reģionu komiteju vai citiem vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvjiem;

- ņemot vērā vietējo un reģionālo apstākļu lielo dažādību, ir ļoti grūti vai pat neiespējami noteikt vienotus kritērijus ES līmenī;

- Komiteja ir pārliecināta, ka 29. punktā minētā atkāpes procedūra nodrošina pietiekamas garantijas, ka netiks pieļauta tiesību ļaunprātīga izmantošana;

- attiecībā uz subsidiaritātes principu — vietējo vides apstākļu novērtējums salīdzinājumā ar vides aizsardzības izmaksām un ieguvumiem, kā arī tehniskajām iespējām būtu jāveic vietējām un reģionālajām pašvaldībām demokrātiskā procesā;

Inovācijas un tīrākas tehnoloģijas

34. atbalsta jauninājumu veicināšanu, tomēr pauž šaubas, vai minētā direktīva būs pietiekami stingrs pamats šādai attīstībai;

35. atbalsta faktu, ka atļaujas būs jāpārskata bieži. Atļauju izsniegšanas prasību pakāpeniska pielāgošana veicinās tīrāku tehnoloģiju ieviešanu un tādējādi samazinās rūpniecisko emisiju ietekmi uz vidi. Lai nodrošinātu to, ka jauninājumi patiešām tiek ieviesti, nepieciešami divi priekšnoteikumi: pirmais priekšnoteikums ir tiesiskā noteiktība, kas nodrošinātu investīciju kapitāla pieejamību. Jārespektē uzņēmējdarbības cikls, un dalībvalstīs ir vispārpieņemta prakse saglabāt atļaujas nosacījums astoņus gadus. Tas būtu jāņem vērā, pielāgojot atļauju nosacījumus jauniem vai papildinātiem LPTP atsaucis dokumentiem (22. panta 3. punkts). Otrs nosacījums ir tādu atkāpju pieļaušana, kas dod iespēju pietiekami izmēģināt ierosinātas vai jaunas tehnoloģijas. Komiteja uzskata, ka 16. panta 5. punktā noteiktais laika ierobežojums dažos gadījumos ir pārāk stingrs, vismaz attiecībā uz pirmajiem četriem gadiem pēc jaunā LPTP atsaucis dokumenta ieviešanas;

36. pauž bažas, ka LPTP atsaucis dokumenta jaunais statuss varētu kavēt inovācijas rūpniecības jomā, ņemot vērā ierobežotos ieguvumus attiecībā uz ilgtspējību. Eiropas ražotāji netiks mudināti iegūt vai saglabāt līderpozīcijas pasaulē jaunu, tīru tehnoloģiju jomā, un ES būs grūtāk risināt pārējās pastāvošās ar vidi saistītās problēmas;

37. direktīvu būtu ieteicams īstenot tā, lai netieši neveicinātu esošo ražotāju pārcelšanos uz ārvalstīm, kur nav tik stingri nosacījumi attiecībā uz piesārņojumu;

38. vēlētos norādīt, ka, lai gan lielu sadedzināšanas iekārtu zemākās kategorijas iekļaušana, proti, no 20 līdz 50 (MW), ir nozīmīgs jaunās direktīvas aspekts, attiecībā uz lauku saimniecībām tomēr ir apšaubāms, vai lielāka skaita mazu lopkopības saimniecību iekļaušana radīs pietiekamus ekoloģiskos ieguvumus, lai attaisnotu administratīvo slogu;

Administratīvās izmaksas

39. uzskata, ka labāka regulējuma procesam tāpat kā tiesību aktu pilnveidošanai arī ir vajadzīga rentabilitāte un administratīvā sloga samazinājums. Apšaubā, vai priekšlikums atbilst minētajām prasībām;

40. pauž bažas par daudzajām prasībām attiecībā uz inspekciju, kontroli, atļauju noteikumu pārskatīšanu un ziņošanu par atbilstību;

41. uzskata, ka inspekcija ir direktīvas īstenošanas nozīmīga daļa. Atzinīgi vērtē to, ka direktīvā šis fakts ir atzīts. Tomēr jautājums, kādā mērā šis aspekts jāiestrādā pašā direktīvā, nevis lēmumos par vides inspekciju minimālajiem kritērijiem, ir diskutējams. Turklāt tas samazinātu iespējamās neatbilstības starp direktīvu un lēmumiem par minimālajiem kritērijiem vides inspekciju jomā (kas šobrīd tiek pārskatīti);

42. atzīmē, ka priekšlikumā ir norādīts, ka gadskārtējā ziņojumā par atbilstību labākiem pieejamiem paņēmieniem (8. pants) ir jāiekļauj salīdzinājums ar labākajiem pieejamiem paņēmieniem (24. pants). Šķiet, ka tas ir nevajadzīgs administratīvs slogs. Tā kā visām atļauju izsniegšanas prasībām jābūt balstītām uz labā-

kajiem pieejamiem paņēmieniem, ziņojums par atbilstību atļaujas izsniegšanas prasībām būtu pilnīgi pietiekams. Lielākoties kontroles dati ir neskaidri, un ziņojumi par minētajiem datiem nesniegs izmantoto metožu konstruktīvus uzlabojumus. Tādēļ jāsaūbās, vai tas veicinātu labāku regulējumu;

43. atzīmē, ka dalībvalstis reizi trijos gados sniedz ziņojumu par atbilstību direktīvai. Kaut arī ziņojumi tiek sniegti tikai reizi trijos gados, tas ir ievērojams administratīvs slogs vietējām un reģionālajām pašvaldībām. Tādēļ mēs ierosinām dalībvalstīm uzturēt iekšēju datni, kurā būtu ietverti visi būtiskie materiāli, kurus Komisija regulāri izskata. Ar to būtu jāaizstāj esošā atskaišu sniegšanas sistēma, un tā atbilstu labāka regulējuma prasībām;

44. atzīmē, ka pēc darbības pilnīgas izbeigšanas attiecīgajam operatoram ir jānodrošina, lai ražošanas vieta būtu sākotnējā stāvoklī, kas norādīts pamatziņojumā (23. pants). To var definēt arī kā tīrāku augsni nekā darbības uzsākšanas laikā. Uzskata, ka augsnes piesārņojums ir jānovērš atbilstoši attiecīgās ražošanas vietas funkcionālai izmantošanai nākotnē. Minētā pieeja būtu atbilstīgāka principam "piesārņotājs maksā";

45. uzskata, ka priekšlikumā izvirzīta prasība nodrošināt augsnes un gruntsūdeņu regulāru uzraudzību iekārtu darbības laikā. Tomēr atļaujas pamatā jau sākotnēji ir prasības nodrošināt pietiekamu augsnes un gruntsūdeņu aizsardzību. Īpašos gadījumos varētu un vajadzētu apsvērt papildu uzraudzību, taču tas neattiecas uz visiem gadījumiem;

46. piekrīt, ka sabiedrībai ir jāsaņem pietiekama informācija par LPTP iekārtām. Uzsver, ka minētajai informācijai jābūt vienmēr pieejamai, taču tikai pēc pieprasījuma;

47. nevar atbalstīt ierosināto komitoloģijas procedūras izmantošanu, lai noteiktu atsevišķus kritērijus, piemēram, augsnes un grunts uzraudzības kritērijus un uz risku balstītas analīzes kritērijus. Atbalsta viedokli, ka minētie kritēriji ir jānosaka ar direktīvu un ka tie ir jāapspriež pašlaik — likumdošanas procedūras ietvaros.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

6. pants

Atļaujas piešķiršana

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Kompetentā iestāde piešķir atļauju, ja iekārta atbilst šīs direktīvas prasībām.	~~Kompetentā iestāde piešķir atļauju, ja iekārta atbilst šīs direktīvas prasībām.~~ Neatkarīgi no citām valsts vai Kopienas tiesību aktos noteiktām prasībām kompetentā iestāde piešķir atļauju, kurā iekļauti noteikumi, kas paredz, ka iekārtai jāatbilst šīs direktīvas prasībām.

Pamatojums

Pieeja, kas izmantota priekšlikumā Direktīvai, ar ko groza Direktīvu par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli (IPNK), ir pretrunā ar Ūdens pamatdirektīvu un līdz ar to arī ar spēkā esošo Kopienas regulējumu. Piemēram, Ūdens pamatdirektīvas 11. panta 3. punktā ir izvirzītas daudzas ar apsaimniekošanu saistītas prasības dalībvalstīm.

2. grozījums

16. panta 3. punkts

Emisijas robežvērtības, ekvivalenti parametri un tehniski pasākumi

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Atkāpjoties no 2. punkta 2. daļas, kompetentā iestāde atsevišķos gadījumos, pamatojoties uz vides un ekonomisko izmaksu un ieguvumu novērtējumu un ņemot vērā attiecīgās iekārtas tehniskos parametrus, tās atrašanās vietu un vietējos vides apstākļus, var noteikt emisijas robežvērtības, kuras pārsniedz emisijas līmeni, kas saistīts ar labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem, kā aprakstīts LPTP atsaucēs dokumentos.</p> <p>Minētās emisijas robežvērtības attiecīgā gadījumā tomēr nedrīkst pārsniegt emisijas robežvērtības, kas noteiktas V līdz VIII pielikumā.</p> <p>Komisija var noteikt kritērijus šajā punktā minētās atkāpes piešķiršanai.</p> <p>Pasākumus, kas paredzēti šīs direktīvas nebūtisku elementu grozīšanai, papildinot to, pieņem saskaņā ar 69. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.</p>	<p>Atkāpjoties no 2. punkta 2. daļas, kompetentā iestāde atsevišķos gadījumos, pamatojoties uz vides un ekonomisko izmaksu un ieguvumu novērtējumu un ņemot vērā attiecīgās iekārtas tehniskos parametrus, tās atrašanās vietu un vietējos vides apstākļus, var noteikt emisijas robežvērtības, kuras pārsniedz emisijas līmeni, kas saistīts ar labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem, kā aprakstīts LPTP atsaucēs dokumentos.</p> <p>Minētās emisijas robežvērtības attiecīgā gadījumā tomēr nedrīkst pārsniegt emisijas robežvērtības, kas noteiktas V līdz VIII pielikumā.</p> <p>~~Komisija var noteikt kritērijus šajā punktā minētās atkāpes piešķiršanai.~~</p> <p>~~Pasākumus, kas paredzēti šīs direktīvas nebūtisku elementu grozīšanai, papildinot to, pieņem saskaņā ar 69. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.~~</p>

Pamatojums

Reģionu komiteja kategoriski iebilst pret Komisijas priekšlikumu noteikt kritērijus, lai pieļautu atkāpes, pamatojoties uz vietējiem apstākļiem, saskaņā ar komitoloģijas procedūru (16. panta 3. punkts). Kritērijus pieļaujamo atkāpju piešķiršanai vajadzētu definēt direktīvā (tādējādi tos būtu jānosaka ar koplēmuma procedūru) un nākotnē tos ES līmenī nevajadzētu noteikt ar komitoloģijas procedūru, kura neparedz apspriešanos ar Reģionu komiteju vai citiem vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvjiem. Ņemot vērā atšķirīgos vietējos un reģionālos apstākļus, ir ļoti grūti vai pat neiespējami noteikt vienotus kritērijus ES līmenī. Atkāpju procedūra ietver pietiekamas garantijas, ka tiks novērsta ļaunprātīga izmantošana, jo atļauju izsniedzēji var pieļaut atkāpes vienīgi, pamatojoties uz ietekmes novērtējumu (16. panta 3. punkts), un viņiem ir obligāti jāuzrāda pamatojums un jānodrošina tā publiska pieejamība (26. panta 3. punkta f) apakšpunkts). Ņemot vērā subsidiaritātes principu, vietējo vides apstākļu vērtējums salīdzinājumā ar vides aizsardzības izmaksām un ieguvumiem, kā arī tehniskajām iespējām būtu jāveic vietējām un reģionālajām pašvaldībām demokrātiskā procesā.

Briselē, 2008. gada 9. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Eiropas darba mobilitātes rīcības plāns (2007–2010)”

(2008/C 325/11)

REĢIONU KOMITEJA

- pauž lielu atbalstu Komisijas viedoklim, ka “darba ņēmēju mobilitāte ir galvenais instruments vienotā tirgus efektīvai darbībai un būtisks elements, kas ļauj lielākam skaitam cilvēku atrast labāku darbu, un tas ir Lisabonas stratēģijas galvenais mērķis”;
- uzsver, ka “mobilitāte” šajā kontekstā jāizprot un jāveicina gan kā ģeogrāfiskā mobilitāte (pārvietošanās kā vienas valsts teritorijā, tā arī starp dalībvalstīm), gan kā saimnieciskā un sociālā mobilitāte un mobilitāte darba maiņas nolūkā;
- atbalsta Komisijas mērķi veicināt sabiedrības izpratni par mobilitātes iespējām un priekšrocībām un uzsver īpašo nozīmi, kāda var būt vietējām un reģionālajām pašvaldībām attiecīgās informācijas izplatīšanā;
- aicina līdz rīcības programmas beigām 2011. gadā novērst visus tiesiskos un administratīvos šķēršļus darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai. Tas nozīmē, ka
  - jānovērš visi atlikušie šķēršļi to 10 dalībvalstu darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai, kuras pievienojās 2004. gadā, un no Bulgārijas un Rumānijas,
  - ierobežojumi nav jāattiecina uz jaunajām dalībvalstīm, tiklīdz tās būs pievienojušās ES;
- iesaka vietējām un reģionālajām pašvaldībām palielināt iespējas īstermiņa un vidēja termiņa norīkojumiem darbā personām no citām dalībvalstīm;
- uzskata, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām jābūt juridiski pilnvarotām, lai veiktu minētos uzdevumus saistībā ar darba ņēmēju mobilitāti, jo īpaši vietējā un reģionālajā līmenī informētu darba ņēmējus un darba devējus. Tikpat ir svarīgi, lai vajadzības gadījumā valstu un ES iestādes piešķirtu tām šādas kompetences.

Ziņotājs: Dave QUAYLE kgs (UK/PSE), *Trafford* pilsētas domes loceklis

Atsauces dokuments

Eiropas Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Mobilitāte — instruments darbavietu skaita un kvalitātes palielināšanai. Eiropas darba mobilitātes rīcības plāns (2007–2010)"

COM(2007) 773 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas piezīmes

1. pauž lielu atbalstu Komisijas viedoklim, ka "darba ņēmēju mobilitāte ir galvenais instruments vienotā tirgus efektīvai darbībai un būtisks elements, kas ļauj lielākam skaitam cilvēku atrast labāku darbu, un tas ir Lisabonas stratēģijas galvenais mērķis";

2. uzsver, ka "mobilitāte" šajā kontekstā jāizprot un jāveicina gan kā ģeogrāfiskā mobilitāte (pārvietošanās kā vienas valsts teritorijā, tā arī starp dalībvalstīm), gan kā saimnieciskā un sociālā mobilitāte un mobilitāte darba maiņas nolūkā;

3. uzsver, ka saskaņā ar pieņemtajiem elastdrošības principiem mobilitāte būtu jāuzskata par darba ņēmēju brīvprātīgu izvēli un jāatbalsta, lai samazinātu ar to saistīto risku un vairotu gan darba ņēmēju, gan darba devēju ieguvumus;

Pasākumi pēc 2002. gada rīcības plāna

4. piekrīt, ka jāpārveido izglītības un apmācības sistēmas, lai tās būtu atbilstīgākas darba tirgus vajadzībām, un jāpanāk cilvēku sagatavotība mobilitātei, veicot valodu apmācību un prasmju pilnveidošanu;

5. atbalsta juridisku un administratīvu šķēršļu novēršanu un citās valstīs iegūtas kvalifikācijas atzīšanas sekmēšanu;

6. piekrīt, ka jāizveido vienots informācijas portāls par mobilitāti, pamatojoties uz *EURES* darba piedāvājumu sistēmu;

Darba mobilitātes rīcības plāns (2007–2010)

7. atbalsta plānus uzlabot spēkā esošos tiesību aktus un administratīvās procedūras saistībā ar darba ņēmēju mobilitāti, lai nodrošinātu, ka mobilitātes tiesību izmantošana nav par iemeslu sociālā nodrošinājuma aizsardzības zudumam vai citam nesamērīgam riskam;

8. atzīst, ka visos pārvaldības līmeņos (vietējā, reģionālajā, valsts un ES līmenī) ar politiskiem pasākumiem jāatbalsta darba mobilitātes mērķis;

9. piekrīt, ka *EURES* kā instruments jāpilnveido, lai atvieglotu darba ņēmēju un viņu ģimeņu mobilitāti;

10. atbalsta Komisijas mērķi veicināt sabiedrības izpratni par mobilitātes iespējām un priekšrocībām un uzsver īpašo nozīmi, kāda var būt vietējām un reģionālajām pašvaldībām attiecīgās informācijas izplatīšanā;

11. atzinīgi vērtē Eiropas Darba mobilitātes partnerību — iniciatīvu, ar ko izveidos to ieinteresēto personu tīklu, kuras apņēmušās veicināt darba mobilitāti ES (14. pasākums), — un to, ka programmai *PROGRESS* paredzēts piešķirt līdzekļus, lai finansētu eksperimentālas darbības, labas prakses apmaiņu, jaunizgudrojumu rezultātu izplatīšanu un novatorisku programmu uzsākšanu (15. pasākums);

12. aicina līdz rīcības programmas beigām 2011. gadā novērst visus tiesiskos un administratīvos šķēršļus darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai. Tas nozīmē, ka

i) jānovērš visi atlikušie šķēršļi to 10 dalībvalstu darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai, kuras pievienojās 2004. gadā, un no Bulgārijas un Rumānijas,

ii) ierobežojumi nav jāattiecina uz jaunajām dalībvalstīm, tiklīdz tās būs pievienojušās ES;

13. lai stratēģija gūtu panākumus, proti, mobilitāte kļūtu iespējama visiem darba ņēmējiem, kas vēlas meklēt darbu citā dalībvalstī, nepieciešami šādi pasākumi:

i) informācija par darba piedāvājumiem citās dalībvalstīs būtu jāsniedz ar *EURES*, valstu nodarbinātības dienestu, starpniecību, bet vietējā un reģionālajā līmenī — ar vietējo vai reģionālo iestāžu starpniecību;

ii) dalībvalstis būtu jāmudina savās nodarbinātības un mūžizglītības stratēģijās kā prioritāti iekļaut ģeogrāfisko un profesionālo mobilitāti (5. pasākums);

iii) darba ņēmējiem jābūt informētiem par savām tiesībām meklēt darba vietu citās dalībvalstīs un par formalitātēm, kā viņi to var izdarīt un kas viņiem jādara, lai šajā sakarā saglabātu savas sociālā nodrošinājuma tiesības;

iv) darba devējiem, jo īpaši vietējā līmeņa mazos un vidējos uzņēmumos, jābūt izpratnei par to, ka viņi, ievērojot visus spēkā esošos darba, darba drošības un sociālās drošības tiesību aktus, var pieņemt darbā darbiniekus no citām dalībvalstīm, un par iespējamiem abpusējiem ieguvumiem šajā sakarā;

v) lielāka uzmanība jāpievērš valodu apguvei un daudzvalodības veicināšanai;

- vi) jāveicina kvalifikācijas, tajā skaitā profesionālās kvalifikācijas, atzīšana citās valstīs;
  - vii) sociālie partneri jāiesaista visos darba mobilitātes jautājumos;
  - viii) jāpanāk pensijas tiesību pārvedamība (4. pasākums) un elastīgāki sociālā nodrošinājuma noteikumi dalībvalstīs un pārrobežu kontekstā;
  - ix) atbilstīga apmācība jānodrošina vietējo, reģionālo un valsts varas iestāžu darbiniekiem, kas nodarbojas ar visiem jautājumiem saistībā ar darba ņēmēju, kas citās valstīs meklē darbu, mobilitāti, lai viņi spētu ātri sniegt pareizu informāciju un palīdzēt darba ņēmēju saziņā ar uzņemošās valsts kompetentajām iestādēm, izmantojot tiesības uz sociālo aizsardzību;
14. lai nodrošinātu, ka šāda mobilitāte nerada saspīlētas attiecības un sociālo nestabilitāti uzņēmējvalstu sabiedrībās, uzskata, ka
- i) Eiropas Komisija jāatbalsta godīgas mobilitātes koncepcijas popularizēšanā;
  - ii) jāturpina apkarot nedeklarēts darbs un sociālais dempings (6. pasākums);
  - iii) jāatbalsta vispārējais princips, ka migrējošiem darba ņēmējiem ir nodrošināts tāds pats atalgojums, darba apstākļi un līdztiesīgi nosacījumi kā uzņēmējvalstī tādā pašā darba vietā vai nozarē nodarbinātajiem;
  - iv) jāatbalsta migrējošo darba ņēmēju un uzņēmējvalstī nodarbināto sociālās solidaritātes un integrācijas koncepcija;

Vietējo un reģionālo pašvaldību nozīme darba ņēmēju mobilitātes sekmēšanā

15. uzskata, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir izšķirīga nozīme, līdztekus pārējām valstu un Eiropas aģentūrām sniedzot informāciju par darba piedāvājumiem citās dalībvalstīs un par attiecīgo praktisko norisi;

16. uzskata par nepieciešamu nodrošināt, ka vietējie darba devēji, jo īpaši mazos un vidējos uzņēmumos, ir informēti par savām tiesībām pieņemt darba ņēmējus no visas ES un, ja vēlas, sniegt arī praktisku palīdzību un padomus;

17. atzīst, ka vietējās un reģionālās pašvaldības bieži ir svarīgākās iestādes, kas nodrošina izglītības pakalpojumus pamatskolās un vidusskolās, un uzskata, ka tajos būtu jāiekļauj valodu apmācība, daudzvalodības veicināšana un jāpilnveido nepieciešamās prasmes izmantot dažādu kultūru pieredzi, lai cilvēkus sagatavotu dzīvei un darbam citādā kultūras vidē;

18. uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības sekmē un nodrošina mūžizglītību (bieži vien sadarbībā ar citām aģentūrām);

19. vērš uzmanību uz to, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir lielākie darba devēji un tās būtu jāaicina meklēt darba ņēmējus visās ES dalībvalstīs, lai aizpildītu vakances; iesaka vietējām un reģionālajām pašvaldībām palielināt iespējas īstermiņa un vidēja termiņa norīkojumiem darbā personām no citām dalībvalstīm.

Lai veiktu minētos uzdevumus un kopumā piedalītos darba ņēmēju mobilitātes jautājuma risināšanā, vietējām un reģionālajām pašvaldībām nepieciešams

— *juridiskais pamats un kompetences*

20. Uzskata, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām jābūt juridiski pilnvarotām, lai veiktu minētos uzdevumus saistībā ar darba ņēmēju mobilitāti, jo īpaši vietējā un reģionālajā līmenī informētu darba ņēmējus un darba devējus. Tikpat ir svarīgi, lai vajadzības gadījumā valstu un ES iestādes piešķirtu tām šādas kompetences.

— *resursi*

21. Uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kuru teritorijā liels skaits migrējošo darba ņēmēju uzsāk darbu un dzīvi, var gulties smaga nasta, jo īpaši tad, ja pārmaiņas notiek pēkšņi. Sevišķi tas skar sociālos pakalpojumus, izglītību, veselības aprūpi un dzīvojamo fondu, tādēļ jāpiešķir līdzekļi minēto problēmu risināšanai. Tas ne tikai palīdz jaunatnācējiem, bet arī ļauj mazināt iespējamo spriedzi starp migrējošiem darba ņēmējiem un uzņēmējvalsts iedzīvotājiem. Tādēļ RK atbalsta centienus apkopot statistikas datus par dažādu darba tirgus dalībnieku vajadzībām un ES līmenī apmainīties ar šo informāciju, lai uzlabotu nodarbināto kustības plānošanu un pārvaldību. Lai efektīvāk vadītu Eiropas migrantu pieplūdumu, valsts, vietējām un reģionālajām pārvaldes iestādēm ir, savstarpēji sadarbojoties, jāplāno, kā sniegt šādus sociālos pakalpojumus. Tas vajadzīgs gan tāpēc, ka nākotnē ievērojami pieaugs darbaspēka iekšējā migrācija starp Eiropas valstīm, gan arī tāpēc, ka nepietiekama plānošana un no tās izrietoša sociālā spriedze un sliktas attiecības sabiedrībā kaitētu iekšējai migrācijai starp Eiropas valstīm un pat varētu apdraudēt Eiropas vienotību.

22. Resursiem jābūt arī pieejamiem, lai sniegtu informāciju par darba mobilitāti un veicinātu valodu mācīšanos.

— *informētība un "labas prakses" pieejamība*

23. Uzsver RK vēlmi turpināt darbību saistībā ar darba mobilitātes jautājumu, gan to popularizējot, gan arī meklējot labas prakses piemērus, lai pēc tam nodrošinātu to plašu pieejamību pārējām vietējām un reģionālām pašvaldībām;

24. aicina vietējās un reģionālās pašvaldības sadarboties ar pārējām analogām dalībvalstu organizācijām, lai izstrādātu "labu praksi" šajā jomā un pēc tam to popularizētu gan dalībvalstīs, gan Eiropas Savienībā (7. un 15. pasākums).

Eures

25. Atbalsta Komisijas centienus pilnveidot un stiprināt EURES kā vienotu instrumentu darba ņēmēju un viņu ģimeņu mobilitātes veicināšanai". Tomēr, lai ievērotu subsidiaritāti, minētais instruments jāiekļauj valstu, reģionālā un vietējā līmeņa struktūrās;

26. piekrīt Komisijai, ka viens no svarīgākajiem EURES uzdevumiem ir "veicināt izpratni par vienlīdzīgas attieksmes principu un darba standartu ievērošanu Eiropas darba tirgos" (9. pasākums);

27. piekrīt, ka būtu "jāuzlabo EURES pakalpojumi, lai pielāgotu tos darba ņēmēju īpašu kategoriju vajadzībām (ilgstošiem bezdarbniekiem, gados jauniem darba ņēmējiem, gados vecākiem darba ņēmējiem, sievietēm u.c.)" (10. pasākums).

Briselē, 2008. gada 9. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “plašsaziņas līdzekļu lietotprasmē” un “radošais saturs tiešsaitē”

(2008/C 325/12)

REĢIONU KOMITEJA,

- aicina Padomi un Eiropas Parlamentu turpmāk attīstīt politiku plašsaziņas līdzekļu lietotprasmē jomā (izstrādājot programmas ar stratēģiskiem mērķiem un uzraugot progresu) un pieņemt ieteikumu par plašsaziņas līdzekļu lietotprasmē, ņemot vērā RK atzinumu un subsidiaritātes principu. nākamajā MEDIA programmā vajadzētu iekļaut īpašu nodaļu par plašsaziņas līdzekļu lietotprasmē. Līdztekus vai kā alternatīva būtu jāuzsāk izmēģinājuma projekti, ko finansēs ES;
- uzsver, ka ziņojumos saskaņā ar direktīvas par audiovizuālo plašsaziņas līdzekļu pakalpojumiem 26. pantu un, Komisijai un dalībvalstīm īstenojot attiecīgos pasākumus, ir jāņem vērā pastāvošās atšķirības un Eiropas reģionos panāktais progress plašsaziņas līdzekļu lietotprasmē jomā, kā arī jānorāda labas prakses piemēri, ko izmanto vietējās un reģionālās pašvaldībās un citas iesaistītās puses;
- aicina valsts iestādes un reģionālās un vietējās pašvaldības atbalstīt plašsaziņas līdzekļu lietotprasmē un atvieglot jo īpaši pilsoniskās sabiedrības līdzdalību. Komiteja iesaka vietējām un reģionālajām pašvaldībām izstrādāt sadarbības projektus plašsaziņas līdzekļu lietotprasmē jomā gan formālā, gan neformālā izglītībā un apmācībā, kas domāti iedzīvotājiem, jo īpaši bērniem un jauniešiem, personām ar invaliditāti un sociālajām grupām, kurām draud atstumtība;
- aicina vietējās un reģionālās pašvaldības ieņemt vadošo lomu kultūras un valodas mantojuma pārvaldībā, izmantojot radošu saturu tiešsaitē — veicinot jaunus uzņēmējdarbības modeļus radošajā industrijā un plašsaziņas līdzekļos, veicinot radošu darbu, ko (līdz-)finansē plašsaziņas līdzekļu organizācijas, vai pat ieviešot e-pārvaldību;
- kritiski vērtē to, ka Komisija nav ņēmusi vērā nozares, kas strauji attīstās un kurā ietilpst tiešsaitē pieejamais radošais saturs, ietekmi uz kultūras un sociālo jomu: ierosinātā ieteikuma piemērošanas jomā un “forumā par satura pakalpojumiem tiešsaitē” jāiekļauj kultūras daudzveidība.

Ziņotāja: Evangelia SCHOINARAKI-ILIAKI kdze (EL/PSE), Heraklionas departamenta prefekte

Atsauces dokumenti

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas pieeja, kā sekmēt plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi digitālajā vidē"

COM(2007) 833 galīgā redakcija

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par tiešsaistē pieejamu radošo saturu vienotajā tirgū

COM(2007) 836 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

A. Plašsaziņas līdzekļu lietotprasme ⁽¹⁾

1. tā kā Komitejai jāveicina sociālā kohēzija reģionālajā līmenī un šā procesa būtisks faktors ir digitālā konverģence, tā atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi digitālajā vidē, it īpaši Komisijas izstrādāto jēdziena "plašsaziņas līdzekļu lietotprasme" visaptverošo definīciju, proti, tā ir spēja un iespējas piekļūt plašsaziņas līdzekļiem un tos izmantot, kā arī zināšanas par to darbību un spēja kritiski izvērtēt to saturu;

2. atbalsta Komisijas paziņojumā noteiktās prioritātes un izvirzītos mērķus un īpaši uzsver, ka Reģionu komitejas izpratnē plašsaziņas līdzekļu lietotprasme nozīmē

a) atbalstu iedzīvotājiem, lai viņu, it īpaši jauniešu (kas vienlaikus ir patērētāji un radoša satura autori) vidū veicinātu plašsaziņas līdzekļu aktīvu un radošu izmantošanu. Jāveicina gan darbaspējīga vecuma iedzīvotāju, gan gados vecāku cilvēku prasme lietot plašsaziņas līdzekļus;

b) atbalstu sabiedrības kritiskai attieksmei pret visiem plašsaziņas līdzekļiem;

c) viedokļu daudzveidības veicināšanu plašsaziņas līdzekļos;

d) ieguldījumu diskusijās par komerciālo reklāmu un jautājumiem, kas saistīti ar privātās dzīves neaizskaramību un aizsardzību;

e) iedzīvotāju plašas līdzdalības veicināšanu, ņemot vērā, ka plašsaziņas līdzekļiem ir būtiska nozīme Eiropas audiovizuālā mantojuma veicināšanā, vietējās un reģionālās identitātes attīstīšanā, starpkultūru dialoga un demokrātijas sekmēšanā;

f) sociālās iekļaušanas veicināšanu;

⁽¹⁾ Pēc plašām diskusijām ar iedzīvotājiem un attiecīgām iesaistītājām pusēm ziņotāja uzskata, ka termins "γραμματισμός", kas ir angļu termina "literacy" tulkojums grieķu valodā, nav piemērots, jo tas skaidri neatspoguļo šā jēdziena saturu. Tādēļ ziņotāja ierosina atzinumā izmantot nevis terminu "γραμματισμός", bet gan terminu "αγωγή" (vai arī "παιδεία"), kas nozīmē "plašsaziņas līdzekļu lietotprasme" (tulkotāja piezīme: terminoloģijas izmaiņas grieķu valodā izstrādātajā atzinumā neietekmē terminoloģiju franču [kā arī latviešu] valodā).

g) vienādas iespējas piekļūt jauniem plašsaziņas līdzekļiem un jaunām tehnoloģijām, ņemot vērā, ka telekomunikācijas un plašsaziņas līdzekļi iegūst aizvien būtiskāku nozīmi gandrīz visās dzīves jomās;

3. norāda uz Padomes 2008. gada 21. maija secinājumiem ⁽²⁾ un šajā sakarā

— atgādina, ka plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes veicināšana ir viena no RK prioritātēm kopš 2004. gada;

— atzinīgi vērtē Padomes veiktos pasākumus, lai, neraugoties uz metožu un progresu atšķirībām dalībvalstīs, veicinātu plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi;

— piekrīt Padomes viedoklim, ka ir svarīgi veikt informācijas un labas prakses apmaiņu, lai veicinātu plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi, piebilstot, ka to var darīt vienlaicīgi ar pasākumiem, ko veic vietējās un reģionālās pašvaldības, kurām var būt liela nozīme šajā jomā;

— uzskata, ka plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi var veicināt, piešķirot papildu finansējumu pasreizējām un arī jaunām iniciatīvām;

Plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes veicināšana ES līmenī

4. atgādina, ka jau 2004. gadā ⁽³⁾ Reģionu komiteja aicināja Komisiju īpašu uzmanību pievērst plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes veicināšanai visās ES dalībvalstīs un katrai no tām nodrošināt minimālās informācijas apjomu. Tādēļ Komiteja atzinīgi vērtē faktu, ka Komisija, izstrādājot attiecīgu paziņojumu, ir uzsākusi Kopienas politiku plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes jomā;

5. aicina Komisiju sadarbībā ar visām ES iestādēm un vietējām un reģionālajām pašvaldībām turpināt attīstīt politiku plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes jomā (izstrādājot programmas ar stratēģiskiem mērķiem un uzraugot progresu) un šajos jautājumos pastiprināt sadarbību ar ANO Izglītības, Zinātnes un kultūras organizāciju (UNESCO) un Eiropas Padomi;

⁽²⁾ Padomes secinājumi par Eiropas pieeju, kā sekmēt plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi digitālajā vidē (Izglītības, jauniešu lietu un kultūras ministru padomes 2868. sanāksme Briselē 2008. gada 21. maijā).

⁽³⁾ CdR 67/2004 fin.

6. aicina Padomi un Eiropas Parlamentu pieņemt priekšlikumu par plašsaziņas līdzekļu lietotpraksi, kā minēts paziņojumā, ņemot vērā šo RK atzinumu un subsidiaritātes principu, kā arī ES dalībvalstu vietējo un reģionālo pašvaldību kompetenci plašsaziņas līdzekļu lietotprakses jomā;

7. atzinīgi vērtē faktu, ka saskaņā ar jaunās direktīvas par audiovizuālo plašsaziņas līdzekļu pakalpojumiem 26. pantu Komisija iesniegs ziņojumus, vienlaikus atzīmējot, ka šajos ziņojumos un, Komisijai un dalībvalstīm īstenojot attiecīgos pasākumus, ir jāņem vērā pastāvošās atšķirības un Eiropas reģionos panāktais progress plašsaziņas līdzekļu lietotprakses jomā, kā arī jāveicina laba prakse, ko piemēro vietējās un reģionālās pašvaldības un iesaistītās puses;

8. atzinīgi vērtē faktu, ka Komisija palielina centienus, lai izmantotu zināšanas, kas iegūtas, visā Eiropas Savienībā reģionālajā un vietējā līmenī īstenojot programmas plašsaziņas līdzekļu lietotprakses jomā, kā arī veicinot dialoga forumus, pieredzes apmaiņu un labas prakses apmaiņas tīklus;

9. aicina ES iestādes nākamajā MEDIA programmā iekļaut īpašu nodaļu par plašsaziņas līdzekļu lietotpraksi, jo pašreizējā programmā šim jautājumam ir veltīta vienīgi neliela uzmanība. Komiteja aicina Komisiju līdztekus vai kā alternatīvu uzsākt plašsaziņas līdzekļu lietotprakses jomā izmēģinājuma projektus, ko finansēs ES;

10. uzsver, ka Eiropas Savienības pašreizējo programmu un iniciatīvu, piemēram, iniciatīvas "Drošāks internets", iespējas ir daudz ierobežotākas, lai izvērstu labu praksi plašsaziņas līdzekļu lietotprakses jomā un īstenotu tās apmaiņu. Tādēļ Komiteja aicina Komisiju šo programmu pārskatīšanas gaitā tās saskaņot un tajās iekļaut ar plašsaziņas līdzekļu lietotpraksi saistītus jautājumus;

Plašsaziņas līdzekļu lietotprakses veicināšana valsts, reģionālajā un vietējā līmenī

11. aicina valsts iestādes un reģionālās un vietējās pašvaldības atbalstīt iniciatīvas, projektus un programmas plašsaziņas līdzekļu lietotprakses jomā, kuru galveni mērķi ir

a) veicināt sadarbību starp visām iesaistītajām pusēm, it īpaši audiovizuālās nozares pārstāvjiem (kino, televīziju, radio, interneta satura producentiem un piegādātājiem), plašsaziņas līdzekļu organizācijām, izglītības iestādēm, regulatīvajām iestādēm, pētniecības institūtiem, kultūras institūtiem un sociālajām organizācijām;

b) pakalpojumu, kas veicina plašsaziņas līdzekļu lietotpraksi, darbība;

c) novērtēt vietējā un reģionālajā līmenī panākto progresu plašsaziņas līdzekļu lietotprakses jomā;

d) īstenot informācijas kampaņas par plašsaziņas līdzekļu lietotprakses jautājumiem, veicināt plašsaziņas līdzekļu informācijas centru darbību (*media desks* — informācijas centri, kur var iegūt informāciju par jautājumiem, kas saistīti ar MEDIA programmām) un izveidot reģionālus informācijas centrus, kas pievēršas jautājumiem saistībā ar plašsaziņas līdzekļu lietotpraksi;

e) īstenot iniciatīvas un veicināt politikas, kuru mērķis ir Eiropas izcelsmes satura producēšana un izplatīšana, kā arī pilsoniskās sabiedrības līdzdalība plašsaziņas līdzekļu attīstīšanā;

f) veicināt līdzdalību valsts un Kopienas mēroga sadarbības tīklos;

12. aicina valsts iestādes īpaši sekmēt pilsoniskās sabiedrības līdzdalību, jo diskusijās par plašsaziņas līdzekļu lietotpraksi pašreiz iesaistās vienīgi nedaudzas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, vienlaikus uzsverot, ka aktīvāk jāiesaista arī dalībvalstu un reģionu regulatīvās iestādes;

13. atzinīgi vērtē faktu, ka Komisija īpaši atzīmē vietējo reģionālo pašvaldību būtisko atbalstu neformālās izglītības jomā īstenojamajām iniciatīvām, vienlaikus norādot, ka daudzos gadījumos vietējās un reģionālās pašvaldības ir atbildīgas arī par to, lai ar plašsaziņas līdzekļu lietotpraksi saistītos jautājumus iekļautu visu līmeņu oficiālajā izglītības sistēmā;

14. aicina vietējās un reģionālās pašvaldības ar plašsaziņas līdzekļu lietotpraksi saistītos jautājumus iekļaut mācībspēku apmācības programmās, skolu un mūzizglītības programmās, kā arī veicināt izglītojošus plašsaziņas līdzekļus un attīstīt skolēnu un studentu prasmes multivides izmantošanā un radīšanā;

15. lai veicinātu plašsaziņas līdzekļu lietotpraksi, Komiteja aicina vietējās un reģionālās pašvaldības attīstīt valsts sektora un privātā sektora iesaistīto pušu ilgtermiņa sadarbību gan formālās, gan neformālās izglītības un apmācības jomā (piemēram, vietēja un/vai reģionāla mēroga laikrakstu izdevēji, kas veicina izglītošanos presē un elektronisko žurnālistiku skolās, kino festivāli, kas ietver pasākumus plašsaziņas līdzekļu lietotprakses jomā, attiecīgas kampaņas, ko organizē publiskie audiovizuālie kanāli un uzņēmumi, kas izplata aparatūru un programmatūru);

16. mudina dalībvalstis veicināt plašsaziņas līdzekļu lietotpraksi, īstenojot Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumu par filmu mantojumu un ar to saistīto industriālo darbību konkurētspēju⁽⁴⁾, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumu par nepilngadīgo personu un cilvēka cieņas aizsardzību un par tiesībām uz atbildi saistībā ar Eiropas audiovizuālo un tiešsaistes informācijas pakalpojumu nozares konkurētspēju⁽⁵⁾;

⁽⁴⁾ Ieteikums Nr. 2005/865/EK.

⁽⁵⁾ Ieteikums Nr. 2006/952/EK.

Plašsaziņas līdzekļu lietotprasme un komerciāli paziņojumi (reklāma)

17. atkārtoti norāda uz atzinumā par jauno direktīvu audiovizuālo plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu jomā ⁽⁶⁾ izteikto nostāju, kurā Komiteja aicināja apsvērt iespēju aizliegt reklāmu bērnu raidījumos un ziņu programmās, un pauž nožēlu, ka tās viedoklis nav ņemts vērā. Turklāt Komiteja neatbalsta Komisijas viedokli, ka plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes veicināšana ir piemērotāka metode nekā reklāmas aizliegums ⁽⁷⁾. Lai arī Komiteja pilnībā atzīst, ka iedzīvotāji, it īpaši bērni un jaunieši, ir labāk jāizglīto un jāattīsta racionāla un kritiska pieeja plašsaziņas līdzekļiem, tā tomēr pauž šaubas par bērnu spēju atšķirt raidījuma materiālu no reklāmas vai pareizi novērtēt reklāmu. Tādēļ Komiteja uzskata, ka šī joma jāregulē ar attiecīgu tiesību aktu palīdzību un dalībvalstīs jāpastiprina regulatīvi noteikumi;

18. atbalsta Komisijas viedokli, ka šajā jomā jāattīsta laba prakse un ar to ir jāapmainās. Tādēļ ir jāizstrādā un jāievieš ētikas kodekss un vajadzības gadījumā — pašregulējuma un kopregulējuma sistēma. Turklāt jāaizsargā patērētāju tiesības, ja runa ir par satura pakalpojumiem, lai nodrošinātu pakalpojumu kvalitātes atbilstību ticamības un pamatotības kritērijiem;

19. aicina visos pārvaldības līmeņos īstenot programmas plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes jomā, ko finansē no publiskiem vai privātiem līdzekļiem, nodrošinot to pārredzamību, lai nepārprotami būtu redzamas iesaistīto pušu (it īpaši privātā sektora) intereses;

Plašsaziņas līdzekļu lietotprasme saistībā ar audiovizuāliem darbiem un saturu tiešsaistē

20. mudina vietējās un reģionālās pašvaldības, izmantojot dalībvalstu un ES atbalstu, popularizēt pasākumus, kuru pamatā ir Komisijas paziņojumā noteiktās prioritātes. Minētie pasākumi iedzīvotājiem un jo īpaši bērniem un jauniešiem, personām ar invaliditāti un sociālajām grupām, kurām draud sociāla atstumtība, paredz:

- a) iepazīstināt ar Eiropas kultūras mantojumu un rosināt lielāku interesi par Eiropas audiovizuālajiem darbiem;
- b) sniegt iedzīvotājiem iespēju pašiem vērot, kā top audiovizuālie darbi un pakalpojumi, un iegūt zināšanas radošuma jomā, kā arī paust viedokli un izziņāt savu kultūras identitāti;
- c) izprast intelektuālā īpašuma tiesību nozīmību;
- d) kritiski izvērtēt tiešsaistes saturu un lietotājiem labāk apgūt meklētājprogrammu lietojumu;

⁽⁶⁾ CdR 106/2006 fin.

⁽⁷⁾ Skatīt komisāres Reding kdzes deklarāciju un Komisijas paziņojumu preseī IP/07/1970.

e) veicināt e-integrāciju iedzīvotāju vidū, kā Komiteja atzīmējusi atzinumā, ko tā izstrādājusi par šo tematu ⁽⁸⁾;

21. atzīmē nepieciešamību iekļaut Eiropas audiovizuālo mantojumu dalībvalstu, reģionu un pilsētu izglītības un kultūras politikā, kā ar atbalstīt un popularizēt jaunus satura radītājus, kam pieder Eiropas audiovizuālās nozares nākotne. Šajā sakarā Komiteja jau iepriekš sniegtajos ieteikumos ⁽⁹⁾ atbalstījusi nostāju piešķirt reģionālajiem un vietējiem audiovizuālajiem festivāliem lielāku finansējumu un atbalstu, lai rosinātu jauno Eiropas satura radītāju darbu popularizēšanu, uzlabotu profesionālo apmācību audiovizuālajā jomā valstīs un reģionos, kuros producēšana ir vāji attīstīta, vai arī kuros ir ģeogrāfiski vai valodas ierobežojumi;

B. Tiešsaistē pieejams radošais saturs vienotajā tirgū ⁽¹⁰⁾

22. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu "Tiešsaistē pieejams radošais saturs vienotajā tirgū" un atbalsta Komisijas viedokli, ka tiešsaistē pieejamu radošā satura pakalpojumu pārnese uz tiešsaistes vidi ir kardinālas pārmaiņas, ņemot vērā, ka digitālās tehnoloģijas sekmē audiovizuālu darbu izveidi un ļauj izplatīt radošo saturu audiovizuālajā tirgū, kuram nav robežu, vienlaikus ar ierīču, tīklu un pakalpojumu starpniecību atvieglojot piekļuvi radošajam saturam. Minētais saturs nozīmē audiovizuālus *jaunradītus darbus* tiešsaistē, piemēram, filmas, televīziju, mūziku, radio, spēles tiešsaistē, izglītojošu saturu tiešsaistē, kā arī lietotāju radītu saturu;

23. uzskata, ka jāveic vairāk pasākumu, lai pilnībā mobilizētu Eiropas radošā satura potenciālu, kuru mērķis ir sekmēt gan Eiropas radošu un augstvērtīgu darbu producēšanu, gan to pieejamību un apriti, veicināt Eiropas kultūras daudzveidību un palielināt konkurētspēju;

24. uzskata, ka problēmas, kas rodas, jārisina ne vien ES, dalībvalstīm, satura producentu un izplatīšanas uzņēmumiem, tīklu lietošanas uzņēmējsabiedrībām, tiesību turētājiem, patērētājiem un neatkarīgām reglamentējošām struktūrām, bet arī vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

25. aicina vietējās un reģionālās pašvaldības ieņemt vadošo lomu kultūras un valodas mantojuma pārvaldībā, vietējās radošajās nozarēs un plašsaziņas līdzekļu sekmēt jaunus uzņēmējdarbības modeļus, rosināt radošu darbu īstenošanu, kurus (līdz-) finansē plašsaziņas līdzekļu institūti un organizācijas, kā arī ieviest e-pārvaldību, sniedzot pakalpojumus ar dažādu kanālu starpniecību;

⁽⁸⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽⁹⁾ CdR 303/2004 fin.

⁽¹⁰⁾ Pēc plašām diskusijām ar iedzīvotājiem un noteiktām iesaistītajām pusēm, ziņotāja uzskata, ka termins "γραμματισμός", kas grieķu valodā atveido angļu terminu "literacy", nav piemērots, tādēļ kas tas skaidri neatspoguļo ne šo jēdzienu, ne arī tā saturu. Tādēļ ziņotāja ierosina atzinumā grieķu valodā izmantot nevis terminu "επιγραμμακό", bet gan terminu "διαδραστικό", kas nozīmē "plašsaziņas līdzekļu lietotprasme." Šis terminoloģijas izmaiņas grieķu valodā izstrādātajā atzinumā neietekmē terminoloģiju franču valodā (ne arī latviešu valodā).

26. atbalsta divas būtiskākās, Komisijas paziņojumā minētās iniciatīvas, pirmkārt, priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumam par radošo saturu tiešsaistē un, otrkārt, ieinteresēto pušu diskusiju un sadarbības foruma izveidi, kura nosaukums ir "forums par satura pakalpojumiem tiešsaistē", lai sekmētu dialogu šajā jautājumā; un lūdz nodrošināt pārstāvību vietējā un reģionālā līmenī;

Radošais saturs tiešsaistē un kultūras daudzveidība

27. kritiski vērtē to, ka Komisija nav ņēmusi vērā ne tiešsaistes radošā satura nozares, kas strauji attīstās, ietekmi uz kultūras un sociālo jomu, ne arī ierosinājusi vajadzīgos pasākumus, lai sekmētu kultūras daudzveidību un nodrošinātu visu personu piekļuvi IKT priekšrocībām. Komiteja atzinumā par tematu "i2010⁽¹¹⁾" jau puda savu viedokli, ka politikas saistībā ar jauniem digitālajiem pakalpojumiem un plašsaziņas līdzekļiem, kā arī radošo saturu jāizstrādā, pamatojoties ne tikai uz ekonomiskajiem kritērijiem, bet jāņem vērā arī kultūras un sociālie kritēriji. Tādēļ ar radoša satura palīdzību jāveicina sociālā kohēzija un iekļautība, lai pirmām kārtām atbalstītu atstumtības riska grupas (sievietes, jauniešus, cilvēkus ar invaliditāti);

28. secina, ka politikā un tiesību aktos par tiešsaistē pieejamo radošo saturu jāpanāk līdzsvars starp minētā satura nozīmību, proti, tā sniegto labumu gan kultūras, gan ekonomikas jomā. Ņemot vērā arvien lielāku tādu nozaru savstarpējo atkarību kā kultūra, audiovizuālie līdzekļi un IKT, rodas nepieciešamība izstrādāt saskaņotu politiku attiecībā uz industriju, radošu uzņēmējdarbību un tiešsaistes saturu;

29. aicina Komisiju iekļaut kultūras daudzveidības aizsardzības aspektu tiešsaistes saturā, lai to īstenotu, un izvērtēt šādus jautājumus:

- a) gan priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumam par radošo saturu tiešsaistē, gan "radošā satura foruma" piemērošanas jomas paplašināšana, iekļaujot tajā kultūras daudzveidību;
- b) kā ES šajā sakarā plāno piemērot UNESCO konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu. Komiteja savā atzinumā par tematu "Eiropas darba kārtība kultūrai" aicināja Eiropas Komisiju, pamatojoties uz subsidiaritātes principu, veicināt pasākumus, lai piemērotu minēto starptautisko konvenciju⁽¹²⁾;
- c) kā ES piemēro EK līguma 151. panta 4. punktu kultūras jomā;
- d) informācijas un paraugprakses piemēru apmaiņa šajā jomā starp dalībvalstīm;

⁽¹¹⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽¹²⁾ CdR 172/2007 fin.

30. izvirza mērķi saglabāt kultūras daudzveidību un identitāti Eiropas daudzniecīgu sabiedrībā, nākotnes digitālajā vidē, un atkārtoti izsaka jau iepriekš paustos aicinājumus⁽¹³⁾, proti,

- a) nodrošināt satura un pakalpojumu pieejamību visās valodās, ņemot vērā, ka tiešsaistē pieejamā radošajā saturā arvien vairāk lieto vienu valodu;
- b) atbalstīt digitalizāciju, dublēšanu, subtitrēšanu un Eiropas audiovizuālo darbu daudzvalodu versiju izstrādi;
- c) nodrošināt, ka plašsaziņas līdzekļu nelineāro pakalpojumu sniedzēji veicina gan Eiropas producentu un neatkarīgu Eiropas producentkompāniju darbu producēšanu, gan to pieejamību;
- d) "pozitīvā diskriminācija" attiecībā uz Kopienas atbalsta pasākumiem valstīs, kurās tiešsaistes radošā satura producēšana ir vāji attīstīta, vai kurās ir ģeogrāfiski vai valodas ierobežojumi;
- e) digitālo bibliotēku izveidē ņemt vērā dažādu valodu reģionu lietotāju vajadzības, lai ciparu formātā sagatavota informācija būtu pieejama neatkarīgi no valsts robežām un lietošanas tiesībām;

Īpaši pasākumi

31. uzskata, ka pamatots ir Komisijas bažas par nezināmu autoru darbiem un faktu, ka daudzi mākslinieki joprojām šaubās par savu darbu izplatīšanu ar interneta starpniecību, jo baidās zaudēt kontroli nelikumīgas pavairošanas dēļ. Tas ir šķērslis gan Eiropas radošo darbu jaunu tirgu izveidei, gan arī kultūras daudzveidībai digitālajā vidē. Tādēļ Komiteja aicina dalībvalstis un vietējās un reģionālās pašvaldības sekmēt dialogu ar ieinteresētajām aprindām, kura mērķis ir rast pieņemamus risinājumus, lai noslēgtu līgumus starp tiesību īpašniekiem un izplatītājiem internetā un lai stiprinātu viņu saistības par 2006. gada Eiropas hartas par filmām tiešsaistē (*European Film Online Charter*) īstenošanu.

32. secina, ka pastāv pretrunas, proti, tiešsaistes satura pakalpojumu sniedzējam ir iespējas vērsties pie publikas starptautiskā mērogā, bet faktiski intelektuālā īpašuma tiesības tradicionāli attiecas uz kādu konkrētu ģeogrāfisku reģionu; konstatē arī atšķirības starp kultūras politikas mērķi, kas paredz palielināt Eiropas tiešsaistē pieejama radošā satura apriti un izplatību, un faktu, ka daudzi tiesību īpašnieki meklē iespējas iegūt atļaujas tikai nedaudzās dalībvalstīs, proti, tajās, kur viņiem tas ir ekonomiski izdevīgi;

33. izsaka gandarījumu par Komisijas ieceri vispirms sīkāk precizēt izvēlēto pieeju pašreizējo mehānismu uzlabošanā, tostarp daudzteritoriālās licencēšanas jomā, un pēc tam pētīt šo sarežģīto jautājumu, ko aplūkos minētajā priekšlikumā EP un Padomes ieteikumam;

⁽¹³⁾ CdR 106/2006 fin, CdR 33/2006 fin, CdR 252/2005 fin, CdR 303/2004 fin, CdR 67/2004 fin.

34. atkārtojot vienā no iepriekšējiem atzinumiem ⁽¹⁴⁾ pausto viedokli, atzīmē Komisijas sniegto atbalstu, lai izstrādātu digitālo tiesību pārvaldības sistēmu, un aicinājumu iesaistītajām pusēm noturēt kopīgas apspriedes, kuru laikā digitālo tiesību īpašniekus mudinās vienoties par savstarpējās izmantojamības līmeni;

35. tā kā lielākajai daļai visnenākā Eiropas kultūras mantojuma nepiemēro intelektuālā īpašuma tiesības un līdz ar to tas ir pieejams internetā, uzskata, ka īpaši svarīga ir tiesību aktu reforma saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, kas attiecas uz jaunāko laiku kultūras mantojumu ⁽¹⁵⁾;

36. atbalsta Komisijas ieceri ieviest sadarbības procedūras (ētikas kodeksus) starp piekļuves nodrošinātājiem/pakalpojumu sniedzējiem, satura veidotājiem, tiesību īpašniekiem un jo īpaši lietotājiem, lai nodrošinātu lietotājiem labvēlīgus pasākumus, kuru mērķis ir pienācīga intelektuālo darbu aizsardzība, satura veidotāju tiesību aizsardzība, kā arī pirātisma un nelikumīgas pavairošanas apkarošana;

37. aicina vietējās un reģionālās pašvaldības atbalstīt oficiālus un neoficiālus pasākumus, kas paredzēti informēšanai un izpratnes veicināšanai par radošā satura autortiesību aizsardzības nozīmi;

38. tā kā 2009. gads ir pasludināts par Eiropas jaunrades un inovāciju gadu, ierosina ES iestādēm paredzēt vietējā un reģionālā līmeņa pasākumus, kas saistīti ar zināšanu sniegšanu un izpratnes veicināšanu tādos jautājumos kā piekļuve tiešsaistē pieejamam radošajam saturam, intelektuālā īpašuma tiesību ievērošana un pirātisma apkarošana;

39. uzskata, ka, Eiropas iestāžu uzsāktajiem pasākumiem, kas paredzēti tiešsaistē pieejama radošā satura veidošanai un izplatīšanai, jābūt saistītiem ar iniciatīvām plašsaziņas līdzekļu lietošanas veicināšanai.

Briselē, 2008. gada 9. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

⁽¹⁴⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽¹⁵⁾ CdR 32/2006 fin.

Reģionu komitejas pašiniciatīvas atzinums “iedzīvotāju tiesības: pamattiesību un no Eiropas Savienības pilsonības izrietošo tiesību veicināšana”

(2008/C 325/13)

REĢIONU KOMITEJA

- uzsver lielo nozīmi, kāda līdz šim brīdim ir bijusi Eiropas Savienības Pamattiesību hartai, kura ir kļuvusi par pamattiesību garantēšanas procesa pamatu un galveno atsauci to tiesību definēšanā un interpretēšanā, kuras jāievēro ES; uzsver Pamattiesību hartas īpašo funkciju būt par instrumentu, kas ir katra indivīda rīcībā;
- uzsver, ka tiesību, kas izriet no pilsonības, īstenošana ir saistīta arī ar noteiktu “pienākumu” izpildi attiecībā uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām;
- uzsver visu pārvaldības līmeņu pienākumu sniegt palīdzību “pamattiesību kultūras” veidošanā, sekmējot pilsoņu izpratni par viņu tiesībām; tādēļ vēlreiz uzsver, ka jāuzsāk kopīga kampaņa pilsoņu tiesību veicināšanai, kurai jāklūst par Eiropas Komisijas komunikācijas un informācijas politikas neatņemamu sastāvdaļu; uzskata, ka šim mērķim jāparedz īpaši resursi un pasākumi, kuros aktīvi jāiesaista reģionālās un vietējās pašvaldības;
- paredz pilnveidot pamattiesību jomā izveidoto ražīgo starpiestāžu sadarbību, kas apstiprināta *Reggio Emilia* pilsētā 2008. gada septembrī notikušajā seminārā, un rūpīgi izskatīs Komisijas priekšlikumu par ikgadēja kopīga pasākuma organizēšanu, lai uzsvērtu uz pilsoņiem vērstu pieeju pamattiesību jomā un veiktu salīdzinošu novērtējumu dažādos pārvaldības līmeņos;
- atkārtoti lūdz, lai Pamattiesību aģentūras administratīvajā padomē piedalītos reģionālo un vietējo pašvaldību pārstāvis;
- lūdz Komisiju regulāri aicināt Reģionu komitejas priekšsēdētāju līdzdarboties Komisāru grupā pamattiesību, diskriminācijas novēršanas un vienlīdzīgu iespēju jautājumos, kura izstrādā politiskās vadlīnijas un uzrauga iniciatīvu saskaņotību minētajās jomās.

Ziņotāja: Sonia MASINI kdze (IT/PSE), Reggio Emilia provinces priekšsēdētāja

Atsauces dokuments

Komisijas ziņojums "Piektais ziņojums par Eiropas Savienības pilsonību"

(2004. gada 1. maijs—2007. gada 30. jūnijs)

COM(2008) 85 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārējās piezīmes

1. atgādina, ka Līgumā par Eiropas Savienību ir noteikts, ka ES balstās uz brīvības, demokrātijas un tiesiskuma principiem, kā arī uz indivīda tiesību un pamatbrīvību, kas ir kopīgas dalībvalstu konstitucionālajām tradīcijām un kuras ir garantētas ar 1950. gada 4. novembrī Romā parakstīto Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju, ievērošanu;

2. uzsver lielo nozīmi, kāda līdz šim brīdim ir bijusi Eiropas Savienības Pamattiesību hartai, ko 2000. gada 7. decembrī Nicā izsludināja Parlaments, Padome un Komisija ar mērķi skaidri nostiprināt tajā noteikto tiesību nozīmīgumu un darbības jomu. Lai gan līdz šim tā nebija juridiski saistoša, Pamattiesību harta ir kļuvusi par pamattiesību garantēšanas procesa pamatu un galveno atsauci to tiesību definēšanā un interpretēšanā, kuras jāievēro ES;

3. uzsver Hartas ārkārtējo nozīmīgumu cilvēktiesību instrumentu izmantošanā, jo vienā dokumentā ir apkopotas gan personas vispārējās tiesības (civīlās un politiskās tiesības), kas izriet no cilvēka brīvības un integritātes tiesību vēsturiskās attīstības Eiropā, gan ekonomiskās un sociālās tiesības, kuras izriet no Eiropas pieredzes "sociālās tirgus ekonomikas" veidošanā, līdz ar virkni pilnībā inovatīvu normu (piem., gados vecāku cilvēku un personu ar invaliditāti tiesības) saistībā ar Eiropas labklājības modeli;

4. uzsver Pamattiesību hartas īpašo funkciju būt par instrumentu, kas ir katra indivīda rīcībā;

5. tāpēc atzinīgi vērtē to, ka līdz ar Lisabonas līguma stāšanos spēkā Pamattiesību hartai, kuras grozītā redakcija ir pieņemta 2007. gada 12. decembrī, būtu jāklūst juridiski saistošai, un īpaši uzsver, ka tā iegūst "tādu pašu juridisko spēku kā Līgumi", kas, kā noteikusi Kopienų Tiesa, veido Eiropas Savienības "konstitūciju";

6. uzsver, ka, lai gan no pilsonības izrietošās tiesības ir nozīmīgs sasniegums, joprojām pastāv grūtības to īstenošanā (Komisijas piektais ziņojums par Eiropas Savienības pilsonību); īpaši atzīmē, ka daudzi iedzīvotāji jūtas attālināti no ES iestādēm, un šāds uzskats ir jāpārvaro un jāpārvar; šajā sakarā uzsver, ka reģio-

nālās un vietējās pašvaldības var sniegt ieguldījumu minētajā jomā, darbojoties kā saikne starp ES iestādēm un iedzīvotājiem;

7. uzsver, ka jāuzsāk jaunas iniciatīvas Pamattiesību hartas veicināšanai, lai tā kļūtu juridiski saistoša; tādēļ varētu uzsākt Eiropas pilsoniskās izglītības kampaņu, jo īpaši izglītības iestādēs; uzsver reģionālo un vietējo pašvaldību nozīmi, ieskaitot informācijas izplatīšanu, kā arī pieredzes un projektu ideju apmaiņas aspektu;

8. atzīmē, ka ES garantē vispārējās tiesības ikvienai personai (neatkarīgi no tā, vai tie ir Eiropas vai kādas trešās valsts valstspiederīgie, vai arī bezvalstnieki), kas ir ES jurisdikcijā, un vienlaikus piešķir īpašas tiesības "Eiropas pilsoņiem", uz kuriem attiecināma īpaša piederības saikne;

9. uzsver, ka ne vien ES iestādēm un struktūrvienībām, ieskaitot RK, bet arī valstu iestādēm un reģionālām un vietējām pašvaldībām jāatzīst un jāīsteno vispārējās pamattiesības un Eiropas pilsoņu tiesības;

10. atgādina Pamattiesību hartas preambulā izklāstīto principu, saskaņā ar kuru ES kopīgās vērtības jāattīsta, ievērojot Eiropas tautu kultūru un tradīciju daudzveidību, kā arī dalībvalstu nacionālo identitāti un to valsts iestāžu organizācijas kārtību valsts, reģionālajā un vietējā līmenī; atzinīgi vērtē šāda veida skaidru atsauci uz reģionālo un vietējo autonomiju un iedzīvotājiem tuvu demokrātiju;

11. uzsver, ka saskaņā ar Eiropas Savienības dibināšanas līgumu ES pilsonība nozīmē ne vien tiesības, bet arī pienākumus;

12. vērš īpašu uzmanību uz ES pilsoņu pienākumu ievērot ES un valsts, kurā viņi dzīvo, likumus un respektēt citu tautu kultūru;

13. atgādina, ka daudzas Hartā apstiprinātās tiesības attiecas uz kompetencēm, kas daudzās ES dalībvalstīs lielā mērā nodotas reģionālo un vietējo pašvaldību pārziņā (piemēram, izglītība, veselības aprūpe un vides aizsardzība, sociālā politika, mājokļu politika, vietējā policija, transports), vai arī attiecas uz jautājumiem, kuri ir svarīgi visām valsts iestādēm (laba pārvaldība, pārraudzība un dokumentu pieejamība, bērnu, gados vecāku cilvēku un personu ar invaliditāti tiesības);

14. tāpēc uzsver, ka pamattiesības ir aizsargājamas dažādos līmeņos, un atzinīgi vērtē atsauci uz minēto principu, izstrādājot *Catania* kga ziņojumu Eiropas Parlamentā par stāvokli pamattiesību jomā Eiropas Savienībā;

15. uzsver, ka iedzīvotāji saskaras ar valsts pārvaldi un izmanto administratīvās struktūras un pakalpojumus galvenokārt reģionālajā un vietējā līmenī;

16. uzsver, ka cilvēktiesību un pilsoņu tiesību veicināšanai vajadzīga aktīva politika — tiesības kļūst “aktīvas” tikai tad, ja to atļauj objektīvi apstākļi;

17. šajā sakarā atzīmē, ka ES jāturpina īstenot politika, lai nodrošinātu labāku ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, un atzinīgi vērtē Lisabonas līgumā iekļauto norādi uz “teritoriālo kohēziju” kā vienu no Eiropas Savienības mērķiem;

18. atzinīgi vērtē Lisabonas līguma pielikumā iekļauto Protokolu par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem, kurā ir uzsvērts, cik svarīga iedzīvotājiem ir efektīvu, visiem pieejamu un individuālajām vajadzībām pietuvinātu pakalpojumu organizēšana, kā arī vietējo un reģionālo pašvaldību būtiskā nozīme un plašā rīcības brīvība, lai organizētu, sniegtu vai pasūtītu šādus pakalpojumus;

19. atzīmē, ka saskaņā ar Pamattiesību hartu ES respektē kultūras, reliģijas un valodu daudzveidību, un atzinīgi vērtē to, ka Lisabonas līgumā ES mērķu vidū ir minēta kultūras un valodas daudzveidības ievērošana noteikto demokrātisko likumu ietvaros;

20. vērš uzmanību uz nevalstisko organizāciju — reģionālo un vietējo pašvaldību dabisko partneru būtisko nozīmi individuālo tiesību īstenošanā;

21. atgādina, ka reģionālās un vietējās pašvaldības, kas atrodas tuvu iedzīvotājiem, viņu vajadzībām un viedokļiem, skaidrāk un patiesāk izprot ES noteikto tiesību konkrētu īstenošanu; tādēļ uzsver nozīmi, kas var būt RK kā minēto tiesību īstenošanas konkrēto apstākļu novērošanas centram, un vēlas, lai Komisija un Eiropas Parlaments izmanto RK minētās iespējas, nodrošinot, ka pieņemtajos tiesību aktu atspoguļots stāvoklis reģionālo un vietējo pašvaldību izpratnē;

22. lūdz Komisiju regulāri aicināt Reģionu komitejas priekšsēdētāju līdzdarboties Komisāru grupā pamattiesību, diskriminācijas novēršanas un vienlīdzīgu iespēju jautājumos, kura izstrādā politiskās vadlīnijas un uzrauga iniciatīvu saskaņotību minētajās jomās;

23. atzīmē Lēmuma 2007/252/EK, ar ko izveido īpašu programmu “Pamattiesības un pilsonība” laika posmam no

2007. līdz 2013. gadam, pieņemšanu un aicina Komisiju to iekļaut 2014.–2020. gada programmas pārskatīšanas procesā;

Personas vispārējās tiesības

24. atkārtoti apliecina, ka visā ES darbībā galvenais ir cilvēka pamattiesību ievērošanas princips, proti, tiesību, kas izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām, Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas, kuru pieņēma ANO Ģenerālā asambleja, Eiropas Cilvēktiesību konvencijas un citām starptautiskā līmenī (jo īpaši ANO) pieņemtām konvencijām, ko ir ratificējušas ES dalībvalstis;

25. atzīmē, ka Eiropas pamattiesību aizsardzības modelis, jo īpaši Hartā izklāstītais, ir viens no progresīvākajiem, jo tas ietver civilās un politiskās tiesības, kā arī ekonomiskās, sociālās un kultūras tiesības, un ir izveidots atbilstoši kārtībai un vērtību sistēmai, kas vispārējo tiesību jomā respektē daudzveidību, dažādu kultūru, reliģiju vai pārliecību dialektiku to likumu ietvaros, kurus nosaka Eiropas demokrātiskā iekārta;

26. vērš uzmanību uz iespējamajiem konfliktiem, kas var rasties starp individuālo tiesību uz privātās dzīves aizsardzību ievērošanu un citu pamattiesību, piemēram, tiesību uz drošību, nodrošināšanu; aicina vairāk iedziļināties minētajā jautājumā, ņemot vērā arī reģionālo un vietējo pašvaldību pieredzi un to pamatnostāju attiecībā uz datu, kuri ir pašvaldību rīcībā par tajās dzīvojošiem iedzīvotājiem, aizsardzību;

27. uzsver, ka ES jāklūst par demokrātijas un cilvēktiesību popularizētāju arī trešās valstīs, un šajā sakarā atsaucas uz atzinumu par tematu “Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instruments (EIDHR). 2007.–2010. gada stratēģijas dokuments” (ziņotāja — *Heini Utunen* kdze);

28. vēlreiz apstiprina prasību ievērot pamattiesības un tiesiskumu politikas jomās, kuru uzdevums ir īstenot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu un vienlaikus atgādina, ar šādu ES pasākumu palīdzību jāgarantē iedzīvotājiem “augsts drošības līmenis”;

29. atzinīgi vērtē ES pilāru struktūras atcelšanu Lisabonas līgumā un līdz ar to pasākumu brīvības, drošības un tiesiskuma telpas jomā pakļaušanu vispārīgajiem noteikumiem, kas attiecas uz ES politiku, jo īpaši attiecībā uz Eiropas Kopienu Tiesas veikto tiesisko uzraudzību;

30. atzinīgi vērtē Lisabonas līgumā ietvertos jauninājumus, kas skar Eiropas Parlamenta nozīmes pastiprināšanu politikas izstrādē, īstenošanā un novērtēšanā saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kā arī valstu parlamentu līdzdalības atzīšanu minētajā jomā sasniegto rezultātu novērtēšanas mehānismos;

31. paredz pilnveidot pamattiesību jomā izveidoto ražīgo starpiestāžu sadarbību, kas apstiprināta *Reggio Emilia* pilsētā 2008. gada septembrī notikušajā seminārā, un rūpīgi izskatīs Komisijas priekšlikumu par ikgadēja kopīga pasākuma organizēšanu, lai uzsvērtu uz pilsoņiem vērstu pieeju pamattiesību jomā un veiktu salīdzinošu novērtējumu dažādos pārvaldības līmeņos;

32. atzinīgi vērtē Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras izveidošanu un tās darbības uzsākšanu;

33. apstiprina Reģionu komitejas un vietējo un reģionālo pašvaldību vēlmi aktīvi iesaistīties Pamattiesību aģentūras darbā un tā daudzgažu plānošanā, kā arī atzinīgi vērtē jau esošos sadarbības veidus;

34. atkārtoti lūdz, lai Aģentūras administratīvajā padomē piedalītos reģionālo un vietējo pašvaldību pārstāvis;

35. piedāvā Aģentūrai sadarboties, apkopojot un izplatot paraugpraksi un īpaši nozīmīgu pieredzi pamattiesību aizsardzības un veicināšanas jomā vietējā un reģionālajā līmenī vai nosūtot vietējā un reģionālajā līmenī savāktos attiecīgos datus;

36. uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir vispiemērotākās, lai aktīvi veicinātu bērnu tiesības, un lai sniegtu atbalstu minēto tiesību īstenošanas konkrēto apstākļu kontrolē;

37. atgādina, ka RK ir uzsvērusi vietējo un reģionālo pašvaldību izšķirošo lomu sieviešu pamattiesību un iespēju vienlīdzības principa īstenošanā;

38. uzsver, jo īpaši attiecībā uz sievietēm migrantēm, ka integrācija nozīmē to cilvēka pienākumu un pamattiesību pārņemšanu un ievērošanu, kas veido Eiropas juridisko *acquis*, un atgādina, cik svarīga ir uzņemšanas politika, kura balstīta uz iedzīvotāju brīvi izvēlētas kultūru daudzveidības atzišanu (*CdR 396/2006*);

39. uzsver, ka plašsaziņas līdzekļos ir svarīgi ziņot par cilvēktiesību un civiltiesību pārkāpumiem, bet tiem būtu jāpopularizē arī labas prakses un īpaši nozīmīgas pieredzes piemēri cilvēktiesību un civiltiesību nodrošināšanas jomā;

Tiesības, kas izriet no ES pilsonības

40. atgādina, ka ES pilsonība ir indivīda, Eiropas integrācijas procesa politiskā dalībnieka, pamata statuss, kā to noteikusi Eiropas Kopienų Tiesa;

41. tādēļ atzinīgi vērtē to, ka, pateicoties Lisabonas līgumam, vispārīgā noteikumi par ES pilsonību ir ietverti jaunajā Līgumā par Eiropas Savienību, proti, sadaļā par demokrātijas principu

normām, kurā vēlreiz apstiprināts princips, saskaņā ar ko lēmumi jāpieņem iespējami atklātāk un iedzīvotājiem tuvāk (iedzīvotājiem tuva demokrātija);

42. tomēr izsaka nožēlu, ka nav nepārprotami minēts reģionālo un vietējo pašvaldību būtiskais veikums un to nozīme minētajā jomā;

43. uzsver, ka no tiesībām, ko piešķir ES pilsonība, īpaši nozīmīgas ir brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības, kas ir arī veicinošs faktors, lai paplašinātu ES kopienu zināšanas vienai par otru;

44. atzīmē panākumus minēto brīvību īstenošanā, kas gūti pēc Direktīvas 2004/38/EK par ES pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā pieņemšanas un stāšanās spēkā;

45. aicina dalībvalstis sadarboties, lai nodrošinātu sabiedrības drošību un apkarotu noziedzību;

46. cita starpā ņemot vērā Direktīvas 2004/38 piemērošanas pieredzi, īpaši uzsver pamatpienākumus, ko uzņemušās vietējās un reģionālās pašvaldības saistībā ar to problēmu pārvaldību, kuras attiecas uz Eiropas iedzīvotāju pārvietošanos un jo īpaši uzturēšanos. Tas attiecas ne tikai uz administratīvajām formalitātēm un procedūrām, kas saistītas ar uzturēšanos, bet arī un galvenokārt uz personu uzņemšanas politiku;

47. tādēļ izsaka nožēlu, ka Komisijas piektajā ziņojumā par Eiropas Savienības pilsonību nav nekādas atsaucē uz vietējo un reģionālo pašvaldību īpašajiem pienākumiem uzņemšanas jomā;

48. atgādina, ka saskaņā ar Direktīvu 2004/38/EK katram ES pilsonim, kas nav darba ņēmējs vai pašnodarbināta persona uzņēmējā valstī, ir tiesības uzturēties citā dalībvalstī ar nosacījumu, ka viņš nav kļuvis par uzņēmējas dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmas slogu un ka laika posmā, kas pārsniedz trīs mēnešus, viņa līdzekļi ir pietiekami viņam pašam un viņa ģimenes locekļiem, kā arī viņam ir visaptverošs veselības apdrošināšanas segums uzņēmējā dalībvalstī;

49. pieņem zināšanai minēto noteikumu Eiropas Kopienų Tiesas interpretāciju un uzsver šādas interpretācijas ietekmi uz reģionālo un vietējo pašvaldību pienākumiem, kā arī iespējamo finansiālo slogu;

50. atgādina valsts iestāžu tiesības un pienākumu apkarot Direktīvā noteikto tiesību pārkāpumus vai krāpšanu, piemēram, fiktīvas laulības vai partnerattiecības, vai uzvedību, kas pārkāpj likumus;

51. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu, kuras mērķis ir iepazīstināt ar Direktīvā 2004/38/EK izklāstītajiem jaunajiem noteikumiem, ieskaitot "Rokasgrāmatas par to, kā vislabāk izmantot Direktīvu 2004/38/EK" publicēšanu, un aicina Komisiju izmantot reģionālo un vietējo pašvaldību īpašo stāvokli, kas dod tām iespēju izplatīt šādu informāciju;

52. uzsver, ka tiesību, kas izriet no pilsonības, īstenošana ir saistīta arī ar noteiktu "pienākumu" izpildi attiecībā uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

53. uzsver ES pilsoņu balsošanas tiesības un tiesības tikt izvirzītiem par kandidātiem uzturēšanās dalībvalstī gan vietējās, gan Eiropas Parlamenta vēlēšanās;

54. šajā sakarā jo sevišķi uzsver to, ka vietējās politiskās struktūras ir Eiropas elektorāta atspoguļojums un tādējādi — Eiropas pārvaldības primārās, autentiskās struktūrvienības;

55. atzinīgi vērtē to ES pilsoņu dalības pieaugumu Eiropas Parlamenta vēlēšanās, kuri dzīvo dalībvalstī, kas nav viņu izcelsmes valsts, tomēr ar bažām secina, ka vispārīgā tendence ir dalības samazināšanās EP vēlēšanās;

56. tādēļ atkārtoti aicina pastiprināt informēšanas un izglītošanas pasākumus saistībā ar EP vēlēšanām, pilnībā izmantojot reģionālo un vietējo pašvaldību priekšrocības šajā procesā;

57. vēlreiz apstiprina, ka atzinīgi vērtē Eiropas līmeņa politisko partiju veidošanos (CdR 280/2004), un uzsver vietējā un reģionālajā līmenī ievēlēto pārstāvju būtisko nozīmi minēto partiju darbībā un atbilstošo stratēģiju izstrādē, tai skaitā ar mērķi izveidot saikni starp dažādiem pārvaldes līmeņiem (Eiropas, valsts, reģionālo un vietējo);

58. atzinīgi vērtē Lisabonas līgumā paredzētās tiesības ES pilsoņiem, kuru skaits nav mazāks par vienu miljonu un kas pārstāv ievērojamu dalībvalstu skaitu, aicināt Komisiju iesniegt tiesību aktu priekšlikumus;

59. uzsver būtisko nozīmi, kas, ņemot vērā arī iegūto pieredzi, ir Eiropas Ombudam, lai izskatītu administratīvās kļūmes Kopiesas iestāžu vai struktūru darbībā;

60. atzinīgi vērtē pilsoņiem doto iespēju elektroniski iesniegt lūgumrakstus Eiropas Parlamentā un sūtīt sūdzības Eiropas Ombudam;

61. atgādina ES pilsoņa tiesības tās trešās valsts teritorijā, kur nav pārstāvēta dalībvalsts, kuras pilsoņi viņi ir, uz jebkuras dalībvalsts diplomātisko un konsulāro iestāžu aizsardzību ar tādiem pašiem nosacījumiem kā attiecīgās valsts pilsoņiem. Uzsver šā noteikuma nozīmīgumu, tai skaitā no principiālā aspekta, jo tā uzdevums ir atzīt ES pilsonības ārējo dimensiju;

62. piekrīt Komisijas uzskatam, ka *acquis* diplomātiskās un konsulārās aizsardzības jomā ir nepietiekams, atzinīgi vērtē Komisijas sagatavoto 2007.–2009. gada rīcības plānu, lai attīstītu minēto *acquis*, un aicina Padomi un dalībvalstis šajā sakarā veikt nepieciešamos pasākumus, tostarp starptautiskā līmenī;

63. šajā sakarā uzsver reģionālo un vietējo pašvaldību kompetenci un pieredzi tādās jomās kā tūrisms, veselības aprūpe, nelaiķu apbedīšana un kremācija, un tādēļ aicina ES iestādes konsultēties ar RK lēmumu sagatavošanā un pieņemšanā šajos jautājumos;

64. atzinīgi vērtē to, ka Lisabonas līgumā ES ir atzīta kā starptautisks subjekts, un cer, ka ES varēs rīkoties starptautiskā līmenī, lai aizsargātu savus pilsoņus;

65. pieņem zināšanai datus, kas publicēti Komisijas piektajā ziņojumā par Eiropas Savienības pilsonību (2004. gada 1. maijs–2007. gada 30. jūnijs), saskaņā ar kuriem ES pilsoņi grib būt labāk informēti par savām tiesībām, bet reāli mazāk nekā trešdaļa domā, ka ir "labi informēti par savām Savienības pilsoņa tiesībām";

66. uzsver visu pārvaldības līmeņu pienākumu sniegt palīdzību "pamattiesību kultūras" veidošanā, sekmējot pilsoņu izpratni par viņu tiesībām; tādēļ vēlreiz uzsver, ka jāuzsāk kopīga kampaņa pilsoņu tiesību veicināšanai, kurai jāklūst par Eiropas Komisijas komunikācijas un informācijas politikas neatņemamu sastāvdaļu;

67. uzskata, ka minētajam mērķim jāparedz īpaši resursi un pasākumi, kuros aktīvi iesaistās reģionālās un vietējās pašvaldības.

Briselē, 2008. gada 9. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Drošāka interneta programma (2009–2013)”

(2008/C 325/14)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka īstenotie pasākumi jāpielāgo jaunajām prasībām, ņemot vērā jaunās tehnoloģijas un pakalpojumus, kas rada jaunus un palielina jau pastāvošos riskus;
- iesaka vismaz aptuveni vienoties par jēdziena “nelegāls saturs” definīciju, salīdzinot krimināltiesību normas un apkopojot to kopīgās iezīmes. Jāatbalsta tādu Eiropas mēroga sarakstu sagatavošana, kuros ietverta informācija par nelegālu saturu, kā arī to interneta uzņēmumu sarakstu, kuri piedāvā šādu informāciju;
- aicina pasākumos, kuru mērķis ir palielināt lietotāju informētību, nepārprotami iekļaut vietējās pašvaldības un valdības iestādes, kas darbojas mērķgrupām vistuvākajā līmenī un kurām ir visplašākās iespējas izplatīt informāciju un īstenot konkrētas programmas un projektus;
- iesaka informētības uzlabošanas centriem īstenot noteiktas stratēģijas, kas paredzētas bērniem, vecākiem un mācībspēkiem, un nodrošināt pasākumu atbilstošu kvalitāti. Ar programmas palīdzību jāatbalsta plašsaziņas līdzekļu aktīvāka iesaistīšana informētības uzlabošanas pasākumos;
- uzskata, ka īpaši svarīgi ir panākt informācijas tālruņu tīklu, tiesībsargājošo iestāžu un interneta uzņēmumu iespējami ciešāku sadarbību, kā arī nodrošināt citu ieinteresēto pušu, piemēram, attiecīgo sociālo organizāciju un NVO, iesaistīšanu;
- aicina izstrādāt mācību materiālus prasmju attīstīšanai informācijas tehnoloģiju un plašsaziņas līdzekļu darbības jomā, un veicināt darbību drošā tiešsaistes vidē. Jāveic pasākumi ar mērķi ne tikai aizsargāt bērnus, bet arī ieaudzināt viņos aktīvas prasmes drošai interneta lietošanai (iespēju nodrošināšana).

Ziņotājs: Jan ORAVEC kgs (SK/EPP), Štúrovo pilsētas mērs

Atsauces dokuments

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko izveido daudzgadu Kopienas programmu to bērnu aizsardzībai, kuri izmanto internetu un citas saziņas tehnoloģijas

COM(2008) 106 galīgā redakcija — 2008/0047 (COD)

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas piezīmes

Vispārīgas piezīmes par programmu

1. atbalsta viedokli, ka kopš Drošāka interneta rīcības plāna uzsākšanas gan tehnoloģijas, gan to lietojuma veidi ir ievērojami mainījušies. Bērni ir aktīvi tiešsaistes tehnoloģiju lietotāji, un šī tendence aizvien pieaug. Bērnu aizsardzība pret kaitīgu saturu tiešsaistē, cīņa ar nelegāla satura izplatīšanu un apzināti kritiskas attieksmes interneta lietošanā ieaudzinašana ir nozīmīga problēma, kas proaktīvi jārisina politikas veidotājiem un likumdevējiem, nozares pārstāvjiem, tiešajiem lietotājiem un jo īpaši bērnu vecākiem, aprūpētājiem un pedagogiem;
2. atbalsta viedokli, ka tiešsaistes tehnoloģijas bērnus pakļauj vislielākajam riskam situācijās, kad bērniem tiek nodarīts tiešs kaitējums kā seksuālās vardarbības upuriem, kas tiek dokumentēti fotoattēlos, video vai audio datnēs un pēc tam pārraidīti tiešsaistē; situācijās, kad bērni tieši saskaras ar personām, kas pret viņiem draudzīgi izturas seksuālās izmantošanas nolūkā ("grooming"), vai kad bērni kļūst par iebiedēšanas upuriem tiešsaistes vidē ("cyber-bullying").
3. Komiteja ņem vērā secinājumus, kas izriet no Drošāka interneta rīcības plāna galīgā novērtējuma;
4. atzinīgi vērtē ES programmas drošāka interneta jomā, jo tās ir vienīgās Eiropas mēroga iniciatīvas, kuru mērķis ir bērnu aizsardzība tiešsaistes vidē;
5. atbalsta viedokli, ka īstenotajiem pasākumiem jābūt efektīviem, vienlaikus norādot, ka tie jāpielāgo jaunajām prasībām, ņemot vērā jaunās tehnoloģijas un pakalpojumus, kas rada jaunus riskus un palielina jau pastāvošos;
6. atzinīgi vērtē faktu, ka jaunā programma veicina sadarbību un jautājumā par bērnu drošību internetā gūtās pieredzes un paraugprakses apkopošanu visos līmeņos un tādējādi palielina Eiropas ieguldījumu;
7. apzinās, ka būs sarežģīti vienoties par jēdzienu "nelegāls saturs" un "kaitīgs saturs" definīciju, jo dažādās valstīs un kultūrās izpratne par tiem atšķiras;

8. iesaka tomēr vismaz aptuveni vienoties par jēdziena "nelegāls saturs" definīciju, salīdzinot krimināltiesību normas un apkopojot to kopīgās iezīmes;

9. uzskata, ka ar ierosināto pasākumu palīdzību varēs aizsargāt bērnus, kuri izmanto internetu un citas saziņas tehnoloģijas, reaģēt uz jaunām tendencēm un cīnīties pret nelegāla satura, it īpaši bērnu seksuālās izmantošanas materiāla, izplatīšanu tiešsaistē, ka arī novērst bērnu tiešu saskari ar personām, kas pret viņiem izturas šķietami draudzīgi seksuālās izmantošanas nolūkā, un novērst bērnu iebiedēšanu tiešsaistē;

10. pauž cerību, ka turpmāko pasākumu mērķis būs veicināt tādu tehnisku risinājumu izstrādi un ieviešanu, ar kuru palīdzību varēs cīnīties pret nelegālu saturu un kaitīgām darbībām tiešsaistē, kā arī sekmēt sadarbību un paraugprakses apmaiņu starp daudzām un dažādām iesaistītajām pusēm vietējā, reģionālā, Eiropas un starptautiskā mērogā;

11. iesaka valstu, Eiropas un starptautiskā līmenī organizēt tādas ikgadējas orientējošas sanāksmes, kuras sniegtu iespēju apspriest aktuālas problēmas un uzdevumus, apmainīties ar pārbaudītu pieredzi un sekmēt sadarbību;

12. pauž nožēlu, ka pasākumos, kuru mērķis ir palielināt sabiedrības, īpaši bērnu, vecāku, aprūpētāju un pedagogu, informētību par iespējām un riskiem saistībā ar tiešsaistes tehnoloģiju lietošanu un par līdzekļiem, kas nodrošina drošību tiešsaistē, nav iesaistītas vietējās un reģionālās pašvaldības, jo tās atrodas vistuvāk mērķgrupām un tām ir vislielākās iespējas izplatīt svarīgu informāciju, kā arī īstenot konkrētas programmas un projektus;

13. atbalsta zināšanu bāzes izveidi un attīstīšanu; tās mērķis ir novērst pašreizējos un turpmākos riskus un cīnīties ar interneta lietošanas sekām;

14. iesaka Eiropas Savienībā un ārpus tās koordinēt izmeklēšanas pasākumus attiecīgās jomās un uzkrāt zināšanas par tiešsaistes tehnoloģiju lietojuma (jauniem) veidiem bērnu vidū, kā arī par attiecīgajiem riskiem un tiešsaistes tehnoloģiju iespējamo kaitīgo ietekmi, ieskaitot tehniskus, psiholoģiska un sociāla rakstura jautājumus, kā arī sniegt pozitīvus piemērus, lai ieaudzinātu kritisku attieksmi pret plašsaziņas līdzekļu lietošanu;

15. pilnībā atbalsta centienus nodibināt ciešāku saikni ar Drošāka interneta plus programmu, kas ir jāuzlabo;

16. aicina Kopienas iestādes un dalībvalstu valdības pievērst pienācīgu uzmanību jautājumam par drošāku internetu, izmantojot visas iespējas;

17. pauž cerību, ka ar īstenošanas pasākumu palīdzību ievērojami varēs samazināt risku, kam pakļauti bērni, kuri izmanto internetu un citas saziņas tehnoloģijas.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

I pielikums — 1. darbības joma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Nodrošināt sabiedrībai kontaktpunktus ziņošanai par nelegālu saturu un kaitējošu rīcību tiešsaistē. Darbībām jānodrošina, lai šie kontaktpunkti darbotos efektīvi un būtu sabiedrībai atpazīstami, cieši saistīti ar citām darbībām valstu līmenī un sadarbotos Eiropas līmenī, lai risinātu starptautiskas nozīmes problēmas un apmaiņtos ar vislabāko praksi.	1. Nodrošināt sabiedrībai kontaktpunktus ziņošanai par nelegālu saturu un kaitējošu rīcību tiešsaistē. Darbībām jānodrošina, lai šie kontaktpunkti darbotos efektīvi un būtu sabiedrībai atpazīstami, cieši saistīti ar citām darbībām valstu līmenī un sadarbotos Eiropas līmenī, lai risinātu starptautiskas nozīmes problēmas un apmaiņtos ar vislabāko praksi. <u>Atbalsts jāsniedz, lai tiešo lieto-tāju vidū izplatītu informāciju par informācijas tālruņu tīkliem un izpētītu vietējo pašvaldību iespējas izplatīt nozīmīgu informāciju.</u>

Pamatojums

Kontaktpunkti un informācijas tālruņu tīkli var savu uzdevumu veikt tikai tad, ja pēc iespējas lielāks skaits tiešo lietotāju ir par tiem informēti. Tādēļ tie pēc iespējas plašāk ir jāpopularizē, un vietējām pašvaldībām ir vislabākās iespējas, lai to izdarītu.

2. grozījums

I pielikums — 2. darbības joma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Cīņa ar kaitējošu rīcību tiešsaistē, jo īpaši ar uzmākšanos nepilngadīgajiem seksuālas vardarbības pastrādāšanas nolūkā un iebiedēšanu. Pasākumu mērķis būs cīnīties ar uzmākšanos tiešsaistē, kas izpaužas, pieaugušajam iegūstot bērna uzticību ar nolūku pastrādāt seksuālu vardarbību, un iebiedēšanu. Darbībās tiks risināti tehniska, psiholoģiska un socioloģiska rakstura jautājumi saistībā ar šīm problēmām un tiks veicināta iesaistīto personu sadarbība un koordinācija.	2. Cīņa ar kaitējošu rīcību tiešsaistē, jo īpaši ar uzmākšanos nepilngadīgajiem seksuālas vardarbības pastrādāšanas nolūkā un iebiedēšanu. Pasākumu mērķis būs cīnīties ar uzmākšanos tiešsaistē, kas izpaužas, pieaugušajam iegūstot bērna uzticību ar nolūku pastrādāt seksuālu vardarbību, un iebiedēšanu. Darbībās tiks risināti tehniska, psiholoģiska un socioloģiska rakstura jautājumi saistībā ar šīm problēmām un tiks veicināta iesaistīto personu sadarbība un koordinācija. <u>Īpaši svarīgi ir panākt informācijas tālruņu tīklu, tiesībsargājošo iestāžu un interneta uzņēmumu iespējami ciešāku sadarbību, kā arī nodrošināt citu ieinteresēto pušu, piemēram, attiecīgo sociālo organizāciju un NVO, iesaistīšanu.</u>

Pamatojums

Ja jāveic efektīvi pretpasākumi, proti, jācīnās pret nelegālu saturu un kaitējošu rīcību, ir jāizmanto informācijas tālruņi, lai citām iesaistītajām pusēm ātri un pastāvīgi sniegtu informāciju.

3. grozījums

I pielikums — 3. darbības joma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
3. Tādu tehnisku risinājumu izstrādes un ieviešanas veicināšana, kas palīdzēs apkarot nelegālu un kaitīgu saturu tiešsaistē. Pasākumiem jāsekmē tādu iedarbīgu tehnoloģisko rīku izstrāde vai pielāgošana, kas palīdzētu cīnīties ar nelegālu saturu un kaitējošu uzvedību tiešsaistē un būtu paredzēti iesaistītajām personām vispārējai lietošanai.	3. Tādu tehnisku risinājumu izstrādes un ieviešanas veicināšana, kas palīdzēs apkarot nelegālu un kaitīgu saturu tiešsaistē. Pasākumiem jāsekmē tādu iedarbīgu tehnoloģisko rīku izstrāde vai pielāgošana, kas palīdzētu cīnīties ar nelegālu saturu un kaitējošu rīcību tiešsaistē un būtu paredzēti iesaistītajām personām vispārējai lietošanai. <u>Jāsteno pasākumi, lai koordinētu darbu, sastādot Eiropas mēroga sarakstu, kurā ietverta informācija par nelegālu saturu, kā arī to interneta uzņēmumu sarakstu, kuri piedāvā šādu informāciju.</u>

Pamatojums

Jauni tehniski risinājumi ne tikai jāierosina, bet arī jāatbalsta. Izmantojot Eiropas mēroga sarakstu, varētu cīnīties pret nelegālo saturu vai īstenot atbilstošus pretpasākumus.

4. grozījums

I pielikums — 2. darbības joma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
3. Rosināt bērnu un jauniešu iesaistīšanos drošākas tiešsaistes vides izveidē. Darbību mērķis būs iesaistīt bērnus un jauniešus ar nolūku labāk izprast viņu pieredzi tiešsaistes tehnoloģiju lietošanā un viedokli par tām, kā arī par to, kā veicināt drošāku tiešsaistes vidi bērniem.	3. Rosināt bērnu un jauniešu iesaistīšanos drošākas tiešsaistes vides izveidē. Darbību mērķis — iesaistīt bērnus un jauniešus, lai labāk izprastu viņu pieredzi tiešsaistes tehnoloģiju lietošanā un viedokli par tām, kā arī par to, kā veicināt drošāku tiešsaistes vidi bērniem. <u>Turklāt jāsteno pasākumi, lai izstrādātu mācību materiālus prasmju attīstīšanai informācijas tehnoloģiju un plašsaziņas līdzekļu jomā, un veicinātu darbību drošā tiešsaistes vidē, vērstot uzmanību uz riskiem saistībā ar nelegālu saturu un kaitīgām darbībām. Jāveic pasākumi ar mērķi ne tikai aizsargāt bērnus, bet arī ieaudzināt viņos aktīvas prasmes drošai interneta lietošanai (iespēju nodrošināšana).</u>

Pamatojums

Atbilstoši sagatavoti mācību spēki var izmatot interaktīvas apmācību metodes, lai bērnus brīdinātu par interneta lietošanas riskiem, vienlaikus ņemot vērā viņu uzskatus un pieredzi tiešsaistes tehnoloģiju jomā.

5. grozījums

I pielikums — 2. darbības joma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
4. Informēšanas izvēršana par atbilstošiem rīkiem cīņai ar kaitējošu saturu tiešsaistē. Pasākumu mērķis būs palielināt pieejamo informācijas daudzumu par iespējami kaitējoša tiešsaistes satura apkarošanas rīku darbību un efektivitāti un sniegt lietotājiem informāciju, instrumentus un lietojumprogrammas, kas palīdzēs tiem cīnīties ar kaitējošu saturu dažādās platformās.	4. Informēšanas izvēršana par atbilstošiem rīkiem cīņai ar kaitējošu saturu tiešsaistē un <u>tiešo lietotāju informēšana par pieejamajiem līdzekļiem, ar kuru palīdzību var atšķirt kaitīgu saturu.</u> Pasākumu mērķis būs palielināt pieejamo informācijas daudzumu par iespējami kaitējoša tiešsaistes satura apkarošanas rīku darbību un efektivitāti un sniegt lietotājiem informāciju, instrumentus un lietojumprogrammas, kas palīdzēs tiem cīnīties ar kaitējošu saturu dažādās platformās.

Pamatojums

Informācija par piemērotiem vai jauniem līdzekļiem, kas ļauj atšķirt kaitīgu saturu, ir svarīga ne tikai speciālistiem, bet arī visiem tiešajam lietotājam, lai viņi varētu attiecīgi rīkoties un pēc iespējas efektīvāk reaģēt uz jaunajiem riskiem.

6. grozījums

I pielikums — 3. darbības joma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Sabiedrības informētības palielināšana un informācijas izplatīšana par tiešsaistes tehnoloģiju drošāku izmantošanu. Pasākumi veicinās sabiedrības informētību, koordinēti visā Eiropā nodrošinot pietiekamu informāciju par iespējām, risku un veidiem, kā izmantot iespējas un novērst risku. Pasākumi veicinās finansiāli izdevīgu līdzekļu izstrādi noderīgas informācijas izplatīšanai lielam lietotāju skaitam.	1. Sabiedrības informētības palielināšana un informācijas izplatīšana par tiešsaistes tehnoloģiju drošāku izmantošanu, kā arī atbalsts, lai <u>plašsaziņas līdzekļus aktīvāk iesaistītu informētības uzlabošanas kampaņās</u> . Šādi pasākumi veicinās sabiedrības informētību, saskaņoti Eiropas mērogā nodrošinot pietiekamu informāciju par iespējām, riskiem un veidiem, kā tos novērst. Pasākumi veicinās finansiāli izdevīgu līdzekļu izstrādi noderīgas informācijas izplatīšanai lielam lietotāju skaitam.

Pamatojums

Gan vietējiem, gan valsts mēroga plašsaziņas līdzekļiem ir liela nozīme informācijas par tiešsaistes tehnoloģiju drošāku izmantošanu izplatīšanā. Tādēļ jāierosina to iesaiste šajā procesā un informācijas uzlabošanas kampaņās.

7. grozījums

I pielikums — 3. darbības joma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Kontaktpunktu nodrošināšana, kur vecāki un bērni var saņemt atbildes uz jautājumiem par to, kā saglabāt savu drošību tiešsaistē. Pasākumu mērķis būs ar konsultācijām par attiecīgo informāciju un veicamajiem piesardzības pasākumiem sniegt lietotājiem zināšanas un prasmes, lai viņi spētu izdarīt apzinātu un atbildīgu izvēli.	2. Kontaktpunktu nodrošināšana, kur vecāki un bērni var saņemt atbildes uz jautājumiem par to, kā saglabāt drošību tiešsaistē. Pasākumu mērķim jābūt šādam: ar konsultācijām par attiecīgo informāciju un veicamajiem piesardzības pasākumiem sniegt lietotājiem zināšanas un prasmes, lai viņi spētu izdarīt apzinātu un atbildīgu izvēli. <u>Jāisteno pasākumi ar mērķi iespējami uzlabot sabiedrības informētību par šādiem kontaktpunktiem.</u>

Pamatojums

Kontaktpunkti var veikt savu uzdevumu tikai tad, ja plaša sabiedrība vai tiešie lietotāji par tiem ir informēti un tādējādi zina, kur iegūt informāciju un atbildes uz jautājumiem.

8. grozījums

I pielikums — 3. darbības joma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
3. Mudināt izvērst efektīvas un finansiāli izdevīgas informētības paaugstināšanas metodes un instrumentus. Darbību mērķis būs uzlabot attiecīgās informētības paaugstināšanas metodes un instrumentus ar mērķi tos ilgtermiņā padarīt vēl iedarbīgākus un finansiāli izdevīgākus.	3. <u>Mudināt izvērst efektīvas un finansiāli izdevīgas informētības paaugstināšanas metodes un instrumentus. Pieprasīt informētības uzlabošanas centru izveidi, lai īstenotu noteiktas stratēģijas, kas paredzētas bērniem, vecākiem un mācībspēkiem. Darbību mērķis būs jāisteno pasākumi, lai uzlabotu attiecīgās informētības paaugstināšanas metodes un instrumentus ar mērķi tos ilgtermiņā padarīt vēl iedarbīgākus un finansiāli izdevīgākus; tādējādi jācenšas nodrošināt minēto pasākumu atbilstoša kvalitāte.</u>

Pamatojums

Informētības uzlabošanas centri ir viens no svarīgākajiem instrumentiem, ar kuru palīdzību var uzlabot sabiedrības informētību, jo to sniegtā informācija tieši vai, izmantojot dažādus informācijas kanālus, tiek nodota plašai sabiedrībai. Tādēļ tiem ir jāspēj norādīt uz riskiem un sniegt atbildes. Būtiski svarīgi ir cieši sadarboties un koordinēt darbību ar ekspertiem plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes jomā.

Briselē, 2008. gada 9. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums komisijas paziņojums “stipra Eiropas kaimiņattiecību politika”

(2008/C 325/15)

REĢIONU KOMITEJA,

- atkārtoti uzsver, ka efektīva sadarbība vietējā un reģionālā līmenī ir vienīgais veids, kā panākt labklājību un drošību kaimiņvalstīs. Tās vislabāk var apzināt iedzīvotāju vajadzības, risināt viņu problēmas un nodrošināt attiecīgus pakalpojumus;
- uzsver nepieciešamību reģionālajā līmenī izveidot vietējo pašvaldību forumus atbilstoši EKP reģionālajai pieejai (Vidusjūras dimensija, Ziemeļu dimensija, Atlantijas dimensija un Melnās Jūras dimensija), kā arī sekmēt reģionālu un decentralizētu sadarbību;
- atzinīgi vērtē ES ārlietu ministru 2008. gada 26. maija sanāksmē izteikto priekšlikumu attīstīt ciešāku sadarbību ar Austrumu kaimiņvalstīm, proti, Armēniju, Azerbaidžānu, Baltkrieviju, Gruziju, Moldāviju un Ukrainu;
- atzinīgi vērtē Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerības atsākšanu un uzsver, ka ir svarīgi tai piešķirt teritoriālo dimensiju un atbalstīt dialogu starp ES dalībvalstu un EKP valstu, kas atrodas Vidusjūras reģiona dienvidos, vietējām un reģionālajām pašvaldībām;
- atzinīgi vērtē 2007. gadā izveidoto Eiropas Kaimiņattiecību un sadarbības instrumentu (ENPI), it īpaši tā pārrobežu dimensiju, kas paver iespējas sadarbībai ar ES pierobežas reģioniem (to finansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds un ENPI);
- aicina Eiropas Savienību nekavējoties izveidot jaunu tematisku fondu (papildus Eiropas Integrācijas fondam), ko finansētu no ES budžeta, lai sniegtu atbalstu ES dalībvalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kurās ir vērojams īpaši liels migrantu pieplūdums no valstīm, kas neietilpst ES sastāvā, un tās varētu efektīvi risināt migrācijas radītās problēmas vietējo pakalpojumu jomā.

Ziņotājs: Sharon TAYLOR kdze (UK/PES), *Stevenage Borough* padomes locekle

Atsauces dokuments

Komisijas paziņojums "Stipra Eiropas kaimiņattiecību politika"

COM(2007) 774 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Politiskais dialogs un decentralizācijas reformas.

1. atkārtoti uzsver, ka efektīva sadarbība vietējā un reģionālā līmenī ir vienīgais veids, kā panākt labklājību un drošību kaimiņvalstīs. Tās vislabāk var apzināt iedzīvotāju vajadzības, risināt viņu problēmas un nodrošināt attiecīgus pakalpojumus;

2. aicina Eiropas kaimiņattiecību politikā (EKP) iesaistītās valstis ievērot un izplatīt labu vēlēšanu praksi un neiebilst pret starptautisko novērotāju līdzdalību vēlēšanu procesa uzraudzībā, lai palielinātu vēlēšanu procesa pārredzamību, tādējādi vairojot iedzīvotāju ticību demokrātiskajiem procesiem;

3. aicina uzlabot ES un EKP valstu iedzīvotāju informētību par Eiropas kaimiņattiecību politiku, nodrošinot maksimālu vietējo un reģionālo pašvaldību iesaisti ar specifisku programmu un pasākumu palīdzību;

4. uzsver nepieciešamību reģionālajā līmenī izveidot vietējo pašvaldību forumus atbilstoši EKP reģionālajai pieejai (Vidusjūras dimensija, Ziemeļu dimensija, Atlantijas dimensija un Melnās Jūras dimensija), kā arī sekmēt teritoriālo un decentralizētu sadarbību, lai veicinātu partnerības un attīstības programmas, izmantojot integrētus pasākumus attiecīgajos reģionos. Forumu darbā ir jāiesaista RK pārstāvji;

5. atzinīgi vērtē Eiropadomei iesniegto Zviedrijas un Polijas kopīgo priekšlikumu par "Austrumu partnerību";

6. aicina Eiropas Komisiju iesaistīt Komiteju Eiropas Kaimiņattiecību un sadarbības instrumenta (ENPI) programmu izstrādē un novērtēšanā, lai panāktu, ka Komisijas praktiskajos pasākumos lielāka uzmanība tiek veltīta ar teritoriālo dimensiju saistītajiem jautājumiem;

7. aicina Eiropas Komisiju arī turpmāk atbalstīt programmas, kas sekmē neatkarīgu un profesionālu plašsaziņas līdzekļu attīstību EKP valstīs;

8. aicina Eiropas Komisiju uzsvērt, ka valstu rīcības plānos lielāka uzmanība jāvelta ekonomikas attīstībai vietējā līmenī, un piešķirt attiecīgus līdzekļus šā mērķa sasniegšanai, izmantojot ENPI;

9. uzsver, ka pārrobežu sadarbības programmu uzraudzības komitejas ir svarīgs konsultāciju mehānisms, lai atrisinātu problēmas, ka var rasties attiecībā uz praktiskiem jautājumiem, tostarp līdzekļu pārvaldību;

10. aicina partnervalstu valdības palielināt pārredzamību un pārskatatbildību, kā arī administratīvo kapacitāti, un aicina Eiropas Komisiju cieši uzraudzīt korupcijas vispārējo līmeni un tās novēršanas pasākumus tajās partnervalstīs, kur korupcija vēl joprojām kavē demokrātijas attīstību un pārredzamības un pārskatatbildības palielināšanu, un, sniedzot atbalstu un piešķirot finansējumu, ņemt vērā minētajās jomās paveikto;

11. aicina Izraēlas, Gruzijas, Tunisijas un Ukrainas valdības ratificēt ANO Konvenciju cīņai pret korupciju un pievienoties pārējām EKP valstīm, kas to jau ir ratificējušas;

12. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas pārstāvniecības atklāšanu Baltkrievijas galvaspilsētā Minskā un pauž cerību, ka minētā pārstāvniecība sekmēs pilsoniskās sabiedrības stiprināšanu, demokrātiju vietējā un reģionālajā līmenī un palielinās sabiedrības informētību par Eiropas Savienību, tās iestādēm un vērtību sistēmu;

13. aicina Eiropas Komisiju nekavējoties sniegt efektīvāku atbalstu Baltkrievijas pilsoniskajai sabiedrībai, neatkarīgiem un profesionāliem plašsaziņas līdzekļiem, kā arī politiskajām partijām, kas atbalsta demokrātiju un reformas;

14. atgādina, ka Eiropas kaimiņattiecību politika nav saistīta ar ES paplašināšanas procesu un politiku, kā arī dalību ES, un tas ir viens no EKP pamatprincipiem. Tā tomēr nedrīkst ierobežot partnervalstu un ES attiecību tālāku attīstību;

15. aicina Eiropas Komisiju un ES dalībvalstis jaunajos nolīgumos ar Ukrainu un Moldāviju (tie aizstās partnerības un sadarbības nolīgumus, kuri bija spēkā pēdējos 10 gadus) pavērt minētajām valstīm iespējas pievienoties ES;

16. atzinīgi vērtē ES ārlietu ministru 2008. gada 26. maija sanāksmē izteikto priekšlikumu attīstīt ciešāku sadarbību ar Austrumu kaimiņvalstīm, proti, Armēniju, Azerbaidžānu, Baltkrieviju, Gruziju, Moldāviju un Ukrainu;

17. atzinīgi vērtē prezidentvalsts Francijas centienus atjaunot dialogu un daudzpusēju sadarbību ar ES kaimiņvalstīm Vidusjūras dienvidos un austrumos, tādējādi veicinot Barcelonas procesa stiprināšanu;

18. atzinīgi vērtē faktu, ka turpinās saskaņoto rīcības plānu īstenošana, jo tie ir efektīvi instrumenti valstu iekšējo reformu veicināšanai, un aicina Eiropas Savienību nekavējoties izstrādāt rīcības plānus pārējām valstīm;

19. atzinīgi vērtē faktu, ka pārskatīti rīcības plāni, kas stājās spēkā 2005. gada sākumā, un aicina izstrādāt paplašinātus nolīgumus ar Moldāviju un Izraēlu;

20. aicina Eiropas Komisiju, ja tas ir iespējams, iesaistīt EKP valstu pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus EKP rīcības plānu īstenošanas uzraudzībā, lai tieši un objektīvi novērtētu noteiktus rīcības plānu īstenošanas aspektus;

21. aicina Eiropas Komisiju iekļaut dalībvalstu vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvjus valstu rīcības plānu izstrādes un īstenošanas uzraudzībā;

22. iesaka precīzi noteikt pārrobežu sadarbības prioritātes Ziemeļu un Austrumu, kā arī Dienvidu reģionā, lai panāktu pēc iespējas lielāku sinerģiju un efektivitāti saskaņotajos rīcības plānos izvirzīto mērķu īstenošanā;

23. vēlreiz uzsver, ka ir jāpalielina tehniskais un politiskais atbalsts, lai nodrošinātu ES dalībvalstu un to tiešo kaimiņvalstu pastāvīgu pārrobežu un starptautisku sadarbību;

24. atzinīgi vērtē 2007. gadā izveidoto Eiropas Kaimiņattiecību un sadarbības instrumentu (ENPI), it īpaši tā pārrobežu dimensiju, kas paver iespējas sadarbībai ar ES pierobežas reģioniem (to finansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds un ENPI);

25. atzinīgi vērtē pārrobežu sadarbības (CBC) programmu īstenošanas uzsākšanu Eiropas kaimiņattiecību un sadarbības instrumenta ietvaros, un pauž gatavību sadarboties programmu pārraudzībā. Reģionu komiteja aicina Komisiju un iesaistītās puses nodrošināt visu CBC programmu pabeigšanu un savlaicīgu pieņemšanu un uzsver nepieciešamību nodrošināt, lai visi EKP ietvaros pārrobežu sadarbībai paredzētie resursi tiktu faktiski izmantoti, nepieciešamības gadījumā tos pārdalot un piešķirot pastāvošajām programmām tuvumā esošajā ģeogrāfiskajā reģionā;

26. atzinīgi vērtē faktu, ka periodā no 2007. līdz 2013. gadam ir palielināts finansējums pārrobežu sadarbībai ar valstīm, kas robežojas ar ES. Komiteja tomēr aicina Eiropas Komisiju, īstenojot ES jauno kohēzijas politiku, pēc 2013. gada palielināt ITERREG finansējumu, lai veicinātu ES un EKP valstu vietējo un reģionālo pašvaldību pārrobežu sadarbību un tādējādi risinātu kopīgas problēmas, kas vērojamas attiecīgo valstu reģionos;

27. aicina dalībvalstis un iesaistītās valstis pilnībā izmantot iespējas, ko paver Tehniskās palīdzības informācijas apmaiņas birojs (TAIEX) un mērķsadarbības instrumenti, lai sniegtu mērķorientētas politiskas un/vai juridiskas konsultācijas EKP valstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām saistībā ar tiesību aktu tuvināšanu *acquis communautaire*;

28. atkārtoti pauž atbalstu jaunizveidotajam Melnās jūras Eiroreģionam, kura mērķis ir veicināt Melnās jūras reģiona valstu vietējo un reģionālo pašvaldību sadarbību un tādējādi

sekmēt demokrātiju vietējā līmenī, stabilitāti, labu pārvaldību un ilgtspējīgu attīstību;

29. atzinīgi vērtē jau izveidotās tematiskās programmas, piemēram, 7. PP un DAPHNE, kurās EKP valstis var iesaistīties, lai saņemtu ES finansējumu;

30. aicina Eiropas Ekonomikas zonas valstu (tostarp Islandes, Norvēģijas un Lihtenšteinas) vietējās un reģionālās pašvaldības izmantot lielo pieredzi, ko tās guvušas, veidojot demokrātiskas institūcijas kandidātvalstīs, un sniegt atbalstu EKP valstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, lai tās varētu uzlabot savu veiktspēju un attīstīt ekonomiku;

31. aicina Eiropas Komisiju un dalībvalstis izveidot mehānismu, lai apmainītos ar informāciju par individuāliem un kolektīviem pasākumiem, kuru mērķis ir atbalstīt EKP valstu pilsonisko sabiedrību, un tādējādi izvairītos no dubultošanās un palielinātu turpmāko programmu sinerģiju;

32. atzinīgi vērtē *Tempus*, *Erasmus Mundus* un citu akadēmiskās sadarbības programmu turpināšanu no 2007. līdz 2010. gadam, jo tās paver studiju iespējas EKP valstu studentiem;

33. aicina Eiropas Komisiju atbalstīt turpmāko sadarbību starp EKP un ES dalībvalstu pētniecības iestādēm un ideju laboratorijām, jo šāda sadarbība paver iespēju apspriest valdībām nozīmīgus jautājumus;

34. atzīmē, ka, palielinoties mobilitātei un transporta izmantošanai, pieaugs CO₂ emisijas un siltumnīcefekta gāzu apjoms, un aicina EKP valstis apzināties, ka vides politikai ir jābūt ilgtspējīgas ekonomiskās attīstības pamatā. EKP valstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir liela nozīme, lai informētu sabiedrību par klimata pārmaiņu jautājumiem un plānotu attiecīgus pasākumus. ES dalībvalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām jāatbalsta divvirzienu dialogos šajos jautājumos;

35. atzinīgi vērtē Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerības atsākšanu un uzsver, ka ir svarīgi tai piešķirt teritoriālo dimensiju un atbalstīt dialogu starp ES dalībvalstu un EKP valstu, kas atrodas Vidusjūras reģiona dienvidos, vietējām un reģionālajām pašvaldībām. Komiteja uzskata, ka Eiropas Kaimiņattiecību un sadarbības instruments, ar kuru atbalsta šo procesu, būtu jāpielāgo atjauninātajam Barselonas procesam;

36. aicina izveidot forumu ES dalībvalstu un EKP Austrumu dimensijas partnervalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

37. atkārtoti norāda uz politiskajā paziņojumā "Ziemeļeiropas reģionu pārrobežu sadarbība" (CdR 313/2006) pausto atbalstu Eiropas Parlamenta iniciatīvai organizēt Ziemeļu dimensijas parlamentāro forumu un atkārtoti uzsver priekšlikumu izveidot piemērotu pastāvīgu struktūru, lai apspriestu Ziemeļu dimensijas politikas jautājumus, kas nozīmīgi vietējā un reģionālā līmenī;

38. atzinīgi vērtē faktu, ka Eiropas Komisija Eiropas kaimiņattiecību politikā pienācīgu uzmanību veltījusi nozīmīgāko satiksmes koridoru pagarināšanai līdz ES kaimiņvalstīm; vienota un ilgtspējīga transporta tīkla izveidošanai ir būtiska nozīme, lai paplašinātu Eiropas kaimiņattiecību politikas ekonomisko dimensiju;

Mobilitāte un migrācija

39. atkārtoti norāda, ka, veicinot mobilitāti un tiešus personiskos kontaktus, palielinās EKP valstu iespēja izmantot ekonomiskās integrācijas radītās priekšrocības. Komiteja vienlaikus norāda, ka uzlabot savstarpējo sapratni būs ļoti grūti, ja EKP iedzīvotāju iespējas ceļot uz ES netiks paplašinātas;

40. atzinīgi vērtē iespēju arī turpmāk veikt vietējās un reģionālajās pašvaldībās nodarbināto stažieru un ierēdņu apmaiņu starp ES dalībvalstīm, kandidātvalstīm un EKP valstīm;

41. aicina ES dalībvalstis nekavējoties uzlabot vīzu izsniegšanas kārtību, lai palielinātu iedzīvotāju mobilitāti. Īpaša uzmanība jāvelta studentu un kultūras un zinātnes, kā arī pilsoniskās sabiedrības pārstāvju apmaiņai. Tiešus personiskos kontaktus veicinātu maksas par vīzu samazināšana un vīzu izsniegšanas procedūru vienkāršošana;

42. aicina ES dalībvalstis uzlabot EKP valstīs sniegto konsulāro pakalpojumu efektivitāti un aicina šajās valstīs izveidot kopīgus centrus, kur var pieteikties Šengenas vīzas saņemšanai;

43. atzinīgi vērtē ar Ukrainu un Moldovu noslēgtos nolīgumus par vīzu režīma atvieglošanu un atpakaļuzņemšanu. Komiteja aicina Eiropas Komisiju izmantot pieredzi, ko tā guvusi, sadarbojoties ar valstīm, kuras nesen pievienojās ES, un uzsākt sarunas par līdzīgiem nolīgumiem ar citām EKP valstīm;

44. uzsver, ka mobilitāti iespējams veicināt tikai drošā vidē; tas nozīmē, ka veidojot jauno partnerattiecību sistēmu mobilitātes veicināšanai, visām valstīm kopīgi ir jārisina ar migrāciju saistītās problēmas. Tāpēc jāpanāk, lai Eiropas kaimiņattiecību politikā iesaistītās valstis apņemtos veltīt vairāk pūliņu drošības un tieslietu jomā. Jaunajā sistēmā jāparedz pasākumi cīņai pret nelegālo migrāciju un jāpaplašina iespējas legāli migrēt no EKP valstīm uz ES;

45. atkārtoti uzsver, ka vietējām un reģionālām pašvaldībām jārisina daudzi ar migrāciju saistīti jautājumi. Tas attiecas gan uz nelegālo migrāciju, kad vietējām un reģionālajām pašvaldībām jāvada uzņemšanas process un jārisina ar nelegālo nodarbinātību saistītie jautājumi, gan arī uz legālo migrāciju, jo vietējās un reģionālās pašvaldības ir atbildīgas par vietējo pakalpojumu nodrošināšanu;

46. atzinīgi vērtē FRONTEX⁽¹⁾ un vietējo pašvaldību sadarbību nelegālās migrācijas apkarošanas jomā un aicina ciešāk sadarboties ar dalībvalsti, kas atrodas pie ES ārējām robežām, vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

⁽¹⁾ Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (FRONTEX) ir Eiropas Savienības aģentūra, kas nodrošina ārējo robežu drošību.

47. aicina Eiropas Komisiju rosināt un sekmēt praktiskus risinājumus, kas ļautu pastiprināt ārējo jūras robežu pārvaldību ES dienvidos un uzlabotu Kopienas, dalībvalstu un vietējo un reģionālo pašvaldību spēju sadarbībā ar izcelsmes valstīm rast risinājumus kritiskās situācijās, piemēram, nelegālo imigrantu masveida pieplūduma gadījumā⁽²⁾;

48. aicina Eiropas Savienību nekavējoties izveidot jaunu tematisku fondu (papildus Eiropas Integrācijas fondam), ko finansētu no ES budžeta, lai sniegtu atbalstu ES dalībvalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kurās ir vērojams īpaši liels migrantu pieplūdums no valstīm, kas neietilpst ES sastāvā, un tās varētu efektīvi risināt migrācijas radītās problēmas vietējo pakalpojumu jomā;

49. aicina Eiropas Komisiju paredzēt nepieciešamos līdzekļus to migrantu izcelsmes valstu vietējām pašvaldībām, no kurām izceļo īpaši daudz kvalificētu darbinieku, lai tās spētu piesaistīt kvalificētus un izglītotos darbiniekus, paverot viņiem jaunas iespējas, un tādējādi nodrošināt vietējās ekonomikas un kultūras attīstību;

50. aicina Eiropas Komisiju, īstenojot ES jauno kohēzijas politiku, pēc 2013. gada palielināt ITERREG finansējumu, lai veicinātu ES un EKP valstu vietējo un reģionālo pašvaldību pārrobežu sadarbību un tādējādi risinātu kopīgas problēmas, kas vērojamas attiecīgo valstu reģionos;

51. aicina ES dalībvalstis izmantot "vietējās pierobežas satiksmes regulējumu", kas ES dalībvalstīm dod iespēju noslēgt divpusējus līgumus ar kaimiņu valstīm, kas neietilpst ES sastāvā, un uzlabot pārrobežu sadarbību. ES dalībvalstīm jāvienkāršo un jāpaātrina vīzas izsniegšana personām, kuras vienreiz jau ir izpildījušas prasības vīzas saņemšanai;

Cilvēktiesības un cilvēku tirdzniecība

52. vērš uzmanību uz faktu, ka kopš EKP un Eiropas un Vidusjūras valstu partnerības programmas uzsākšanas ievērojami panākumi ir gūti cilvēktiesību un demokrātijas stiprināšanas jomā, un aicina EKP valstu valdības arī turpmāk nodrošināt vispārējo demokrātijas pamatprincipu un cilvēktiesību ievērošanu, jo tās ir ES pamatvērtības;

53. rosina Eiropas Komisiju turpināt sadarbību ar EKP valstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām un pilsonisko sabiedrību, lai uzlabotu situāciju cilvēktiesību, kā arī mazākumtautību, sieviešu un bērnu tiesību jomā. Komiteja aicina EKP valstu valdības būt atvērtākām pret pilsoniskās sabiedrības ieguldījumu;

54. atzinīgi vērtē visu EKP valstu īstenotos pasākumus, lai palielinātu sieviešu līdzdalību politiskajā, sociālajā un ekonomiskajā dzīvē un veicinātu sieviešu un vīriešu līdztiesību, taču vienlaikus atzīmē, ka sieviešu diskriminācija un vardarbība ģimenē vēl joprojām ir ļoti izplatīta parādība. Komiteja tādēļ aicina iesaistīties valstīs vairāk pūliņu veltīt sieviešu tiesību aizsardzībai;

⁽²⁾ CdR 64/2007 fin.

55. atzīst, ka cilvēku tirdzniecība starp dažām EKP valstīm un ES dalībvalstīm vēl joprojām ir ļoti nopietna problēma;

56. aicina Baltkrievijas valdību ratificēt Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju un attiecīgos protokolus, kā arī sākt konstruktīvu dialogu ar ES un censties pilnībā iesaistīties EKP;

57. atkārtoti uzsver sociālā dialoga nozīmi un aicina Jordāniju, Libānu un Maroku ratificēt Starptautiskās Darba organizācijas (ILO) nozīmīgākās konvencijas par apvienošanās brīvību un darba koplīgumiem;

58. aicina Eiropas Komisiju noteikt, ka viena no kaimiņattiecību politikas prioritātēm ir cilvēku tirdzniecības upuru aizsardzība, tādējādi nodrošinot cilvēktiesību ievērošanu, kas ir viens no ES pamatprincipiem;

59. norāda, ka reģionālajām un vietējām pašvaldībām ir svarīga nozīme cilvēku tirdzniecības apkarošanā. Tādēļ Komiteja iesaka EKP valstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ņemot vērā attiecīgajām valstī pastāvošo tiesību sistēmu, ciešā sadarbībā ar centrālajām valdībām un pārējām dalībvalstīm izstrādāt un īstenot vietēja un reģionāla mēroga rīcības plānus un stratēģijas cilvēku tirdzniecības apkarošanai, lai cīnītos pret šādu tirdzniecību un aizsargātu tās upurus;

60. aicina ES dalībvalstu vietējās un reģionālās pašvaldības sniegt atbalstu EKP valstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, lai izstrādātu rīcības plānus, saskaņā ar kuriem reģionālajā un/vai vietējā līmenī varētu izveidot specializētas struktūrvienības ("resursu centrus") vai atbalsta nodaļas, kas īstenotu pasākumus cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā, rīkotu informēšanas kampaņas, piedāvātu īpašu apmācību policijas darbiniekiem un speciālistiem, kuri saskaras ar tirdzniecības upuriem, kā arī piedāvātu lielākas izglītības iespējas sievietēm un bērniem utt.;

61. atzinīgi vērtē faktu, ka visas EKP valstis ir parakstījušas ANO Konvenciju cīņai pret starptautisko organizēto noziedzību, un aicina Izraēlas, Marokas un Jordānijas valdību parakstīt un ratificēt pirmo un otro protokolu par cilvēku tirdzniecību un migrantu nelikumīgu ieviešanu;

62. atbalsta 2008. gada 1. septembra Eiropadomes sanāksmē pieņemtos prezidentvalsts secinājumus par konfliktu Gruzijā,

vienlaikus uzsverot, ka vietējām un reģionālām pašvaldībām var būt būtiska loma konfliktu atrisināšanā un atjaunošanas procesā pēc konflikta. Komiteja aicina Gruzijas, Krievijas valdības un Dienvidosetijas iestādes spert nepieciešamos soļus, lai nodrošinātu visu bēgļu un iekšzemē pārvietotu personu drošu un ilgtspējīgu atgriešanos pēc kara Dienvidosetijā;

Reģionālie konflikti

63. atkārtoti uzsver, ka ES ir tieši ieinteresēta sadarboties ar EKP valstīm, lai sniegtu ieguldījumu "strupceļā nonākušo" konfliktu atrisināšanā⁽³⁾, jo tie var nelabvēlīgi ietekmēt drošību Eiropā, jo tie var izraisīt situācijas eskalāciju reģionā, nevaldāmas migrācijas plūsmas, energoapgādes traucējumus utt.;

64. atkārtoti uzsver, ka būs grūti īstenot veiksmīgu EKP, ja neizdosies atrisināt konfliktus, kas īpaši kavē reģionālo sadarbību vai padara to neiespējamu. Kaimiņvalstu iedzīvotāji un abu konfliktā iesaistīto pušu vietējās pašvaldības visvairāk cieš no tā, ka centrālās valdības nespēj iesaistīties dialogā un rast konstruktīvus konfliktu risinājumus;

65. aicina ES aktīvāk iesaistīties tā saukto "strupceļā nonākušo konfliktu" atrisināšanā, atbalstot uzticības veicināšanas programmas, konfliktu vadību, tiešus personiskos kontaktus, "pilsētu diplomātiju", kā arī pilsoniskās sabiedrības organizāciju veiktspējas palielināšanu separātiskajās teritorijās. Sarunās ar attiecīgajām starptautiskajām organizācijām un valstīm Eiropas Savienībai ir arī jāturpina apspriest ar konfliktiem saistītie jautājumi;

66. aicina Eiropas Komisiju atbalstīt vērienīgākas robežu pārvaldības programmas un uzticības veicināšanas pasākumus starp vietējām kopienām, kas dzīvo separātisko reģionu robežas abās pusēs. Politiskās, ekonomiskās un tiesiskās sistēmas konverģence sekmēs sociālo iekļaušanu un infrastruktūras atjaunošanu. Īpaši nozīmīgi ir ienākumu veicināšanas projekti vietējā mērogā;

67. aicina Eiropas Komisiju ņemt vērā ar neseno ES paplašināšanas procesu saistīto pieredzi un noteikt, ka labas kaimiņattiecības ir priekšnoteikums, lai varētu pilnībā izmantot priekšrocības un iespējas, kuras paver Eiropas kaimiņattiecību politika. Komisijai jāaicina "strupceļā nonākušajos konfliktos" iesaistītās valstīs īstenot jaunus pasākumus un pieliekt patiesas pūles, lai rastu visiem pieņemamus un ilgtspējīgus risinājumus.

Briselē, 2008. gada 9. oktobrī

Reģionu komitejas

priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

⁽³⁾ Strupceļā nonākuši konflikti Transnistrijā, Abhāzijā, Dienvidosetijā, Kalnu Karabahā, Vidējos Austrumos un Rietumāfrikā.

PIEZĪME LASĪTĀJAM

Iestādes ir nolēmušas savos tekstos turpmāk nenorādīt jaunākos tiesību aktu grozījumus.

Ja vien nav noteikts citādi, par tiesību aktiem, kuri ir norādīti šeit publicētajos tekstos, uzskatāmi tiesību akti to spēkā esošajā redakcijā.